

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΣΕΥΣΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

ΦΛΩΡΙΝΑ, 2014

Ο νέος Οδηγός Σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015 αποτελεί διορθωμένη και συμπληρωμένη έκδοση του Οδηγού Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών.

Την ευθύνη για τη σύνταξη του παρόντος Οδηγού Σπουδών είχαν οι:

Δημήτριος Πνευματικός, Αναπληρωτής Καθηγητής

Κατερίνα Δημητριάδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Ιωάννης Θωίδης, Επίκουρος Καθηγητής

Άννα Σπύρτου, Επίκουρος Καθηγήτρια

Περιεχόμενα

Η Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας.....	7
Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας.....	7
<i>Ίδρυση και αποστολή.....</i>	<i>7</i>
<i>Διοικητικά Όργανα της Παιδαγωγικής Σχολής και του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης</i>	<i>8</i>
<i>Η Γενική Συνέλευση της Σχολής απαρτίζεται από τα μέλη των Γενικών Συνελεύσεων των δύο Τμημάτων.....</i>	<i>8</i>
Γενική Συνέλευση του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης	8
<i>Προσωπικό της Σχολής.....</i>	<i>10</i>
Α. Προσωπικό του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης.....	10
1. Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)	10
2. Έκτακτο Διδακτικό προσωπικό.....	14
3. Ειδικό Επιστημονικό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Ε.ΔΙ.Π.)	14
4. Ειδικό Τεχνικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)	14
5. Διοικητικό Προσωπικό-Γραμματεία.....	14
6. Τεχνικό-βοηθητικό προσωπικό	15
7. Προσωπικό Βιβλιοθήκης	15
8. Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί από την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	15
<i>Επιτροπές Τμήματος</i>	<i>16</i>
1. Επιτροπή Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)	16
2. Επιτροπή Ακαδημαϊκών Θεμάτων & Αναμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών	16
3. Επιτροπή Συγγραφής Οδηγού Σπουδών	16
4. Συντονιστικό Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.....	16
5. Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων	16
6. Επιτροπή ERASMUS.....	16
<i>Εγκαταστάσεις, Εργαστήρια και Σπουδαστήρια.....</i>	<i>17</i>
<i>Πρότυπα Πειραματικά και συνεργαζόμενα δημοτικά σχολεία</i>	<i>18</i>

<i>Συνεργαζόμενα Δημοτικά Σχολεία.....</i>	<i>23</i>
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	24
<i>Τίτλοι Σπουδών που απονέμονται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.....</i>	<i>24</i>
Πτυχίο.....	24
Βεβαίωση Εμβάθυνσης.....	24
<i>Συνέχιση των σπουδών.....</i>	<i>24</i>
<i>Αρχές διαμόρφωσης του Προγράμματος</i>	<i>26</i>
<i>Δομή του προγράμματος Σπουδών.....</i>	<i>27</i>
Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Κατοχύρωσης Μονάδων Ακαδημαϊκών Μαθημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση	28
<i>Κατηγορίες μαθημάτων.....</i>	<i>31</i>
Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ)	32
Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΕ).....	33
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	34
Πτυχιακή εργασία (Π.Ε.).....	34
Πρακτική άσκηση	35
Διευρυμένη Πρακτική άσκηση.....	36
<i>Κατηγορίες μαθημάτων και η αντιστοιχία τους σε ECTS και πιστωτικές μονάδες.....</i>	<i>39</i>
Υποχρεωτικά μαθήματα.....	41
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Χειμερινού Εξαμήνου	44
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΕ) & Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) Εαρινού Εξαμήνου	46
Κατανομή μαθημάτων εισαχθέντων φοιτητών ακαδημαϊκού έτους 2014 2015	50
ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	54
<i>Υποχρεωτικά Μαθήματα</i>	<i>55</i>
Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής	55
Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών	77
Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών	90

Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση (ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.).....	101
Μαθήματα επιλογής Χειμερινού εξαμήνου	126
Μαθήματα Θετικών Επιστημών.....	151
<i>Μαθήματα επιλογής Εαρινού εξαμήνου</i>	<i>159</i>
Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής	159
Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών.....	171
Μαθήματα Θετικών Επιστημών.....	185
Ξένη Γλώσσα	198
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	202
<i>Χρονική διάρθρωση των σπουδών.....</i>	<i>202</i>
<i>Διακοπές μαθημάτων και αργίες.....</i>	<i>202</i>
Δήλωση μαθημάτων	202
Οργάνωση διδασκαλίας.....	203
Παρακολούθηση μαθημάτων	203
Έλεγχος των γνώσεων - εξετάσεις.....	203
Βαθμολογία.....	204
Πτυχίο - βαθμός πτυχίου	205
Τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου.....	206
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS.....	208
Γνωριμία με την πόλη της Φλώρινας	210
<i>Η Φλώρινα ως πολιτισμικός χώρος</i>	<i>210</i>
<i>Η παράδοση στον τομέα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στη Φλώρινα</i>	<i>214</i>
Το Διδασκαλείο Φλώρινας (1926-1935)	214
Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας (1941-1987).....	215
Χρήσιμοι Τηλεφωνικοί Αριθμοί και Διευθύνσεις	217
Ημερολόγιο Ακαδημαϊκού έτους 2014 - 2015.....	220

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) ιδρύθηκε το 2003 με το Προεδρικό Διάταγμα 92/2003 (Φ. 83/11-4-2003) και άρχισε να λειτουργεί την ίδια χρονιά. Τα πρώτα Τμήματά του αποτέλεσαν τα τέσσερα Τμήματα του ΑΠΘ, που είχαν την έδρα τους στη Δυτική Μακεδονία: στη Φλώρινα τα δύο Τμήματα της Παιδαγωγικής Σχολής (Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών) και το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών και στην Κοζάνη το Τμήμα Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων. Από 1-1-2004 στο νέο Πανεπιστήμιο μεταφέρθηκε και το προσωπικό των παραπάνω Τμημάτων (μέλη ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικό προσωπικό), το οποίο προηγουμένως υπαγόταν στο ΑΠΘ. Στη συνέχεια ιδρύθηκαν ακόμη δύο Τμήματα, στην Κοζάνη το Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών και στη Φλώρινα το Τμήμα Εφαρμοσμένων Καλών Τεχνών. Το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών με Προεδρικό Διάταγμα [Π.Δ υπ.άρ. 72 άρθρο 2 παρ.1 (Φ.Ε.Κ 119 τ.Α΄)] από το ακαδημαϊκό έτος 2013 -2014 συγχωνεύτηκε με το Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας .

Η ηλεκτρονική διεύθυνση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (University of Western Macedonia) είναι <www.uowm.gr>.

Με Υπουργική απόφαση [αρ.Φ.120.61/13/65633/Β2(Φ.Ε.Κ 168/8-06-2011)] ορίστηκαν τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής:

Θεόδωρος Χατζηπαντελής (πρόεδρος), καθηγητής του Α.Π.Θ

Πέτρος Πατιάς (αντιπρόεδρος), καθηγητής του Α.Π.Θ

και τα μέλη:

Κωνσταντίνος Μαργαρίτης, καθηγητής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Ηλίας Βλαχόπουλος, φυσικός

Ευαγγελία Τρέσσου – Φατούρου, καθηγήτρια του Α.Π.Θ.

Αντρέας Ανδρέου, καθηγητής του Π.Δ.Μ.

Ευστάθιος Κικκινίδης, καθηγητής του Π.Δ.Μ.

Νικόλαος Κομνηνός, καθηγητής του Α.Π.Θ.

Αρθούρος Ζερβός, καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Η Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας

Η Παιδαγωγική Σχολή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με έδρα τη Φλώρινα αποτελείται από τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών. Στα Τμήματα αυτά δεν έχουν συσταθεί Τομείς. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης είχε ιδρυθεί με το Προεδρικό Διάταγμα 544/1989 και άρχισε να λειτουργεί ως παράρτημα του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) από το ακαδημαϊκό έτος 1990-91. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και ταυτόχρονα η Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας ιδρύθηκαν με το Προεδρικό Διάταγμα 99/1993.

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας

Ίδρυση και αποστολή

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Π.Δ. 544/1989, το άρθρο 5 του Π.Δ. 99/1993 και στα πλαίσια της αποστολής του Πανεπιστημίου (άρθρο 1 του Ν. 1268/1982), το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης έχει ως αποστολή:

- να καλλιεργεί και να προάγει τις Επιστήμες της Αγωγής με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα,
- να παρέχει στους πτυχιούχους του την απαραίτητη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη,
- να συμβάλλει στην εξύψωση του επιπέδου της εκπαίδευσης και στην κάλυψη των αναγκών σε ζητήματα Παιδαγωγικής,
- να συμβάλλει στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών εν γένει προβλημάτων και
- να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού.

Το Τμήμα χορηγεί πτυχίο, το οποίο παρέχει στον κάτοχό του τη δυνατότητα να διορίζεται ως εκπαιδευτικός λειτουργός σε σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Διοικητικά Όργανα της Παιδαγωγικής Σχολής και του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Η Γενική Συνέλευση της Σχολής απαρτίζεται από τα μέλη των Γενικών Συνελεύσεων των δύο Τμημάτων.

Γραμματεία: Ηλέκτρα Φράι-Αργυροπούλου (κατ' ανάθεση)

Γενική Συνέλευση του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Πρόεδρος: Καθηγητής Κωνσταντίνος Φωτιάδης

Αναπληρωτής Πρόεδρος: Καθηγητής Αντρέας Ανδρέου

Μέλη:

1. Μέλη Δ.Ε.Π.

Λεμονίδης Χαράλαμπος, Καθηγητής

Μπέσσας Δημήτριος, Καθηγητής (υπό συνταξιοδότηση)

Φωτιάδης Κωνσταντίνος, Καθηγητής

Ανδρέου Αντρέας, Καθηγητής

Παπαδοπούλου Βασιλική, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Ακριτόπουλος Αλέξανδρος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Ηλιάδου - Τάχου Σοφία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Τσακιρίδου Ελένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Πνευματικός Δημήτριος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Δημητριάδου Αικατερίνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Χατζηεφραιμίδης π. Ειρηναίος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Καμαρούδης Σταύρος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Θωίδης Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής

Αναστασίου Δημήτριος, Επίκουρος Καθηγητής (σε άδεια άνευ αποδοχών)

Νικολαντωνάκης Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής

Σπύρτου Άννα, Επίκουρη Καθηγήτρια

Ιορδανίδης Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής

Γρίβα Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Σακελλαρίου Αγγελική, Επίκουρη Καθηγήτρια

Κασβίκης Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής

Μαλανδράκης Γεώργιος, Λέκτορας

Παλαιγεωργίου Γεώργιος, Λέκτορας

2. Εκπρόσωπος μελών Ε.Τ.Ε.Π.

Αθανάσιος Βαϊτσάκης

3. Ένδεκα (11) εκπρόσωποι των προπτυχιακών φοιτητών¹

4. Τρεις (3) εκπρόσωποι των μεταπτυχιακών φοιτητών

¹ Για λόγους οικονομίας χώρου και προς αποφυγή επαναλήψεων, ο όρος *φοιτητής* στο εξής θα περιλαμβάνει και τα δύο φύλα του φοιτητικού πληθυσμού του Τμήματος.

Προσωπικό της Σχολής

Α. Προσωπικό του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

(<http://www.eled.uowm.gr>)

1. Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

Καθηγητές

Λεμονίδης Χαράλαμπος

(Διδακτική των Μαθηματικών)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδασκαλία και μάθηση των πρώτων μαθηματικών εννοιών στο δημοτικό σχολείο. Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Χρήση της νέας τεχνολογίας στη διδασκαλία των μαθηματικών. Η διδασκαλία της γεωμετρίας.
τηλ. 2385055021, e-mail: xlemon@uowm.gr

Μπέσσας Δημήτριος

(Αισθητική Παιδεία και οι εφαρμογές της στην εκπαίδευση)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Αισθητική Παιδεία, Εικαστικές Τέχνες, Τοπική Ιστορία της Τέχνης, Διδακτική των Εικαστικών, Εικονογράφηση Σχολικών Εγχειριδίων, Πρώτη Γραφή.
τηλ. 2385055023, e-mail: dmpessa@uowm.gr

Φωτιάδης Κωνσταντίνος

(Ιστορία του Νέου Ελληνισμού)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Νεότερη Ιστορία, Ιστορία του Πόντου και του Παρευξείνιου Ελληνισμού, Τοπική Ιστορία.
τηλ. 2385055019, e-mail: kfotiadis@uowm.gr

Ανδρέου Αντρέας

(Ιστορία και πολιτισμός στην Εκπαίδευση)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Αρχαία και Βυζαντινή Ιστορία. Ιστορία και Αρχαία Ελληνική Τέχνη. Ιστορία και Σχολική Ιστορία. Τοπική Ιστορία-Έρευνα και διδακτική της. Σχολικά Εγχειρίδια Ιστορίας. Μουσειακή Εκπαίδευση.
τηλ. 2385055009, e-mail: aandreu@uowm.gr

Αναπληρωτές καθηγητές

Ακριτόπουλος Αλέξανδρος

(Ελληνική λογοτεχνία με έμφαση στην Παιδική Λογοτεχνία)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ελληνική Λογοτεχνία (παιδική, νεανική, ενηλίκων). Ελληνική Γλώσσα. Ποιητική και ρητορική των λογοτεχνικών κειμένων και ειδών και η διδακτική τους στην εκπαίδευση.
τηλ. 2385055017, e-mail: aakritop@uowm.gr

Δημητριάδου Αικατερίνη

(Διδακτική Μεθοδολογία)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Μεθόδευση της διδασκαλίας. Διαπολιτισμική Διδακτική. Οπτικός γραμματισμός, σημειωτική και διδασκαλία. Κριτική σκέψη και διδασκαλία. Ηθική ενδυνάμωση και διδασκαλία. Εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών.

Τηλ. 2385055015, e-mail: adimitriadou@uowm.gr

Ηλιάδου-Τάχου Σοφία

(Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ιστορία της εκπαίδευσης του νεοελληνικού Κράτους και της παιδείας του αλύτρωτου Ελληνισμού και του Ελληνισμού της διασποράς, εκπαιδευτική πολιτική του νεοελληνικού κράτους, εκπαίδευση εκπαιδευτικών, βαλκανική παιδεία, έρευνα στο επίπεδο της τοπικής ιστορίας.

Τηλ. 2385055013, e-mail: siliadou@uowm.gr

Καμαρούδης Σταύρος

(Νεοελληνική Γλώσσα και Διδακτική της)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Η ελληνική ως μητρική, δεύτερη και ξένη γλώσσα. Πολυγλωσσία και πολυπολιτισμικότητα. Γαλλοφωνία.

τηλ. 2385055025, e-mail: akamarou@uowm.gr

Παπαδοπούλου Βασιλική

(Σχολική Παιδαγωγική)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Θεωρία του σχολείου, Αναλυτικά Προγράμματα-Σχολικά Εγχειρίδια, Εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης, Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών.

τηλ. 2385055029, e-mail: vpapa@uowm.gr

Πνευματικός Δημήτριος

(Εξελικτική Ψυχολογία)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Η ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου. Θέματα εφαρμογής της ψυχολογίας στην εκπαίδευση. Η εννοιολογική αλλαγή. Ηθική και Συναισθηματική ανάπτυξη.

τηλ.2385055035, e-mail: dpnevmat@uowm.gr

Τσακιρίδου Ελένη

(Εφαρμοσμένη Στατιστική και Εκπαιδευτική Έρευνα)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Εφαρμοσμένη Στατιστική, Εκπαιδευτική Έρευνα, Ανάλυση Δεδομένων στις Κοινωνικές Επιστήμες, Επιχειρησιακή Έρευνα.

τηλ. 2385055011, e-mail: etsakir@uowm.gr

π. Χατζηγεφραιμίδης Ειρηναίος

(Ορθοδοξία και Πολιτισμός)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Η διαλεκτική σχέση Ορθοδοξίας και πολιτισμού. Η Ορθοδοξία και η τέχνη. Ο πολιτισμός του προσώπου. Το πολιτισμικό ήθος των μαθητών. Η ορθόδοξη αγωγή των μαθητών.

τηλ. 2385055039, e-mail: exatzief@uowm.gr

Επίκουροι καθηγητές

Αναστασίου Δημήτριος

(Ειδική Αγωγή)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Μαθησιακές δυσκολίες, Νοητική καθυστέρηση, Προβλήματα συμπεριφοράς, Αυτισμός, Κινητικές Αναπηρίες, Δομές και υπηρεσίες ειδικής αγωγής, Εκπαιδευτική και κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρίες.

τηλ.2385055065, e-mail: anastasiou@uowm.gr

Γρίβα Ελένη

(Η Αγγλική Γλώσσα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Η διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας σε μαθητές μικρής ηλικίας, η διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας για ακαδημαϊκή χρήση, μεθοδολογία διδασκαλίας σύγχρονων γλωσσών.

τηλ. 2385055025, e-mail: egriva@uowm.gr

Θωίδης Ιωάννης

(Κοινωνική Παιδαγωγική)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ελεύθερος χρόνος, Παιδική ηλικία, Διαβίου μάθηση, Ολοήμερο σχολείο, Κοινωνική Εκπαίδευση.

τηλ. 2385055033, e-mail: ithoidis@uowm.gr

Ιορδανίδης Γεώργιος

(Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης, οργάνωση και λειτουργία σχολικών μονάδων, διεύθυνση σχολικής μονάδας, εκπαιδευτική αξιολόγηση με έμφαση στην αξιολόγηση εκπαιδευτικού προσωπικού, εκπαίδευση και οικονομική ανάπτυξη, σχολικό κλίμα και σχολική κοινότητα.

τηλ. 2385055062, e-mail: giordanidis@uowm.gr

Κασβίκης Κωνσταντίνος

(Διδακτική της Ιστορίας και του Πολιτισμού)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδακτική της Ιστορίας, Μουσειοπαιδαγωγική, Αρχαιολογική εκπαίδευση, Δημόσια Αρχαιολογία και Πολιτικές του Παρελθόντος.

τηλ. 2385055026, e-mail: kkasvikis@uowm.gr

Νικολαντωνάκης Κωνσταντίνος

(Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδασκαλία αριθμητικής και γεωμετρίας. Η διδασκαλία των Μαθηματικών με ιστορική προσέγγιση. Η διδασκαλία των Επιστημών και της Τεχνολογίας με ιστορική προσέγγιση. Μαθηματική εκπαίδευση. Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών.

τηλ. 2385055066, e-mail: knikolantonakis@uowm.gr

Σακελλαρίου Αγγελική

(Εφαρμοσμένη γλωσσολογία στην εκπαίδευση)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδακτική της γλώσσας, γραμματικά φαινόμενα, λεξιλόγιο, κειμενικά είδη. Επίσης, γενικότερα, η διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο τα πορίσματα της θεωρητικής μελέτης της γλώσσας μπορούν να συνδεθούν με τη διδακτική της.

τηλ. 23850 – 55012, e-mail: asakellariou@uowm.gr

Σπύρτου Άννα

(Φυσική και η Διδακτική της)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Φυσική, Διδακτική της Φυσικής, Διδακτικός Σχεδιασμός, Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου στις Φυσικές Επιστήμες.

τηλ. 2385055041, e-mail: aspirtou@uowm.gr

Λέκτορες

Μαλανδράκης Γεώργιος

(Περιβαλλοντική Εκπαίδευση)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση – Εκπαίδευση για την αειφορία, Ιδέες – αντιλήψεις παιδιών για τα περιβαλλοντικά ζητήματα, Ανάπτυξη διδακτικών και μαθησιακών διαδικασιών και μεθόδων οι οποίες αποσκοπούν στην εννοιολογική ανάπτυξη μαθητών/τριών για τα περιβαλλοντικά ζητήματα, Διδακτική Φυσικών Επιστημών.

τηλ. 2385055095, e-mail: gmalandrakis@uowm.gr

Παλαιγεωργίου Γεώργιος

(Νέες Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση)

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Αλληλεπίδραση μαθητών-υπολογιστών, Web 2.0, ubiquitous computing, διδακτικές μεθοδολογίες για την αξιοποίηση του Web 2.0, συμμετοχική σχεδίαση, στάσεις απέναντι στους υπολογιστές, ηθική και υπολογιστικές μηχανές.

τηλ. 2385055083, e-mail: gpalegeo@uowm.gr

2. Έκτακτο Διδακτικό προσωπικό

Για τα παρακάτω μαθήματα προσλαμβάνονται έπειτα από σχετική προκήρυξη διδάσκοντες.

Χειμερινό Εξάμηνο

Σχολική Ψυχολογία και Συμβουλευτική

Διδακτική της Μουσικής

Ειδική Αγωγή

Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Εικαστικά και η Διδακτική τους

Εαρινό Εξάμηνο

Θεωρίες Μάθησης και Μαθησιακές Δυσκολίες

Λαογραφία

Διδακτική της Μουσικής

ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. Γ' Φάση

Συγκριτική Παιδαγωγική

3. Ειδικό Επιστημονικό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Ε.ΔΙ.Π.)

Αργυροπούλου Σοφία (Υπό συνταξιοδότηση)

(Διδακτική Μεθοδολογία – Πρακτική Άσκηση)

Σέμογλου Κλεονίκη

(Φυσικής Αγωγής) Παιδαγωγική Σχολή

4. Ειδικό Τεχνικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)

Βαϊτσάκης Αθανάσιος

(Προσωπικό βιβλιοθήκης)

Σεμερτζίδης Γεώργιος

Παιδαγωγική Σχολή

5. Διοικητικό Προσωπικό-Γραμματεία

Φράι-Αργυροπούλου Ηλέκτρα, τηλ:2385055004

Ηλιάδου Μάρθα, τηλ:2385055000

Μελίσσας Λάζαρος, τηλ:2385055001

Ευαγγέλου Δέσποινα, (βοηθητικό προσωπικό) τηλ: 2385055002

Fax: 2385055003

6. Τεχνικό-βοηθητικό προσωπικό

Φωτεινός Ιωάννης, τηλ: 2385055055

7. Προσωπικό Βιβλιοθήκης

Γκόγκου Αικατερίνη, βιβλιοθηκονόμος, Διοικητικό Προσωπικό Ι.Δ.Α.Χ τηλ: 2385055054

Τσιλιγκαρίδου Ιωάννα, Διοικητικό Προσωπικό Ι.Δ.Α.Χ τηλ: 2385055054

8. Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί από την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Κάθε χρόνο αποσπώνται εκπαιδευτικοί από την Πρωτοβάθμια και την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση για τις ανάγκες των πρακτικών ασκήσεων, των εργαστηρίων και της διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

Επιτροπές Τμήματος

1. Επιτροπή Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)

Κωνσταντίνος Φωτιάδης
Αικατερίνη Δημητριάδου
Ελένη Γρίβα
Γεώργιος Μαλανδράκης
Γεώργιος Παλαιγεωργίου

2. Επιτροπή Ακαδημαϊκών Θεμάτων & Αναμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών

Κωνσταντίνος Φωτιάδης
Χαράλαμπος Λεμονίδης
Δημήτρης Μπέσσας
Δημήτρης Πνευματικός
Σοφία Ηλιάδου – Τάχου
Ιωάννης Θωίδης
Εκπρόσωποι Φοιτητών

3. Επιτροπή Συγγραφής Οδηγού Σπουδών

Δημήτρης Πνευματικός
Ιωάννης Θωίδης
Κατερίνα Δημητριάδου
Άννα Σπύρτου

4. Συντονιστικό Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Χαράλαμπος Λεμονίδης
Αλέξανδρος Ακριτόπουλος
Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Δημήτρης Πνευματικός

5. Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων

Δημήτρης Πνευματικός
Ιωάννης Θωίδης

6. Επιτροπή ERASMUS

Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης
Γεώργιος Μαλανδράκης

Εγκαταστάσεις, Εργαστήρια και Σπουδαστήρια

Η Παιδαγωγική Σχολή στεγάζεται σε νεόκτιστες και ανακαινισμένες κτιριακές εγκαταστάσεις, στις οποίες στεγαζόταν η πρώην Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας από το 1984 μέχρι την παύση της λειτουργίας της το 1989. Οι εγκαταστάσεις αυτές βρίσκονται τρία χιλιόμετρα έξω από την πόλη της Φλώρινας, επί της εθνικής οδού Φλώρινας - Νίκης - συνόρων.

Για την εξυπηρέτηση των αναγκών της, η Παιδαγωγική Σχολή διαθέτει σήμερα τους εξής χώρους:

Αμφιθέατρο Α', Αμφιθέατρο Β' – χωρητικότητας 300 και 150 ατόμων αντίστοιχα – και 21 αίθουσες διδασκαλίας. Απ' αυτές η μία ονομάστηκε «Αίθουσα Θεόδωρου Κάστανου», προς τιμήν του παιδαγωγού που έδρασε ως υποδιευθυντής του Διδασκαλείου στη Φλώρινα από το 1929 έως το 1932, ενώ άλλη μία φέρει το όνομα του παιδαγωγού *Εμμανουήλ Γ. Σαρρή*, υποδιευθυντή από το 1951 ως το 1956.

Εργαστήριο Τοπικής Ιστορίας

Εργαστήριο Διδακτικής Μαθηματικών και Νέων Τεχνολογιών

Εργαστήριο Εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες και την Αειφορία και Παραγωγής Εκπαιδευτικού Υλικού

Αίθουσα - εργαστήριο Εικαστικών

Αίθουσα - εργαστήριο Μουσικής

Εργαστήριο - νησίδα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Γυμναστήριο

Βιβλιοθήκη Σχολικών Εγχειριδίων

Αναγνωστήριο

Βιβλιοθήκη

Αρχείο Παιδαγωγικής Ακαδημίας

Πρότυπα Πειραματικά και συνεργαζόμενα δημοτικά σχολεία

Η επιστημονική και επαγγελματική εκπαίδευση των δασκάλων θα ήταν ελλιπής χωρίς την πρακτική άσκηση στους χώρους όπου θα κληθούν να ασκήσουν το λειτούργημά τους, δηλαδή στα δημοτικά σχολεία. Οι υπεύθυνοι της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Φλώρινας, οι Διευθυντές και το προσωπικό του Πρότυπου Πειραματικού και των συνεργαζόμενων δημοτικών σχολείων συμβάλλουν ουσιαστικά ως προς το σκέλος αυτό της αποτελεσματικής κατάρτισης των φοιτητών του ΠΤΔΕ της Σχολής, με την αξιοποίηση της εμπειρίας τους και την καθοδήγηση που προσφέρουν.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ-ΥΠΟΔΟΜΗ

Το Πρότυπο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας αποτελεί το μοναδικό Πρότυπο Πειραματικό Σχολείο σε όλη την περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας. Είναι εξαθέσιο σχολείο και αποτελεί την εξέλιξη του 2^{ου} Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου. Για το σχολικό έτος 2013-14 φοιτούν σε αυτό 140 μαθητές σε έξι τάξεις και εργάζονται 13 εκπαιδευτικοί εκ των οποίων οκτώ δάσκαλοι, ένας καθηγητής Πληροφορικής, μία καθηγήτρια Αγγλικής γλώσσας, μία καθηγήτρια Γαλλικής γλώσσας, μία καθηγήτρια Γερμανικής γλώσσας και μία καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής. Συστεγάζεται με το 7^ο Νηπιαγωγείο Φλώρινας σε ένα νεόδμητο διώροφο κτίριο και διαθέτει έξι αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής, αίθουσα Μουσικής, δύο αίθουσες για Ομίλους, αίθουσα Φυσικής (υπό κατασκευή), βιβλιοθήκη, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, γραφείο δασκάλων και διευθυντή, κυλικείο και βοηθητικούς χώρους.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΩΝ

Σύμφωνα με το νόμο 3966/2011(ΦΕΚ 118 Α/24-5-2011)¹: «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις», σκοπός των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων είναι:

- η εξασφάλιση δημόσιας και δωρεάν υψηλής ποιότητας παιδείας για όλους, που συμβάλλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των μαθητών,
- η προαγωγή της εκπαιδευτικής έρευνας στην πράξη, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Σχολές και Τμήματα των Α.Ε.Ι., στη διδακτική των επί μέρους γνωστικών αντικειμένων, στον ψυχοπαιδαγωγικό τομέα, καθώς και στην οργάνωση, διοίκηση, αξιολόγηση και διαχείριση σχέσεων στο επίπεδο της σχολικής μονάδας,
- η εκπαίδευση με πρακτική άσκηση των προπτυχιακών φοιτητών και σπουδαστών Τμημάτων Α.Ε.Ι. και, ιδίως, Παιδαγωγικών Τμημάτων και Τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών και Φιλοσοφικών Σχολών, καθώς και των μεταπτυχιακών φοιτητών στις επιστήμες της εκπαίδευσης (αγωγής), σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Σχολές και Τμήματα, καθώς και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας, σε συνεργασία με τα Α.Ε.Ι. και το Ι.Ε.Π., η υποστήριξη του στόχου της δημιουργικότητας, της

καινοτομίας και της αριστείας, με τη δημιουργία ομίλων, στους οποίους μπορούν να συμμετέχουν μαθητές από όλα τα σχολεία της δημόσιας εκπαίδευσης, και η ανάδειξη, προώθηση και εκπαίδευση μαθητών με ιδιαίτερες μαθησιακές δυνατότητες και ταλέντα αλλά και η υποστήριξη μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες και

➤ η πειραματική εφαρμογή ιδίως:

- προγραμμάτων σπουδών, αναλυτικών προγραμμάτων και μεθόδων διδασκαλίας,
- εκπαιδευτικού υλικού οποιασδήποτε μορφής,
- καινοτόμων διδακτικών πρακτικών,
- καινοτόμων και δημιουργικών δράσεων,
- προγραμμάτων αξιολόγησης της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου και της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολικών μονάδων και
- νέων μοντέλων διοίκησης και λειτουργίας του σχολείου.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Με τον παραπάνω νόμο το Σχολείο επιλέχτηκε ως ένα από τα δεκαπέντε πρότυπα πειραματικά δημοτικά σχολεία της Ελλάδας, μέσω ειδικής αξιολόγησης από τη Διοικούσα Επιτροπή των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων. Η παραπάνω αξιολόγηση βασίστηκε στη μοριοδότηση έξι κριτηρίων όπως αναλύονται παρακάτω:

- Κριτήριο 1
Αυξημένα τυπικά προσόντα εκπαιδευτικού προσωπικού (ΠΜΣ, διδακτορικό)
- Κριτήριο 2
Παρουσία των εκπαιδευτικών του σχολείου στην επιστημονική και εκπαιδευτική κοινότητα, όπως αυτή πιστοποιείται από τις δύο καλύτερες κατά τη γνώμη των ίδιων των εκπαιδευτικών δημοσιεύσεις τους σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά ή πρακτικά συνεδρίων με κριτές.
- Κριτήριο 3
Συμμετοχή του σχολείου σε δημιουργικές, καινοτόμες δραστηριότητες και σε δραστηριότητες κοινωνικής προσφοράς όπως: δράσεις που συνδέουν το σχολείο με την ευρύτερη εκπαιδευτική/πνευματική κοινότητα και την κοινωνία, εκπαιδευτικές (δι)ημερίδες που (συν)διοργάνωσαν, συμμετοχή σε θεσμοθετημένα ελληνικά ή ευρωπαϊκά προγράμματα και δημιουργικές πρωτοβουλίες (Comenius, Βουλή Εφήβων, Μελίνα, αγωγή υγείας, περιβαλλοντική εκπαίδευση, πολιτιστικά προγράμματα, διαθεματικά προγράμματα στο πλαίσιο της ευέλικτης ζώνης, συμμετοχή σε εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς κ.τ.λ), βραβεύσεις, διακρίσεις, ευρεσιτεχνίες σχολείου/μαθητών/εκπαιδευτικών, ερευνητικές δράσεις και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, ερευνητικές πρωτοβουλίες που συμμετείχε το σχολείο, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και δράσεις δημοσιότητας όπως λευκώματα, μαθητικά έντυπα, ιστολόγια, ιστοσελίδες, εκθέσεις ζωγραφικής.
- Κριτήριο 4
Εμπειρία του σχολείου από την πρακτική άσκηση των φοιτητών, τη συμμετοχή σε ερευνητικές δραστηριότητες σε συνεργασία με ΑΕΙ, τη συμμετοχή σε διαδικασίες επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών και τη λειτουργία μαθητικών ομίλων

- Κριτήριο 5
Εμπειρία από την εκπόνηση σχεδίων αποτίμησης/αξιολόγησης και ανάπτυξης του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας
- Κριτήριο 6
Υλικοτεχνική υποδομή

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το σχολικό έτος 2012-2013 πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά αξιολόγηση των εκπαιδευτικών για την τοποθέτησή τους στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία με πενταετή θητεία. Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιήθηκε σε δύο φάσεις, μία για όσους υπηρετούσαν ήδη στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία και μία για τη συμπλήρωση των κενών θέσεων που προέκυψαν από την πρώτη φάση, με ανοιχτή πρόσκληση ενδιαφέροντος προς όλους τους εκπαιδευτικούς. Το όλο εγχείρημα και η πρώτη εφαρμογή του υλοποιήθηκε μέσω μια πρωτότυπης ηλεκτρονικής πλατφόρμας που δημιουργήθηκε για τον σκοπό αυτό (ιστότοπος «Αθηνά» των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων). Τα κριτήρια αξιολόγησης των εκπαιδευτικών που αξιολογήθηκαν και στις δύο φάσεις στηρίχθηκαν σε τρεις άξονες:

- την κατάρτιση και το επιστημονικό έργο των υποψηφίων.
- τη διδακτική τους εμπειρία και προϋπηρεσία και
- την παρουσία τους στη διαδικασία της συνέντευξης

Η διαφοροποίηση μεταξύ των αξιολογούμενων εκπαιδευτικών στις δύο φάσεις έγκειτο στο ότι οι ήδη υπηρετούντες εκπαιδευτικοί που αξιολογήθηκαν κατέθεσαν, εκτός των άλλων και φάκελο-portfolio, όπου παρουσιαζόταν το διδακτικό τους προφίλ, ενδεικτικά σχέδια μαθήματος και εργαλεία αξιολόγησης των μαθητών κ.ά. και αξιολογήθηκαν από τον Σχολικό Σύμβουλο για τη διδασκαλία τους στην τάξη και από το Διευθυντή του Σχολείου για την εν γένει παρουσία τους και συνεισφορά τους στο Σχολείο. Η παραπάνω αξιολόγηση τόσο από το Σχολικό Σύμβουλο όσο και από τον Διευθυντή έγινε με βάση πολύ συγκεκριμένα και μετρίσιμα κριτήρια, γεγονός που εξασφάλιζε σε μεγάλο βαθμό την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα της αξιολόγησης.

5. ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Τα όργανα διοίκησης του Σχολείου είναι:

σε εθνικό επίπεδο: η Διοικούσα Επιτροπή Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και

σε επίπεδο σχολικής μονάδας:

- το Επιστημονικό Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΠ.Ε.Σ.) που αποτελείται από τους:
 - Γεώργιο Ιορδανίδη, Επίκουρο Καθηγητή του Π.Τ.Δ.Ε του Πανεπιστημίου Δυτ. Μακεδονίας.
 - Όλγα Μούσιου-Μυλωνά, Σχολική Σύμβουλο.
 - Κίμωνα Σαββάκη, Διευθυντή του Σχολείου.
 - Αμαραντίδου Κυριακή, δασκάλα του Σχολείου.
 - Μπλούχου Στεφανία, δασκάλα του Σχολείου.
- ο Διευθυντής, Κίμων Σαββάκης
- ο Σύλλογος διδασκόντων που αποτελείται από τους:

- Αγγελίδου Ελένη
- Αμαραντίδου Κυριακή
- Αντωνογιάννη Βασιλική
- Αρβανιτάκη Ιωάννη
- Αργυροπούλου Μαρία
- Καππάτου Αναστασία
- Λιατοπούλου Αγάπη
- Μπλούχου Στεφανία
- Παπαθανασίου Πετρούλα
- Παπαπανταζή Σμαράγδα
- Πουγαρίδου Παρασκευή Αναστασία
- Σεχίδη Κωνσταντίνο

Επίσης, στα όργανα διοίκησης του σχολείου περιλαμβάνεται το Σχολικό Συμβούλιο που αποτελείται από το Διευθυντή του Σχολείου, έναν εκπρόσωπο του Δήμου Φλώρινας, έναν εκπρόσωπο του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και δύο διακεκριμένα άτομα της τοπικής κοινωνίας που σχετίζονται με το Σχολείο. Το Συμβούλιο του Σχολείου ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) αποφασίζει για θέματα του σχολείου και για θέματα που σχετίζονται με την προσφορά του στην τοπική κοινωνία, ύστερα από συζήτηση με εκπροσώπους των γονέων και της τοπικής κοινωνίας,
- β) συνεργάζεται με το σύλλογο γονέων του Π.Π.Σ., καθώς και με τους αρμόδιους τοπικούς φορείς, ιδίως για θέματα υλικοτεχνικής υποδομής και οικονομικών πόρων της σχολικής μονάδας, καθώς και για πολιτισμικές δραστηριότητες στην τοπική κοινωνία και
- γ) εισηγείται στο ΕΠ.Ε.Σ. την αξιοποίηση και διάθεση των πόρων της σχολικής μονάδας, πέραν αυτών που διαχειρίζεται η αρμόδια σχολική επιτροπή.

6. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Το Πρότυπο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας, όπως και με την παλαιότερη μορφή του, ως 2^ο Πειραματικό Σχολείο, είχε ανέκαθεν στενή συνεργασία με την Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας, ιδιαίτερα στον τομέα που αφορούσε την πρακτική άσκηση των φοιτητών. Με το νέο θεσμικό καθεστώς η συνεργασία αυτή διευρύνθηκε και επισημοποιήθηκε με μια συμφωνία συνεργασίας που υπογράφηκε από τον Πρόεδρο του ΕΠ.Ε.Σ. και τον Πρόεδρο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας. Οι δύο πλευρές έχουν συμφωνήσει να συνεργαστούν στους τομείς:

- A. της πρακτικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος
- B. της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών
- Γ. της εκπαιδευτικής έρευνας πεδίου στο επίπεδο του Σχολείου
- Δ. την υποστήριξη των ομίλων αριστείας που λειτουργούν στο σχολείο

Η συνεργασία αυτή εξειδικεύει, σε ειδικό παράρτημα, τις υποχρεώσεις αμφοτέρων των πλευρών και το ρόλο των υπηρετούντων εκπαιδευτικών και των διδασκόντων σε αυτές.

Συνοπτικά, μέσα στις υποχρεώσεις του Σχολείου και πέρα από τη συνεργασία στον τομέα των τριών φάσεων των πρακτικών ασκήσεων των φοιτητών, βασική συνιστώσα της συνεργασίας αποτελεί η συμμετοχή σε ερευνητικά εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιεί το Τμήμα, διαθέτοντας εκπαιδευτικούς και υλικοτεχνική υποδομή. Για το σκοπό αυτό, το ΕΠ.Ε.Σ. δέχεται στις αρχές του διδακτικού έτους αιτήματα για ερευνητικά προγράμματα, όπου θα περιγράφονται η σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης, οι στόχοι της έρευνας, το περιεχόμενο της ερευνητικής πρότασης, οι εμπλεκόμενοι φορείς, η μεθοδολογία υλοποίησης, τα παραδοτέα, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της έρευνας και αποφασίζει για την υλοποίησή τους.

Επίσης, με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή του Σχολείου και του εκπαιδευτικού της τάξης, μπορούν να υλοποιούνται μέρη ερευνητικών εργασιών που αφορούν μαθητές ή διδακτικό προσωπικό, όπως συμπλήρωση ερωτηματολογίων, λήψη συνεντεύξεων κ.ά. Αντίστοιχα, το Τμήμα βοηθάει στην υλοποίηση προγραμμάτων που αφορούν σε θέματα επαγγελματικής ανάπτυξης του διδακτικού προσωπικού του, καθώς και στην οργάνωση ημερίδων και εργαστηρίων για εκπαιδευτικούς και γονείς, με κάθε δυνατό τρόπο και κυρίως με τη συμμετοχή σε αυτές μελών Δ.Ε.Π. και χορηγεί σχετικές βεβαιώσεις. Επιπρόσθετα, συνδράμει στη λειτουργία των Ομίλων Αριστείας του Σχολείου με την παροχή εκπαιδευτικού προσωπικού ή φοιτητών, καθώς και υλικοτεχνικής βοήθειας όπου χρειαστεί.

Ωστόσο, η συνεργασία με ο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας δεν περιορίζεται μόνο στο Π.Τ.Δ.Ε. αλλά επεκτείνεται και σε άλλα τμήματα, όπως το Τμήμα Νηπιαγωγών και το Τ.Ε.Ε.Τ., με τα οποία υπήρξαν συνεργασίες τόσο στους τομείς της διευρυμένης πρακτικής άσκησης των φοιτητών τους όσο και στην οργάνωση, από κοινού, δράσεων και επιμορφωτικών δραστηριοτήτων.

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Γνωστικά αντικείμενα και ωρολόγιο πρόγραμμα

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία (Π.Π.Σ.), το Σχολείο μας ακολουθεί το ωρολόγιο πρόγραμμα των μη πρότυπων πειραματικών σχολείων, το οποίο έχει αναμορφωθεί, με απόφαση του οικείου ΕΠ.Ε.Σ., για να ικανοποιήσει τις ιδιαίτερες ανάγκες, τις ερευνητικές προτεραιότητες και τις συνθήκες λειτουργίας του Σχολείου. Για αυτό το λόγο έχουν επέλθει οι παρακάτω αλλαγές:

- Ενίσχυση της αγγλικής γλώσσας με εισαγωγή της διδασκαλίας της στις δύο πρώτες τάξεις (δύο ώρες ανά εβδομάδα) και αύξηση των ωρών διδασκαλίας της στις μεγαλύτερες τάξεις (τέσσερις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα), εφαρμογή της μεθοδολογίας CLIL (Content and language integrated learning) στη διδασκαλία μαθημάτων από φοιτητές του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία στις πρώτες τάξεις και αντικατάσταση του εγχειριδίου της τρίτης τάξης από καταλληλότερο για την ορθότερη διδασκαλία της γλώσσας.
- Εισαγωγή της διδασκαλίας του μαθήματος της Πληροφορικής σε όλες τις τάξεις του Σχολείου, ανά δύο εβδομαδιαίως, με κύριο γνώμονα τα αναλυτικά

προγράμματα της διδασκαλίας του μαθήματος στα σχολεία διευρυμένου ωραρίου.

- Αντικατάσταση του εγχειριδίου των Μαθηματικών της Β΄ τάξης με καταλληλότερο, για να υπάρξει σύνδεση με τη μαθηματική λογική των εγχειριδίων της πρώτης και τρίτης τάξης, ώστε να υπάρχει συνέχεια.

8. ΌΜΙΛΟΙ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

Οι όμιλοι αυτοί αφορούν διάφορους γνωστικούς τομείς ώστε να δημιουργούνται πυρήνες δημιουργικότητας και αριστείας που αξιοποιούν τις αυξημένες ικανότητες ορισμένων μαθητών, χωρίς να υπονομεύεται η κοινωνικοποίησή τους. Οι όμιλοι λειτουργούν πέρα από το ωρολόγιο πρόγραμμα και μετέχουν σε αυτούς τόσο μαθητές του Π.Π.Σ. όσο και μαθητές των δημόσιων σχολικών μονάδων της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής του. Για το σκοπό αυτό οργανώθηκαν πρώτη φορά στο Σχολείο, το σχολικό έτος 2012-13, τρεις όμιλοι που επικεντρώνονταν κυρίως στη γλωσσική καλλιέργεια και την τεχνολογία οι οποίοι αυξήθηκαν σε πέντε για το τρέχον σχολικό έτος:

- Εργαστήρι Γλώσσας: «Παραμύθι και αφήγηση» για μαθητές Γ΄ και Δ΄ τάξης Δημοτικού.
- Εργαστήρι Γλώσσας: «Παιχνίδια γλώσσας και δημιουργικής γραφής» για μαθητές Δ΄ και Ε΄ τάξης Δημοτικού.
- Εργαστήρι Γλώσσας: «Κριτικός Γραμματισμός» για μαθητές ΣΤ΄ τάξης Δημοτικούⁱⁱ.
- «Όμιλος Εκπαιδευτικής Ρομποτικής Ι» για μαθητές Δ΄ και Ε΄ τάξης Δημοτικού.
- «Όμιλος Εκπαιδευτικής Ρομποτικής ΙΙ» για μαθητές ΣΤ΄ τάξης Δημοτικούⁱⁱⁱ.

Για τους παραπάνω ομίλους έχει γίνει ειδικός σχεδιασμός και έχουν εκπονηθεί ειδικοί οδηγοί σπουδών για τη διευκόλυνση των εκπαιδευτικών που διδάσκουν σε αυτούς και έχει παραχθεί εκπαιδευτικό υλικό το οποίο το Σχολείο προτίθεται να εκδώσει στο μέλλον, για εφαρμογή στην εκπαιδευτική διαδικασία της πρωινής ζώνης σαν βοηθητικό υλικό.

Συνεργαζόμενα Δημοτικά Σχολεία

1ο 12/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας
2ο 12/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας
3ο 13/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας
5ο 7/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας
6ο 12/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας
8/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Μελίτης
7/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Αμμοχωρίου
6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Άνω Καλλινίκης
6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Άνω Κλεινών
6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Αρμενοχωρίου
6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Βεύης
6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Ιτέας
6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Κάτω Υδρούσας
6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Κέλλης
5/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Σιταριάς
4/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Περάσματος

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τίτλοι Σπουδών που απονέμονται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Πτυχίο

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Δ.Ε.) χορηγεί πτυχίο, το οποίο παρέχει στον κάτοχό του τη δυνατότητα να διορίζεται ως εκπαιδευτικός λειτουργός σε σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Βεβαίωση Εμβάθυνσης

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Δ.Ε.) χορηγεί επίσης «Βεβαίωση Εμβάθυνσης» σε ένα γνωστικό αντικείμενο στους φοιτητές οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς τουλάχιστον ένα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα ή ένα μάθημα Ελεύθερης Επιλογής στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο και επιπλέον έχει εκπονήσει με επιτυχία Πτυχιακή Εργασία στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο. Το γνωστικό αντικείμενο ορίζεται από το γνωστικό αντικείμενο του διδάσκοντα στον οποίο ο φοιτητής έχει επιλέξει μαθήματα σύμφωνα με τις παραπάνω προϋποθέσεις. Η «Βεβαίωση Εμβάθυνσης» χορηγείται από την γραμματεία και φέρει την υπογραφή του προέδρου του Τμήματος.

Συνέχιση των σπουδών

Οι απόφοιτοι του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε πρώτο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών, με στόχο να αποκτήσουν:

1. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Master's Degree) σε ένα από τα πεδία που προσφέρονται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του οικείου Τμήματος.

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. Φλώρινας του Π.Δ.Μ. παρέχεται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές η δυνατότητα συνέχισης στον πρώτο κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών και να ειδικευτούν σε τρεις κατευθύνσεις και σε επιμέρους ειδικεύσεις ως εξής:

α) Στην κατεύθυνση **«Σχολική Παιδαγωγική και Νέες Τεχνολογίες»** με τις εξής ειδικεύσεις:

- I. Σύγχρονες διδακτικές μέθοδοι
- II. Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών / Εκπαιδευτική πολιτική

β) Στην κατεύθυνση **«Ανθρωπιστικές Σπουδές και Νέες Τεχνολογίες»** με τις εξής ειδικεύσεις:

- I. Γλώσσα
- II. Ιστορία
- III. Πολιτισμός

γ) Στην κατεύθυνση **«Θετικές Επιστήμες και Νέες Τεχνολογίες»** με τις εξής ειδικεύσεις:

- I. Διδακτική Μαθηματικών
- II. Διδακτική Φυσικών Επιστημών

2. Διδακτορικό Δίπλωμα (Ph Degree), εφόσον οι φοιτητές έχουν ολοκληρώσει τον πρώτο κύκλο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ή διαθέτουν μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

Αρχές διαμόρφωσης του Προγράμματος

Για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών αρμόδια είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Ο πρόεδρος του Τμήματος συγκροτεί Επιτροπή Προγράμματος με ετήσια θητεία από μέλη της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία υποβάλλει σχετική εισήγηση στη Γενική Συνέλευση, αφού προηγουμένως συγκεντρώσει τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις των αρμόδιων οργάνων και φορέων. Τροποποιήσεις του Προγράμματος Σπουδών συζητούνται κάθε Απρίλιο.

Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος σχετικά με το Πρόγραμμα Σπουδών κοινοποιείται στον Κοσμήτορα και δημοσιεύεται στον Οδηγό Σπουδών της Σχολής και του Τμήματος (από το άρθρο 24, παράγρ. 6 και 7 του Ν. 1268/82).

Η διαμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, δηλαδή η επιλογή των γνωστικών αντικειμένων, ο καθορισμός της αναλογίας των διαφόρων κατηγοριών των μαθημάτων και του περιεχομένου τους, καθώς επίσης και η θέση της Πρακτικής Άσκησης, βασίστηκαν στις παρακάτω αρχές:

α. Η επιστημονική κατάρτιση του πτυχιούχου του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης θα πρέπει να τον καθιστά ικανό να αντιμετωπίζει κριτικά το παιδαγωγικό και διδακτικό έργο του και την εκπαίδευση γενικά, να παρακολουθεί τις εξελίξεις των Επιστημών της Αγωγής, αλλά και να προβαίνει ο ίδιος σε αυτοτελή έρευνα με σκοπό την παραγωγή νέας παιδαγωγικής και διδακτικής γνώσης (**δάσκαλος επιστήμονας και ερευνητής**).

β. Η εκπαίδευση (θεωρητική και πρακτική) του πτυχιούχου - υποψήφιου δασκάλου θα πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να τον καθιστά ικανό να εκπληρώνει με υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα παιδαγωγικό και διδακτικό έργο (**δάσκαλος επαγγελματίας**).

Προκειμένου ο φοιτητής να γίνει δάσκαλος επιστήμονας-ερευνητής και επαγγελματίας, θα πρέπει:

- να έχει κατανοήσει βασικές έννοιες και θεωρίες των Επιστημών της Αγωγής και να έχει εξοικειωθεί με τη μεθοδολογία τους (**παιδαγωγική κατάρτιση**),
- να έχει αποκτήσει τις απαραίτητες θεωρητικές γνώσεις από τις επιστήμες από τις οποίες προέρχονται τα μορφωτικά αγαθά που περιλαμβάνονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου, αλλά και να έχει εισαχθεί στη μεθοδολογία των επιστημών αυτών (**κατάρτιση στις ειδικές επιστήμες**),
- να έχει αποκτήσει γνώσεις Διδακτικής των μαθημάτων που διδάσκονται στο δημοτικό σχολείο (**διδακτική κατάρτιση**),
- να έχει αναπτύξει παιδαγωγικές και διδακτικές ικανότητες και δεξιότητες κατά τη διάρκεια των σπουδών του (**πρακτική κατάρτιση**).

γ. Στην πρακτική κατάρτιση (παιδαγωγική και διδακτική) και προετοιμασία των υποψήφιων εκπαιδευτικών συμβάλλει τα μέγιστα η πρακτική άσκηση στο δημοτικό σχολείο, τον τόπο της συστηματικής αγωγής και διδασκαλίας. Η άσκηση στην πράξη μέσα από την άμεση και

προσωπική σχολική εμπειρία βοηθά τους φοιτητές να μετασχηματίσουν τις διδακτικές και παιδαγωγικές τους γνώσεις σε ποικίλους και εναλλακτικούς χειρισμούς κατά τη διεξαγωγή του μαθήματος. Συμβάλλει όμως και στην τεκμηρίωση, προαγωγή και διεύρυνση της θεωρητικής γνώσης τους, καθώς αυτή αποκτά νόημα και περιεχόμενο δοκιμαζόμενη στην πράξη. Τη δυναμική αυτή σχέση μεταξύ θεωρίας και πράξης, πανεπιστημίου και σχολείου, σπουδών και επαγγέλματος απηχεί η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών, που αποτελεί διεθνώς αναπόσπαστο και σημαντικό τμήμα της παιδαγωγικής τους κατάρτισης. Το έργο αυτό, υποστηριζόμενο από το μάθημα της Διδακτικής Μεθοδολογίας και ενσωματωμένο οργανικά στο Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΤΔΕ του ΠΔΜ αναλαμβάνει η Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση (ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.) **(συνύφανση θεωρίας και πράξης)**· η συστηματική της υλοποίηση, αξιολόγηση και προσαρμογή στα εκάστοτε δεδομένα της εκπαιδευτικής πραγματικότητας βοηθά το μελλοντικό δάσκαλο να ανταποκρίνεται με ευελιξία στις απαιτήσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

δ. Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού ολιγοθέσιων σχολείων στη χώρα μας αλλά κυρίως οι ψυχολογικές ανάγκες του παιδιού της σχολικής ηλικίας για ασφάλεια και σταθερότητα απαιτούν εκπαίδευση η οποία να καθιστά το δάσκαλο ικανό να διδάσκει όλα τα μαθήματα του Αναλυτικού Προγράμματος του δημοτικού σχολείου (**πολυδύναμος δάσκαλος**). Παράλληλα, οι σημερινές «κοινωνίες της γνώσης και της τεχνολογίας» απαιτούν από το δάσκαλο να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται σε ένα νέο, σύνθετο ρόλο, στο πλαίσιο ενός ρευστού και διαρκώς μεταβαλλόμενου κόσμου· οι αλματώδεις εξελίξεις σε όλους τους τομείς του επιστητού, ο πλουραλισμός των αξιών και η πολυπολιτισμικότητα των κοινωνιών, ο δημοκρατικός τρόπος πολιτικής οργάνωσης και ζωής, καθώς και οι συνεχείς αναδιατάξεις στην παραγωγική διαδικασία και στην αγορά εργασίας στο πλαίσιο μιας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας επιβάλλουν αλλαγές τόσο στη σκοποθεσία της εκπαίδευσης εκπαιδευτικών, όσο και στους τρόπους παροχής και επεξεργασίας των γνώσεων. Επιχειρώντας να ανταποκριθεί στην ανάγκη αυτή και λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλία στις κλίσεις και τα ενδιαφέροντα των φοιτητών, το Πρόγραμμα Σπουδών προσφέρει – στο μέτρο των δυνατοτήτων του – μια σειρά από μαθήματα επιλογής.

Δομή του προγράμματος Σπουδών

(Με βάση το άρθρο 24 του Ν. 1268/82, το άρθρο 9 του Ν. 2083/92 και το άρθρο 1 του Ν. 2188/94).

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας περιλαμβάνει εξαμηνιαία μαθήματα, πρακτική άσκηση στο Πρότυπο Πειραματικό και τα συνεργαζόμενα δημοτικά σχολεία και προαιρετική πτυχιακή εργασία. Το πρόγραμμα είναι κατά τέτοιον τρόπο διαμορφωμένο, ώστε για τη λήψη του πτυχίου να απαιτούνται τουλάχιστον οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών. Σε κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχούν δύο αριθμοί· ο ένας εκφράζει τις «Ακαδημαϊκές Πιστωτικές μονάδες» (ΠΜ) και ο άλλος τις «Πιστωτικές Μονάδες» (Credits) σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Κατοχύρωσης Μονάδων Ακαδημαϊκών Μαθημάτων – European Credit Transfer System (E.C.T.S.), που δείχνουν τον φόρτο εργασίας των φοιτητών. Μία διδακτική μονάδα (ΠΜ) αντιστοιχεί σε μία ώρα εβδομαδιαίας διδασκαλίας επί ένα εξάμηνο, προκειμένου για αυτοτελή διδασκαλία μαθήματος, και σε μία

μέχρι τρεις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και άσκησης επί ένα εξάμηνο, όταν πρόκειται για μαθήματα που συνδυάζονται με εργαστηριακές, φροντιστηριακές ή πρακτικές ασκήσεις. Μία μονάδα φόρτου εργασίας (E.C.T.S.) αντιστοιχεί σε 25 έως 30 περίπου ώρες εργασίας στο αντικείμενο του μαθήματος. Για κάθε εξάμηνο ο συνολικός φόρτος εργασίας των φοιτητών υπολογίζεται στις 30 μονάδες E.C.T.S. Για τη λήψη του πτυχίου απαιτούνται τουλάχιστον **εκατόν εβδομήντα μία πιστωτικές μονάδες** (171 ΠΜ), οι οποίες αντιστοιχούν σε **διακόσιες σαράντα μονάδες E.C.T.S.** (8 εξάμηνα X 30 = 240 E.C.T.S.).

Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Κατοχύρωσης Μονάδων Ακαδημαϊκών Μαθημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Γενική Περιγραφή

Το **Ευρωπαϊκό Σύστημα Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων** (E.C.T.S.) είναι ένα σύστημα χορήγησης και μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων το οποίο αναπτύχθηκε πειραματικά κατά τα τελευταία έτη και εφαρμόστηκε σε ευρεία κλίμακα στο πλαίσιο της Θεσμικής Σύμβασης. Σκοπός του είναι να ενισχύσει και να διευκολύνει τις διαδικασίες ακαδημαϊκής αναγνώρισης μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων της Ευρώπης μέσω της χρήσης πραγματικών και γενικά εφαρμόσιμων μηχανισμών. Το σύστημα E.C.T.S. παρέχει έναν κώδικα καλής πρακτικής για την οργάνωση της ακαδημαϊκής αναγνώρισης με την ενίσχυση της διαφάνειας των προγραμμάτων σπουδών και των επιτευγμάτων των σπουδαστών.

Η αναγνώριση των σπουδών και των πτυχίων αποτελεί προϋπόθεση για την ίδρυση ενός ανοικτού ευρωπαϊκού χώρου για την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση, μέσα στον οποίο οι φοιτητές και οι διδάσκοντες θα μετακινούνται χωρίς εμπόδια. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Πιστωτικών Μονάδων σε όλη την Κοινότητα. Η εξωτερική αξιολόγηση του E.C.T.S. κατέδειξε τη δυναμική του συστήματος και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να το συμπεριλάβει στην πρότασή της για το Πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ειδικότερα στο κεφάλαιο I που αναφέρεται στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ERASMUS). Σήμερα, το E.C.T.S. εξελίσσεται από την περιορισμένη δοκιμαστική φάση προς μια πολύ ευρύτερη χρήση, ως στοιχείο της ευρωπαϊκής διάστασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Το E.C.T.S. αποτελεί εργαλείο που δημιουργεί διαφάνεια και αποσκοπεί στη σύνδεση των Ιδρυμάτων και στη διεύρυνση των επιλογών που έχουν στη διάθεσή τους οι φοιτητές. Το σύστημα αυτό διευκολύνει τα Ιδρύματα να αναγνωρίζουν το επίπεδο ακαδημαϊκών γνώσεων των φοιτητών μέσα από τη χρήση μεθόδων μέτρησης που χρησιμοποιούνται από κοινού – μονάδων και βαθμών – ενώ ταυτόχρονα παρέχει τα μέσα για την ερμηνεία των Εθνικών Συστημάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Κύρια Χαρακτηριστικά

Το σύστημα E.C.T.S. θεμελιώνεται σε τρία κύρια στοιχεία: την **πληροφόρηση** (σχετικά με τα προγράμματα σπουδών και τα ακαδημαϊκά αποτελέσματα των φοιτητών), την **αμοιβαία συμφωνία** (μεταξύ των Ιδρυμάτων-Εταίρων και των φοιτητών) και τη **χρήση των πιστωτικών μονάδων** E.C.T.S. (που δείχνουν το φόρτο εργασίας του φοιτητή). Τα 3 αυτά βασικά στοιχεία

καθίστανται λειτουργικά μέσα από τη χρήση τριών βασικών εγγράφων: πρόκειται για τον Πληροφοριακό Οδηγό, το έντυπο Αίτησης /Ακαδημαϊκής Συμφωνίας και το Πιστοποιητικό Σπουδών. Πάνω από όλα, το E.C.T.S. καθίσταται λειτουργικό από τους φοιτητές, το διδακτικό προσωπικό και τα Ιδρύματα, τα οποία επιθυμούν την πλήρη ένταξη των σπουδών του εξωτερικού μέσα στο γενικό πλαίσιο της Εκπαίδευσης. Από τη φύση του, το E.C.T.S. **δεν ρυθμίζει με κανένα τρόπο το περιεχόμενο ή τη δομή ή την ισοδυναμία των προγραμμάτων σπουδών.** Τα θέματα αυτά αφορούν την ποιότητα και πρέπει να ορίζονται από τα ίδια τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να δημιουργηθεί μια ικανοποιητική βάση για συμφωνίες συνεργασίας, σε διμερές ή πολυμερές επίπεδο. Ως κώδικας καλής πρακτικής, το E.C.T.S. παρέχει στους συντελεστές αυτούς τα εργαλεία ώστε να δημιουργηθεί διαφάνεια και να διευκολυνθεί η ακαδημαϊκή αναγνώριση των σπουδών. **Η πλήρης ακαδημαϊκή αναγνώριση των σπουδών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την κινητικότητα των φοιτητών στο πλαίσιο του Προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ/ERASMUS.** Πλήρης ακαδημαϊκή αναγνώριση των σπουδών σημαίνει ότι μια περίοδος σπουδών στο εξωτερικό (συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων ή άλλων μορφών αξιολόγησης) αντικαθιστά μια συγκρίσιμη περίοδο σπουδών στο Πανεπιστήμιο της χώρας του φοιτητή (συμπεριλαμβανομένων εξετάσεων ή άλλων μορφών αξιολόγησης), μολονότι το περιεχόμενο του εγκεκριμένου προγράμματος σπουδών ενδέχεται να διαφέρει. Η χρήση του συστήματος E.C.T.S. είναι εθελοντική και βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και τη βεβαιότητα ως προς τις ακαδημαϊκές επιδόσεις των Ιδρυμάτων-εταίρων. Η επιλογή των εταίρων του κάθε Ιδρυματος γίνεται από το ίδιο το Ίδρυμα.

Διαφάνεια

Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται το E.C.T.S. και με τις οποίες εξασφαλίζεται η διαφάνεια επιβάλλουν:

● να κατανέμονται οι ακαδημαϊκές μονάδες στα μαθήματα, αντιπροσωπεύοντας τον απαιτούμενο φόρτο εργασίας του φοιτητή για τη συμπλήρωσή τους. Ο αριθμός αυτός αντικατοπτρίζει την ποσότητα εργασίας που απαιτείται για κάθε μάθημα, δηλ. παραδόσεις, εργασίες, σεμινάρια, φροντιστήριο, εργασία σε χώρους δουλειάς, προσωπική μελέτη – στη βιβλιοθήκη ή στο σπίτι – και εξετάσεις ή άλλες δραστηριότητες αξιολόγησης. Το E.C.T.S. κατά συνέπεια **βασίζεται στον πλήρη φόρτο εργασίας του φοιτητή** και δεν περιορίζεται μόνο στις ώρες παρακολούθησης. Στο σύστημα E.C.T.S. οι 60 μονάδες αντιπροσωπεύουν το φόρτο εργασίας ενός ακαδημαϊκού έτους σπουδών, ενώ οι 30 μονάδες αντιπροσωπεύουν ένα εξάμηνο και οι 20 μονάδες ένα τρίμηνο.

● να παρουσιάζουν τα πανεπιστήμια ένα πλήρες φάσμα μαθημάτων που προσφέρονται στους επισκέπτες σπουδαστές με γραπτές πληροφορίες στους φοιτητές και στο εκπαιδευτικό προσωπικό των Ιδρυμάτων, Τμημάτων ή Σχολών, σχετικά με την οργάνωση και τη δομή των σπουδών και τις ενότητες μαθημάτων, αναφέροντας σαφώς τις ακαδημαϊκές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα (Πληροφοριακός Οδηγός E.C.T.S.).

● να υπογράφεται, πριν από την αναχώρηση του σπουδαστή για το εξωτερικό, επίσημη συμφωνία εκμάθησης μεταξύ του πανεπιστημίου προέλευσης, του πανεπιστημίου υποδοχής και του σπουδαστή, η οποία θα περιγράφει το πρόγραμμα σπουδών που θα πραγματοποιηθεί και

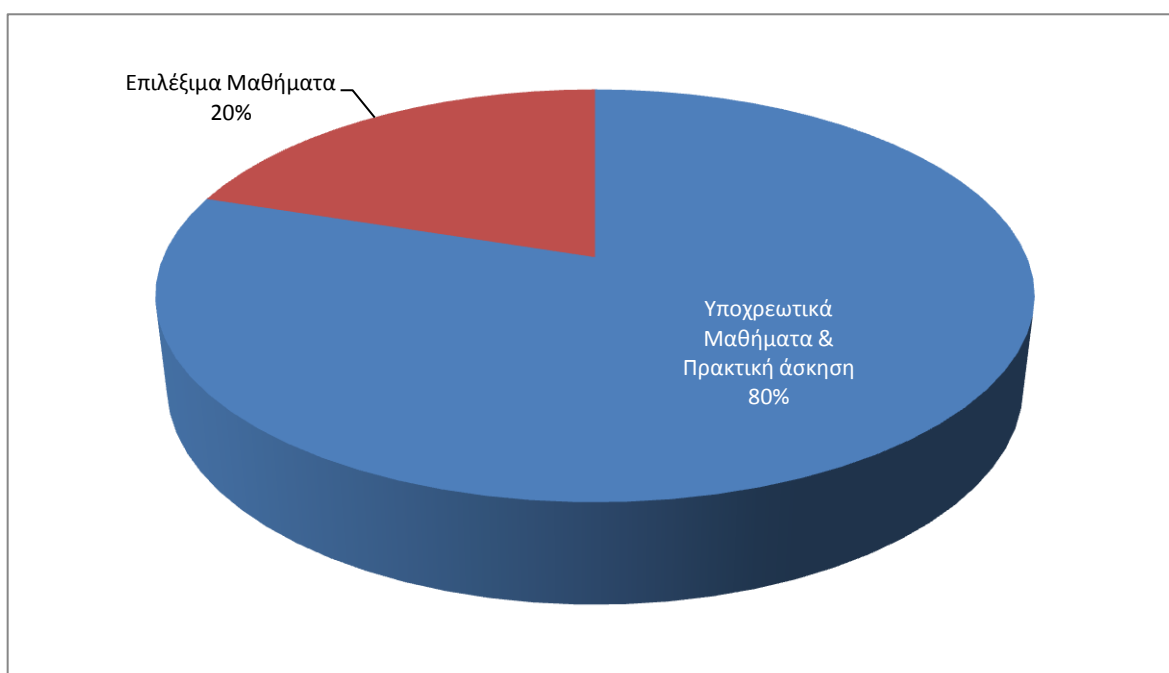
τις πιστωτικές μονάδες E.C.T.S. που θα χορηγηθούν για την ικανοποιητική του ολοκλήρωση και θα δεσμεύει τα Ιδρύματα προέλευσης και υποδοχής, καθώς και τον φοιτητή. Η συμφωνία αυτή θα συνοδεύεται από ένα πιστοποιητικό βαθμολογίας στο οποίο θα φαίνονται οι προηγούμενες ακαδημαϊκές επιδόσεις του σπουδαστή.

● το Πανεπιστήμιο Υποδοχής να χορηγεί στους σπουδαστές για όλα τα μαθήματα που παρακολούθησαν επιτυχώς στο εξωτερικό, επίσημο πιστοποιητικό βαθμολογίας με τους τίτλους των μαθημάτων και τις μονάδες που αντιστοιχούν στο καθένα.

● το Πανεπιστήμιο προέλευσης να χορηγεί πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκών μονάδων που έλαβαν οι σπουδαστές από τα ιδρύματα εταίρους για τα μαθήματα που παρακολούθησαν εκεί, έτσι ώστε οι μονάδες των μαθημάτων που έλαβαν οι σπουδαστές στο εξωτερικό να αντικαθιστούν τις μονάδες που θα τους χορηγούνταν από το Πανεπιστήμιο προέλευσης σε ισοδύναμη περίοδο σπουδών. Απαιτούνται επίσης καλή επικοινωνία και ευελιξία, προκειμένου να διευκολύνεται η ακαδημαϊκή αναγνώριση σπουδών που έχουν ολοκληρωθεί ή πραγματοποιηθεί μερικώς στο εξωτερικό. Από την άποψη αυτή, οι συντονιστές του E.C.T.S. έχουν σημαντικό ρόλο, γιατί κατά κύριο λόγο ασχολούνται με τα ακαδημαϊκά και διοικητικά ζητήματα του E.C.T.S. Το πλήρες φάσμα των μαθημάτων των Τμημάτων που χρησιμοποιούν το E.C.T.S. πρέπει κατ' αρχάς να είναι διαθέσιμο στους μετακινούμενους φοιτητές, συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων για την απόκτηση διδακτορικού τίτλου. Οι φοιτητές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τους κανονικούς κύκλους μαθημάτων – και όχι μαθήματα που έχουν σχεδιαστεί ειδικά γι' αυτούς –, ενώ δεν πρέπει να εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης των απαιτήσεων του Ιδρύματος Προορισμού για τη χορήγηση τίτλου σπουδών. **Οι πιστωτικές μονάδες E.C.T.S. εξασφαλίζουν ότι το πρόγραμμα συνεπάγεται ένα λογικό φόρτο εργασίας για την περίοδο σπουδών στο εξωτερικό.**

Κατηγορίες μαθημάτων

Το πρόγραμμα διαρθρώνεται σε οκτώ εξάμηνα με φόρτο εργασίας κάθε εξαμήνου για τον φοιτητή 30 ECTS και συνολικό φόρτο για τη λήψη του πτυχίου 240 ECTS ($8 \times 30 = 240$ ECTS). Τα μαθήματα με βάση την υποχρεωτικότητά τους συνίστανται σε Υποχρεωτικά (Υ), Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) και Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ). Στο σύνολο των μαθημάτων το υποχρεωτικό πρόγραμμα σπουδών για όλους τους φοιτητές αντιστοιχεί στο 80% του φόρτου εργασίας τους και τα επιλέξιμα μαθήματα στο 20% του συνολικού φόρτου εργασίας τους (βλ. Γράφημα 1). Με άλλα λόγια, η δυνατότητα διαμόρφωσης προσωπικού προγράμματος για τον κάθε φοιτητή συνίσταται στο 20% του προγράμματος.

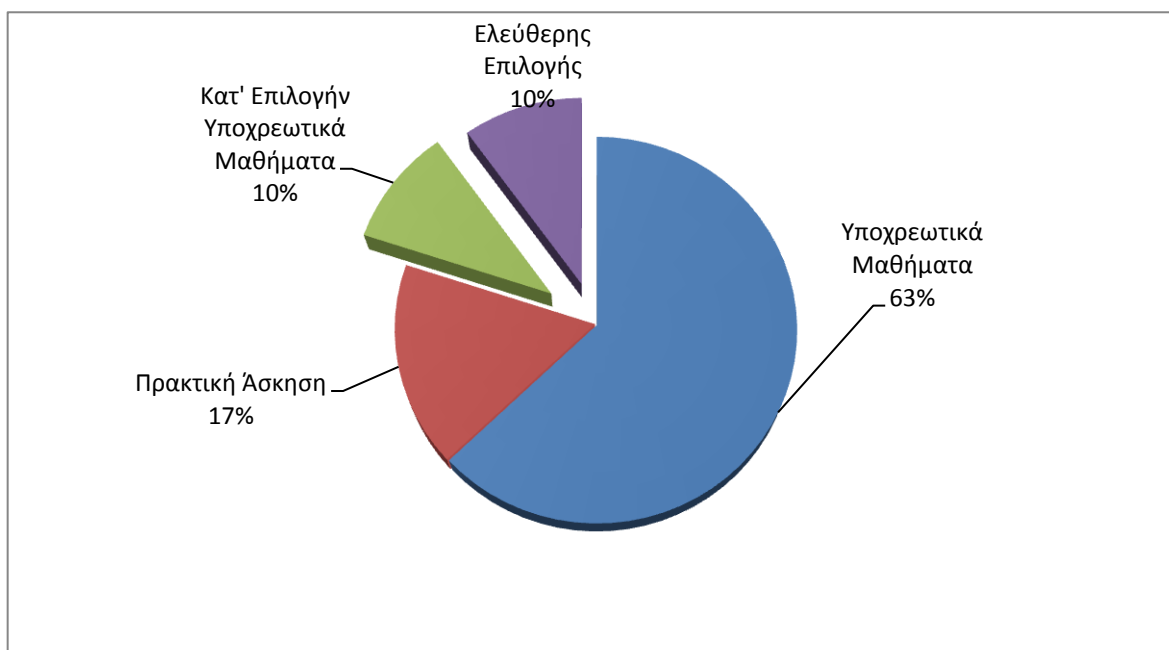

Γράφημα 1. Το ποσοστό των Υποχρεωτικών μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών και των μαθημάτων με δυνατότητα επιλογής από τον φοιτητή

Τα **Υποχρεωτικά (Υ)** μαθήματα στο σύνολο των οκτώ εξαμήνων ανέρχονται σε 42 και αντιστοιχούν σε 192 ECTS και 80% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών. Σημειώνεται ότι στα Υποχρεωτικά μαθήματα συμπεριλαμβάνονται και τα Υποχρεωτικά μαθήματα της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών, η οποία αντιστοιχεί σε ποσοστό 17% του συνολικού φόρτου εργασίας τους και του 21.25% των Υποχρεωτικών μαθημάτων (βλ. Γράφημα 2).

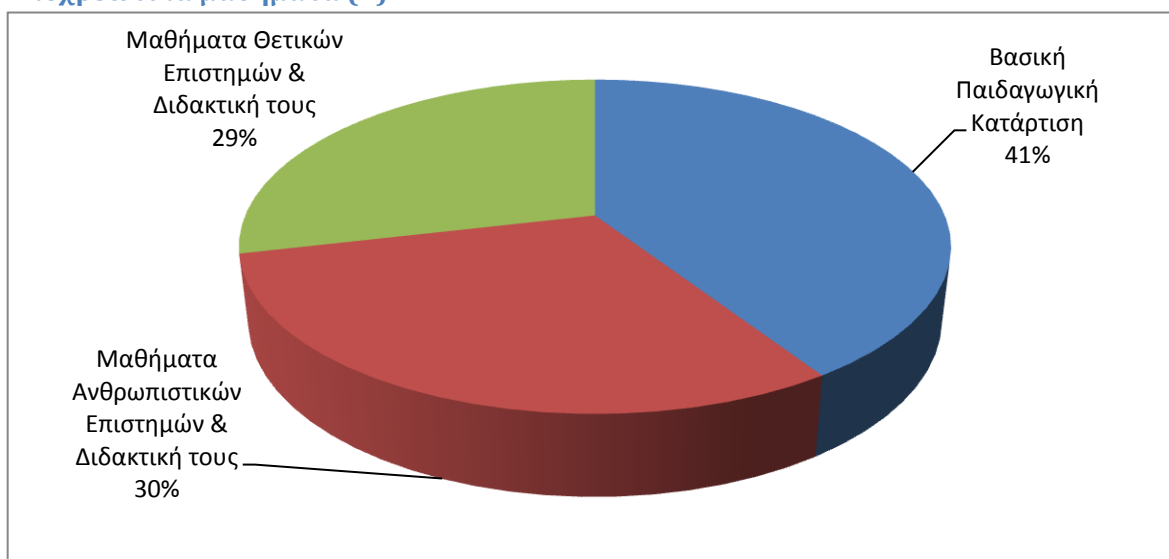
Τα **Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ)** είναι συνολικά οκτώ μαθήματα και αντιστοιχούν στο 17.5% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών (34 ECTS). Έξι μαθήματα ($6 \times 4 = 24$ ECTS) αφορούν σε δύο μαθήματα από κάθε ομάδα επιστημών - τις Επιστήμες της Αγωγής (ΕΑ), τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (ΑΕ) και των Θετικών Επιστημών (ΘΕ) - ενώ στα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα συγκαταλέγονται και δύο μαθήματα πρακτικής άσκησης ($2 \times 5 = 10$ ECTS).

Τα μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)** που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές είναι 6 ($6 \times 4 = 24$ ECTS) και αντιστοιχούν στο 10% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών.

Γράφημα 2. Το ποσοστό (%) κάθε τύπου μαθήματος στο σύνολο των σπουδών (240 ECTS).

Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ)

Γράφημα 3. Το ποσοστό (%) κάθε τύπου μαθήματος στο σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων, εκτός της πρακτικής άσκησης

Υποχρεωτικά (Υ) είναι τα μαθήματα τα οποία υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και στα οποία υποχρεούνται να εξεταστούν όλοι οι φοιτητές του Τμήματος. Σε περίπτωση αποτυχίας σε ένα υποχρεωτικό μάθημα, δεν υπάρχει δυνατότητα αντικατάστασής του από κάποιο άλλο. Στόχος των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι να εισαγάγουν το φοιτητή στις συγκεκριμένες Επιστήμες της Αγωγής και τη μεθοδολογία τους και να παράσχουν κοινή βασική κατάρτιση σε όλους τους φοιτητές του Τμήματος. Το 40% περίπου των Υποχρεωτικών μαθημάτων αφορά στις Επιστήμες της Αγωγής και στη Βασική Παιδαγωγική Κατάρτιση (40.8% για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος). Τα υπόλοιπα μαθήματα επιμερίζονται ισόποσα στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες και τη Διδακτική τους

(30%, 30.6% κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος) και στις Θετικές Επιστήμες και τη Διδακτική τους (30%, 28.6% κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος).

Η διδασκαλία των μαθημάτων αυτών γίνεται κυρίως με μορφή διαλέξεων. Ορισμένα από αυτά, όπως π.χ. η Φυσική, η Φυσική Αγωγή, η Εικαστική και Καλλιτεχνική Αγωγή, καθώς και η Διδακτική της Μουσικής συνδυάζονται με ασκήσεις (εργαστηριακές, φροντιστηριακές, πρακτικές). Τα περισσότερα Υποχρεωτικά μαθήματα προσφέρονται - σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών - κυρίως στα πρώτα τέσσερα εξάμηνα· ο αριθμός τους ελαττώνεται βαθμιαία στα επόμενα τέσσερα.

Τα Υποχρεωτικά μαθήματα είναι κατά κύριο λόγο αυτοτελή και δεν προαπαιτούν άλλα μαθήματα. Εξαίρεση αποτελούν οι Διδακτικές των μαθημάτων του δημοτικού σχολείου (Β' φάση Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης), οι οποίες προαπαιτούν τα αντίστοιχα Υποχρεωτικά μαθήματα της κατηγορίας των Ειδικών Επιστημών. Τα μαθήματα αυτά προσφέρονται στα δύο πρώτα έτη, επειδή οι Διδακτικές των μαθημάτων του δημοτικού σχολείου αρχίζουν στο τέταρτο εξάμηνο.

Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΕ)

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) είναι τα μαθήματα που κατατάσσονται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες και προσφέρονται για να τα επιλέξει ο φοιτητής, με την υποχρέωση η επιλογή του αυτή να αντιστοιχεί σε δύο από τα μαθήματα της κάθε κατηγορίας (σύνολο: 6 μαθήματα). Οι κατηγορίες είναι οι εξής: α) Επιστήμες της Αγωγής, β) Ανθρωπιστικές Επιστήμες και η Διδακτική τους και γ) Θετικές Επιστήμες και η Διδακτική τους. Εφόσον επιλεγούν από το φοιτητή τα συγκεκριμένα μαθήματα – με τον τρόπο που αναφέρεται παραπάνω – , **θεωρούνται στο εξής ως Υποχρεωτικά** και κανένα δεν μπορεί να αντικατασταθεί από άλλο Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα. Εξαίρεση μπορεί να ισχύσει εφόσον κάποιο συγκεκριμένο μάθημα έχει πάψει πια να προσφέρεται, οπότε θα πρέπει να αντικατασταθεί από άλλο μάθημα της ίδιας κατηγορίας.

Τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) μαθήματα αποβλέπουν στην **εμβάθυνση** σε επιμέρους θέματα και προβλήματα της επιστήμης αναφοράς τους και παράλληλα στη μύηση και εξοικείωση του φοιτητή με την **ερευνητική διαδικασία**. Για το λόγο αυτό έχουν κυρίως σεμιναριακή ή εργαστηριακή μορφή. Στα πλαίσια ενός τέτοιου μαθήματος οι φοιτητές αναλαμβάνουν την εκπόνηση γραπτών εργασιών και εισηγήσεων ή μικρές επιμέρους έρευνες, ατομικές ή συλλογικές, οι οποίες γίνονται είτε αυτοτελώς είτε στα πλαίσια των ερευνητικών δραστηριοτήτων των διδασκόντων. Κάθε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα μπορεί να επιλεγεί από **30 φοιτητές** κατ' ανώτατο όριο· ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί, εφόσον το μάθημα επιλεγεί ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από φοιτητές του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων ή εφόσον τα προσφερόμενα μαθήματα στην κάθε κατηγορία δεν μπορούν να καλύψουν τον απαιτούμενο αριθμό θέσεων.

Στα τρία πρώτα εξάμηνα σπουδών δε δίνεται η δυνατότητα για συμμετοχή σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα, επειδή το πρόγραμμα αυτών των εξαμήνων καλύπτεται σε μεγάλη έκταση από Υποχρεωτικά Μαθήματα. Η δυνατότητα αυτή δίνεται για πρώτη φορά στο 4^ο εξάμηνο, ενώ στα επόμενα εξάμηνα τα περιθώρια για συμμετοχή σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα αυξάνονται βαθμιαία. Εξάλλου αρκετά από τα μαθήματα αυτά προαπαιτούν την επιτυχή εξέταση σε αντίστοιχα Υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις ενός Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικού μαθήματος, ο φοιτητής που το είχε επιλέξει υποχρεούται να το

παρακολουθήσει ξανά σε επόμενο εξάμηνο, εφόσον προσφέρεται. Μόνο στην περίπτωση που δεν προσφέρεται το μάθημα αυτό, είναι δυνατό να αντικατασταθεί από άλλο Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα της ίδιας ομάδας μαθημάτων.

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών προβλέπει δεκαοκτώ πιστωτικές μονάδες ($6 \times 3 = 18$ ΠΜ) ή 24 (6 x 4 ECTS) για μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής. Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να συμπληρώσει το πρόγραμμά του με μαθήματα τα οποία ανταποκρίνονται στα προσωπικά του ενδιαφέροντα πέρα από τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις δύο προηγούμενες κατηγορίες μαθημάτων (Υποχρεωτικά και Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά, συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων της Β' φάσης και της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης). Τα μαθήματα αυτά μπορεί να τα επιλέξει από τα προσφερόμενα μαθήματα Επιλογής του Τμήματος τα οποία προσφέρονται κατά το εαρινό εξάμηνο, ή από μαθήματα άλλου Τμήματος του Πανεπιστημίου ή ακόμη και άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής και του εξωτερικού. Καθένα από τα μαθήματα αυτά δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να έχει φόρτο εργασίας μικρότερο από 4 μονάδες ECTS, προκειμένου να πιστωθεί με 3 ΠΜ από το σύνολο των 171 μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Επισημαίνεται ότι ο φοιτητής δεν είναι υποχρεωμένος να καλύψει τις δεκαοκτώ πιστωτικές μονάδες με προαιρετικά μαθήματα από άλλα Τμήματα, αλλά ότι αυτή είναι μία επιπλέον δυνατότητα που του δίνεται, δεδομένου ότι μπορεί να επιλέξει και μαθήματα από τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά προσφερόμενα.

Κάθε μάθημα Ελεύθερης Επιλογής μπορεί να επιλεγεί από **30 φοιτητές** κατ' ανώτατο όριο· ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί, εφόσον το μάθημα επιλεγεί ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από φοιτητές του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων ή εφόσον τα προσφερόμενα μαθήματα στην κάθε κατηγορία δεν μπορούν να καλύψουν τον απαιτούμενο αριθμό θέσεων.

Θέση μαθήματος Ελεύθερης Επιλογής επέχει και η Πτυχιακή εργασία η οποία αντιστοιχεί προς τρία μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής ή 12 ECTS.

Πτυχιακή εργασία (Π.Ε.)

Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να εκπονήσει πτυχιακή εργασία υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μελών του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (μελών ΔΕΠ) του Τμήματος. Το θέμα της πτυχιακής εργασίας ανακοινώνεται κατά το 6^ο ή στις αρχές του 7^{ου} εξαμήνου και **όχι μετά την 30^η Νοέμβρη** από τον υπεύθυνο διδάσκοντα στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αποφασίζει σχετικά και ορίζει δεύτερο βαθμολογητή. Πτυχιακή εργασία δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ανατεθεί πέρα από αυτά τα χρονικά όρια. Κάθε διδάσκων δεν μπορεί να αναλάβει περισσότερες από δέκα πτυχιακές εργασίες κατ' έτος.

Η πτυχιακή εργασία παραδίδεται δακτυλογραφημένη σε τρία αντίτυπα, ένα από τα οποία κατατίθεται στη Βιβλιοθήκη της Σχολής μαζί με την ψηφιακή μορφή της εργασίας **έως την 20^η Μαΐου** κάθε έτους προκειμένου να βαθμολογηθεί κατά την εξεταστική του Ιουνίου. **Σε περίπτωση παράδοσης μετά από αυτήν την ημερομηνία και μέχρι την 15^η Σεπτέμβρη η βαθμολογία της θα ανακοινώνεται με την εξεταστική του Σεπτέμβρη.** Η πτυχιακή εργασία βαθμολογείται από τον επόπτη και τον δεύτερο βαθμολογητή και στη συνέχεια υπολογίζεται ο μέσος όρος της βαθμολογίας, ο οποίος στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Σχετικά με τη δομή και τις απαιτήσεις της πτυχιακής εργασίας, ο φοιτητής θα πρέπει να

συμβουλευεται τον Σύντομο Οδηγό Επιστημονικής Τεχνογραφίας για περισσότερες λεπτομέρειες.

Η πτυχιακή εργασία πιστώνεται με εννέα πιστωτικές μονάδες (9 ΠΜ) ή δώδεκα (12) μονάδες ECTS, οι οποίες συνυπολογίζονται στα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής. Τα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής και η Πτυχιακή εργασία δεν μπορούν να ξεπερνούν συνολικά τις δεκαοχτώ πιστωτικές μονάδες (18 ΠΜ) ή τις είκοσι τέσσερις μονάδες ECTS (24 ECTS).

Πρακτική άσκηση

Η πρακτική άσκηση του φοιτητή στο δημοτικό σχολείο είναι πάντα συνδυασμένη με Διδακτική Μεθοδολογία. Το πρόγραμμα της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης (ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.) αποσκοπεί κυρίως στη βασική διδακτική κατάρτιση (θεωρητική και πρακτική) του φοιτητή. Αποτελείται από τρεις ξεχωριστές φάσεις με συναφείς στόχους, περιεχόμενα και τρόπο οργάνωσης. Ξεκινά στο τρίτο εξάμηνο και ολοκληρώνεται στο όγδοο εξάμηνο.

Η *πρώτη φάση (Α' φάση)* αποβλέπει στην εισαγωγή του φοιτητή στη θεωρία και πράξη του σχολείου και της διδασκαλίας, με σχετικά θεωρητικά μαθήματα στη Σχολή και συστηματική παρατήρηση στο σχολείο.

Η *δεύτερη φάση (Β' φάση)* αποβλέπει στη θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή στη διδακτική των μαθημάτων του δημοτικού σχολείου και στην ανάπτυξη εκ μέρους του φοιτητή ικανοτήτων σχεδιασμού, διεξαγωγής και αξιολόγησης της διδασκαλίας των μαθημάτων αυτών.

Η *τρίτη φάση (Γ' φάση)* αποσκοπεί στην εισαγωγή του φοιτητή στον κανονικό, καθημερινό ρυθμό εργασίας και ζωής στο σχολείο. Ο φοιτητής αναλαμβάνει την ευθύνη του παιδαγωγικού και διδακτικού έργου επί μία εβδομάδα σε μια τάξη πολυθέσιου σχολείου και άλλη μία εβδομάδα σε ολιγοθέσιο σχολείο.

Τα επιμέρους μαθήματα της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας, των Μαθηματικών, της Φυσικής και της Ιστορίας συγκαταλέγονται στην κατηγορία των Υποχρεωτικών μαθημάτων, ενώ από τα πέντε μαθήματα της Μελέτης Περιβάλλοντος, των Θρησκευτικών, των Εικαστικών, της Μουσικής και της Φυσικής Αγωγής ο φοιτητής θα πρέπει να επιλέξει υποχρεωτικά τα δύο. Τα υπόλοιπα τρία είναι δυνατό να επιλεγούν ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Όλες οι φάσεις της πρακτικής άσκησης επέχουν θέση εργαστηρίου. Με την έννοια αυτή: α). Δεν επιτρέπεται σε φοιτητές να συμμετέχουν σε επόμενη φάση, χωρίς να έχουν ολοκληρώσει την προηγούμενη. β) Δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στη Β' ή Γ' Φάση (ούτε και να επιλέγουν μαθήματα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά) χωρίς να έχουν ανταποκριθεί επιτυχώς στα προαπαιτούμενα μαθήματα που αντιστοιχούν σ' αυτήν (βλ. παρακάτω τα περιεχόμενα των μαθημάτων). γ). Δεν προβλέπεται επαναληπτική εξεταστική περίοδος Σεπτεμβρίου. δ) Φοιτητές οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους είναι υποχρεωμένοι να επαναλάβουν τη συγκεκριμένη φάση της πρακτικής άσκησης κατά το εξάμηνο στο οποίο προσφέρεται. Περισσότερες πληροφορίες για την Πρακτική Άσκηση και τον τρόπο διεξαγωγής της υπάρχουν στην αναλυτική παρουσίασή της στις παρακάτω σελίδες.

Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση

Από τον Οκτώβριο του 2010 βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ, <http://www.eled.uowm.gr/>) της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ), η οποία είναι ενταγμένη στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από Εθνικούς Πόρους (Άξονας προτεραιότητας 2 «Αναβάθμιση των συστημάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης και σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας»). Η Πράξη υπαγορεύτηκε από την αναγκαιότητα να εφοδιαστούν οι μελλοντικοί δάσκαλοι με προσόντα και δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να αντιμετωπίσουν μια πολύπλοκη και συνεχώς μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, κάτι που αναμένεται να προκύψει από τη συνεργασία τους με επιστήμονες, επαγγέλματα και εργαλεία άλλων ειδικοτήτων.

Με γενικότερο σκοπό τη διεύρυνση, αναβάθμιση και βελτίωση της ήδη υπάρχουσας Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος, η οποία παραμένει ως έχει, και με δεδομένη την ανάγκη για ανεύρεση ευκαιριών διεύρυνσης των επιστημονικών ενδιαφερόντων και δυνατοτήτων απασχόλησης του αυριανού εκπαιδευτικού, οι επιμέρους στόχοι που επιδιώκονται μέσα από τη Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση είναι οι εξής:

- α) η διευκόλυνση και υποστήριξη του επαγγελματικού προσανατολισμού των μελλοντικών δασκάλων σε νέες επαγγελματικές και επιστημονικές κατευθύνσεις·
- β) η ενίσχυση του Προγράμματος Σπουδών μέσα από την εκπαίδευση και κατάρτιση των φοιτητών/τριών σε νέα αντικείμενα και νέους εργασιακούς χώρους·
- γ) η σύνδεση του ΠΤΔΕ με εξωσχολικούς φορείς υποδοχής και κατ' επέκταση η ενδυνάμωση του ρόλου του σε επίπεδο επιστημονικό, κοινωνικό και επιχειρηματικό·
- δ) η διασύνδεση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με πιστοποιημένους φορείς προώθησης της απασχόλησης μέσω της αξιοποίησης των δυνατοτήτων των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας.

Με βάση την ταξινόμηση των φορέων υποδοχής των φοιτητών/τριών σε δύο μεγάλες κατηγορίες, ο σχεδιασμός για την ανάπτυξη της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης ακολουθεί δύο κατευθυντήριους άξονες, πάνω στους οποίους κινούνται οι επιμέρους δράσεις υλοποίησής της.

Με τον τρόπο αυτό, η διεύρυνση της υπάρχουσας Πρακτικής Άσκησης Του Τμήματος διαμορφώνεται ως εξής:

- Οριζόντια διεύρυνση της Πρακτικής Άσκησης σε φορείς υποδοχής που δεν υπάγονται στο δημόσιο σχολείο: Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Ερευνητικά Κέντρα, Περιβαλλοντικές Οργανώσεις, Εταιρείες ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, Κατασκηνώσεις, Εφημερίδες με παιδικά ένθετα, Παιδικά θέατρα κ.ά.
- Κάθετη διεύρυνση της Πρακτικής Άσκησης μέσα από την επέκτασή της είτε σε καινοτόμους θεσμούς και δράσεις του δημόσιου σχολείου (Ειδικά σχολεία, Ολοήμερα Σχολεία, Σχολεία με Προγράμματα Ευέλικτης Ζώνης, Τμήματα Τσιγγανοπαίδων, Τάξεις Υποδοχής κ.λπ) είτε σε ιδρύματα τα οποία λειτουργούν στο ευρύτερο πλαίσιο της θεσμοθετημένης ή άτυπης εκπαίδευσης (Εργαστήρια Πανεπιστημιακών Τμημάτων, «Φροντιστήρια» Πολιτιστικών Συλλόγων για την Ελληνική Γλώσσα κ.λπ.).

Οι φορείς υποδοχής των φοιτητών/τριών εντάσσονται σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία: Αρχαιακή έρευνα, Ιστορία και Τοπική Ιστορία, Μουσειακή Εκπαίδευση - Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς – Αισθητική Αγωγή, Βιβλίο, Λογοτεχνία και Γλώσσα, Συμβουλευτική στην παιδική ηλικία – Ειδική Αγωγή – Αγωγή Υγείας, Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση, Εφαρμογές των Μαθηματικών στην Κοινωνία και το Περιβάλλον, Εφαρμογές της Στατιστικής στην Εκπαίδευση, Εφαρμογές των Φυσικών Επιστημών στη διαχείριση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, Εξωσχολική μάθηση και ψυχαγωγία: άτυπες και μη τυπικές μορφές, Διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας σε Σύγχρονα Περιβάλλοντα Μάθησης. Τα πεδία αυτά διαμορφώνονται σε σχέση με τις ειδικότητες των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΠΔΜ. Είκοσι μέλη ΔΕΠ συντονίζουν τη συνεργασία των φορέων υποδοχής με το Πανεπιστήμιο και εποπτεύουν για την τήρηση του σχεδιασμού και την εφαρμογή αξιολογικών διαδικασιών ως προς την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος.

Συνολικά 106 φορείς (υπηρεσίες, εταιρείες, οργανώσεις, σύλλογοι, όμιλοι, βιβλιοθήκες, ιδρύματα, οργανισμοί, επιχειρήσεις, μουσεία, λέσχες κ.ά.) του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, κατάλληλοι για την κατάρτιση των φοιτητών σε νέα αντικείμενα και εργασιακούς χώρους, αποδεχόμενοι την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από μέρους του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης συνεργάζονται στο πλαίσιο της χρηματοδοτούμενης Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης 197 φοιτητών/τριών του και δέχονται τους φοιτητές ήδη από την 01/10/2010 μέχρι και την 31/3/2013 προκειμένου να προσφέρουν έργο, το οποίο ορίζουν κάθε φορά οι ίδιοι οι φορείς σύμφωνα με τις διαπιστωμένες ανάγκες τους. Οι απασχολούμενοι φοιτητές είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ και αμείβονται για την εργασία τους από το εν λόγω Πρόγραμμα, χωρίς οι φορείς να έχουν καμία απολύτως οικονομική υποχρέωση απέναντί τους.

Στο πλαίσιο σχεδιασμού της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης επιδιώκεται σε συνεργασία με τη Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ, <http://dasta.uowm.gr/> του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) η εύρεση κατάλληλων θέσεων Πρακτικής Άσκησης για τις ομάδες φοιτητών ΑμεΑ, καθώς και για φοιτητές προερχόμενους από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Επίσης, δίνεται έμφαση στην ανάληψη ειδικών δραστηριοτήτων για την κατάλληλη πληροφόρηση, προετοιμασία, υποστήριξη και ενδυνάμωση των συγκεκριμένων ομάδων ατόμων.

Η αποτίμηση και αξιολόγηση του τρόπου υλοποίησης και των αποτελεσμάτων των δράσεων του Τμήματος πραγματοποιείται μέσα από την εγκαθίδρυση ενός συστήματος ανατροφοδότησης και αξιολόγησης των δράσεων από πλευράς των ωφελουμένων, των φορέων υποδοχής και των εποπτών των θεματικών πεδίων της ΔΠΑ. Εργαλεία αξιολόγησης αποτελούν αντίστοιχα ερωτηματολόγια, ημερολόγια των ωφελουμένων, εκθέσεις των συντονιστών των θεματικών πεδίων, καθώς και τελικές εκθέσεις για την υλοποίηση των δράσεων.

Το ακαδημαϊκό επίπεδο των μελών ΔΕΠ, το επίπεδο επίδοσης των φοιτητών/τριών, η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος, καθώς και οι μηχανισμοί που ελέγχουν και αξιολογούν σε μόνιμη βάση τις δράσεις που αναπτύσσονται αποτελούν εγγυήσεις για την ποιότητα των υλοποιούμενων δράσεων στο πλαίσιο της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης.

Η ανάπτυξη της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης στο Τμήμα έχει ως αποτέλεσμα τη συνεργασία εργασιακών φορέων με το Πανεπιστήμιο, τη διάχυση της γνώσης μέσω εναλλακτικών μορφών εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και τη διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Με τον τρόπο αυτόν συμβάλλει στην αντιμετώπιση κοινωνικοοικονομικών προβλημάτων και στην ανάπτυξη της Δυτικής Μακεδονίας, που είναι μία από τις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της Ελλάδας, και μάλιστα με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά ανεργίας.

Από το 2013 στα πλαίσια του προγράμματος για τη Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, όπως και όλα τα τμήματα του Ιδρύματος, είναι εγγεγραμμένο στο Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών ΑΕΙ "Άτλας"(<http://atlas.grnet.gr/>). Το Άτλας είναι μία κεντρική διαδικτυακή υπηρεσία, η οποία διασυνδέει τους φορείς που παρέχουν θέσεις πρακτικής άσκησης με όλα τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της επικράτειας, δημιουργώντας μία ενιαία βάση θέσεων πρακτικής άσκησης οι οποίες είναι διαθέσιμες προς επιλογή στα Ιδρύματα. Παράλληλα προσφέρει σφαιρική ενημέρωση σε θέματα που άπτονται της αγοράς εργασίας και των πρώτων βημάτων των φοιτητών σε αυτή.

Αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Το Σεπτέμβριο του 2007 συγκροτήθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) αποτελούμενη από τον κ. Ανδρέου (πρόεδρο), την κ. Ηλιάδου-Τάχου, τον κ. Πνευματικό, την κ. Σπύρτου και τον κ. Ιορδανίδη και ξεκίνησε η διαδικασία αξιολόγησης του Τμήματος. Στο πλαίσιο αυτό συντάχθηκαν τέσσερις Ετήσιες Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης (2007-2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011), μία Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης (2007-2011) και μία Διετής Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης (2011-2013). Η διαδικασία ολοκληρώθηκε μετά την επιτόπια επίσκεψη κλιμακίου εξωτερικών αξιολογητών αποτελούμενο από τον κ. Ευθυμιάδη (πρόεδρο), τον κ. Γουγουλάκη, την κ. Παπαδούλη-Ros, την κ. Βαρνάβα-Μαρούχου και τον κ. Κουτούζη το Φεβρουάριο του 2014. Η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος συντάχθηκε και οριστικοποιήθηκε το Μάρτιο του 2014, οπότε και αναρτήθηκε στον ιστοσελίδα της ΑΔΙΠ. Σε αυτήν περιλαμβάνονται ιδιαίτερα θετικές αξιολογικές κρίσεις για το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος. Τον Απρίλιο του 2014 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης ανασυγκροτήθηκε και αποτελείται από τον κ. Φωτιάδη (πρόεδρο), την κ. Δημητριάδου, την κ. Γρίβα, τον κ. Μαλανδράκη και τον κ. Παλαιγεωργίου.

Κατηγορίες μαθημάτων και η αντιστοιχία τους σε ECTS και πιστωτικές μονάδες

Κατηγορία μαθημάτων	ECTS	ΠΜ
Υποχρεωτικά μαθήματα (42)	Σύνολο 182	Σύνολο 129
Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (16)	65	48
Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών και της Διδακτικής τους (11)	45	33
Μαθήματα Θετικών Επιστημών και της Διδακτικής τους (9)	41	27
Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση (6)	31	21
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (8)	Σύνολο 34	Σύνολο 24
Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (2)	8	6
Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών και της Διδακτικής τους (2)	8	6
Μαθήματα Θετικών Επιστημών και της Διδακτικής τους (2)	8	6
Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση (2)	10	6
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (6) ή Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (3) + πτυχιακή εργασία	Σύνολο 24	Σύνολο 18
Σύνολο μονάδων	240	171

Όλα τα 56 μαθήματα που ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες παρατίθενται στη συνέχεια ονομαστικά και ταξινομούνται σε αναλυτικούς πίνακες, οι οποίοι έχουν διαμορφωθεί με βάση συγκεκριμένα κάθε φορά κριτήρια: το είδος των μαθημάτων, το εξάμηνο στο οποίο διδάσκονται ή προσφέρονται προς επιλογή, το ακαδημαϊκό έτος για το οποίο ισχύουν (με τις αλλαγές και μεταβατικές διατάξεις) κ.λπ.

Η ταξινόμηση των μαθημάτων και η κωδικοποίησή τους με τα χαρακτηριστικά προθέματα και τους αντίστοιχους κωδικούς αριθμούς φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΑ		ΑΕ		ΘΕ		ΠΑ		
Υ	ΥΕ/ΕΕ	Υ	ΥΕ/ΕΕ	Υ	ΥΕ/ΕΕ	Υ	ΥΕ/ΕΕ	ΕΕ
101	131	201	231	301	331	401	431	501
έως	έως	έως	έως	έως	έως	έως	έως	έως
130	199	230	299	330	399	430	499	599

Υπόμνημα για τις σημασίες των προθεμάτων:

ΕΑ: Μάθημα Επιστημών της Αγωγής (Βασικής Παιδαγωγικής Κατάρτισης)

ΑΕ: Μάθημα Ανθρωπιστικών Επιστημών και της Διδακτικής του

ΘΕ: Μάθημα Θετικών Επιστημών και της Διδακτικής του

ΠΑ: Πρακτικές Ασκήσεις

Υ: Μάθημα Υποχρεωτικό

ΥΕ: Μάθημα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό

ΕΕ: Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής (Τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα όταν επιλέγονται από τον φοιτητή ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής) λαμβάνει κωδικό ΕΕ ακολουθούμενο από την αρίθμηση που αντιστοιχεί στο μάθημα ως Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό - ΥΕ)

ΠΕ: Πτυχιακή Εργασία

Πέραν των παραπάνω μαθημάτων, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης προσφέρει στους φοιτητές και μία σειρά εισαγωγικών φροντιστηριακών μαθημάτων τα οποία δεν πιστώνονται με Πιστωτικές Μονάδες (Π.Μ.) και ECTS και στοχεύουν στην εξοικείωση με την ξενόγλωσση ορολογία (Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική) της παιδαγωγικής επιστήμης, ή με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Τα μαθήματα αυτά προσφέρονται εφόσον το ΠΤΔΕ απασχολεί αποσπασμένους καθηγητές από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και έχουν κωδικούς:

ΞΑΓ: Αγγλική γλώσσα - ΞΓΓ: Γαλλική γλώσσα - ΞΡΓ: Γερμανική γλώσσα

ΦΠ: Εισαγωγικό Φροντιστηριακό μάθημα στην Πληροφορική

ΣΠΒ: Σεμινάρια Πρώτων Βοηθειών (Εφόσον είναι εφικτό)

Τέλος, κατά τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο (για τους εγγραφέντες τον Σεπτέμβρη) και Φεβρουάριο (για τους εγγραφέντες με κατατακτήριες, ειδικές κατηγορίες, κλπ) κάθε έτους προσφέρεται «Σεμινάριο Αναζήτησης Βιβλιογραφίας» το οποίο οργανώνεται από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης της Παιδαγωγικής Σχολής και αφορούν στην εξοικείωση των φοιτητών με την αναζήτηση βιβλιογραφίας στις ηλεκτρονικές πηγές και τον τρόπο παράθεσης των βιβλιογραφικών αναφορών στις εργασίες τους. Οι φοιτητές που εγγράφονται στο τμήμα μετά τον Σεπτέμβριο του 2014 θα πρέπει υποχρεωτικά να παρακολουθήσουν και να αξιολογηθούν επιτυχώς σε αυτό το σεμινάριο προκειμένου να λάβουν το πτυχίο τους. Το σεμινάριο αυτό δεν πιστώνεται στον συνολικό φόρτο εργασίας των φοιτητών.

Υποχρεωτικά μαθήματα

Κατάλογος υποχρεωτικών μαθημάτων

I. Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής

Βασική Παιδαγωγική κατάρτιση	ECTS	ΠΜ
Υ 101 Διδακτική Μεθοδολογία	4	3
Υ 102 Ειδική Αγωγή	4	3
Υ 103 Εκπαιδευτική Αξιολόγηση	4	3
Υ 104 Εκπαιδευτική Πολιτική	4	3
Υ 105 Εξελικτική Ψυχολογία	4	3
Υ 106 Θεωρίες μάθησης – Μαθησιακές δυσκολίες	4	3
Υ 107 Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης	4	3
Υ 108 Παιδαγωγικά Υλικά και Μέσα	4	3
Υ 110 Κοινωνικοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις στο Δημοτικό Σχολείο	5	3
Υ 111 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	4	3
Υ 112 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	4	3
Υ 113 Παιδαγωγική	4	3
Υ 114 Παιδαγωγική αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη	4	3
Υ 115 Παιδαγωγική Ψυχολογία	4	3
Υ 116 Συγκριτική Παιδαγωγική	4	3
Υ 117 Σχολική Ψυχολογία & Συμβουλευτική	4	3
Σύνολο	65	48

II. Μαθήματα Ειδικών Επιστημών (Ανθρωπιστικών & Θετικών Επιστημών)

Κατάρτιση σε γνωστικά αντικείμενα τα οποία σχετίζονται με το περιεχόμενο των μαθημάτων που διδάσκονται στο Δημοτικό Σχολείο	ECTS	ΠΜ
Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών και η Διδακτική τους	45	33
Υ 201 Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας	4	3
Υ 202 Διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας	4	3
Υ 203 Ελληνική Γλώσσα και η Γραμματική της	4	3
Υ 204 Νέα Ελληνική Ιστορία	4	3
Υ 205 Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	5	3
Υ 206 Ελληνική Λαογραφία	4	3
Υ 207 Ελληνική Παιδική & Νεανική Λογοτεχνία	4	3
Υ 208 Ιστορία: Αρχαιότητα και Βυζάντιο	4	3
Υ 209 Ορθοδοξία και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση	4	3
Υ 211 Ιστορία και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση	4	3
Υ 210 Εικαστικά Εργαστήρια	4	3

Μαθήματα Θετικών Επιστημών και η Διδακτική τους	41	27
Υ 301 Διδακτική των Μαθηματικών	4	3
Υ 302 Εκπαιδευτικό Λογισμικό	4	3
Υ 303 Οι έννοιες της Φυσικής και οι Αναπαραστάσεις τους	5	3
Υ 304 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	4	3
Υ 305 Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση	5	3
Υ 306 Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	5	3
Υ 307 Στατιστική	5	3
Υ 308 Στοιχεία Αριθμητικής και Θεωρίας Αριθμών για τους εκπαιδευτικούς	4	3
Υ 309 Στοιχεία Γεωμετρίας και Επίλυση Προβλημάτων	5	3
Σύνολο	82	57

III. Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση

Θεωρητική και πρακτική διδακτική κατάρτιση		ECTS	ΠΜ
A' φάση: Υ 401	Εισαγωγή στη θεωρία και πράξη του σχολείου και της διδασκαλίας	5	3
B' φάση	Διδακτική επιμέρους μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου		
Υ 402	Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας	5	3
Υ 403	Διδακτική της Ιστορίας	5	3
Υ 404	Διδακτική των Μαθηματικών	5	3
Υ 405	Διδακτική των Φυσικών Επιστημών	5	3
Γ' φάση Υ 407	Ανάληψη παιδαγωγικού - διδακτικού έργου επί δύο εβδομάδες με θεωρητική προετοιμασία και ανατροφοδότηση	6	6
Σύνολο		31	21

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Χειμερινού Εξαμήνου**Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (ΕΑ)**

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
ΥΕ 131	Αναλυτικά Προγράμματα	Β. Παπαδοπούλου	4	3
ΥΕ 132	Διδακτική της Πρώτης Ανάγνωσης και Γραφής	Κ. Δημητριάδου	4	3
ΥΕ 133	Παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου	Ι. Θωίδης	4	3
ΥΕ 135	Ιστορία της Αγωγής	Σ. Ηλιάδου - Τάχου	4	3
ΥΕ 136	Εννοιολογική ανάπτυξη	Δ. Πνευματικός	4	3
ΥΕ 134	Οργάνωση και Λειτουργία σχολικής μονάδας	Γ. Ιορδανίδης	4	3
ΥΕ 137	Αξιολόγηση και Αντιμετώπιση Μαθησιακών Δυσκολιών και Προβλημάτων Συμπεριφοράς	Δ. Αναστασίου	4	3

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΑΕ)

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
ΥΕ 231	Ο Ελληνισμός της Ρωσίας και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης	Κ. Φωτιάδης	4	3
ΥΕ 232	Νεοελληνική Ποίηση – Παιδική Ποίηση	Α. Ακριτόπουλος	4	3
ΥΕ 267	Μουσειακή Εκπαίδευση (ΥΕ234)	Α. Ανδρέου	4	3
ΥΕ 239	Παραδοσιακοί χοροί	Κ. Σέμογλου	4	3
ΥΕ 240	Μέτρηση και Αξιολόγηση αντιληπτικο-κινητικών Ικανοτήτων και Δεξιοτήτων	Κ. Σέμογλου	4	3
ΥΕ 249	Μουσική Θεωρία και Πράξη	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
ΥΕ 265	Το λεξιλόγιο: περιγραφή και διδασκαλία του	Α. Σακελλαρίου	4	3
ΥΕ 256	Στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης και επικοινωνίας	Ε. Γρίβα	4	3
ΥΕ 258	Εναλλακτικές μορφές Αξιολόγησης των Γλωσσικών Δεξιοτήτων	Ε. Γρίβα	4	3
ΥΕ 261	Ειδικά θέματα Διδακτικής της Ιστορίας	Κ. Κασβίκης	4	3

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών (ΘΕ)

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
ΥΕ 331	Κατασκευή εκπαιδευτικού υλικού για τα Μαθηματικά με χρήση Πληροφορικής Τεχνολογίας	Χ. Λεμονίδης	4	3
ΥΕ 332	Επιστημολογία	Κ. Νικολαντωνάκης	4	3
ΥΕ 333	Εφαρμοσμένη Στατιστική	Ε. Τσακίρίδου	4	3
ΥΕ 335	Σχεδίαση και ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού	Γ. Παλαιγεωργίου	4	3
ΥΕ 345	Διαχείριση Επιχειρηματικότητας & Καινοτομίας Ι	Ε. Τσακίρίδου	4	3
ΥΕ 349	Εφαρμογές προγραμμάτων για την αειφορία στο δημοτικό σχολείο	Γ. Μαλανδράκης	4	3
ΥΕ 431	Β' Φάση:Διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος	Γ. Μαλανδράκης	4	3

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης

Θεωρητική και πρακτική διδακτική κατάρτιση		ECTS	ΠΜ
Β' φάση	Διδακτική επιμέρους μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου		
ΥΕ 431	Διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος	5	3
ΥΕ 432	Διδακτική των Θρησκευτικών	5	3
ΥΕ 433	Διδακτική των Εικαστικών	5	3
ΥΕ 434	Διδακτική της Μουσικής	5	3
ΥΕ 435	Διδακτική της Φυσικής Αγωγής	5	3

**Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΕ) & Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)
Εαρινού Εξαμήνου**

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (ΕΑ)

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
ΥΕ/ΕΕ 140	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	Β. Παπαδοπούλου	4	3
ΥΕ/ΕΕ 142	Ολοήμερο σχολείο. Θεωρία και πράξη	Ι. Θωίδης	4	3
ΥΕ/ΕΕ 145	Ηθική και Συναισθηματική ανάπτυξη	Δ. Πνευματικός	4	3
ΥΕ/ΕΕ 144	Ιστορία της Εκπαίδευσης στη Μακεδονία	Σ. Ηλιάδου - Τάχου	4	3
ΥΕ/146	Νοητική Καθυστέρηση και αναπτυξιακές αναπηρίες	Δ. Αναστασίου	4	3
ΥΕ/ΕΕ 151	Συμβουλευτική μαθητών - γονέων	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
ΥΕ/ΕΕ 154	Οργανωσιακή Συμπεριφορά	Γ. Ιορδανίδης	4	3
ΥΕ/ΕΕ 155	Διαφοροποίηση της Διδασκαλίας σε μικτές τάξεις	Κ. Δημητριάδου	4	3

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΑΕ)

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
ΥΕ/ΕΕ 242	Μικρασιατικός Ελληνισμός	Κ. Φωτιάδης	4	3
ΥΕ/ΕΕ 243	Διδακτική της Λογοτεχνίας	Α. Ακριτόπουλος	4	3
ΥΕ/ΕΕ 244	Πεζογραφική Λογοτεχνία για Παιδιά & Εφήβους	Α. Ακριτόπουλος	4	3
ΥΕ/ΕΕ 245	Γλωσσοπαιδαγωγικά θέματα	Σ. Καμαρούδης	4	3
ΥΕ/ΕΕ 248	Παιδαγωγικές Κινητικές Εφαρμογές	Κ. Σέμογλου	4	3
ΥΕ/ΕΕ 254	Πολιτισμικά Στοιχεία Ολυμπιακών Αγώνων του 4ου αιώνα μ.Χ.	π. Ειρ. Χατζηφραιμίδης	4	3
ΥΕ 255	Μακεδονία & Προσφυγικός Ελληνισμός	Κ. Φωτιάδης	4	3
ΥΕ/ΕΕ 257	Εισαγωγή στη Διγλωσσία: Διγλωσσία & Εκπαίδευση	Ε. Γρίβα	4	3
ΥΕ/ΕΕ 262	Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Πολιτισμού	Κ. Κασβίκης	4	3
ΥΕ/ΕΕ 263	Ιστορία & Εικόνα	Α. Ανδρέου	4	3
ΥΕ/ΕΕ 264	Κείμενα Ελληνικής Γλώσσας	Σ. Καμαρούδης	4	3
ΥΕ/ΕΕ 266	Ο γραμματισμός στο σχολείο: κατανόηση και παραγωγή κειμένων	Α. Σακελλαρίου	4	3

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών (ΘΕ)

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
ΥΕ/ΕΕ 337	Στοιχεία Ιστορίας των Μαθηματικών και Μαθηματική Εκπαίδευση	Κ. Νικολαντωνάκης	4	3
ΥΕ/ΕΕ 338	Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου στις Φυσικές Επιστήμες	Α. Σπύρτου	4	3
ΥΕ/ΕΕ 339	Εικονική Πραγματικότητα και Εκπαιδευτικές Εφαρμογές Τεχνητής Ευφυΐας	Γ. Παλαιγεωργίου	4	3
ΥΕ/ΕΕ 342	Εφαρμογές Εκπαιδευτικής Έρευνας	Ε. Τσακίριδου	4	3
ΥΕ/ΕΕ 346	Διαχείριση Επιχειρηματικότητας και καινοτομίας II	Ε. Τσακίριδου	4	3

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης

Θεωρητική και πρακτική διδακτική κατάρτιση		ECTS	ΠΜ
Β' φάση	Διδακτική επιμέρους μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου		
ΥΕ 431	<i>Διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος</i>	5	3
ΥΕ 432	<i>Διδακτική των Θρησκευτικών</i>	5	3
ΥΕ 433	<i>Διδακτική των Εικαστικών</i>	5	3
ΥΕ 434	<i>Διδακτική της Μουσικής</i>	5	3
ΥΕ 435	<i>Διδακτική της Φυσικής Αγωγής</i>	5	3

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) *

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
ΕΕ 501	Μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο και συνεργασία μεταξύ των δύο εκπαιδευτικών ιδρυμάτων	Ι. Θωίδης – Κ. Βруνιώτη	4	3
ΕΕ 504	Εισαγωγή στις Τέχνες του Βιβλίου	Κωτόπουλος(Π.Τ.Ν) - Ε. Παπαγεωργίου	4	3
ΕΕ 505	Εισαγωγή στην Ιστορία του Βιβλίου	Κωτόπουλος(Π.Τ.Ν) - Ε. Παπαγεωργίου	4	3

* Όλα τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΕ) μπορούν να έχουν και το χαρακτήρα της Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ). Στην περίπτωση αυτή, το πρόθεμα ΥΕ αντικαθίσταται από το ΕΕ.

Κατανομή μαθημάτων εισαχθέντων φοιτητών ακαδημαϊκού έτους 2014 2015

1 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ				
ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
Υ 113	Παιδαγωγική	Β. Παπαδοπούλου	4	3
Υ 303	Οι έννοιες της Φυσικής και οι αναπαραστάσεις τους	Α. Σπύρτου	5	3
Υ 209	Ορθοδοξία & Πολιτισμός στην Εκπαίδευση	π. Ειρ. Χατζηεφραϊμίδης	4	3
Υ 210	Εικαστικά Εργαστήρια	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
Υ 203	Ελληνική Γλώσσα και η Γραμματική της	Α. Σακελλαρίου	4	3
Υ 307	Στατιστική	Ε. Τσακιρίδου	5	3
Υ 308	Στοιχεία Αριθμητικής και θεωρίας αριθμών για τους εκπαιδευτικούς	Κ. Νικολαντωνάκης	5	3
ΞΑΓΙ ή ΞΓΓΙ ή ΞΡΓΙ	Εισαγωγή στην ξενόγλωσση ορολογία (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)	Αποσπ. Εκπαιδευτικός	0	0
ΦΠ	Πληροφορική (εισαγωγικό φροντιστηριακό μάθημα)	Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί	0	0
Σύνολο μονάδων 1 ^{ου} εξαμήνου			30	21

2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
Υ 114	Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση και Κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη	Ι. Θωίδης	4	3
Υ 105	Εξελικτική Ψυχολογία	Δ. Πνευματικός	4	3
Υ 208	Ιστορία: Αρχαιότητα & Βυζάντιο	Α. Ανδρέου	4	3
Υ 306	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	Ε. Τσακιρίδου	5	3
Υ 108	Παιδαγωγικά Υλικά και Μέσα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
Υ 101	Διδακτική Μεθοδολογία	Κ. Δημητριάδου	4	3
Υ 309	Στοιχεία Γεωμετρίας και Επίλυση Προβλημάτων	Κ. Νικολαντωνάκης	5	3
ΞΑΓΙΙ ή ΞΓΓΙΙ ή ΞΡΓΙΙ	Επεξεργασία ξενόγλωσσων κειμένων των Επιστημών της Αγωγής (Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά)	Αποσπ. Εκπαιδευτικός	0	0
Σύνολο μονάδων 2 ^{ου} εξαμήνου			30	21

3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
Υ 115	Παιδαγωγική Ψυχολογία	Δ. Πνευματικός	4	3
Υ 204	Νέα Ελληνική Ιστορία	Κ. Φωτιάδης	4	3
Υ 201	Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας	Σ. Καμαρούδης	4	3
Υ 207	Ελληνική Παιδική & Νεανική Λογοτεχνία	Α. Ακριτόπουλος	4	3
Υ 107	Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης	Σ. Ηλιάδου – Τάχου	4	3
Υ 305	Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση	Γ. Παλαιγεωργίου	5	3
Υ 401	Α΄ Φάση ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.: Εισαγωγή στη θεωρία και πράξη του σχολείου και της διδασκαλίας	Κ. Δημητριάδου	5	3
		Σύνολο μονάδων 3 ^{ου} εξαμήνου	30	21

4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
Υ 106	Θεωρίες Μάθησης & Μαθησιακές Δυσκολίες	Δ. Αναστασίου Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
Υ 205	Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	Κ. Φωτιάδης	5	3
Υ 301	Διδακτική των Μαθηματικών	Χ. Λεμονίδης	4	3
Υ 304	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	Γ. Μαλανδράκης	4	3
Υ 103	Εκπαιδευτική Αξιολόγηση	Γ. Ιορδανίδης	4	3
Υ 403 Υ 405	Β΄ Φάση ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. : Ιστορία ή Φυσική Διδακτική της Ιστορίας ή Διδακτική της Φυσικής	Κ. Κασβίκης Α. Σπύρτου	5	3
ΕΕ1	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής		4	3
		Σύνολο μονάδων 4 ^{ου} εξαμήνου	30	21

5^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
Υ 117	Σχολική Ψυχολογία & Συμβουλευτική	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
Υ 102	Ειδική Αγωγή	Δ. Αναστασίου Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
Υ 402 Υ 404	Β' Φάση ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.: Γλώσσα ή Μαθηματικά <i>Διδακτική της Γλώσσας</i> ή <i>Διδακτική των Μαθηματικών</i>	Σ. Καμαρούδης Χ. Λεμονίδης	5	3
ΥΕ 431 ΥΕ 432 ΥΕ 433 ΥΕ 434 ΥΕ 435	Β' Φάση ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.: Ένα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό από: <i>Διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος</i> <i>Διδακτική των Θρησκευτικών</i> <i>Διδακτική των Εικαστικών</i> <i>Διδακτική της Μουσικής</i> <i>Διδακτική της Φυσικής Αγωγής</i>	Γ. Μαλανδράκης π. Ειρ. Χατζηεφραιμίδης Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό Κ. Σέμογλου	5	3
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό (ομάδα ΕΑ_1)		4	3
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό (ομάδα ΑΕ_1)		4	3
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό (ομάδα ΘΕ_1)		4	3
		Σύνολο μονάδων 5 ^{ου} εξαμήνου	30	21

6^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
Υ 302	Εκπαιδευτικό Λογισμικό	Γ. Παλαιγεωργίου	4	3
Υ 104	Εκπαιδευτική Πολιτική	Σ. Ηλιάδου – Τάχου	4	3
Υ 202	Διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας	Ε. Γρίβα	4	3
Υ 402 Υ 404	Β' Φάση ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.: Γλώσσα ή Μαθηματικά <i>Διδακτική της Γλώσσας</i> ή <i>Διδακτική των Μαθηματικών</i>	Σ. Καμαρούδης Χ. Λεμονίδης	5	3
ΥΕ 431 ΥΕ 432 ΥΕ 433 ΥΕ 434 ΥΕ 435	Β' Φάση ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.: Ένα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό από: <i>Διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος</i> <i>Διδακτική των Θρησκευτικών</i> <i>Διδακτική των Εικαστικών</i> <i>Διδακτική της Μουσικής</i> <i>Διδακτική της Φυσικής Αγωγής</i>	Γ. Μαλανδράκης π. Ειρ. Χατζηεφραιμίδης Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό Κ. Κ. Σέμογλου	5	3
ΕΕ2	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής		4	3
ΕΕ3	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής		4	3
		Σύνολο μονάδων 6 ^{ου} εξαμήνου	30	21

7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
Υ 112	Οργάνωση & Διοίκηση της Εκπαίδευσης	Γ. Ιορδανίδης	4	3
Υ 211	Ιστορία και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση	Α. Ανδρέου	4	3
Υ 110	Κοινωνικοπαιδαγωγικές Προσεγγίσεις στο Δημοτικό Σχολείο	Ι. Θωίδης	5	3
Υ 403 Υ 405	Β' Φάση ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.: Ιστορία ή Φυσική Διδακτική της Ιστορίας ή Διδακτική της Φυσικής	Κ. Κασβίκης Α. Σπύρτου	5	3
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό (ομάδα ΕΑ_2)		4	3
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό (ομάδα ΑΕ_2)		4	3
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό (ομάδα ΘΕ_2)		4	3
		Σύνολο μονάδων 7 ^{ου} εξαμήνου	30	21

8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔ	ΤΙΤΛΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	ECTS	ΠΜ
Υ 116	Συγκριτική Παιδαγωγική	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
Υ 206	Ελληνική Λαογραφία	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
Υ 406	Γ Φάση: Ανάλυση παιδαγωγικού – διδακτικού έργου επί δύο εβδομάδες με θεωρητική προετοιμασία και ανατροφοδότηση.	Β. Παπαδοπούλου Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	6	5
Υ 111	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό	4	3
ΕΕ4	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής ή Πτυχιακή εργασία (ΠΕ)		4	3
ΕΕ5	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής ή Πτυχιακή εργασία(ΠΕ)		4	3
ΕΕ6	Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής ή Πτυχιακή εργασία (ΠΕ)		4	3
		Σύνολο μονάδων 8 ^{ου} εξαμήνου	30	23

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής

Τίτλος μαθήματος	Διδακτική Μεθοδολογία
Κωδικός μαθήματος	Υ 101
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία (παρακολούθηση διαλέξεων, παρουσίαση πρωτοκόλλων, άρθρων/βιβλίων, εργασιών, συζήτηση) 39 ώρες, προετοιμασία πρωτοκόλλων 12 ώρες, μελέτη άρθρων/βιβλίων, προετοιμασία εργασιών 32 ώρες, προετοιμασία για γραπτή εξέταση 32 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κατερίνα Δημητριάδου
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση ώστε: - να μελετούν/αναλύουν τη διδακτική διαδικασία ως βασική λειτουργία του σχολείου, συνδέοντάς την με τα μορφωτικά αγαθά, τους σκοπούς αγωγής και το κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον του σχολείου. - να εφαρμόζουν σε συγκεκριμένα παραδείγματα τις θεωρητικές αρχές των βασικών μοντέλων διδασκαλίας. - να διακρίνουν τα δομικά στοιχεία μιας διδακτικής διαδικασίας με τα επιμέρους χαρακτηριστικά της. - να διερευνούν τους παράγοντες που συντελούν στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας. - να διατυπώνουν παραδειγματικές προτάσεις σχεδιασμού διδασκαλίας, με βάση στοιχεία από τη θεωρία της Διδακτικής. -
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η διδασκαλία ως λειτουργία του σχολείου: Σκοπός, έννοια και περιεχόμενο της διδακτικής διαδικασίας. Μορφές διδασκαλίας. Μορφωτικά αγαθά και προγράμματα διδασκαλίας. Η έννοια του Curriculum και τα δομικά στοιχεία του (στόχοι, περιεχόμενο, μεθόδευση, αξιολόγηση). Διδακτέα ύλη και σχολικά βιβλία. Διδακτικές μέθοδοι. Μεθόδευση της διδασκαλίας (σχεδιασμός, διεξαγωγή και έλεγχος του αποτελέσματος). Ψυχολογικές και κοινωνικο-πολιτισμικές προϋποθέσεις της διδασκαλίας και μάθησης. Διδακτικά μοντέλα. Εποπτικά μέσα διδασκαλίας. Διαφοροποίηση της σχολικής εργασίας. Εκπαιδευτική αξιολόγηση. Σημειώνεται ότι το περιεχόμενο του μαθήματος εν πολλοίς υπερβαίνει τα στενά όρια του δημοτικού σχολείου, καθώς αναφέρεται και σε ηλικίες μεγαλύτερες της παιδικής.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Φρυδάκη, Ε. (2009). <i>Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής σκέψης</i> . Αθήνα:

Κριτική.

Ιωαννίδου-Κουτσελίνη, Μ. (2013). *Αναλυτικά Προγράμματα και Διδασκαλία*. Αθήνα: πεδίο.

Κοσσυβάκη, Φ. (2003). *Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού στο Μετανεωτερικό Σχολείο: Προσδοκίες, Προοπτικές, Όρια. Στάσεις και Αντιλήψεις των Εκπαιδευτικών ως προς τη Διδακτική τους Ετοιμότητα*. Αθήνα: Gutenberg.

Ματσαγγούρας, Η. (2001). *Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας. Τ. Α΄, Θεωρία της Διδασκαλίας. Η Προσωπική Θεωρία ως Πλαίσιο Στοχαστικο-κριτικής Ανάλυσης. Τ.Β΄, Στρατηγικές Διδασκαλίας. Η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.

Ξωχέλλης, Π. Δ. (2003). *Σχολική Παιδαγωγική*.

Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Πηγιάκη, Π. (1999). *Προετοιμασία, Σχεδιασμός και Αξιολόγηση της Διδασκαλίας. Διδακτική Μεθοδολογία*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Χατζηγεωργίου, Γ. (χ.χ.). *Γνώθι το Curriculum. Γενικά και ειδικά θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και Διδακτικής*. Αθήνα: Ατραπός.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, σεμινάρια (παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών)

Μέθοδοι αξιολόγησης Ατομικές ή ομαδικές εργασίες (συνεχής αξιολόγηση), γραπτή εξέταση

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ειδική Αγωγή
Κωδικός μαθήματος	Υ102
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, συλλογή ερευνητικών δεδομένων 12 ώρες, συγγραφή εργασίας 15 ώρες, συνεργασία με διδάσκοντα 2 ώρες, προετοιμασία για εξέταση 30 ώρες, εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτριος Αναστασίου
Μαθησιακοί στόχοι	Η εισαγωγή των φοιτητών στις βασικές έννοιες της Ειδικής Αγωγής και η εξοικείωσή τους με τις σύγχρονες τάσεις στο πεδίο. Με το πέρας του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να εκτιμούν τις μαθησιακές ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ιστορία της Ειδικής Εκπαίδευσης. Φιλοσοφικές ρίζες και σύγχρονες τάσεις. Νομικές βάσεις και τάσεις στη νομοθεσία. Πλαίσιο φοίτησης και μοντέλα παροχής υπηρεσιών. Άτομα με Αναπηρίες: Νοητική Καθυστέρηση, Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες, Διαταραχή Διάσπασης Προσοχής / Υπερκινητικότητας, Συναισθηματικές Διαταραχές, Προβλήματα Λόγου και Ομιλίας, Προβλήματα Ακοής και Κώφωση, Προβλήματα Όρασης και Τύφλωση, Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος, Σωματικές αναπηρίες και άλλα Προβλήματα Υγείας. Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις. Στρατηγικές για τη διδασκαλία μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Σύγχρονα Ζητήματα: Μοντέλα ένταξης, ενταξιακές πολιτικές και πρακτικές σε Η.Π.Α. και Ευρώπη.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ζώνιου –Σιδέρη, Α. (2004). <i>Σύγχρονες ενταξιακές προσεγγίσεις</i> (επιμ., τόμος Β΄). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Πολυχρονοπούλου, Σ. (2003). <i>Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες. Τόμος Α΄: Σύγχρονες Τάσεις Εκπαίδευσης και Ειδικής Υποστήριξης</i> . Αθήνα: Ατραπός. Τζουριάδου, Μ. (1995). <i>Παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες</i> . Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς. Hodapp, M. R. (2005). <i>Αναπτυξιακές θεωρίες και αναπηρία</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εκπαιδευτική Αξιολόγηση
Κωδικός μαθήματος	Υ103
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό-βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 24 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Ιορδανίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Η παροχή στους υποψήφιους εκπαιδευτικούς των απαραίτητων γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με ζητήματα εκπαιδευτικής αξιολόγησης αλλά και η δυνατότητα να σκεφθούν και να κρίνουν την υιοθέτηση και εφαρμογή μοντέλων αξιολόγησης των μαθητών. Επίσης, Μαθησιακοί στόχοι είναι η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με ζητήματα αξιολόγησης ανθρώπινων και υλικών πόρων στο πεδίο της εκπαίδευσης.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Θέματα αξιολόγησης επίδοσης μαθητών, ανάλυση σκοπών αξιολόγησης, διάκριση μοντέλων αξιολόγησης, παρουσίαση τύπων, μεθόδων, συστημάτων αξιολόγησης και βαθμολόγησης. Ακόμα, αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου, εκπαιδευτικού προσωπικού, διδασκαλίας, σχολικής μονάδας, εκπαιδευτικού συστήματος.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Δημητρόπουλος, Ε. (2002). <i>Εκπαιδευτική Αξιολόγηση : η αξιολόγηση του μαθητή</i> . Αθήνα : εκδ. Γρηγόρης. Καρακατσάνης, Γ. (1994). <i>Θέματα εκπαιδευτικής αξιολόγησης</i> . Θεσσαλονίκη : Art of Text. Κασσωτάκης, Μ. (2001). <i>Η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών</i> . Αθήνα : εκδ. Γρηγόρης. Καψάλης, Α. (1998). <i>Αξιολόγηση και βαθμολογία στο δημοτικό σχολείο</i> . Αθήνα : Gutenberg. Κωνσταντίνου, Χ. (2002). <i>Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή</i> . Αθήνα : Gutenberg.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, εργασίες

Τίτλος μαθήματος	Εκπαιδευτική Πολιτική
Κωδικός μαθήματος	Υ104
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, ώρες προετοιμασίας εργασιών των φοιτητών και συνεργασία με το διδάσκοντα 35, 20 ώρες συλλογής δεδομένων, προετοιμασία για τις εξετάσεις 28 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Μαθησιακοί στόχοι	Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωστοποιήσει στους φοιτητές τις εκπαιδευτικές στρατηγικές που αναλαμβάνονται από τα σύγχρονα κράτη με σκοπό τη διαμόρφωση της κοινωνικής, πνευματικής και εθνικής συνείδησης των πολιτών. Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής ή να εκφράζουν ουσιαστικές κρίσεις για τις επιπτώσεις της.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η εκπαιδευτική πολιτική σε μια παγκοσμιοποιημένη κοινωνία σχετίζεται τόσο με τους νόμους της αγοράς, όσο και με παραμέτρους όπως το Κράτος, οι ομάδες ενδιαφέροντος ή πίεσης, οι αποδέκτες της εκπαιδευτικής πολιτικής αλλά και η γενικότερη εκπαιδευτική φιλοσοφία ως σύνολο.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Dale, R. (1989). <i>The State and Educational Policy</i> . London: Open University Press.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες και εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εξελικτική Ψυχολογία
Κωδικός μαθήματος	Υ105
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη συμμετοχή στο μάθημα 33 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτρης Πνευματικός
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τα κυριότερα αναπτυξιακά ψυχολογικά επιτεύγματα του ανθρώπου από την κύηση μέχρι και την εφηβική ηλικία και να τα ερμηνεύουν στη βάση διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Τα κρίσιμα ερωτήματα και η μέθοδος της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας. Ο ρόλος του οργανισμού και του περιβάλλοντος. Μηχανισμοί αναπτυξιακής αλλαγής. Γνωστική, γλωσσική και κοινωνική ανάπτυξη από τη γέννηση μέχρι την εφηβεία. Η ανάπτυξη καθόλη την ζωή του ανθρώπου. Η δημιουργία του δεσμού. Η θεωρία του J. Piaget, Νεο-πιαζετικές θεωρίες, οι θεωρίες επεξεργασίας των πληροφοριών. Η έννοια του εαυτού, η απόκτηση της ταυτότητας και η ανάπτυξη της έννοιας της αυτορρύθμισης. Η ηθική ανάπτυξη. Τα πλαίσια της ανάπτυξης και ο ρόλος του πολιτισμικού περιβάλλοντος.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Lightfoot, Cole, M. & Cole, S. (2014). <i>Η ανάπτυξη των παιδιών</i> . Αθήνα: Δαρδανός. Feldman, S.R. (2011). <i>Εξελικτική Ψυχολογία</i> . Αθήνα: Δαρδανός. Graig, G., & Baucum, D. (2008). <i>Η ανάπτυξη του ανθρώπου</i> . Αθήνα: Παπαζήση.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Θεωρίες Μάθησης – Μαθησιακές Δυσκολίες
Κωδικός μαθήματος	Υ 106
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, συλλογή ερευνητικών δεδομένων 12 ώρες, συγγραφή εργασίας 15 ώρες, συνεργασία με διδάσκοντα 2 ώρες, προετοιμασία για εξέταση 30 ώρες, εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτριος Αναστασίου
Μαθησιακοί στόχοι	1) Η εισαγωγή των φοιτητών στις βασικές θεωρίες και έννοιες που σχετίζονται με τη μάθηση και τη διδασκαλία. 2) Η εξοικείωση των φοιτητών με το πεδίο των Μαθησιακών δυσκολιών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Μάθηση και διδασκαλία. Γνωστική ανάπτυξη. Βασικές ιδέες του Piaget. Εκπαιδευτικές εφαρμογές της θεωρίας του Piaget. Συμπεριφορισμός και Κοινωνικογνωστική θεωρία (Bandura). Εκπαιδευτικές εφαρμογές του Συμπεριφορισμού και της Κοινωνικογνωστικής θεωρίας. Γνωστικά διδακτικά μοντέλα (Gagné, Bruner, Ausubel). Η πολιτισμικογνωστική θεωρία του Vygotsky. Εκπαιδευτικές εφαρμογές της θεωρίας του Vygotsky. Θεωρίες μάθησης: Εφαρμογές στις Μαθησιακές Δυσκολίες. Μαθησιακές Δυσκολίες – Δυσλεξία. Ιστορία και σύγχρονες τάσεις. Ορισμοί και βασικές έννοιες. Αίτια. Διάγνωση και αξιολόγηση. Αναγνωστικές δυσκολίες. Δυσκολίες στην παραγωγή γραπτού λόγου. Μεταγλωσσικές δυσκολίες. Γνωστικές, Μνημονικές και Μεταγνωστικές δεξιότητες των μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες. Πρόληψη και παρέμβαση. Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις. Μοντέλα παροχής υπηρεσιών. Γονείς και οικογένεια.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Αναστασίου, Δ. (1998). <i>Δυσλεξία: Θεωρία και Έρευνα. Όψεις πρακτικής</i> . Αθήνα: Ατραπός Κολιάδης, Ε.Α. (1997). <i>Θεωρίες μάθησης και δυσκολίες και εκπαιδευτική πράξη, τόμος Α', Β', Γ'</i> . Αθήνα (αυτοέκδοση) Lefrançois, G.R. (2004). <i>Ψυχολογία της διδασκαλίας</i> . Αθήνα: Έλλην. Παντελιάδου, Σ. (2000). <i>Μαθησιακές δυσκολίες και εκπαιδευτική πράξη. Τι και γιατί</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Woolfolk, A. (2008). <i>Εκπαιδευτική Ψυχολογία</i> . Αθήνα: Έλλην.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης
Κωδικός μαθήματος	Υ 107
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	2ο
Εξάμηνο	3ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, ώρες προετοιμασίας των φοιτητών 33, 20 ώρες συλλογής δεδομένων, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα δίνει πληροφορίες για το κοινωνικοπολιτικό συγκείμενο μέσα στο οποίο διαμορφώνονται οι δομές και οι λειτουργίες της ελληνικής εκπαίδευσης και παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα αποτίμησης και ερμηνείας των βασικών σκοπών και προτεραιοτήτων της αλλά και δημιουργεί τις προϋποθέσεις συμμετοχής τους στη διαμόρφωση αυτών των στόχων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η μελέτη της εξέλιξης των δομών του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, των αλληλεπιδράσεων του κοινωνικού και πολιτικού συγκείμενου και των προσπαθειών για αναμόρφωση και μεταρρύθμιση. Το δίλημμα της παγκοσμιοποίησης και η προβαλλόμενη ως αναγκαιότητα απόπειρα συντήρησης του εθνικού χαρακτήρα της νεοελληνικής εκπαίδευσης
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Σήφης Μπουζάκης (2002). <i>Ιστορία της σύγχρονης ελληνικής εκπαίδευσης</i> . Αθήνα: Gutenberg.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες & Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγικά Υλικά και Μέσα
Κωδικός μαθήματος	Υ 108
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας: Θεωρητική κατάρτιση 39 ώρες Καθοδηγούμενες εργασίες στο Πανεπιστημιακό εικαστικό εργαστήριο 40 ώρες Προετοιμασία εκτός πανεπιστημίου 40 ώρες Υποστήριξη και παράδοση εργασιών 1 ώρα.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων, ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση: Να γνωρίζει τα υλικά, τα μέσα και τις τεχνικές με τις οποίες μπορεί να φτιάξει μια κατασκευή κατάλληλη να βοηθήσει μια μαθησιακή διαδικασία Να γνωρίζει τα όρια, τις ιδιότητες και την επικινδυνότητα των υλικών αυτών Να κατασκευάζει και να χρησιμοποιεί στοιχειώδεις και σύνθετες κατασκευές οι οποίες λειτουργούν ως βοηθητικά εποπτικά εργαλεία σε μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος του δημοτικού σχολείου και Να βοηθά τους μαθητές να κατασκευάζουν παιγνιώδεις μορφές κατασκευών με προορισμό την ενίσχυση και την συναισθηματική βίωση των στόχων των μαθημάτων.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	- Οι αρχές διαμόρφωσης και κατασκευής ενός εποπτικού μέσου. Ο ρόλος των απλών και σύνθετων στόχων του μαθήματος στην παιδαγωγική κατασκευή. Η οικονομία της κατασκευής. Οι κατασκευές μιας χρήσης. Οι μουσειακές βαλίτσες και η συλλογή της τάξης και του σχολείου. Κατασκευές επιτραπέζιες και κατασκευές τοίχου. Ατομικές και ομαδικές κατασκευές. Βασικά υλικά και εργαλεία για την κατασκευή ενός παιδαγωγικού εργαλείου. Βαριά και ελαφριά υλικά. Τοξικότητα και επικινδυνότητα των υλικών. Το χαρτί, ο πηλός, η πλαστελίνη, ο χαρτοπολτός, το ξύλο, τα μέταλλα και οι κόλλες. Το τυχαίο υλικό και οι μεταποιήσεις του.

Βασικά εργαλεία χειροτεχνικών κατασκευών. Κίνδυνοι τάξης και σχολείου. Τα όρια της προφύλαξης. Η κοπή, το κόλλημα και το βάψιμο. Λιποδιαλυτές και υδατοδιαλυτές βαφές..

- Ενδεικτική βιβλιογραφία** Προδιαγραφές εκπαιδευτικών βοηθητικών μέσων
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο – 1999
Σιμάτος , Αναστάσιος. *Τεχνολογία και εκπαίδευση :επιλογή και χρήση των εποπτικών μέσων διδασκαλίας . - (Η Εκπαίδευση Σήμερα - Αύριο)* Αθήνα :Πατάκης , 1997
Πλακωτάρης, Κώστας. *Υλικά και τεχνική στη ζωγραφική και διακοσμητική.* Αθήνα Φιλιππότης 1995
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διαλέξεις, σεμινάρια και εργαστήρια
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Ατομικές ή ομαδικές εργασίες Παράδοση εργασιών και αξιολόγηση
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Κοινωνικοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις στο δημοτικό σχολείο
Κωδικός μαθήματος	Υ110
Είδος μαθήματος	<i>Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Βασικής κατάρτισης</i>
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση διαλέξεων, παρουσίαση εργασιών 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα 39 ώρες, επισκέψεις σε φορείς, ιδρύματα, παράγοντες και συλλογή ερευνητικών δεδομένων 30 ώρες προετοιμασία για εξετάσεις 27 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Δ. Θωίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Εξοικείωση με την έννοια και τις αρχές της Κοινωνικής Παιδαγωγικής σε θεωρητικό επίπεδο. Κατανόηση της κοινωνικοπαιδαγωγικής διάστασης και αποστολής του σύγχρονου σχολείου. Γνωριμία με τους εξωσχολικούς παράγοντες, φορείς και ιδρύματα που σχετίζονται με την κοινωνικοπαιδαγωγική αποστολή του σχολείου. Ανάπτυξη ικανοτήτων συνεργασίας και δικτύωσης του σχολείου με κοινωνικοπαιδαγωγικούς φορείς.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Στο πρώτο μέρος του μαθήματος παρουσιάζονται και εξετάζονται η ιστορική εξέλιξη της Κοινωνικής Παιδαγωγικής με έμφαση στη σημερινή πραγματικότητα, η αποστολή και οι στόχοι της, καθώς και οι τομείς των ενδιαφερόντων και παρεμβάσεών της. Στο δεύτερο μέρος δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη σύνδεση της Κοινωνικής Παιδαγωγικής με το σύγχρονο σχολείο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται ο κοινωνικοπαιδαγωγικός προσανατολισμός του σχολείου, η Σχολική Κοινωνική Εργασία, ο κοινωνικοπαιδαγωγικός ρόλος του δασκάλου, η κοινωνικοπαιδαγωγική διάσταση του ολοήμερου σχολείου, το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία και η κοινωνική μάθηση, η κοινοτική εκπαίδευση και τα σχολικά δίκτυα, η σχέση σχολείου οικογένειας καθώς και καινοτόμοι σχολικοί και εξωσχολικοί θεσμοί με κοινωνικοπαιδαγωγικούς στόχους και περιεχόμενα.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Θωίδης, Ι., & Χανιωτάκης, Ν. (2012). Ολοήμερο σχολείο. Παιδαγωγικές και Κοινωνικές διστάσεις. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη. Θωίδης Ι. (2005). Τοπική Αυτοδιοίκηση και Εκπαίδευση. Από την ανατολική παράδοση στις σύγχρονες παιδαγωγικές τάσεις. Στο <i>Η καθ' ημάς ανατολή</i> , αφιερωματικός τόμος στον Κωνσταντίνο Δελικωνσταντή, 297-311. Φλώρινα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.

Θωίδης, Ι. (2002). Κοινωνική Παιδαγωγική – Κοινωνικοπαιδαγωγική διάσταση του σχολείου. *Μακεδόν*, 10, 365-380.

Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2013) *Κοινωνική Παιδαγωγική. Κοινωνικές, Επιστημολογικές και Μεθοδολογικές Διαστάσεις*. Αθήνα: Διάδραση.

Καναβάκης, Μ. (2002). *Κοινωνική Παιδαγωγική. Περιεχόμενο και Ιστορική εξέλιξη*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Επισκέψεις (γνωριμία με σχολικούς και εξωσχολικούς θεσμούς σημαντικούς από κοινωνικοπαιδαγωγική άποψη)
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση, Αξιολόγηση ομαδικών εργασιών (καταγραφή, παρατήρηση κοινωνικοπαιδαγωγικών θεσμών)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
Κωδικός μαθήματος	Υ111
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές έννοιες της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και να τις ερμηνεύουν στην εκπαιδευτική πράξη.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Θεώρηση της Εκπαίδευσης (και των παραγόντων αυτής) ως κοινωνικού φαινομένου, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνικοποίηση. Κοινωνικοποίηση (θεωρία, διαδικασία, φάσεις, φορείς), η εκπαίδευση ως κοινωνικό φαινόμενο, ανάλυση των εκπαιδευτικών διαδικασιών σε μακρο- και μικρο- κοινωνιολογικό πλαίσιο.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Κελπανίδης, Μ. (2004). <i>Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Φραγκουδάκη, Α. (2000). <i>Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης</i> . Αθήνα: Παπαζήσης Κυρίδης, Α. (1999). <i>Εκπαιδευτική ανισότητα</i> . Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Οργάνωση & Διοίκηση της Εκπαίδευσης
Κωδικός μαθήματος	Υ112
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό-βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή και συνεργασία του με το διδάσκοντα 19 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 23 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 26 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Ιορδανίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Η παροχή στους υποψήφιους εκπαιδευτικούς των απαραίτητων γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με ζητήματα διοίκησης, οργάνωσης και λειτουργίας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, των θεσμών και των φορέων που συνθέτουν τη διοικητική οργάνωση του συστήματος.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εισαγωγή στην οργάνωση και τη διοίκηση της εκπαίδευσης, οριοθέτηση των εννοιών management και administration στην εκπαίδευση, εφαρμογές της διοικητικής επιστήμης στο πεδίο του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, το δημοτικό σχολείο ως οργανισμός, το πορτραίτο του εκπαιδευτικού ηγέτη, το διδακτικό προσωπικό των δημοτικών σχολείων, η υποκίνηση του διδακτικού προσωπικού, η λύση προβλημάτων και η λήψη αποφάσεων, η δημιουργία οράματος, ο ρόλος των θεσμικών οργάνων.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Dubrin, A.J. (1998). <i>Βασικές Αρχές Μάνατζμεντ</i> / επιμ. Σαρρής Νίκος'. Αθήνα : ΕΛΛΗΝ. Ανδρέου, Α. & Παπακωνσταντίνου, Γ. (1990). <i>Οργάνωση και διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος</i> . Αθήνα : εκδ. Εξάντας. Ανδρέου, Α. και Παπακωνσταντίνου, Γ. (1994). <i>Εξουσία και οργάνωση - διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος</i> . Αθήνα : εκδ. Νέα Σύνορα - Α.Α. Λιβάνη. Ανδρέου, Α. (1998). <i>Ζητήματα Διοίκησης της εκπαίδευσης</i> . Αθήνα : Βιβλιογονία. Ζαβλανός, Μ. (1984). <i>Οργάνωση και διοίκηση</i> . τόμος Α', Αθήνα : εκδ. Έλλην. Ζαβλανός, Μ. (1987). <i>Οργάνωση και διοίκηση</i> . τόμος Β', Αθήνα : εκδ. Έλλην. Ιορδανίδης, Γ. (2002). <i>Ο ρόλος του Προϊσταμένου Διεύθυνσης και Γραφείου Εκπαίδευσης</i> . Θεσσαλονίκη : Κυριακίδης.

- Κωτσίκης, Ε. (1993). *Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης*. Αθήνα : εκδ. Έλλην.
- Κωτσίκης, Ε. (2001). *Εκπαιδευτικά συστήματα-Οργάνωση και Διοίκηση*. Αθήνα : Έλλην.
- Μιχόπουλος, Β.Α. (1993). *Η εκπαίδευση στο πλαίσιο της οργανωτικής θεωρίας*. Αθήνα : Αυτοέκδοση.
- Μιχόπουλος, Β.Α. (1994). *Νομικό πλαίσιο και θεσμοί της εκπαίδευσης*. Αθήνα : Αυτοέκδοση.
- Μιχόπουλος, Β.Α. (2002). *Εκπαιδευτικό Δίκαιο*. Αθήνα : Αυτοέκδοση.
- Πασιαρδής, Π. (2004). *Εκπαιδευτική ηγεσία*. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Σαϊτής, Χ. (2005). *Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης*. Αθήνα : Ατραπός.
- Σαϊτής, Χ. (2002). *Ο διευθυντής στο σύγχρονο σχολείο*. Αθήνα : Ατραπός.
- Σαϊτής, Χ. (2005). *Οργάνωση και λειτουργία των σχολικών μονάδων*. Αθήνα : Ατραπός.
- Χατζηπαναγιώτου, Π. (2003). *Η διοίκηση του σχολείου και η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων*. Θεσσαλονίκη : Κυριακίδης.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Εξετάσεις, εργασίες
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγική
Κωδικός μαθήματος	Υ113
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας και ομαδικών εργαστηριακών ασκήσεων 39, προετοιμασία των ομαδικών εργαστηριακών ασκήσεων 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 35 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Βασιλική Παπαδοπούλου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές, αφού έχουν παρακολουθήσει το μάθημα, θα πρέπει να είναι σε θέση: να ορίζουν την Παιδαγωγική Επιστήμη και τους βασικούς τεχνικούς της όρους, να γνωρίζουν και να αναφέρουν τα βασικά ανθρωπολογικά δεδομένα που θεμελιώνουν την αναγκαιότητα της αγωγής ως φαινομένου ανθρωπολογικής τάξης, να γνωρίζουν τα κοινωνικά δεδομένα που οδήγησαν στη θεσμοθέτηση φορέων αγωγής και εκπαίδευσης, να διακρίνουν τις βασικές επιστημολογικές κατευθύνσεις, να ανάγουν συγκεκριμένες ερευνητικές εργασίες στις αντίστοιχες επιστημολογικές κατευθύνσεις, να γνωρίζουν τους κλάδους της παιδαγωγικής επιστήμης, να κατανοούν την αναγκαιότητα συγκρότησης ενός διεπιστημονικού πεδίου για τη διερεύνηση των παιδαγωγικών φαινομένων, να συσχετίζουν σε ένα πρώτο επίπεδο την επιστημονική θεωρία με την εκπαιδευτική πραγματικότητα μέσα από τη μελέτη περιπτώσεων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ορισμός και έργο της Παιδαγωγικής Επιστήμης, εννοιολόγηση των βασικών παιδαγωγικών όρων. Θεωρητική θεμελίωση της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Τα ανθρωπολογικά και κοινωνικά δεδομένα που θεμελιώνουν την αναγκαιότητα της αγωγής. Τα όρια και οι δυνατότητες της αγωγής. Επιστημολογικές κατευθύνσεις: από τα παραδοσιακά παραδείγματα στις νέες τάσεις. Κλάδοι της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Η συνεργασία με άλλες επιστήμες για τη συγκρότηση ενός διεπιστημονικού πεδίου έρευνας και μελέτης του αντικειμένου της.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Κρίβας, Σ. (1998). <i>Παιδαγωγική Επιστήμη. Βασική θεματική</i> . Αθήνα: Gutenberg Ξωχέλλης, Π. (1999). <i>Εισαγωγή στην Παιδαγωγική. Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης</i> , 6 ^η βελτ. και συμπληρωμένη έκδ. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη. Πυργιωτάκης, Ε.Ι.(2000). <i>Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Εισηγήσεις, ομαδικές εργαστηριακές ασκήσεις, μελέτη περιπτώσεων
Μέθοδοι αξιολόγησης	Τελικές εξετάσεις, συμμετοχή στις ομαδικές εργαστηριακές ασκήσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγική αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη
Κωδικός μαθήματος	Υ114
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Παρακολουθήση διαλέξεων, παρουσίαση εργασιών 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα 39 ώρες, εφαρμογή κοινωνιομετρικού τεστ σε σχολική τάξη 5 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 24 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Δ. Θωίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Να κατανοήσει ο/η φοιτητής/τρια τα βασικότερα στοιχεία της επικοινωνίας και της παιδαγωγικής αλληλεπίδρασης που λαμβάνουν χώρα στη σχολική τάξη. Ειδικότερα επιδιώκεται η απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων, καθώς και η οικειοποίηση εργαλείων που θα αξιοποιηθούν στην ανάλυση της συμπεριφοράς και των σχέσεων εκπαιδευτικού – μαθητή και μαθητών μεταξύ τους, ώστε μέσω αυτών να ενδυναμωθεί ο κοινωνικοπαιδαγωγικός ρόλος του δασκάλου. Να μπορεί δηλαδή ο μελλοντικός δάσκαλος να παρεμβαίνει με παιδαγωγικούς χειρισμούς με στόχο τη βελτίωση των κοινωνικών σχέσεων, της συνοχής και του ψυχολογικού κλίματος της ομάδας που λέγεται σχολική τάξη.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το διπλό επίπεδο της σχολικής μάθησης. Κοινωνική αλληλεπίδραση – ο συμβολικός χαρακτήρας της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας. Διαταραχές στην επικοινωνία εκπαιδευτικού – μαθητή. Προβληματικές καταστάσεις στη ζωή της τάξης. Διαχείριση σχολικής τάξης. Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία. Οι προσδοκίες του εκπαιδευτικού και η λειτουργία τους. Η σχολική τάξη ως ομάδα συνομηλίκων: τυπική και άτυπη δομή. Διερεύνηση και μέτρηση των κοινωνικών σχέσεων στη σχολική τάξη: η κοινωνιομετρία. Η κοινωνιομετρία στην υπηρεσία της κοινωνικο-παιδαγωγικής αποστολής του σχολείου. Παιδαγωγική αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η κοινωνιομετρία. Παιδαγωγικοί χειρισμοί για τη βελτίωση της τάξης ως ομάδας. Εφαρμογή του κοινωνιομετρικού τεστ σε σχολική τάξη. Παρουσίαση και συζήτηση των αποτελεσμάτων.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γκότοβος, Α. (1995). <i>Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση. Επικοινωνία και Κοινωνική Μάθηση στο σχολείο</i> . Αθήνα: Gutenberg. Κυρίδης, Α. (1999). <i>Η πειθαρχία στο σχολείο. Θεωρία και</i>

Έρευνα. Αθήνα: Gutenberg.

Μπίκος, Κ. (2011). Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη. Αθήνα: Εκδόσεις Ζυγός – Ιωάννης Μάρκου & Υιος Ο.Ε.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση, Αξιολόγηση εργασίας
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγική Ψυχολογία
Κωδικός μαθήματος	Υ115
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη συμμετοχή στο μάθημα 39 ώρες, προετοιμασία και συγγραφή εργασίας 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτρης Πνευματικός
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις σύγχρονες ψυχολογικές θεωρίες που στοχεύουν στην κατανόηση και βελτίωση της καθημερινής εκπαιδευτικής πράξης και να είναι σε θέση να τις εφαρμόσουν αποτελεσματικά στη διδακτική πράξη.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Οι γνωστικοί μηχανισμοί και λειτουργίες για την πρόσληψη, επεξεργασία, συγκράτηση και ανάσυρση των πληροφοριών. Οι γνωστικές λειτουργίες της αντίληψης, της προσοχής, της μνήμης, της σκέψης και της λύσης προβλημάτων. Οι εκτελεστικές λειτουργίες και ο ρόλος τους στην μάθηση. Το μάθημα επικεντρώνεται τέλος στον ρόλο των συναισθημάτων και των κινήτρων στις ποικίλες μορφές της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στις εφαρμογές των ποικίλων θεωριών για τα κίνητρα στην εκπαίδευση.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Elliot, St., Kratochwill, Th., Littlefield-Cook, J., Traverses, J.F. (2008). <i>Εκπαιδευτική Ψυχολογία</i> . Αθήνα: Δαρδανός. [31369] Καψάλης, Α. (2009). <i>Παιδαγωγική Ψυχολογία</i> . Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης. [5782] Κολιάδης, Ε. (2002). <i>Γνωστική Ψυχολογία, Γνωστική Νευροεπιστήμη & Εκπαιδευτική πράξη</i> . Αθήνα: Αυτοέκδοση. Κωσταρίδου – Ευκλείδη, Α. (Επμ.) (2012). Τα κίνητρα στην εκπαίδευση. Αθήνα: Πεδίο. [12308615] Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Αικ. (2011). <i>Παιδαγωγική Ψυχολογία</i> . Αθήνα: Κ. Μπάμπαλης. [12928021] Schunk, D., Pintrich, P. Meece, J. (2010). <i>Κίνητρα στην Εκπαίδευση: Θεωρία, Έρευνα και Εφαρμογές</i> . (Επμ. Ν. Μακρής & Δ. Πνευματικός). Αθήνα: Δαρδανός. [32306]
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις & σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Συγκριτική Παιδαγωγική
Κωδικός μαθήματος	Υ116
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό-βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 19 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 23 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Μαθησιακοί στόχοι είναι η εισαγωγή στη συγκριτική μελέτη της εκπαίδευσης μέσω της επαφής των φοιτητριών και των φοιτητών με το βασικό θεωρητικό υπόβαθρο της Συγκριτικής Παιδαγωγικής και των εκπαιδευτικών συστημάτων επιλεγμένων χωρών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Μελέτη της δομής και λειτουργίας των εκπαιδευτικών συστημάτων, αναφορά στις γενικότερες πολιτικές, οικονομικές και πολιτισμικές συνθήκες των υπό εξέταση χωρών, αναφορά στις σύγχρονες εξελίξεις στην εκπαιδευτική πολιτική των χωρών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ανδρέου, Α. & Παπακωνσταντίνου, Γ. (1990). <i>Οργάνωση και διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος</i>. Αθήνα : εκδ. Εξάντας. Ανδρέου, Α. και Παπακωνσταντίνου, Γ. (1994). <i>Εξουσία και οργάνωση - διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος</i>. Αθήνα : εκδ. Νέα Σύνορα - Α.Α. Λιβάνη. Κωτσίκης, Β. (2001). <i>Εκπαιδευτικά συστήματα</i>. Αθήνα : Έλλην. Μπουζάκης, Σ. (1990). <i>Συγκριτική Παιδαγωγική II</i>. Αθήνα : Gutenberg. Ρήγα, Α. (1991). <i>Σύγχρονα εκπαιδευτικά συστήματα</i>. τ. Α', Αθήνα. Μιχόπουλος, Β.Α. (1993). <i>Η εκπαίδευση στο πλαίσιο της οργανωτικής θεωρίας</i>. Αθήνα : Αυτοέκδοση. Μιχόπουλος, Β.Α. (1994). <i>Νομικό πλαίσιο και θεσμοί της εκπαίδευσης</i>. Αθήνα : Αυτοέκδοση. Σαϊτης, Χ. (2005). <i>Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης</i>. Αθήνα : Ατραπός.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Τίτλος μαθήματος	Σχολική Ψυχολογία και Συμβουλευτική
Κωδικός μαθήματος	Υ117
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες Διδασκαλίας 39 ώρες, ώρες προετοιμασίας φοιτητή 33 ώρες,, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 33, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Η εξοικείωση με τη σχολική ψυχολογία, έναν εφαρμοσμένο κλάδο της ψυχολογίας μέσα στο χώρο του σχολείου και η κατανόηση του ρόλου της σχολικής ψυχολογίας στην παροχή ψυχολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η Σχολική Ψυχολογία ως επιστήμη και επάγγελμα. Ιστορική εξέλιξη. Ο ρόλος του σχολικού ψυχολόγου. Νομοθετικό πλαίσιο και παροχή ψυχολογικών υπηρεσιών στο σχολείο. Συμβουλευτική: διαδικασία, στάδια, δεξιότητες και συμβουλευτική σχέση. Ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική (consultation) στο σχολείο. Διαχείριση κρίσεων στο σχολικό περιβάλλον. Προγράμματα ψυχολογικής και συμβουλευτικής παρέμβασης. Συστημική θεώρηση σχολείου-οικογένειας. Γονείς και παιδιά. Γονείς και δάσκαλοι.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γεωργίου, Σ.Ν. (2000). <i>Σχέση σχολείου-οικογένειας και ανάπτυξη του παιδιού</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Χατζηχρήστου, Χ. (2004). <i>Εισαγωγή στη Σχολική Ψυχολογία</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τίτλος μαθήματος	Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας
Κωδικός μαθήματος	Υ201
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες Διδασκαλίας 39 ώρες, ώρες προετοιμασίας φοιτητή 33 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 33, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Σταύρος Καμαρούδης
Μαθησιακοί στόχοι	Γνώση της ιστορικής διαδρομής της ελληνικής γλώσσας. Εξοικείωση με έννοιες και όρους της γενικής και εφαρμοσμένης γλωσσολογίας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας. Διαχρονία και συγχρονία. Η γλωσσολογία και οι κλάδοι της.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ανδριώτης, Ν. (1994). <i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας</i> . Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Τομπαΐδης, Δ. (1995). <i>Διδασκαλία Νεοελληνικής Γλώσσας</i> . Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις - Ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Διδασκαλία της δεύτερης / ξένης γλώσσας
Κωδικός μαθήματος	Υ202
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητών 20, συλλογή δεδομένων 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 20, επίβλεψη-αξιολόγηση 4, προετοιμασία για τις εξετάσεις 15.
Όνομα διδάσκοντα	Ελένη Γρίβα
Μαθησιακοί στόχοι	Να εξοικειωθούν οι φοιτητές με βασικές αρχές εκμάθησης της δεύτερης/ξένης γλώσσας και σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της γλώσσας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Βασικές αρχές εκμάθησης της δεύτερης/ξένης γλώσσας από μαθητές μικρής ηλικίας. Σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας. Ολική Αισθητηριακή Κινητική Απόκριση, Δραστηριοκεντρική μέθοδος, Ολοκληρωμένη Εκμάθηση Περιεχομένου και Γλώσσας. Γενικό πλαίσιο διδασκαλίας της δεύτερης/ξένης γλώσσας. Προσεγγίσεις και τεχνικές για την: α) ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής γραπτού λόγου, β) ανάπτυξη στρατηγικών ανάγνωσης διάφορων κειμενικών ειδών, γ) ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής και κατανόησης προφορικού λόγου, δ) πρόσκτηση και ανάπτυξη λεξιλογίου. Αρχές σχεδιασμού υλικού για τη διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Διδασκαλία της γλώσσας μέσα από τη χρήση δραστηριοτήτων. Χρήση παιχνιδιού και άλλων δραστηριοτήτων επικοινωνιακού τύπου για την ανάπτυξη της προφορικής επικοινωνίας: Διδακτικές εφαρμογές. Σχεδιασμός δραστηριοτήτων για την Ελληνική ως δεύτερη-ξένη γλώσσα.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Cameron, L. (2000). <i>Teaching Languages to Young Learners</i> . Cambridge: C.U.P. Harmer, J. (1996). <i>The practice of English Language Teaching</i> . London: Longman. Lightbown, P. and Spada, N. (1993). <i>How languages are learned</i> . Oxford: O.U.P.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, δραστηριότητες σε ομάδες, workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, ερευνητικές εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Η Ελληνική Γλώσσα και η Γραμματική της
Κωδικός μαθήματος	Υ203
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1ο
Εξάμηνο	1ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4ECTS, 3ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για την παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, προετοιμασία για τη γραπτή εξέταση 33 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	Αγγελική Σακελλαρίου
Στόχος του μαθήματος	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτήτριες/-ές θα πρέπει να μπορούν να: - τονίζουν σωστά με βάση το μονοτονικό σύστημα. - χρησιμοποιούν σωστά τους λόγιες προέλευσης τύπους της Κοινής Νέας Ελληνικής. - αναλύουν τα γλωσσικά φαινόμενα που παρουσιάζουν δυσκολίες στη διδασκαλία της Ελληνικής χρησιμοποιώντας την κατάλληλη μεταγλώσσα. - συσχετίζουν τα γλωσσικά φαινόμενα με τη χρήση τους σε διάφορες περιστάσεις επικοινωνίας, για την επίτευξη συγκεκριμένων επικοινωνιακών σκοπών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	- Είδη γραμματικής - Σχέση της Κοινής Νέας Ελληνικής με την καθαρεύουσα και τη δημοτική - Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης - Η θέση του τόνου στην Ελληνική - Το μονοτονικό σύστημα - Πάθη φθόγγων - Τα άρθρα και οι χρήσεις τους - Κλίση ουσιαστικών, επιθέτων, μετοχών - Λειτουργίες των πτώσεων - Λόγιες δοτικές - Ρηματικοί χρόνοι: σχηματισμός, σημασία - Ρηματική όψη (ποιό ενέργειας) - Δυνητική οριστική - Ανώμαλα ρήματα - Παθητικοποίηση με έμφαση στα αποθετικά ρήματα - Ενεργητικές μετοχές – λόγιες ενεργητικές μετοχές - Παθητικές μετοχές με αναδιπλασιασμό ή/ και αύξηση - Επιρρήματα: παραγωγή και λειτουργία τους - Προτάσεις: υποθετικές, ευχετικές, συγκριτικές,

ειδικές, βουλευτικές, πλάγιες ερωτηματικές.

- Ενδεικτική βιβλιογραφία** Holton, D., P. Mackridge & Eι. Φιλιππάκη-Warburton. 1999. *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας*. Μετάφραση Βασίλης Σπυρόπουλος. Αθήνα: Πατάκης.
- Κλαίρης, Χρ. & Γ. Μπαμπινιώτης. 2005. *Γραμματική της Νέας Ελληνικής. Δομολειτουργική – Επικοινωνιακή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μήτσης, Ν. 1995. *Η διδασκαλία της γραμματικής στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η επίδραση της γλωσσικής επιστήμης στην εξέλιξή της*. Αθήνα: Gutenberg.
- Τζάρτζανος, Α. 1928, 1989. *Νεοελληνική σύνταξις (της κοινής δημοτικής)*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διαλέξεις, χρήση ασκήσεων και κειμένων (αντλούμενων κυρίως από τα διδακτικά βιβλία γλώσσας του Δημοτικού σχολείου).
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Γραπτές εξετάσεις
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Νέα Ελληνική Ιστορία
Κωδικός μαθήματος	Υ 204
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2ο
Εξάμηνο	3ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 45 ώρες συλλογής και επεξεργασίας ιστορικού και ερευνητικού υλικού, 20 ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις, 3 ώρες εξετάσεις
Όνομα διδάσκοντα	Κ. Φωτιάδης
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα αποσκοπεί στο να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τη γνώση της πορείας του Νέου Ελληνισμού στο χώρο και στο χρόνο.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα ξεκινά από την επικράτηση των οθωμανών, παρακολουθεί την οργάνωση της πνευματικής και οικονομικής ζωής των υποδούλων και την ελληνική επανάσταση και επεκτείνεται ως τον Όθωνα.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βακαλόπουλος, Απ. (1996). <i>Νέα Ελληνική Ιστορία 1204 – 1985</i> . Θεσσαλονίκη: Βάνιας Φωτιάδης, Κ. (2005). <i>Οι εξισλαμισμοί της Μ. Ασίας και οι Κρυπτοχριστιανοί του Πόντου</i> . Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης Χασιώτης, Ι. (2000). <i>Αποζητώντας την Ενότητα στην Πολυμορφία</i> . Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Βαθμολογία εργασιών & εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία
Κωδικός μαθήματος	Υ 205
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	εισαγωγικά και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2ο
Εξάμηνο	4ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 45 ώρες συλλογής και επεξεργασίας ιστορικού και ερευνητικού υλικού, 20 ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις, 3 ώρες εξετάσεις.
Όνομα διδάσκοντα	Κ. Φωτιάδης
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα αποσκοπεί στο να εξοικειώσει τους σπουδαστές με την πορεία του Νέου Ελληνισμού τον 20 ^ο αιώνα.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα επιχειρεί να περιγράψει φάσεις της νεοελληνικής ιστορίας των νεότερων χρόνων όπως ο Μακεδονικός Αγώνας, η Μικρασιατική Εκστρατεία και το Προσφυγικό Ζήτημα. Η διαπραγμάτευση φτάνει ως τη δικτατορία του 1967
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βακαλόπουλος, Κ. (2006). <i>Νεοελληνική Ιστορία 1204-2000</i> . Θεσσαλονίκη: Ηρόδοτος Φωτιάδης, Κ. (2006). <i>Πηγές της Ιστορίας του Κρυπτοχριστιανικού Προβλήματος</i> . Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης Κολιόπουλος, Ι. (2003). <i>Η «Πέραν» Ελλάς και οι «Άλλοι» Έλληνες</i> . Θεσσαλονίκη: Βάνιας
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Βαθμολογία εργασιών & εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ελληνική Λαογραφία
Κωδικός μαθήματος	Υ206
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό - βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, προετοιμασία του φοιτητή 19 ώρες, προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 23 ώρες, προετοιμασία για συμμετοχή στις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση, από τους φοιτητές, της εκπαιδευτικής διάστασης της Λαογραφίας, για να βοηθηθούν στην ολοκληρωμένη ερμηνεία της πλούσιας εκπροσώπησης του Παραδοσιακού λαϊκού Πολιτισμού στα σχολικά, γλωσσικά και λογοτεχνικά εγχειρίδια.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η γνώση της έννοιας και του σκοπού της Λαογραφίας ως επιστήμης, της χρησιμότητάς της, της σχέσης της με τις άλλες πνευματικές επιστήμες και της μεθόδου έρευνας των θεμάτων της. Ακόμη, η σπουδή της οικιστικής δραστηριότητας του ανθρώπου του λαού, της παραδοσιακής και της σύγχρονης μορφής της οικογένειας, των ευρύτερων κοινωνικών ομάδων της παραδοσιακής κοινότητας, αλλά και της σύγχρονης, καθώς και της παραγωγής και της χρήσης των αγαθών. Τέλος, η συνεργασία των φοιτητών, με το διδάσκοντα, στη σύνταξη πτυχιακών εργασιών και άλλων λαογραφικών συλλογών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Αλεξιάδης, Α. Μ. (1988). <i>Η Ελληνική και διεθνής επιστημονική ονοματοθεσία της Λαογραφίας</i> . Αθήνα. Κυριακίδου – Νέστορος, Α. (1978). <i>Η θεωρία της Ελληνικής Λαογραφίας</i> . Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας,. Λαογραφικά Μελετήματα Ι. (1989). Αθήνα: Εταιρεία Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου. Λαογραφικά Μελετήματα ΙΙ. (1993). Αθήνα: Πορεία. Λουκάτος, Σ. Δ. (1979). <i>Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία</i> . Αθήνα. Μέγας, Α. Γ. (1978). <i>Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία</i> . Αθήνα. Μέγας, Α. Γ. (1988). <i>Ελληνικές γιορτές και έθιμα της λαϊκής λατρείας</i> . Αθήνα: Οδυσσέας. Μερακλής, Γ. Μ. (2004). <i>Ελληνική Λαογραφία</i> . Αθήνα: Οδυσσέας. Μερακλής, Μ.Γ. (1999). <i>Θέματα Λαογραφίας</i> . Αθήνα: Καστανιώτης. Μερακλής, Μ.Γ. (2004). <i>Η συνηγορία της Λαογραφίας</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ελληνική Παιδική & Νεανική Λογοτεχνία
Κωδικός μαθήματος	Υ207
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό & βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/βιβλίων, προετοιμασία εργασιών) 39, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 36, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αλέξανδρος Ν. Ακριτόπουλος
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές να είναι σε θέση να γνωρίζουν τη θεωρία και την ιστορία της Παιδικής-Νεανικής Λογοτεχνίας, να κινούνται βιβλιογραφικά στο χώρο αυτό άνετα, ώστε να εκπονούν εργασίες που αφορούν σε έργα γνωστών συγγραφέων της παιδικής λογοτεχνίας, να ερευνούν διάφορα θέματα στη Βιβλιοθήκη από σχετικά περιοδικά λ.χ. <i>Διαδρομές</i> , ή από το Διαδίκτυο.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα οργανώνεται σε δύο κατευθύνσεις, θεωρητική και πρακτική. Εκτίθενται με διάλεξη στοιχεία θεωρίας και κριτικής και συνοπτική ιστορία της παιδικής λογοτεχνίας. Ακολουθούν συζήτηση και διάλογος σε συγκεκριμένα θέματα ή παραδείγματα, όπως λ.χ. ο παιδοκεντρισμός, η προθετικότητα της παιδικής λογοτεχνίας, το παιδί-αναγνώστης, κ.ά. Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται κείμενα διαφόρων λογοτεχνικών ειδών, ώστε με την πολύπλευρη ανάγνωσή τους (μορφολογική, σημασιολογική, σημειολογική, ιδεολογική) να καταστεί φανερή η ιδιαιτερότητα και η χρησιμότητά τους στα παιδιά και τους νέους στους οποίους απευθύνονται.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ακριτόπουλος, Α. (1999). <i>Άρθρα και μελετήματα για την παιδική λογοτεχνία</i> . Θεσσαλονίκη: Δ. Ν. Σαλονικίδης. Αναγνωστόπουλος, Β. Δ. (1990). <i>Τάσεις και εξελίξεις της παιδικής λογοτεχνίας</i> . Εκδ. των Φίλων. Βασιλαράκης, Ι. Ν. (2001). <i>Γλώσσα και πράξη της παιδικής λογοτεχνίας</i> . Αθήνα: Gutenberg. Ζερβού, Α. (1992). <i>Λογοκρισία και αντιστάσεις στα κείμενα των παιδικών μας χρόνων</i> . Αθήνα: Οδυσσέας. Κανατσούλη, Μ. (1997). <i>Εισαγωγή στη θεωρία και κριτική της παιδικής Λογοτεχνίας</i> . U.S.P. Μαλαφάντης, Κ. (2005). <i>Η παιδαγωγική της λογοτεχνίας, τόμος Α', Β'</i> . Αθήνα: Γρηγόρης. Nodelman, P. (1992). <i>The pleasures of children's Literature</i> . London: Longman. Σακελλαρίου, Χ. (1984). <i>Ιστορία της παιδικής λογοτεχνίας, Ελληνική και παγκόσμια</i> . Αθήνα: Φιλιππότης. Σπικ, Τζ. (1989). <i>Τα παιδιά ως αναγνώστες</i> . Αθήνα: Καστανιώτης.

Χαντ, Π. (2001). *Κριτική, θεωρία και παιδική λογοτεχνία*,
μτφρ. Ευγ. Σακελλαριάδου, Μένη Κανατσούλη. Αθήνα:
Πατάκης.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διάλεξη- Παρουσίαση κειμένων
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία: Αρχαιότητα και Βυζάντιο
Κωδικός μαθήματος	Υ208
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ανδρέας Π. Ανδρέου
Μαθησιακοί στόχοι	Να εισαγάγει το φοιτητή στις βασικές έννοιες και τις σημαντικές συνιστώσες της αρχαίας και βυζαντινής ιστορίας και να παρουσιάσει τον επιστημονικό προβληματισμό που έχει αναπτυχθεί γύρω από το ζήτημα της προσέγγισης και ερμηνείας ιστορικών θεμάτων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας: Από την Κρητομυκηναϊκή εποχή ως το τέλος των κλασικών χρόνων. Βυζάντιο: Απόψεις της βυζαντινής ζωής. Ο ιδεατός κόσμος του Βυζαντίου. Η κληρονομιά
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Schuller, W. (2001). Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας. Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ. Mango, C. (1999). Βυζάντιο. Η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης. Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και συζήτηση
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις και εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Κωδικός μαθήματος	Υ 211
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης κι έρευνας
Έτος σπουδών	4ο
Εξάμηνο	Ζ'
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS, 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τις διαλέξεις 39 ώρες, προετοιμασία για την εργασία και τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 1 ώρα
Όνομα διδάσκοντα	Αντρέας Π. Ανδρέου
Στόχος του μαθήματος	Ο στόχος του μαθήματος είναι να εμβαθύνει ο φοιτητής σε ζητήματα Ιστορικής Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, στο πλαίσιο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Κριτική προσέγγιση της Ιστορικής Γνώσης και των Όψεων του Πολιτισμού που διαχέονται στην Εκπαίδευση.
Προσπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η Ιστορία και ο Πολιτισμός στην Εκπαίδευση. Επιστημονικά ζητήματα για την Ιστορική Εκπαίδευση. Πολιτισμός και Κουλτούρα στην Εκπαίδευση. Έρευνα στο εκπαιδευτικό υλικό της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για επιλεγμένα ζητήματα Ιστορίας και Πολιτισμού. Σχολικά εγχειρίδια Ιστορίας. Ο Πολιτισμός της Ελλάδας και οι Πολιτισμοί του κόσμου, κριτικές προσεγγίσεις.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Peter Burke, 2008, <i>Τι είναι πολιτισμική ιστορία</i> , Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα. Αντώνης Λιάκος, <i>Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία</i> ; Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα 2007 Mark Ferro, 2001, <i>Πως αφηγούνται την Ιστορία στα παιδιά σε ολόκληρο τον Κόσμο</i> , Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις – Εργαστήρια – Ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασία και προφορικές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εικαστικά Εργαστήρια
Κωδικός μαθήματος	Υ 210
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία (θεωρητική κατάρτιση) 39 ώρες, καθοδηγούμενες εργασίες στο πανεπιστημιακό εικαστικό εργαστήριο 45 ώρες, προετοιμασία εκτός πανεπιστημίου 35 ώρες, υποστήριξη και παράδοση εργασιών 1 ώρα.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων, ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση: να κατασκευάζει στοιχειώδη και σύνθετα εικαστικά έργα και να τα αξιολογεί να κάνει επιτυχημένη χρήση υλικών και τεχνικών στα έργα του να αναγνωρίζει τα μορφικά στοιχεία, που εκφράζουν ιδέες, αξίες, απόψεις σε εικαστικά έργα διαφορετικών πολιτισμών να αναλύει βασικά θέματα που ανακύπτουν από την θέαση των εικαστικών έργων να συζητά για τις προθέσεις του δημιουργού για τις μεθόδους και τις έννοιες της τέχνης, και να ερμηνεύει και να αξιολογεί τις καλλιτεχνικές επιλογές σχετικά με το περιεχόμενο, τη δομή και τον τρόπο παρουσίασης τους.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Βασικές έννοιες της εικαστικής δημιουργίας. Το είναι και το φαίνεσθαι στην εικαστική διατύπωση. Το σημείο, η γραμμή, η επιφάνεια, ο όγκος, το χρώμα και η υφή. Από τις θεωρίες του Kadinsky στα εκφραστικά μέσα του παιδιού. Ειδική χρωματολογία. Βασικά και δευτερεύοντα χρώματα. Θερμά και ψυχρά. Τονικές κλίμακες και αποχρώσεις. Η λειτουργία τους στη φύση και στην τέχνη. Από τον Moses Harris στον Johannes Itten. Ο εναλφαριθμητισμός της ανάγνωσης της εικόνας. Η παιδική αντίληψη και η παιδική εικαστική έκφραση. Στάδια και παράγοντες εξέλιξης του παιδικού δημιουργήματος. Η ανάπτυξη της εικαστικής προσωπικότητας του παιδιού και η ελευθερία της έκφρασης. Η οδηγητική του δασκάλου. Τα εικαστικά Projects. Ανάλυση και διαδρομή των μορφολογικών στοιχείων. Η οπτική αντίληψη του χώρου και η εικαστική σύνθεση. Ο συμμετρικός και ασύμμετρος χώρος. Ο γεωμετρισμός στη τέχνη. Γεωμετρικές χαράξεις και συνθετική αρμονία. Πλατωνικά στερεά και αναπτύγματα Η συνθετική του

Matila Ghyka. Τα fractals και οι σειρές Fibonacci. Παιδικά τεχνουργήματα. Ο χρόνος, ο ρυθμός και το μέτρο στο εικαστικό παιδικό δημιούργημα.

Τα υλικά, τα μέσα και οι τεχνικές των εικαστικών τεχνών.

Το ελεύθερο σχέδιο. Η κλίμακα του γκρι και η διτονική εικαστική διατύπωση. Βασικοί εμπειρικοί κανόνες της σκιαγραφίας. Το γραμμικό και το γεωμετρικό σχέδιο.

Διακοσμητικές φρίζες και απλές αρχιτεκτονικές κατασκευές υπό κλίμακα.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Schirrmacher, Robert. *Τέχνη και Δημιουργική Ανάπτυξη των Παιδιών* (επιμ Ρ. Κουλούρη) Αθήνα: Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ»

Κοζάκου-Τσιάρα, Όλγα (1988). *Εισαγωγή στην εικαστική γλώσσα* Αθήνα: Gutenberg.

Ann S. Epstein, Έλλη Α. Τρίμη. *Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά*. ΤΥΠΩΘΥΤΩ Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, σεμινάρια και εργαστήρια

Μέθοδοι αξιολόγησης

Ατομικές ή ομαδικές εργασίες Παράδοση εργασιών και αξιολόγηση

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών

Τίτλος μαθήματος	Διδακτική Μαθηματικών
Κωδικός μαθήματος	Υ301
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	εισαγωγικά και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 39 ώρες προετοιμασία για τη διδασκαλία, 30 ώρες προετοιμασία για εξετάσεις, 3 ώρες εξετάσεις.
Όνομα διδάσκοντα	Χαράλαμπος Λεμονίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές να είναι σε θέση να χειρίζονται θέματα διδασκαλίας και μάθησης των μαθηματικών στο δημοτικό σχολείο. Να έχουν ένα σύγχρονο πνεύμα για τη διδασκαλία των μαθηματικών. Να ερμηνεύουν τις συμπεριφορές των παιδιών στη μάθηση των μαθηματικών.
Προαπαιτούμενα	Μαθηματικά Ι και Μαθηματικά ΙΙ.
Περιεχόμενο του μαθήματος	Σύγχρονες θεωρίες για τη διδασκαλία των Μαθηματικών. Τα Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής. Θεωρητικά θέματα της διδακτικής των μαθηματικών. Η μάθηση των πρώτων αριθμητικών εννοιών. Πολυψήφιοι αριθμοί και σύστημα αρίθμησης. Νοεροί υπολογισμοί και οι στρατηγικές των μαθητών. Αλγόριθμοι εκτέλεσης των γραπτών πράξεων και τα λάθη των μαθητών. Η επίλυση προβλημάτων ως μέθοδος διδασκαλίας και ως αντικείμενο. Ανάλυση και ταξινόμηση των προβλημάτων προσθετικού και πολλαπλασιαστικού τύπου. Η διδασκαλία των κλασμάτων. Διδακτική γεωμετρικών εννοιών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Van de Walle, J. A. (2005). <i>Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Μια εξελικτική διδασκαλία</i> , Τρ. Τριανταφυλλίδης (επιμ.), Α. Αλεξανδροπούλου & Β. Κομπορόζος (μετ.). Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός. Λεμονίδης, Χ. (1994). <i>Περίπατος στη Μάθηση της Στοιχειώδους Αριθμητικής</i> . Θεσ/νίκη: Αφοί Κυριακίδη.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εκπαιδευτικό Λογισμικό
Κωδικός μαθήματος	Υ302
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 39 ώρες, προετοιμασία φοιτητή & συνεργασία με τον διδάσκοντα 18 ώρες, προετοιμασία για συμμετοχή στις εξετάσεις 18 ώρες, γραπτές και εργαστηριακές εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Παλαιγεωργίου
Μαθησιακοί στόχοι	Να κατανοήσουν οι φοιτητές τη δομή, τη χρήση και την εκπαιδευτική αξιοποίηση των εκπαιδευτικών λογισμικών και να είναι ικανοί να δημιουργούν σενάρια χρήσης και δραστηριότητες με εκπαιδευτικά λογισμικά, σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Δομή, χρήση και εφαρμογή εκπαιδευτικών λογισμικών, αρχές σχεδίασης δραστηριοτήτων και σενάρια μαθημάτων με ΤΠΕ.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	
Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Θεωρία (γραπτά) και εξέταση στο εργαστήριο
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Οι έννοιες της Φυσικής και οι Αναπαραστάσεις τους
Κωδικός μαθήματος	Υ303
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 24 ώρες, προετοιμασία φοιτητή & συνεργασία με τη διδάσκουσα 25 ώρες, προετοιμασία για συμμετοχή στις εξετάσεις 40 ώρες, γραπτές εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Άννα Σπύρτου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να ερμηνεύουν ποιοτικά έναν αριθμό φυσικών φαινομένων και να είναι ικανοί/ές να εκτελούν μια σειρά πειραματικών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις κυριότερες εναλλακτικές απόψεις των μαθητών/τριών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Μηχανική (Νόμοι του Νεύτωνα, Ενέργεια, Βαρύτητα, Ορμή), Ιδιότητες της Ύλης (Στερεά, Υγρά, Αέρια), Θερμότητα (Θερμοκρασία, Διαστολή, Συστολή, Διάδοση Θερμότητας, Αλλαγή Φάσης) Ήχος (Ταλαντώσεις, Κύματα), Ηλεκτρισμός (Ηλεκτροστατική, Ηλεκτρικό ρεύμα), Μαγνητισμός (Μαγνητικές δυνάμεις, Μαγνητικό Πεδίο, Ηλεκτρομαγνητισμός), Φως (Ιδιότητες του φωτός, Χρώμα, Ανάκλαση, Διάθλαση)
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Hewitt, P (2004). <i>Οι έννοιες της Φυσικής</i> . Ρέθυμνο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. Driver, R., Squires, A., Rushworth, P., Wood-Robinson, V. (2000). <i>Οικο-δομώντας τις έννοιες των Φυσικών Επιστημών</i> . Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Εργαστήρια, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Κωδικός μαθήματος	Υ304
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό (4 ^ο εξαμ.)
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS, 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τις διαλέξεις 26 ώρες, προετοιμασία για την Πρόοδο 20 ώρες, εξέταση Προόδου 2 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, γραπτές εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Μαλανδράκης
Στόχος του μαθήματος	Οι φοιτήτριες/τές να: • αποκτήσουν βασικές γνώσεις σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα όπως την παγκόσμια θέρμανση, την εξασθένηση του στρώματος του όζοντος, τη ρύπανση αέρα-εδάφους-νερών, κ.α. • κατανοήσουν την έννοια, τους πυλώνες και της αρχές της βιωσιμότητας, • κατανοήσουν τις βασικές αρχές της εκπαίδευσης για την αειφορία, τα χαρακτηριστικά της, τους στόχους της και τις βασικές μεθοδολογικές και διδακτικές προσεγγίσεις της, • είναι σε θέση να σχεδιάζουν, οργανώνουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο σχολείο.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα I: (α) Επιστημονική κατανόηση, (β) Κοινωνικοί και οικονομικοί παράγοντες που τα προκαλούν, (γ) Τρόποι αντιμετώπισής τους – ο ρόλος της εκπαίδευσης . Το παράδειγμα της Παγκόσμιας Θέρμανσης * Σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα II: Εξασθένηση της στοιβάδας του όζοντος, ρύπανση εδάφους, αέρα, νερών, αλόγιστες δαπάνες, υπερκατανάλωση, * Οικολογικό, ενεργειακό αποτύπωμα, αποτύπωμα νερού * Αρχές και φιλοσοφία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της «Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία» * Διαθεματικότητα στην ΠΕ * Επιλογή, σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης / Εκπαίδευσης για Βιώσιμη Ανάπτυξη – Η μέθοδος Project – Πρακτική Εφαρμογή * Τυπικές και Εξειδικευμένες δραστηριότητες ΠΕ - Πρακτική εφαρμογή * ΠΕ και φυσικές επιστήμες * ΤΠΕ και ΠΕ * Παιχνίδι ρόλων – Ιστοριογραφική * Δραστηριότητες Πεδίου περιβαλλοντικά Παιχνίδια * Εφαρμογή προγράμματος ΠΕ σε συνεργασία με Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) * Παρουσιάσεις

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Borucke, Michael, David Moore, Gemma Cranston, Kyle Gracey, Katsunori Iha, Joy Larson, Elias Lazarus, Juan Carlos Morales, Mathis Wackernagel, and Alessandro Galli. (2013). Accounting for Demand and Supply of the Biosphere's Regenerative Capacity: The National Footprint Accounts' Underlying Methodology and Framework." *Ecological Indicators*, 24: 518–533. doi:10.1016/j.ecolind.2012.08.005.

UNESCO (2012). Education for Sustainability Source book. Available at <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002163/216383e.pdf> , Accessed March 1, 2013

UNESCO (2006). *Teaching and learning for a sustainable future*. UNESCO. Διαθέσιμο στο <http://www.unesco.org/education/tlsf> , accessed March 1, 2013.

Γεωργόπουλος, Α. (2000). *Γη: Ένας μικρός και εύθραυστος πλανήτης*. Αθήνα: Gutenberg.

Γεωργόπουλος, Α., Τσαλίκη, Ε. (1998). *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Αρχές- Φιλοσοφία – Μεθοδολογία, Παιχνίδια & Ασκήσεις*. Αθήνα: Gutenberg. (Εύδοξος:31955)

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το Περιβάλλον και την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (2011). Διαθέσιμο στο <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php>, Προσπελάθηκε 1 Μαρτίου 2013

Τι είναι η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Πύλη Παιδαγωγικού Υλικού Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο στο <http://www.env-edu.gr/Chapters.aspx?id=166>, Προσπελάθηκε 1 Μαρτίου 2013.

Τι είναι το οικολογικό αποτύπωμα; Διαθέσιμο στο <http://medsos.gr/medsos/2008-08-12-07-20-53/2009-06-17-14-45-56/2009-06-17-14-48-33/750-2009-12-16-11-51-50.html>, προσπελάθηκε 1 Μαρτίου 2013

Φέρμελη, Γ., Ρουσομουστακάκη – Θεοδωράκη, Μ., Χατζηκώστα, Κ., Γκαίτλιχ, Μ. (2009). Οδηγός Ανάπτυξης Δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Αθήνα. Διαθέσιμο στο <http://www.env-edu.gr/ViewPack.aspx?id=42>, Προσπελάθηκε 1 Μαρτίου

2013.

Φλογαΐτη, Ε., (2011). Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία, Πεδίο, Αθήνα, σ.248. ISBN 960-9552-26-9. (Εύδοξος: 12405074)

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις - πρακτική εξάσκηση – εφαρμογή στο πεδίο – προσομοιώσεις – παιχνίδια

Μέθοδοι αξιολόγησης Πρόοδος **(40%)** και γραπτές εξετάσεις **(60%)**. Για να θεωρείται επιτυχής η εξέταση θα πρέπει να συγκεντρωθεί τουλάχιστον η βαθμολογία πέντε (5) αθροιστικά και από τις δύο εξετάσεις (προόδου και γραπτών). Επίσης, υπάρχει και η δυνατότητα για ανάληψη περιορισμένου αριθμού προσθετικών εργασιών (ατομικές ή μικρών ομάδων) η οποίες αποσκοπούν στην εμβάθυνση σε ορισμένα θεματικές του μαθήματος και λαμβάνουν βαθμολογία από μηδέν (0) έως δύο (2) μονάδες. Η βαθμολογία αυτή προσμετρείται επιπλέον της αθροιστικής βαθμολογίας σε Πρόοδο και Γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	Υ305
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 39 ώρες, προετοιμασία φοιτητή & συνεργασία με τον διδάσκοντα 30 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 35 ώρες, γραπτές και εργαστηριακές εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Παλαιγεωργίου
Μαθησιακοί στόχοι	Να κατανοήσουν οι φοιτητές τη χρήση και την εκπαιδευτική αξιοποίηση των οπτικοακουστικών μέσων, των ψηφιακών εργαλείων παρουσίασης, την πορεία εισαγωγής των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας στην εκπαίδευση, τις κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού και τις σχετικές θεωρίες μάθησης. Επίσης, να ασκηθούν στην παραγωγή εκπαιδευτικής παρουσίασης με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων και ψηφιακών εργαλείων, στην εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικών χάρτου εννοιών, καθώς και στην ανάπτυξη ψηφιακών δραστηριοτήτων αξιολόγησης.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ιστορικά στοιχεία της εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, οπτικοακουστικά μέσα και ψηφιακά εργαλεία παρουσίασης, κατηγορίες εκπαιδευτικών λογισμικών και σχετικές θεωρίες μάθησης, κατασκευή εκπαιδευτικής παρουσίασης, χάρτης εννοιών και σχετικά λογισμικά, ψηφιακά εργαλεία ανάπτυξης δραστηριοτήτων αξιολόγησης.

Κωδικός μαθήματος	Υ306
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	εισαγωγικά και βασικής κατάρτισης ή εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή & συνεργασία με τον διδάσκοντα 39 ώρες, οργάνωση και διεξαγωγή έρευνας 40 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 35 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Ελένη Τσακίριδου
Μαθησιακοί στόχοι	α. η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές έννοιες έρευνας, β. η απόκτηση γνώσεων για την οργάνωση και το σχεδιασμό ερευνών που αφορούν τόσο την εκπαιδευτική διαδικασία και πολιτική όσο και θέματα παιδαγωγικής, γ. η εξοικείωση με τον τρόπο παρουσίασης και συγγραφής των ερευνητικών αποτελεσμάτων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και στα στάδια μιας έρευνας. Μέθοδοι έρευνας. Τρόποι δειγματοληψίας. Συλλογή δεδομένων. Ερμηνεία αποτελεσμάτων και διεξαγωγή συμπερασμάτων. Τρόποι παρουσίασης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας. Εφαρμογές σε θέματα εκπαίδευσης - παιδαγωγικής.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Cohen, L. & Manion, L. (1994). <i>Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο. Verma, G. (2005). <i>Εκπαιδευτική Έρευνα</i> . Αθήνα: Δαρδανός Javeau, C. (2000). <i>Η έρευνα με ερωτηματολόγιο</i> . Αθήνα: Δαρδανός. Παππάς, Θ. (2002). <i>Η μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες</i> . Αθήνα: Καρδαμίτσα. Ζαφειρόπουλος, Κ. (2004). <i>Πως γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών</i> . Κριτική.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρητικές διαλέξεις – πρακτικές εφαρμογές
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Στατιστική
Κωδικός μαθήματος	Υ307
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	εισαγωγικά και βασικής κατάρτισης ή εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τις διαλέξεις 36 ώρες, εργαστήριο Η/Υ 40 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 32 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Ελένη Τσακίριδου
Μαθησιακοί στόχοι	Η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές έννοιες στατιστικής και μεθόδους επεξεργασίας δεδομένων
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Βασικές έννοιες στατιστικής. Μέθοδοι δειγματοληψίας. Κλίμακες μέτρησης. Περιγραφή ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων. Κατανομές. Κανονική κατανομή. Έλεγχοι υποθέσεων. Κριτήριο χ^2 . Σύγκριση μέσων όρων (t - test – ANOVA). Εφαρμογές στην εκπαιδευτική έρευνα.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ρούσσος, Λ. Π. & Τσαούσης, Γ. (2002). <i>Στατιστική εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. R. Lyman Ott, Michael T. Longnecker (2001). <i>An Introduction to Statistical Methods and Data Analysis</i> (5th Ed.). Τσουπάκης, Ε. (1996). <i>Εισαγωγικά μαθήματα στατιστικής</i> . Θεσσαλονίκη: Art of text. Λουκάς, Σ. (2003). <i>Στατιστική</i> . Αθήνα: Κριτική. Κολυβά-Μαχαίρα & Φ. Μπόρα-Σέντα, Ε. (1996) <i>Στατιστική, Θεωρία & εφαρμογές</i> . Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρητικές διαλέξεις – χρήση Η/Υ
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος Μαθήματος	Στοιχεία Αριθμητικής και Θεωρίας Αριθμών για τους εκπαιδευτικούς
Κωδικός Μαθήματος	Υ308
Είδος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία 39 ώρες, προετοιμασία για εξετάσεις 50 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα Διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης
Μαθησιακοί στόχοι	Η παρουσίαση και η εμβάθυνση των μαθηματικών εννοιών οι οποίες παρουσιάζονται στη διδασκαλία του Δημοτικού Σχολείου
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Φυσικοί αριθμοί, σύνολα, διμελείς σχέσεις, συναρτήσεις, πληθάρηθος συνόλου. Οι τέσσερις πράξεις στους φυσικούς αριθμούς. Συστήματα αρίθμησης. Στοιχεία θεωρίας αριθμών: διαιρετότητα, κριτήρια διαιρετότητας, πρώτοι αριθμοί, ευκλείδεια διαίρεση, Μέγιστος κοινός διαιρέτης (Μ.Κ.Δ.), Ελάχιστο κοινό πολλαπλάσιο (Ε.Κ.Π.).
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Van de Walle, J. A. (2005). <i>Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Μια εξελικτική διδασκαλία</i> , Τρ. Τριανταφυλλίδης (επιμ.), Α. Αλεξανδροπούλου & Β. Κομπορόζος (μετ.). Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός. Λεμονίδης, Χ. (2000). <i>Στοιχεία Αριθμητικής και Θεωρίας Αριθμών για το Δάσκαλο</i> . Αθήνα: Πατάκης. Τριανταφυλλίδης, Τρ. & Σδρόλιας, Κ. (2005). <i>Βασικές μαθηματικές έννοιες για τον εκπαιδευτικό της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης</i> . Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός. Χαλάτσης, Α. (1999). <i>Αριθμητική. Σύνολα – Συναρτήσεις, Θεωρία Αριθμών</i> . Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Παράδοση θεωρίας από το διδάσκοντα και επίλυση ασκήσεων από το διδάσκοντα και τους φοιτητές σε φροντιστήριο και στο σπίτι.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος Μαθήματος	Στοιχεία Γεωμετρίας και Επίλυση Προβλημάτων
Κωδικός Μαθήματος	Υ309
Είδος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο Μαθήματος	Εισαγωγικά
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία 39 ώρες, προετοιμασία για εξετάσεις 50 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα Διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης
Μαθησιακοί στόχοι	Η παρουσίαση και η εμβάθυνση των μαθηματικών εννοιών οι οποίες παρουσιάζονται στη διδασκαλία του Δημοτικού Σχολείου
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Οι βασικές έννοιες που παρουσιάζονται είναι: Αναλογίες, Κλάσματα, Δεκαδικοί και Ποσοστά. Θεμελίωση των Ρητών αριθμών. Εξισώσεις και Συστήματα. Λύση Προβλημάτων. Μετρήσεις. Επίπεδα σχήματα και στερεά σώματα και οι ιδιότητές τους. Όγκοι και Εμβαδά. Πυθαγόρειο θεώρημα. Κύκλοι. Γωνίες. Μεσοκάθετος. Ομοιότητα και Θεώρημα του Θαλή. Γεωμετρικοί μετασχηματισμοί.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Van de Walle, J. A. (2005). <i>Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Μια εξελικτική διδασκαλία</i> , Τρ. Τριανταφυλλίδης (επιμ.), Α. Αλεξανδροπούλου & Β. Κομπορόζος (μετ.). Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός. Κούρκουλος, Μ. (1999). <i>Στοιχεία Θεωρίας Αριθμών. Για τους διδάσκοντες στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση</i> . Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης. Λεμονίδης, Χ. (2000). <i>Στοιχεία Αριθμητικής και Θεωρίας Αριθμών για το Δάσκαλο</i> . Αθήνα: Πατάκης. Τριανταφυλλίδης, Τρ.& Σδρόλιας, Κ. (2005). <i>Βασικές μαθηματικές έννοιες για τον εκπαιδευτικό της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης</i> . Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός. Χαλάτσης, Αθ. (1999). <i>Γεωμετρία</i> . Θεσσαλονίκη: Ζήτης.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Παράδοση θεωρίας από το διδάσκοντα και επίλυση ασκήσεων από το διδάσκοντα και τους φοιτητές σε φροντιστήριο και στο σπίτι.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση (ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.)

Α΄ Φάση: Εισαγωγή στη θεωρία και πράξη του σχολείου και της διδασκαλίας

Η Α΄ Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης πραγματοποιείται στο 3^ο εξάμηνο και καλύπτει 3 πιστωτικές μονάδες ή 5 μονάδες ECTS.

Οργάνωση

Οι φοιτητές παρακολουθούν εναλλάξ **θεωρητικό μάθημα στη Σχολή** (εισήγηση και συζήτηση ενός θέματος) και **διδασκαλία στις τάξεις** του Πρότυπου Πειραματικού κυρίως, αλλά και άλλων συνεργαζόμενων σχολείων. Η παρατήρηση της διδασκαλίας γίνεται με συγκεκριμένους κάθε φορά στόχους, που σχετίζονται με το εκάστοτε θέμα του θεωρητικού μαθήματος (βλ. Περιεχόμενο). Οι φοιτητές συμπληρώνουν αντίστοιχα **φύλλα παρατήρησης** της διδασκαλίας, με άξονες τα θέματα αυτά. Ακολουθεί **συζήτηση και ανάλυση** της διδασκαλίας με βάση τις παρατηρήσεις των φοιτητών. Η συζήτηση γίνεται με την καθοδήγηση αποσπασμένων δασκάλων σε μικρές **ομάδες** (έως 15 φοιτητές), έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα έκφρασης και η ενεργός συμμετοχή όλων των φοιτητών - μελών της ομάδας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όταν π.χ. είναι αδύνατη για διάφορους λόγους η διά ζώσης παρακολούθηση στο σχολείο, γίνεται **παρατήρηση και ανάλυση μαγνητοσκοπημένων διδασκαλιών**. Η συζήτηση και ανάλυση της διδασκαλίας στις ομάδες και η ανάπτυξη του νέου θέματος στην ολομέλεια του εξαμήνου διαρκούν συνολικά τρεις ώρες. Η παρακολούθηση διδασκαλίας στα σχολεία διαρκεί τουλάχιστον δύο διδακτικές ώρες.

Για την αποτελεσματική διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης σημαντική θέση έχουν οι «μέντορες» των φοιτητών, δηλαδή οι αποσπασμένοι στο Τμήμα από την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση δάσκαλοι, οι οποίοι υποστηρίζουν τους υποψήφιους συναδέλφους τους κατά την προετοιμασία τους για το εκπαιδευτικό έργο. Από την παρουσία των μεντόρων σε όλες της φάσεις της ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. και από τους απαιτητικούς ρόλους που αναλαμβάνουν – *οργάνωση των επισκέψεων των φοιτητών στα σχολεία, επιστημονική και παιδαγωγική καθοδήγηση των φοιτητών, αξιολόγηση των διδακτικών ασκήσεων, «εταιρική» υποστήριξη των δασκάλων που ανοίγουν τις τάξεις τους στους φοιτητές και εν γένει στήριξη όλων των δράσεων που αναπτύσσονται για τη σύζευξη θεωρίας και πράξης* – εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η διαμόρφωση δύο απαραίτητων για την άσκηση των φοιτητών συνθηκών:

- η **αρμονική συνεργασία** ανάμεσα στα σχολεία και στο Τμήμα ως ίδρυμα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και
- η **ανάπτυξη θεωρητικής υποδομής** για τη θεμελίωση και την επιτυχή οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης.

Υποχρεώσεις του φοιτητή

Ο φοιτητής συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος. Η παρουσία του είναι υποχρεωτική. Κάθε εβδομάδα παραδίδει συμπληρωμένο το σχετικό φύλλο παρατήρησης στον αποσπασμένο δάσκαλο, υπεύθυνο της ομάδας του. Στο τέλος του εξαμήνου παραδίδει γραπτή εργασία (Υπόμνημα για την Α΄ Φάση της ΔΙ.ΜΕ. Π. Α.), της οποίας η θεματική αναφέρεται σε ένα

από τα θέματα που αναπτύχθηκαν και συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, καθώς και στην αντίστοιχη παρατήρηση που έκανε ο ίδιος σε συγκεκριμένη τάξη.

Αξιολόγηση του φοιτητή

Για την αξιολόγηση του φοιτητή συνεκτιμώνται η γραπτή εργασία, τα συμπληρωμένα φύλλα παρατήρησης, η συνέπεια και το ενδιαφέρον του, καθώς και η ενεργός συμμετοχή του στο μάθημα. Την ευθύνη του προγράμματος της Α' φάσης έχει παιδαγωγός, μέλος Δ.Ε.Π., σε συνεργασία με αποσπασμένους δασκάλους (μέντορες).

Τίτλος μαθήματος	Α' Φάση: Εισαγωγή στη θεωρία και πράξη του σχολείου και της διδασκαλίας
Κωδικός μαθήματος	Υ 401
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας (παρακολούθηση διαλέξεων, ανακοίνωση συμπερασμάτων και συζήτηση στην ολομέλεια) 39 ώρες, παρακολούθηση διδ/λιών στα σχολεία 24 ώρες, συμπλήρωση Φύλλων Παρατήρησης 24 ώρες, συνεργασία με τους μέντορες 5, συζήτηση στην ομάδα 25 ώρες, μελέτη, προετοιμασία και σύνταξη τελικής εργασίας 30 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κατερίνα Δημητριάδου
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει: - να έχουν κατανοήσει και να έχουν βιώσει τη σύνδεση της <i>θεωρητικής γνώσης</i> με τη <i>σχολική εμπειρία</i> , υπό τη μορφή παρακολούθησης διδασκαλιών· - να έχουν αποκτήσει εξοικείωση με τις <i>διαδικασίες αγωγής και μάθησης</i> στη σχολική τάξη και το γενικότερο σχολικό περιβάλλον, από την προοπτική του παρατηρητή και μελλοντικού δασκάλου· - να έχουν αποκτήσει συστηματική επαφή με <i>θέματα/ προβλήματα της θεωρίας της διδασκαλίας και του σχολείου</i> .
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εισαγωγή στη θεματική και τη φιλοσοφία του μαθήματος. Θεσμικές προϋποθέσεις της διδασκαλίας. Σχολικός χώρος και μέθοδοι παρατήρησης της διδασκαλίας. Η θεωρητική βάση της διδασκαλίας. Αναλυτικά Προγράμματα – ΔΕΠΠΣ. Σκοποί, στόχοι και περιεχόμενα της διδασκαλίας. Μέθοδοι, μορφές και μέσα διδασκαλίας. Αξιολόγηση και περιβάλλοντα μάθησης. Εναλλακτικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία. Βασικές αρχές σχεδιασμού της διδασκαλίας.

Διαχείριση προβλημάτων στη σχολική τάξη. Κλίμα της σχολικής τάξης, πειθαρχία, επικοινωνία λεκτική και μη λεκτική. Τύποι σχολείων: Πολυθέσια\ Ολιγοθέσια, Ημιημερήσια\ Ολοήμερα, Διαπολιτισμικά, Ειδικά Σχολεία. Αξιολόγηση του προγράμματος της Α΄ Φάσης.

Σημειώνεται ότι το περιεχόμενο του μαθήματος εν πολλοίς υπερβαίνει τα στενά όρια του δημοτικού σχολείου, καθώς αναφέρεται και σε ηλικίες μεγαλύτερες της παιδικής.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Kalantzis M. & Cope, B. (2013). *Βασικές αρχές για την επιστήμη της εκπαίδευσης* (Μετάφρ. Γ. Χρησιδης). Αθήνα: Κριτική

Γκότοβος, Α. Ε. (2001). *Η λογική του υπαρκτού σχολείου*. Αθήνα: Gutenberg.

Γκότοβος, Α. Ε. (2001). *Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση. Επικοινωνία και κοινωνική μάθηση στο σχολείο*. Αθήνα: Gutenberg.

Κασσωτάκης, Μ. & Φλουρής, Γ. (2013). *Μάθηση και διδασκαλία*. Αθήνα: Γρηγόρη

Κωνσταντίνου, Χ. (1998). *Σχολική Πραγματικότητα και Κοινωνικοποίηση του μαθητή. Σκιαγράφηση των Κοινωνικοποιητικών Μηνυμάτων του Σχολείου και των Εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Gutenberg.

Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Η Σχολική Τάξη, Τόμος Α΄. Χώρος, Ομάδα, Πειθαρχία, Μέθοδος*. Αθήνα: αυτοέκδοση

Παπαδοπούλου, Β. (1999). *Παρατήρηση Διδασκαλίας: Θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογές*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Χατζηγεωργίου, Γ. (χ.χ.). *Γνώθι το Curriculum. Γενικά και ειδικά θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και διδακτικής*. Αθήνα: Ατραπός.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, παρουσιάσεις αποτελεσμάτων παρατήρησης των φοιτητών, workshops.

Μέθοδοι αξιολόγησης Συμπλήρωση Φύλλων Παρατήρησης, εκτίμηση της συμμετοχής του φοιτητή σε όλα τα στάδια της Α΄ Φάσης (συνεχής αξιολόγηση), ατομική εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Β' Φάση: Διδακτική των μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου

Η Β' Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης ολοκληρώνεται – σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών – σε τέσσερα εξάμηνα: αρχίζει στο 4^ο και τελειώνει στο 7^ο εξάμηνο. Περιλαμβάνει τη διδακτική εννέα (9) συνολικά μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου. Από τα εννέα μαθήματα, τα **τέσσερα** – Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας, Διδακτική της Ιστορίας, Διδακτική των Μαθηματικών και Διδακτική των Φυσικών Επιστημών – **είναι υποχρεωτικά** και προσφέρονται από το τέταρτο (4^ο) ως το έβδομο (7^ο) εξάμηνο. Από τα υπόλοιπα πέντε – δηλαδή Διδακτική των Θρησκευτικών, Διδακτική της Μελέτης του Περιβάλλοντος, Διδακτική των Εικαστικών, Διδακτική της Μουσικής και Διδακτική της Φυσικής Αγωγής – ο φοιτητής υποχρεούται **να επιλέξει τα δύο**, στο πέμπτο (5^ο) και έκτο (6^ο) εξάμηνο· τα υπόλοιπα μπορεί, αν θέλει, να τα παρακολουθήσει ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής, όπως ορίζεται από το Πρόγραμμα Σπουδών.

Ο αριθμός των φοιτητών στα μαθήματα ελεύθερης επιλογής είναι περιορισμένος και ορίζεται κάθε φορά από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Σε κάθε Διδακτική μαθήματος αντιστοιχούν τρεις πιστωτικές μονάδες (3ΠΜ) ή 5 ECTS. Έτσι, το σύνολο των πιστωτικών μονάδων της δεύτερης φάσης είναι $6 \times 3 \text{ ΠΜ} = 18 \text{ ΠΜ}$ ή $6 \times 5 = 30 \text{ ECTS}$.

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή του φοιτητή στη Διδακτική ενός μαθήματος είναι η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του στο αντίστοιχο Υποχρεωτικό μάθημα. Εάν το Υποχρεωτικό μάθημα περιλαμβάνει περισσότερα του ενός μέρη, τότε μπορεί ο καθηγητής να επιτρέψει στο φοιτητή να παρακολουθήσει παράλληλα το τελευταίο μέρος του Υποχρεωτικού μαθήματος και την αντίστοιχη Διδακτική. Γενικότερη προϋπόθεση για τη συμμετοχή του φοιτητή στη Β' Φάση είναι η ολοκλήρωση της Α' Φάσης της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης.

Στόχοι

Η Β' Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης αποβλέπει:

- στη βασική θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή στη Διδακτική κάθε μαθήματος και
- στην ανάπτυξη της ικανότητας του φοιτητή να σχεδιάζει, να διεξάγει και να αξιολογεί μια οργανωμένη διδασκαλία.

Οργάνωση και περιεχόμενα

Για τη διεξαγωγή της Β' Φάσης της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης έχουν οριστεί δύο ημέρες της εβδομάδας. Κάθε Διδακτική περιλαμβάνει δύο μέρη: ένα **θεωρητικό**, που πραγματοποιείται στη Σχολή και διαρκεί τέσσερις εβδομάδες (4 εβδομάδες x 1 τρίωρο την εβδομάδα) και ένα **κυρίως πρακτικό** μέρος, με διδασκαλίες την καθορισμένη μέρα σε Δημοτικά Σχολεία της πόλης, καθώς και ανάλυση και αξιολόγηση των διδασκαλιών την επομένη.

α. Θεωρητικό μέρος

Το θεωρητικό μέρος κάθε Διδακτικής περιλαμβάνει:

- Βιβλιογραφική ενημέρωση για τη Διδακτική του μαθήματος.
- Αναγκαιότητα και σκοποί του μαθήματος.
- Ιστορική εξέλιξη του μαθήματος.
- Ψυχολογικές προϋποθέσεις του μαθητή.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα του μαθήματος, στόχοι και περιεχόμενα, σχολικά εγχειρίδια κατά τάξη.
- Μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος (διάρθρωση της διδασκαλίας, μορφές εργασίας και επικοινωνίας).
- Μέσα διδασκαλίας του μαθήματος και χρήση τους.
- Τρόποι αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών και έλεγχος αποτελεσμάτων της διδασκαλίας.
- Παρατήρηση και ανάλυση μαγνητοσκοπημένων διδασκαλιών.

β. Πρακτικό μέρος

Το πρακτικό μέρος κάθε Διδακτικής περιλαμβάνει:

- Δειγματική διδασκαλία του αποσπασμένου δασκάλου ή μαγνητοσκοπημένη διδασκαλία:

Ο αποσπασμένος δάσκαλος παρουσιάζει στους φοιτητές το σχεδιασμό μιας διδακτικής ενότητας, τον οποίο έχει ετοιμάσει σε συνεργασία με τον υπεύθυνο καθηγητή, αφού προηγουμένως έχει γνωρίσει την τάξη, στην οποία θα διδάξει. Στη συνέχεια διδάσκει την ενότητα στο σχολείο. Τη διδασκαλία, η οποία μαγνητοσκοπείται, παρακολουθούν οι φοιτητές και ο υπεύθυνος καθηγητής. Η ανάλυση και αξιολόγηση της διδασκαλίας γίνεται στη Σχολή από τον αποσπασμένο δάσκαλο, τους φοιτητές και τον υπεύθυνο καθηγητή.

- Διδασκαλίες φοιτητών:

Ο φοιτητής σχεδιάζει μόνος του μια διδακτική ενότητα. Για το σκοπό αυτό φροντίζει να επισκεφτεί προηγουμένως την τάξη στην οποία θα διδάξει. Έρχεται σε επαφή με τους μαθητές, γνωρίζει το δάσκαλο και παρακολουθεί τη διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος από το δάσκαλο. Κατ' αυτόν τον τρόπο συγκεντρώνει στοιχεία και πληροφορίες που θα χρειαστεί για το σχεδιασμό της διδασκαλίας του (γνωστικό επίπεδο των μαθητών και περιπτώσεις παιδιών που έχουν ιδιαίτερες δυσκολίες στο μάθημα αυτό, στιλ μάθησης και διδασκαλίας, μέσα διδασκαλίας της τάξης ή του σχολείου για την συγκεκριμένη ενότητα κ.ά.). Αφού καθοριστεί, σε συνεργασία με το δάσκαλο της τάξης, η ενότητα που θα διδάξει, ο φοιτητής προετοιμάζεται ως προς το περιεχόμενο της ενότητας, κάνει τις μεθοδολογικές επιλογές του και σχεδιάζει τη διδασκαλία του. Για το σχεδιασμό της διδασκαλίας του ο φοιτητής χρησιμοποιεί τις οδηγίες και το υπόδειγμα σχεδιασμού διδασκαλίας που δίνεται από τους υπεύθυνους της Διδακτικής του συγκεκριμένου μαθήματος. Το υπόδειγμα του σχεδιασμού αποτελεί ένα γενικό βοηθητικό διάγραμμα, που έχει σκοπό όχι να περιορίσει, αλλά να βοηθήσει το φοιτητή παρέχοντάς του κάποιες βασικές κατευθυντήριες γραμμές για την οργάνωση της διδασκαλίας του. Ο φοιτητής παρουσιάζει το σχεδιασμό στον αποσπασμένο δάσκαλο και τον συζητά μαζί του, ενδεχομένως

τον τροποποιεί και τον συμπληρώνει, με σκοπό την καλύτερη προετοιμασία του για τη διδασκαλία.

Ο φοιτητής διδάσκει την ενότητά του στο σχολείο. Τον παρακολουθούν οι συμφοιτητές της ομάδας του, ο υπεύθυνος αποσπασμένος δάσκαλος και ο αρμόδιος καθηγητής. Όταν κρίνεται αναγκαίο, γίνεται και μαγνητοσκόπηση της διδασκαλίας. Η ανάλυση και αξιολόγηση της διδασκαλίας του φοιτητή πραγματοποιείται στη Σχολή από τον ίδιο, τους συμφοιτητές που τον παρακολούθησαν, τον αποσπασμένο δάσκαλο και τον υπεύθυνο καθηγητή. Η ανάλυση γίνεται διαφοροποιημένα ως προς τους στόχους, το περιεχόμενο, τη μέθοδο, τα μέσα κ.λπ. Με αφορμή προβλήματα και δυσκολίες που συναντούν οι φοιτητές κατά το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διδασκαλίας τους, αναπτύσσονται από τον καθηγητή και τους συνεργάτες του αποσπασμένους εκπαιδευτικούς-μέντορες ενδεικτικά θέματα, τα οποία αναφέρονται τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη μεθοδολογία του συγκεκριμένου μαθήματος. Έτσι, καλύπτονται κάποια κενά και συμπληρώνεται η θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών στη Διδακτική του μαθήματος.

- Αξιολόγηση του μαθήματος:

Η τελευταία συνάντηση του εξαμήνου αφιερώνεται στην αποτίμηση των εργασιών του εξαμήνου και στην αξιολόγηση του προγράμματος του μαθήματος από όλους τους συμμετέχοντες και ιδιαίτερα από τους φοιτητές. Εκφράζονται οι κριτικές παρατηρήσεις για τους στόχους, τα περιεχόμενα και τον τρόπο οργάνωσης του μαθήματος, συνάγονται συμπεράσματα και γίνονται προτάσεις για τη βελτίωση του μαθήματος.

Υποχρεώσεις του φοιτητή

Ο φοιτητής συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες. Η παρουσία του είναι υποχρεωτική. Εάν απουσιάζει πάνω από δύο φορές στα θεωρητικά μαθήματα ή από τη δειγματική διδασκαλία του δασκάλου (παρουσίαση σχεδιασμού, διεξαγωγή, αξιολόγηση), επαναλαμβάνει το μάθημα. Ο φοιτητή σχεδιάζει και διεξάγει μία τουλάχιστον διδασκαλία σε κάθε Διδακτική μαθήματος. Όταν είναι εφικτό, από οργανωτικής πλευράς, μπορεί να σχεδιάσει και να πραγματοποιήσει σε συνεργασία με το δάσκαλο της τάξης και μια δεύτερη ή και περισσότερες διδασκαλίες, χωρίς να απαιτείται η παρακολούθηση από τον αρμόδιο καθηγητή, τον αποσπασμένο δάσκαλο ή και τους συμφοιτητές του. Μια δεύτερη διδασκαλία πραγματοποιεί οπωσδήποτε, όταν δεν είναι είτε ο ίδιος ικανοποιημένος είτε οι υπεύθυνοι του μαθήματος από την πρώτη διδασκαλία του.

Εάν ο φοιτητής δεν παρουσιάσει και δε συζητήσει το σχεδιασμό του μαθήματος που πρόκειται να διδάξει με τον υπεύθυνο δάσκαλο, το αργότερο μία ημέρα πριν από τη διδασκαλία του, δεν του επιτρέπεται να διδάξει. Εάν για οποιοδήποτε λόγο αδυνατεί να διδάξει, ενημερώνει εγκαίρως το δάσκαλο της τάξης και τον υπεύθυνο αποσπασμένο δάσκαλο. Δεν επιτρέπεται να κάνει περισσότερες από μία διδασκαλίες την ίδια μέρα στα διαφορετικά μαθήματα του κύκλου που παρακολουθεί. Μετά την πραγματοποίηση της διδασκαλίας του παραδίδει γραπτή εργασία, στην οποία περιλαμβάνονται ο σχεδιασμός και η αξιολόγησή της.

Αξιολόγηση του φοιτητή

Για την αξιολόγηση του φοιτητή συνεκτιμώνται:

- ο σχεδιασμός της διδασκαλίας του (κατοχή αντικειμένου, διατύπωση στόχων, μεθοδολογικές επιλογές κ.λπ.)

- η διεξαγωγή και η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας του σε σχέση με τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος, όπως αποτυπώνονται στο σχετικό φύλλο αξιολόγησης – ειδικό για κάθε μάθημα
- η γραπτή εργασία του
- η γραπτή ή προφορική εξέταση στο θεωρητικό μέρος της Διδακτικής του μαθήματος και
- η υπευθυνότητα, το ενδιαφέρον και η ενεργός συμμετοχή του στο μάθημα.

Η διεξαγωγή της διδασκαλίας καθαυτής δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τη βαθμολόγηση του φοιτητή, γιατί η επιτυχής διεξαγωγή της πέρα από το σχεδιασμό εξαρτάται και από πολλούς άλλους παράγοντες, για τους οποίους πιθανώς δεν ευθύνεται ο φοιτητής. Η διδασκαλία δεν γίνεται για να βαθμολογηθεί ο φοιτητής, αλλά για να δοκιμάσει τις δυνάμεις του, να συγκρίνει τις πιθανές διαφορές μεταξύ του σχεδιασμού και της διεξαγωγής διδασκαλίας, να προβληματιστεί και να συζητήσει με τους συμφοιτητές του και τους υπευθύνους του μαθήματος επιμέρους θέματα της διδακτικής διαδικασίας, να διαμορφώσει κριτική συνείδηση και στάση.

Την ευθύνη της Διδακτικής κάθε μαθήματος έχει ο αρμόδιος καθηγητής Διδακτικής σε συνεργασία με αποσπασμένους εκπαιδευτικούς. Όσα περιγράφονται στο παραπάνω σχήμα (Θεωρητικό Μέρος, Πρακτικό Μέρος και Αξιολόγηση) είναι ενδεικτικά και όχι δεσμευτικά· κάθε διδακτολόγος μπορεί να τα προσαρμόζει στις ανάγκες του γνωστικού αντικείμενου που διδάσκει προκρίνοντας και άλλες μεθοδολογικές επιλογές, σύμφωνα με τις βασικές αρχές οργάνωσης του Προγράμματος.

Τίτλος μαθήματος	Β΄ Φάση: Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας
Κωδικός μαθήματος	Υ402
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39 ώρες, προετοιμασία και συνεργασία των φοιτητών για τη διδασκαλία στις τάξεις 10 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών των συμφοιτητών τους 10 ώρες, συνεργασία με τους μέντορες 2 ώρες, διδασκαλία (πρακτική) 2 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 21, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Σταύρος Καμαρούδης/Αγγελική Σακελλαρίου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές πρέπει να μάθουν τις βασικές μεθόδους γλωσσικής διδασκαλίας (την παραδοσιακή, τη δομιστική, την επικοινωνιακή), τρόπους για να προάγουν τις γλωσσικές δεξιότητες των μαθητών τους, πώς να σχεδιάζουν ένα γλωσσικό μάθημα και πώς να το εφαρμόζουν στην τάξη.
Προαπαιτούμενα	Η ελληνική γλώσσα και η γραμματική της Υ203 Υ 201 Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας

Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα συνίσταται σε 6 εβδομάδες εισαγωγικών μαθημάτων και σε 7 εβδομάδες πρακτικής των φοιτητών στα σχολεία. Τα 5 πρώτα εισαγωγικά μαθήματα είναι αφιερωμένα στις μεθόδους γλωσσικής διδασκαλίας, στους τρόπους προαγωγής των γλωσσικών δεξιοτήτων (κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου), στις διαφορές μεταξύ προφορικού και γραπτού λόγου και στις συνέπειες που αυτές έχουν στη γλωσσική διδασκαλία. Γίνεται επίσης εισαγωγή στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για τη γλώσσα, στους στόχους και τη φιλοσοφία του και υποδεικνύονται τρόποι σχεδιασμού του μαθήματος. Την 6^η εβδομάδα ένα καλό μάθημα συμφοιτητών τους περασμένων ετών παρουσιάζεται στο αμφιθέατρο και χρησιμεύει ως έναυσμα για συζήτηση. Τις επόμενες 7 εβδομάδες οι φοιτητές διδάσκουν τα ελληνικά ως πρώτη/ μητρική γλώσσα στα Δημοτικά σχολεία, ενώ ο καθηγητής/ η καθηγήτρια (Καμαρούδης/ Σακελλαρίου) τους παρατηρούν μαζί με τους μέντορες και τους συμφοιτητές τους που συμπληρώνουν ένα φυλλάδιο σχετικά με τους στόχους και το περιεχόμενο του μαθήματος, τις μεθόδους που εφαρμόστηκαν, τον βαθμό εκπλήρωσης των στόχων κλπ. Το μάθημα που δίδαξαν οι φοιτητές συζητείται μετά στο αμφιθέατρο και γίνονται προτάσεις για τη βελτίωσή του.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Χαραλαμπίδης, Α. & Χατζησαββίδης, Σ. (1997). <i>Η λειτουργική χρήση της γλώσσας. Θεωρία και πρακτική εφαρμογή</i>. Θεσσαλονίκη: Κώδικας Harmer, J. 1991. <i>The Practice of English Language Teaching</i>. London: Longman. Ur, P. 1996. <i>A Course in Language Teaching: Practice and Theory</i>. Cambridge University Press. Δενδρινού, Β. και Π. Δ. Ξωχέλλης. Προγράμματα σπουδών στη σχολική εκπαίδευση: Έννοιες και όροι. http://www.komvos.edu.gr/periodiko/periodiko1st/default.htm. Ong, W.J. 1997. <i>Προφορικότητα και Εγγραμματοσύνη. Η Εκτεχνολόγηση του Λόγου</i>. (Μετάφρ. Κ. Χατζηκυριάκου). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. (Τίτλος πρωτοτύπου <i>Orality and Literacy</i>). Πολίτης, Π. 2008. <i>Η προτεραιότητα του προφορικού λόγου</i>. http://www.komvos.edu.gr/glwssa/Odigos/thema_a10/a_10_k_1.htm. Ροντάρι, Τ. 2003. <i>Η Γραμματική της Φαντασίας. Εισαγωγή στην Τέχνη να Επινόεις Ιστορίες</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο. Σακελλαρίου, Α. 2009. Η εφαρμογή της επικοινωνιακής προσέγγισης στο γλωσσικό μάθημα. <i>Φιλολογική</i> 106: 60-4. Τσοπάνογλου, Α. Οι στόχοι ως πυρήνας εκπαιδευτικού προγράμματος. Στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://www.komvos.edu.gr/periodiko/periodiko2nd/default.htm Bailey, K.M. 2006. <i>Language Teacher Supervision</i>. Cambridge

University Press.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, παρουσιάσεις από τους φοιτητές και σχετική συζήτηση
Μέθοδοι αξιολόγησης	Αξιολόγηση του μαθήματος που διδάσκεται στο σχολείο και γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Τίτλος μαθήματος	Β΄ Φάση: Διδακτική της Ιστορίας
Κωδικός μαθήματος	Υ403
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο ή 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 30, προετοιμασία και συνεργασία για τις εργασίες 60 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών (πρακτική) 5 ώρες, προετοιμασία διδασκαλίας (πρακτική) 8 ώρες, συνεργασία με τους μέντορες 2 ώρες, διδασκαλία (πρακτική) 1 ώρα, προετοιμασία για την τελική εργασία (έρευνα στο διαδίκτυο) 15 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 21, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Κασβίκης
Μαθησιακοί στόχοι	Να εισαγάγει το φοιτητή στην κριτική ιστορική εκπαίδευση, στη διδακτική της Ιστορίας στο Δημοτικό Σχολείο. Παρουσίαση νέων μορφών επεξεργασίας και προσέγγισης της ιστορικής γνώσης (τοπική ιστορία, νέες τεχνολογίες, δραστηριότητες ενσυναίσθησης, μουσεία, πολλαπλές αναγνώσεις και ερμηνείες του παρελθόντος).
Προαπαιτούμενα	Δύο τουλάχιστον από τα μαθήματα: Ιστορία: Αρχαιότητα και Βυζάντιο, Ελληνική Ιστορία Ι και ΙΙ
Περιεχόμενο του μαθήματος	Θεωρητικό και πρακτικό. Σε θεωρητικό επίπεδο παρουσιάζονται ζητήματα ιστοριογραφίας (η διάσταση μεταξύ της επιστημονικής έρευνας και της σχολικής ιστορίας), η συζήτηση και ο προσανατολισμός της Νέας Ιστορίας. Η ιστορία του μαθήματος της Ιστορίας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, η έρευνα γύρω από τα σχολικά εγχειρίδια της ιστορίας. Νέες τάσεις στη Διδακτική της Ιστορίας, μέθοδοι διδασκαλίας και χρήση πηγών και εποπτικών μέσων. Πρακτικό μέρος :Διδασκαλία των φοιτητών σε σχολεία με την υποστήριξη συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Λεοντσίνης, Γ. Ν. (1996) <i>Ιστορία-περιβάλλον και η διδακτική τους</i> . Αθήνα Ρεπούση, Μ. (2004) . <i>Μαθήματα ιστορίας. Από την ιστορία στην ιστορική εκπαίδευση</i> . Αθήνα: Καστανιώτης. Κόκκινος Γ.- Νάκου Ε. (επιμ). (2006). <i>Προσεγγίζοντας την ιστορική εκπαίδευση στις αρχές του 21^{ου} αιώνα</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις , συζήτηση, δειγματικές διδασκαλίες, μικροδιδασκαλίες, ασκήσεις.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις, εργασίες και διδασκαλία
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β' Φάση. Διδακτική των Μαθηματικών
Κωδικός μαθήματος	Υ404
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 50 ώρες προετοιμασία για τη διδασκαλία, 50 ώρες προετοιμασία εξετάσεων και διόρθωση εργασιών, 3 ώρες εξετάσεις
Όνομα διδάσκοντα	Χαράλαμπος Λεμονίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές θα ασκηθούν, σε πραγματικές συνθήκες, να σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν διδασκαλίες στα Μαθηματικά.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Μαθηματικά Ι, ΙΙ και Διδακτική Μαθηματικών. Σε ένα πρώτο μέρος θα πραγματοποιηθούν θεωρητικά μαθήματα σχετικά με τη σύγχρονη θεωρία της διδακτικής των Μαθηματικών και τη διδακτική κάποιων μαθηματικών εννοιών. Οι φοιτητές θα ασκηθούν στη διδασκαλία των μαθηματικών στο «ψηφιακό εργαστήριο της διδακτικής των μαθηματικών». Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές θα καθοδηγηθούν για να σχεδιάσουν μια διδασκαλία στα Μαθηματικά την οποία και θα πραγματοποιήσουν στα σχολεία. Στη συνέχεια θα γίνει αξιολόγηση της διδασκαλίας αυτής.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Λεμονίδης, Χ. (2003). <i>Μια νέα πρόταση διδασκαλίας των Μαθηματικών στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου</i> . Εκδόσεις Πατάκη. Αθήνα. Van de Walle, J. A. (2005). <i>Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Μια εξελικτική διδασκαλία</i> , Τρ. Τριανταφυλλίδης (επιμ.), Α. Αλεξανδροπούλου & Β. Κομπορόζος (μετ.). Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις. Εργαστήριο Η/Υ. Διδασκαλία στην τάξη.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Διδασκαλία στην τάξη. Γραπτή εργασία. Προφορικές εξετάσεις.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β΄ Φάση: Διδακτική των Φυσικών Επιστημών
Κωδικός μαθήματος	Υ405
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο ή 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39 ώρες, σχεδιασμός και προετοιμασία μαθήματος 60 ώρες, συνεργασία με τους μέντορες 2 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών (πρακτική) 5 ώρες, αναστοχασμός διδασκαλίας 2 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 20, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Άννα Σπύρτου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες να γνωρίσουν τα κυριότερα διδακτικά μοντέλα των Φυσικών Επιστημών και να μπορούν να εφαρμόζουν ένα συγκεκριμένο εργαλείο για να αναλύουν τα μοντέλα αυτά. Επιπλέον να μπορούν να σχεδιάζουν διδασκαλίες των εννοιών των σχολικών εγχειριδίων της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού με βάση αυτά τα διδακτικά μοντέλα. Να είναι ικανοί/ές να αναγνωρίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στον ωριαίο διδακτικό τους σχεδιασμό και στη διδασκαλία που υλοποίησαν κατά την πρακτική τους άσκηση. Τέλος, να μπορούν να διακρίνουν χαρακτηριστικά των μοντέλων ωριαίας διδασκαλίας που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν από τους/τις συμφοιτητές/τριες τους.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Οι έννοιες της Φυσικής και οι Αναπαραστάσεις τους Διδακτικά Μοντέλα Φυσικών Επιστημών (Μεταφοράς, Ανακάλυψης, Εποικοδόμησης). Εισαγωγή όρων διδακτικής μεθοδολογίας (Μοντέλο Ωριαίας Διδασκαλίας, Αρχές Αντίδρασης, Στρατηγικές, Φάσεις, Διδακτικά Επεισόδια). Περιγραφή και ανάλυση ενός πίνακα ανάλυσης Μοντέλων Ωριαίας Διδασκαλίας (Πίνακας Ανάλυσης Ωριαίας Διδασκαλίας-Π.Α.Ω.Δ.).
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Καριώτογλου, Π. (2006). <i>Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου στις Φυσικές Επιστήμες</i> . Θεσσαλονίκη: ΓΡΑΦΗΜΑ. Spyrtou, A., Psillos, D., & Kariotoglou, P. (2003). Investigating teachers' conceptions on science teaching: Issues and tools. In D. Krnel, (Eds), <i>Proceedings of the sixth Esera (European Science Education Research Education) Summer-school</i> . Ljubliana.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β΄ Φάση: Διδακτική της Μελέτης του Περιβάλλοντος
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ431
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS, 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, παρακολούθηση διδασκαλιών 5 ώρες, προετοιμασία για την πρακτική άσκηση και τις διδασκαλίες σε συνεργαζόμενα σχολεία 45 ώρες, αυτοαξιολόγηση και προετοιμασία για τις εξετάσεις 60 ώρες, εξετάσεις 1 ώρα.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Μαλανδράκης
Στόχος του μαθήματος	Οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, οργανώνουν, πραγματοποιούν και αξιολογούν διδασκαλία στο μάθημα της Μελέτης του Περιβάλλοντος με βάση το εκάστοτε Πρόγραμμα Σπουδών και χωρίς απαραίτητα τη χρήση του σχολικού εγχειριδίου. Έμφαση δίνεται στη χρήση ομάδων εργασίας και ανοικτών, διαδραστικών, συνεργατικών μεθόδων διδασκαλίας βασισμένων στον κοινωνικό εποικοδομισμό (social constructivism) και την κοινωνικό-πολιτισμική (socio-cultural) προσέγγιση.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Γνωριμία με το μάθημα 'Μελέτη Περιβάλλοντος' (ΜτΠ) * ΔΕΠΠΣ, ΑΠΣ, Νέα Προγράμματα Σπουδών * Βασικές αρχές επικοδομισμού και κοινωνικο-πολιτισμικής θεωρίας * Πορεία – φάσεις μονόωρης διδασκαλίας * Σύγχρονοι μέθοδοι διδασκαλίας * Διδασκαλία με βάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα * Σχεδιασμός και πραγματοποίηση διδασκαλίας ενοτήτων από τη ΜτΠ από ομάδες φοιτητριών/τών * Λεκτική επικοινωνία στην τάξη – Ερωτήσεις εκπαιδευτικού * Διδασκαλία με χάρτες εννοιών * Παιχνίδι ρόλων * Δραστηριότητες ευέλικτης ζώνης * Πρακτική άσκηση * Αξιολόγηση διδασκαλιών * Βασικές έννοιες Γεωγραφίας * Διδασκαλία Ενοτήτων Γεωγραφίας * Παιχνίδια εσωτερικού και εξωτερικού χώρου για τη διδασκαλία εννοιών στην Μελέτη Περιβάλλοντος * Οργάνωση και πραγματοποίηση διδακτικών μαθησιακών ακολουθιών (ΔΜΑ) σε χώρους κοινωνικού, επιστημονικού, οικονομικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2011). Νέο πρόγραμμα

Σπουδών για την Μελέτη Περιβάλλοντος.

Διαθέσιμο στο <http://ebooks.edu.gr/2013/newps.php>,
προσπελάθηκε 17 Νοεμβρίου 2013.

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2011). Νέο πρόγραμμα
Σπουδών για την Μελέτη Περιβάλλοντος – Οδηγός
Εκπαιδευτικού. Διαθέσιμο στο
<http://ebooks.edu.gr/2013/newps.php>, προσπελάθηκε 17
Νοεμβρίου 2013.

Ταρατόρη Ελένη (2007). *Η Μέθοδος Project στη Θεωρία και
Πράξη*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη. (Εύδοξος:6392)

Κούσουλας Φώτης (2004). Σχεδιασμός και εφαρμογή
διαθεματικής διδασκαλίας. Κ. ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ
ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ. (Εύδοξος:12266747)

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, προσομοιώσεις, μικροδιδασκαλίες, παρακολούθηση διδασκαλιών με χρήση πρωτοκόλλου παρατήρησης, διδασκαλίες σε πραγματικές τάξεις, ετεροαξιολόγηση, αυτοαξιολόγηση, παιχνίδι ρόλων, παιχνίδια εσωτερικού και εξωτερικού χώρου.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συμμετοχή στο μάθημα (30%), σχεδιασμός - πραγματοποίηση και αξιολόγηση ατομικής διδασκαλίας σε πραγματική τάξη (30%), παρακολούθηση διδασκαλιών με χρήση πρωτοκόλλου παρατήρησης - αξιολόγηση άλλων διδασκαλιών (10%), απομαγνητοφώνηση, ανάλυση και αξιολόγηση ατομικής διδασκαλίας (30%).
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β' Φάση: Διδακτική των Θρησκευτικών
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ432
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3ο
Εξάμηνο	5 ^ο & 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση σεμιναρίων 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/βιβλίων, προετοιμασία εργασιών) 39 ώρες, προετοιμασία για διδασκαλία 14 ώρες, διεξαγωγή διδασκαλίας 1 ώρα, αξιολόγηση διδασκαλίας 21 ώρες, προετοιμασία για εξετάσεις 30 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	π. Ειρηναίος Χατζηεφραιμίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Η βασική θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή στη Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών και η ανάπτυξη της ικανότητάς του να σχεδιάζει, να διεξάγει και να αξιολογεί μια οργανωμένη διδασκαλία.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Ορθοδοξία και πολιτισμός στην Εκπαίδευση Το Μ.Θ. στην Εκπαίδευση. Κύριοι παράγοντες στο Μ.Θ. Αναλυτικά Προγράμματα. Ο σκοπός του Μ.Θ. Το περιεχόμενο του Μ.Θ. Οι βασικότερες αρχές στο Μ.Θ. Μέθοδοι διδασκαλίας στο Μ.Θ. Μορφές διδασκαλίας στο Μ.Θ. Η τεχνολογία στην εκπαίδευση και το Μ.Θ. Σχεδιασμός, διάρθρωση και διεξαγωγή της διδασκαλίας του Μ.Θ. Διδακτέα ύλη του Μ.Θ. Αξιολόγηση και μέτρηση της σχολικής επίδοσης των μαθητών στο Μ.Θ. Αξιολόγηση της διδασκαλίας στο Μ.Θ. Παρατήρηση και ανάλυση μαγνητοσκοπημένων διδασκαλιών. Δειγματική διδασκαλία του αποσπασμένου δασκάλου και αξιολόγησή της. Διδασκαλίες φοιτητών και αξιολόγησή τους. Αξιολόγηση του μαθήματος γενικώς.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βασιλόπουλος, Χρ. (2002). <i>Διδακτική των Θρησκευτικών</i> (3 ^η έκδ). Θεσσαλονίκη. Δεληκωσταντής, Κ. (1996). <i>Σχολική θρησκευτική αγωγή και κριτική θρησκευτικότητα, Στο Αγωγή ελευθερίας: Η πρόταση της Ορθόδοξης αγωγής στον σύγχρονο κόσμο</i> . Αθήνα: Αρμός. Κογκούλης, Ι. (2003). <i>Διδακτική των Θρησκευτικών στην Α' θμια και Β' θμια εκπαίδευση</i> . Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης. Πνευματικός, Δ. (1998). <i>Η ανάπτυξη της θρησκευτικής σκέψης στην παιδική και εφηβική ηλικία</i> . Θεσσαλονίκη.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β΄ Φάση: Διδακτική των Εικαστικών
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 433
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2ο ή 4ο
Εξάμηνο	4ο ή 7ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες θεωρητικής κατάρτισης 26ώρες, προετοιμασία και συνεργασία για τις εργασίες 60 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών (πρακτική) 5 ώρες, προετοιμασία διδασκαλίας (πρακτική) 8 ώρες, συνεργασία με τον καθηγητή 2 ώρες, διδασκαλία (πρακτική) 1 ώρα, έρευνα στο διαδίκτυο 15 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές να γνωρίσουν τα κυριότερα διδακτικά μοντέλα των εικαστικών τεχνών και να μπορούν να τα εφαρμόζουν εναλλακτικά στη σχολική τάξη. Να μπορούν να οργανώνουν διδασκαλίες με βάση τα ενδιαφέροντα των μαθητών και την παιδαγωγική καταλληλότητα. Να συνδέουν τις εικαστικές δραστηριότητες με τα άλλα μαθήματα και δημιουργούν ενδιαφέροντα διαθεματικά projects αλλά και αυτόνομες δράσεις.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Εικαστικής Αγωγής. Διδακτικά μοντέλα των εικαστικών τεχνών. Αυτόνομο και διαθεματικό παιδικό δημιουργήμα. Οι ατομικές και οι ομαδικές εργασίες. Η παραγοντοποίηση του σχεδιασμού και η γραμμική διδασκαλία. Τριμερισμός της διδακτικής πορείας (παρατήρηση φύσης, εικαστική δραστηριοποίηση, μουσειακή πιστοποίηση). Τα όρια της εμπλοκής του διδάσκοντα. Αισθητική ανάλυση και αξιολόγηση. Τα παιδαγωγικά εικαστικά ισοδύναμα. Τα υλικά οι τεχνικές και οι κίνδυνοι. Κριτική, αυτοκριτική και ετερο-κριτική. Το παιδικό έργο τέχνης ως έκθεμα τάξης. Λογική ανάλυση και απόλαυση.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Chapman, Laura. <i>Διδακτική της τέχνης (προσεγγίσεις στην καλλιτεχνική αγωγή)</i> . Αθήνα Νεφέλη 1993 Ardouin, Isabelle. <i>Η καλλιτεχνική αγωγή στο σχολείο</i> . Αθήνα ,Νεφέλη, 2000. Atkinson, Dennis. <i>Art in education identity and practice</i> Boston Kluwer Academic Publishers 2002
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β' Φάση: Διδακτική της Μουσικής
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ434
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Βασικής κατάρτισης και εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες για θεωρητικά- εργαστηριακά μαθήματα, 14 ώρες για αξιολόγηση, 30 ώρες για προετοιμασία σχεδιασμού και εκμάθηση σε μελωδικό όργανο καθώς και φωνητική απόδοση τραγουδιών, 6 ώρες για παρακολούθηση προαιρετικών φροντιστηρίων και 3 ώρες για τακτικές συνεργασίες με το διδάσκοντα και τον αποσπασμένο εκπαιδευτικό. Επίσης 1 ώρα εφαρμογή της διδασκαλίας της μουσικής σε τάξη για κάθε φοιτητή το εξάμηνο και 12 ώρες παρακολούθηση άλλων διδασκαλιών, 35 ώρες για προετοιμασία γραπτής τελικής εργασίας.
Όνομα διδάσκοντα	Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Αποσκοπεί στην εμπέδωση των προηγούμενων μουσικών και μουσικοπαιδαγωγικών γνώσεων από τους φοιτητές και κυρίως στην απόκτηση της ικανότητας για οργάνωση δημιουργικών προγραμμάτων μουσικής αγωγής στο σχολείο. Δίδεται έμφαση σε μουσικές και διαθεματικές εφαρμογές στις μικρές τάξεις του δημοτικού σχολείου.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Μουσική θεωρία και πράξη Στα θεωρητικά μαθήματα γίνεται ανακεφαλαίωση και συμπλήρωση σε Μουσικοπαιδαγωγικά θέματα, με έμφαση στη διδακτική του τραγουδιού και των μουσικών εννοιών, με δημιουργικές και διαθεματικές προεκτάσεις. Επίσης δίνονται κατευθύνσεις για το σχεδιασμό του ημερήσιου μαθήματος και κριτήρια αξιολόγησης. Μετά την προετοιμασία και τη διεξαγωγή της διδασκαλίας ακολουθεί γραπτή και προφορική αξιολόγηση και τέλος γραπτή τελική εργασία.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ανδρούτσος, Π. Π. (1995). <i>Μέθοδοι Διδασκαλίας της Μουσικής - Παρουσίαση και κριτική θεώρηση των μεθόδων Orff και Dalcroze</i> . Αθήνα: Orpheus, Σ. και Μ. Νικολαΐδη. Γκανά, Γ., Ζησοπούλου Ε., Θεοδωρίδης, Ν., Καραχάλιου, Κ., Κοκκίδου, Μ., & Χατζηκαμάρη, Π. (2004). <i>Το σχολείο - εργαστήριο τέχνης και δημιουργίας</i> , 3 ^η έκδ. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών ΑΠΘ (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη). Λιάτσου-Καραδήμου, Π. (2003). <i>Η μουσικοπαιδαγωγική τον 20ό αιώνα</i> . Αθήνα: Orpheus Λιάτσου-Καραδήμου, Π. (2001). Από την ακοή στην ακρόαση. Αθήνα: Orpheus Παπαζαρή, Α. Χ. (1991). <i>Η μουσική στην εκπαιδευτική</i>

διαδικασία - Θέματα παιδαγωγικής της μουσικής, δι-
δακτικής και μάθησης. Κατερίνη: Τέρτιος.

Τσαφταρίδης, Ν. (1995). *Αυτοσχέδια Μουσικά Όργανα, Κατασκευές*. Αθήνα: Orpheus, Σ. και Μ. Νικολαΐδη.

Storms, G. (1989). *100 Μουσικά Παιχνίδια* (τίτλος πρωτοτύπου Handbook of Music Games, 1979), επιμ.-
μετφρ. Μ. Τόμπλερ. Αθήνα: Νικολαΐδης.

Whewey David- Thomson Shelagh (2002). *Εξερευνώντας τη Μουσική* (επιμ. Ν. Τσαφταρίδης, μετφ. Έφη Μακροπούλου). Αθήνα: Νήσος.

Σημειώσεις των μαθημάτων μουσικής των προηγούμενων
εξαμήνων.

ΦΕΚ 303, 304/13-3-2003 , ΔΕΠΠΣ.

ΦΕΚ 1376/ 18-10-2001, τ. 2, άρθρο 6, *Διαθεματικό Ενιαίο
Πλαίσιο σπουδών*.

Μέθοδοι διδασκαλίας Συνδυασμός Θεωρίας και πράξης στα θεωρητικά
μαθήματα. Προετοιμασία, συνεργασία και έλεγχος πλάνου
διδασκαλίας από το διδάσκοντα και τον αποσπασμένο
εκπαιδευτικό, διεξαγωγή, συμπλήρωση φύλλου
αξιολόγησης από κάθε φοιτητή και προφορική αξιολόγηση
των διδασκαλιών. Παράδοση γραπτής συνολικής εργασίας
από το φοιτητή.

Μέθοδοι αξιολόγησης Βαθμολόγηση του σταδίου προετοιμασίας και των
φύλλων αξιολόγησης και προφορικής αξιολόγησης, καθώς
και της γραπτής εργασίας κάθε φοιτητή/ τριας.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β΄ Φάση: Διδακτική της Φυσικής Αγωγής
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ435
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογή υποχρεωτικό
Επίπεδο του μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο & 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 6, ώρες γυμναστηρίου 30, ώρες προετοιμασίας για το μάθημα 36, ώρες συνεργασίας 6, εκπόνηση εργασίας- προετοιμασία για τη διδακτική στο σχολείο 20 ώρες, ώρες παρακολούθησης διδακτικών 12, αξιολόγηση διδασκαλίας 21 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Κλεονίκη Σέμογλου
Μαθησιακοί στόχοι	Μετά το πέρας της παρακολούθησης του μαθήματος οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να προετοιμάσουν, να οργανώσουν και να διδάξουν ένα μάθημα Φ.Α. στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Σωματική, ψυχοκινητική ανάπτυξη. Αντιληπτικο-κινητικές δεξιότητες-ικανότητες. Η διδασκαλία των δεξιοτήτων. Η οργάνωση ενός μαθήματος Φ.Α. Βασική ορολογία. Σκοποί και στόχοι της Φ.Α. στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Διαθεματική διδασκαλία. Προγραμματισμός. Παιδαγωγικά παιχνίδια: η διδασκαλία και η οργάνωση του χώρου. Μέθοδοι διδασκαλίας. Είδη παιχνιδιών. Ασκήσεις μύησης στην τεχνική των αθλοπαιδιών και του στίβου. Προετοιμασία ημερήσιου μαθήματος διδασκαλίας Φ.Α. Διδασκαλία στο σχολείο.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Δέρρη Β. (2007). <i>Η φυσική αγωγή στην αρχή του 21^{ου} αιώνα (πρωτοβάθμια εκπαίδευση)</i> . Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Χριστοδουλίδης. Διγγελίδης, Ν., Παπαϊωάννου, Α. (2002). <i>Για ένα ενδιαφέρον μάθημα φυσικής αγωγής</i> . Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδης. Pangrazi R. (1999). <i>Διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση</i> . Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, πρακτική άσκηση, μικροδιδασκαλίες, διδασκαλίες των φοιτητών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εκπόνηση εργασίας - αξιολόγηση διδασκαλίας
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Γ΄ Φάση: Ανάλυση παιδαγωγικού και διδακτικού έργου σε σχολική τάξη επί τρεις εβδομάδες με θεωρητική προετοιμασία και ανατροφοδότηση

Η Γ΄ Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης πραγματοποιείται στο 8^ο εξάμηνο.

Η φάση αυτή περιλαμβάνει:

- θεωρητική ενημέρωση και προετοιμασία των φοιτητών στη Σχολή,
- πρακτική άσκηση σε δημοτικά σχολεία της πόλης και των κοινοτήτων της περιοχής, μιάμιση (1,5) εβδομάδα σε πολυθέσιο και μιάμιση (1,5) εβδομάδα σε ολιγοθέσιο σχολείο (γνωριμία με την τάξη, βαθμιαία ένταξη στο ημερήσιο πρόγραμμα εργασίας, ανάλυση της ευθύνης της τάξης και διδασκαλία όλων των μαθημάτων του ημερησίου προγράμματος),
- συναντήσεις στη Σχολή για συζήτηση των εμπειριών από την πρακτική άσκηση και ανάλυση παιδαγωγικών και διδακτικών προβλημάτων που αντιμετώπισαν οι φοιτητές κατά τη διδασκαλία τους.

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή του φοιτητή στην τρίτη φάση είναι η ολοκλήρωση της Β΄ Φάσης.

Στην τρίτη φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης αντιστοιχούν έξι πιστωτικές μονάδες (6 ΠΜ).

Στόχοι

Στόχοι της τρίτης φάσης είναι:

- να αποκτήσει ο φοιτητής άμεση εμπειρία της καθημερινής εργασίας και ζωής στο σχολείο
- να αναπτύξει την ικανότητα σχεδιασμού της διδασκαλίας κάτω από πραγματικές συνθήκες εργασίας, αξιοποιώντας γνώσεις από τις προηγούμενες φάσεις της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης, από τα υπόλοιπα μαθήματα του προγράμματος σπουδών αλλά και την προσωπική εμπειρία και κατάρτισή του
- να αναπτύξει την ικανότητα υλοποίησης του σχεδιασμού της διδασκαλίας με μεθοδικότητα, αποτελεσματικότητα, αλλά και ευελιξία
- να αναπτύξει την ικανότητα παιδαγωγικής αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας
- να αναπτύξει την ικανότητα της εξατομικευμένης αντιμετώπισης παιδιών που παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα μάθησης ή συμπεριφοράς
- να αναπτύξει την ικανότητα αυτοαξιολόγησης του έργου του
- να συνειδητοποιήσει τη μεγάλη παιδαγωγική ευθύνη του δασκάλου απέναντι στο παιδί, τις δυσκολίες αλλά και τις ευχάριστες πλευρές του έργου του
- να διευρύνει τον προσωπικό του ορίζοντα κατανόησης της παιδαγωγικής και διδακτικής διαδικασίας

Οργάνωση

Οι φοιτητές που συμμετέχουν στην τρίτη φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης κατανέμονται σε ομάδες των 20 - 25 ατόμων. Το πρόγραμμα κάθε ομάδας πραγματοποιείται μέσα σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα (για λόγους πρακτικούς και διδακτικούς) και περιλαμβάνει τα εξής:

α. Συναντήσεις στη Σχολή

Αρχικά πραγματοποιούνται δύο τρίωρες συναντήσεις στη Σχολή. Οι υπεύθυνοι καθηγητές και οι αποσπασμένοι δάσκαλοι παρουσιάζουν το πρόγραμμα της τρίτης φάσης. Ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με θέματα διοίκησης και λειτουργίας του δημοτικού σχολείου (διεύθυνση, σύλλογος διδασκόντων, υπηρεσιακά καθήκοντα, σχέση με το σχολικό σύμβουλο, σχέση με τη Διεύθυνση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, σχέση με την τοπική αυτοδιοίκηση, σχέση με τους γονείς, το ωρολόγιο πρόγραμμα κ.ά.). Υπενθυμίζουν τους τρόπους συλλογής στοιχείων και πληροφοριών για την τάξη ως ομάδα, αλλά και για κάθε παιδί ατομικά (παρατήρηση, συνομιλία με το δάσκαλο της τάξης και με το παιδί, «έλεγχος προόδου» κάθε παιδιού, παίζοντας με τα παιδιά στο διάλειμμα κ.ά.). Ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με τον προγραμματισμό της διδασκαλίας σε μακροεπίπεδο (ετήσιος προγραμματισμός, τριμηνιαίος προγραμματισμός). Στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης οι φοιτητές μπορούν να ασκηθούν στην κατάρτιση μόνον εβδομαδιαίου προγράμματος. Ο προγραμματισμός αυτός μπορεί να συμπεριλαμβάνει εκτός των άλλων και τη διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων, όπως λ.χ. την επίσκεψη σε ένα μουσείο, σε μια έκθεση, στο εργαστήριο ενός καλλιτέχνη, σε μια βιοτεχνία ή σε ένα εργοστάσιο, συναντήσεις με τους γονείς κ.λπ. Κατά την πρώτη συνάντηση γίνεται επίσης και η κλήρωση των τάξεων στις οποίες θα διδάξει κάθε φοιτητής και οριστικοποιείται το πρόγραμμα. Αμοιβαίες αλλαγές επιτρέπονται, μόνον εφόσον δεν δημιουργούν οργανωτικά προβλήματα.

β. Γνωριμία με την τάξη

Ο φοιτητής επισκέπτεται την τάξη του πολυθέσιου σχολείου στην οποία θα διδάξει και επιδιώκει την βαθμιαία ένταξή του στο σχολικό ημερήσιο πρόγραμμα εργασίας. Την πρώτη μέρα παρακολουθεί τη διδασκαλία των μαθημάτων από το δάσκαλο της τάξης και συγκεντρώνει στοιχεία και πληροφορίες που θα του χρειαστούν για το σχεδιασμό της διδασκαλίας του.

Τη δεύτερη μέρα διδάσκει, ύστερα από συνεννόηση με τον δάσκαλο της τάξης, μία ενότητα ενός μαθήματος της επιλογής του, παρακολουθεί τα υπόλοιπα μαθήματα και σε ορισμένες φάσεις της διδακτικής διαδικασίας μπορεί – αφού έχει συνεννοηθεί με το δάσκαλο της τάξης – να συμμετέχει σε αυτήν. Όταν τα παιδιά εργάζονται ατομικά, μπορεί να καθίσει δίπλα σε έναν αδύνατο μαθητή και να τον βοηθά, π.χ. κατά τη διάρκεια του «σκέφτομαι και γράφω» ή στην επίλυση ενός προβλήματος στα Μαθηματικά. Όταν τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες, μπορεί να συμμετέχει διακριτικά στις εργασίες της ομάδας ως μέλος της.

Την τρίτη μέρα διδάσκει δύο μαθήματα της επιλογής του και τις υπόλοιπες ώρες παρακολουθεί και συμμετέχει όπως την προηγούμενη ημέρα.

γ. Ανάληψη διδακτικού έργου για μιάμιση εβδομάδα σε πολυθέσιο σχολείο

Ο φοιτητής καταρτίζει το εβδομαδιαίο πρόγραμμα (ενότητες που θα διδάξει σε κάθε μάθημα και λοιπές σχολικές εκδηλώσεις). Με βάση αυτό σχεδιάζει, πραγματοποιεί και αξιολογεί τη διδασκαλία των μαθημάτων κάθε ημέρας.

δ. Συναντήσεις στη Σχολή

Ακολουθούν δύο τρίωρες συναντήσεις στη Σχολή. Φοιτητές, αποσπασμένοι δάσκαλοι και παιδαγωγοί καθηγητές συζητούν τις εμπειρίες των φοιτητών από την πρακτική άσκηση στο

πολυθέσιο σχολείο, ανακοινώνουν τις παρατηρήσεις τους και αναλύουν τα παιδαγωγικά και διδακτικά προβλήματα που προέκυψαν κατά την διδασκαλία. Επίσης γίνεται η ενημέρωση των φοιτητών για τη λειτουργία και τις ιδιαιτερότητες των ολιγοθέσιων σχολείων και δίνονται οδηγίες για το σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας σε αυτά.

ε. Γνωριμία με τις τάξεις του ολιγοθέσιου σχολείου στις οποίες θα διδάξει ο φοιτητής και βαθμιαία ένταξή του στο ημερήσιο πρόγραμμα εργασίας.

Ακολουθείται η ίδια διαδικασία όπως και στο πολυθέσιο σχολείο.

στ. Ανάλυση του διδακτικού έργου επί μιάμιση εβδομάδα σε ολιγοθέσιο σχολείο.

Ακολουθείται η ίδια διαδικασία όπως και στο πολυθέσιο σχολείο.

ζ. Συναντήσεις στη Σχολή

Ακολουθούν δύο τρίωρες συναντήσεις στη Σχολή. Συζητούνται οι εμπειρίες και τα προβλήματα από την πρακτική άσκηση στο ολιγοθέσιο σχολείο. Στην τελευταία συνάντηση καλούνται για συμμετοχή στη συζήτηση και οι δάσκαλοι των συνεργαζόμενων σχολείων. Το πρόγραμμα της τρίτης φάσης διαρκεί για κάθε ομάδα φοιτητών τρεις έως τέσσερις εβδομάδες. Κατά τη διάρκεια των τριών εβδομάδων διδασκαλίας οι φοιτητές απαλλάσσονται από την παρακολούθηση των μαθημάτων στη Σχολή. Οι υπεύθυνοι καθηγητές και οι αποσπασμένοι δάσκαλοι κατά τη διάρκεια των τριών εβδομάδων διδασκαλίας επισκέπτονται τις τάξεις, στις οποίες ασκούνται οι φοιτητές, παρακολουθούν τη διδασκαλία τους, συζητούν στα διαλείμματα τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές, τους συμβουλεύουν και τους συμπαρίστανται. Επίσης διαπιστώνουν τυχόν ελλείψεις στην κατάρτιση των φοιτητών με σκοπό την ανατροφοδότηση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης, αλλά και άλλων μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Κάθε φοιτητής παρακολουθείται μια μέρα τουλάχιστον στο πολυθέσιο και μια μέρα στο ολιγοθέσιο σχολείο από – άλλον κάθε φορά – αποσπασμένο δάσκαλο. Ο αποσπασμένος δάσκαλος παραμένει στην τάξη του ασκούμενου φοιτητή και προσφέρει τη βοήθειά του καθόλη τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος.

Υποχρεώσεις του φοιτητή

Ο φοιτητής συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος. Τηρεί ημερολόγιο Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης, στο οποίο καταγράφει σημειώσεις από τις συναντήσεις στη Σχολή, παρατηρήσεις και πληροφορίες από τις ημέρες παρακολούθησης και γνωριμίας με την τάξη, το σχεδιασμό και την αξιολόγηση του έργου του (σχεδιασμός διδασκαλίας των μαθημάτων μιας ημέρας, εβδομαδιαίος προγραμματισμός) και οτιδήποτε έχει σχέση άμεση ή έμμεση με την τρίτη φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης. Παραδίδει γραπτή εργασία (όχι το ημερολόγιο!), η οποία περιλαμβάνει: 1. έναν εβδομαδιαίο προγραμματισμό, 2. το σχεδιασμό και την αξιολόγηση τριών διδασκαλιών (μιας από κάθε κύκλο μαθημάτων), 3. τις εμπειρίες από την πρακτική άσκηση και 4. κριτικές παρατηρήσεις και προτάσεις για τη Γ' Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης.

Αξιολόγηση του φοιτητή

Η αξιολόγηση του φοιτητή γίνεται με βάση: τη διδασκαλία στη σχολική τάξη (σχεδιασμός και διεξαγωγή), τη γραπτή εργασία, καθώς και το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή του στις συναντήσεις στη Σχολή. Την ευθύνη της τρίτης φάσης έχουν παιδαγωγοί καθηγητές σε συνεργασία με αποσπασμένους δασκάλους.

Τίτλος μαθήματος	ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. Γ΄ Φάση
Κωδικός μαθήματος	Υ407
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	6 ECTS 6 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Εισηγήσεις 6 ώρες, ομαδικές συμβουλευτικές συναντήσεις, ανατροφοδότηση 9 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για τη διεξαγωγή των διδασκαλιών 50 ώρες, παρακολούθηση και διεξαγωγή διδασκαλιών σε πολυθέσια και ολιγοθέσια σχολεία 90 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα και τους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς 12 ώρες, εκπόνηση τελικής γραπτής εργασίας 13 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Βασιλική Παπαδοπούλου & Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Μετά την Γ΄ Φάση της ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. οι φοιτητές θα πρέπει: -να έχουν αποκτήσει άμεση εμπειρία της καθημερινής εργασίας και ζωής στο σχολείο -να έχουν την ικανότητα να σχεδιάζουν τη διδασκαλία κάτω από πραγματικές συνθήκες εργασίας, -να εφαρμόζουν το σχεδιασμό διδασκαλίας με μεθοδικότητα, αποτελεσματικότητα και ευελιξία -να αντιμετωπίζουν με παιδαγωγικό τρόπο τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας -να αντιμετωπίζουν με αποτελεσματικότητα εξατομικευμένα προβλήματα μάθησης και συμπεριφοράς -να είναι σε θέση να αυτοαξιολογούν το έργο τους -να έχουν συνειδητοποιήσει τη μεγάλη παιδαγωγική ευθύνη του δασκάλου απέναντι στο παιδί -να έχουν διευρύνει τον προσωπικό τους ορίζοντα κατανόησης της παιδαγωγικής και διδακτικής διαδικασίας
Προαπαιτούμενα	ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. Α΄ και Β΄ Φάση
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το πρόγραμμα της Γ΄ Φάσης της ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. διαρθρώνεται ως εξής: <i>Α. Συναντήσεις στη Σχολή</i> Αρχικά πραγματοποιείται μία τρίωρη συνάντηση στη Σχολή. Η υπεύθυνη διδάσκουσα και οι αποσπασμένοι δάσκαλοι παρουσιάζουν το πρόγραμμα της τρίτης Φάσης,

ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με θέματα διοίκησης και λειτουργίας του δημοτικού σχολείου, υπενθυμίζουν τους τρόπους συλλογής στοιχείων και πληροφοριών για την τάξη. Ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με τον προγραμματισμό της διδασκαλίας και γίνεται κλήρωση των τάξεων στις οποίες θα διδάξουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες.

Β. Γνωριμία με τις τάξεις του πολυθέσιου σχολείου

Ο φοιτητής επισκέπτεται την τάξη του πολυθέσιου σχολείου επιδιώκοντας τη βαθμιαία ένταξή του στο σχολικό πρόγραμμα εργασίας. Την πρώτη μέρα παρακολουθεί τη διδασκαλία και συγκεντρώνει στοιχεία και πληροφορίες που θα του χρειαστούν για το σχεδιασμό της διδασκαλίας του.

Τη δεύτερη μέρα διδάσκει, ύστερα από συνεννόηση με τον δάσκαλο της τάξης, μία ενότητα ενός μαθήματος της επιλογής του, παρακολουθεί τα υπόλοιπα μαθήματα και σε ορισμένες φάσεις της διδακτικής διαδικασίας μπορεί - αφού έχει συνεννοηθεί με το δάσκαλο της τάξης - να συμμετέχει σε αυτήν.

Την τρίτη μέρα διδάσκει δύο μαθήματα της επιλογής του και τις υπόλοιπες ώρες παρακολουθεί και συμμετέχει όπως την προηγούμενη ημέρα.

Γ. Ανάληψη διδακτικού έργου για μιάμιση εβδομάδα σε πολυθέσιο σχολείο.

Ο φοιτητής καταρτίζει το εβδομαδιαίο πρόγραμμα (ενότητες που θα διδάξει σε κάθε μάθημα και λοιπές σχολικές εκδηλώσεις). Με βάση αυτό σχεδιάζει, πραγματοποιεί και αξιολογεί τη διδασκαλία των μαθημάτων κάθε ημέρας.

Δ. Συναντήσεις στη Σχολή.

Ακολουθεί μία τρίωρη συνάντηση στη Σχολή. Φοιτητές, αποσπασμένοι δάσκαλοι και παιδαγωγοί καθηγητές συζητούν τις εμπειρίες των φοιτητών από την πρακτική άσκηση στο πολυθέσιο σχολείο, ανακοινώνουν τις παρατηρήσεις τους και αναλύουν τα παιδαγωγικά και διδακτικά προβλήματα που προέκυψαν κατά την διδασκαλία. Επίσης γίνεται η ενημέρωση των φοιτητών για τη λειτουργία και τις ιδιαιτερότητες των ολιγοθέσιων σχολείων.

Ε. Γνωριμία με τις τάξεις του ολιγοθέσιου σχολείου

Ακολουθείται η ίδια διαδικασία όπως και στο πολυθέσιο σχολείο.

ΣΤ. Ανάληψη του διδακτικού έργου επί μιάμιση εβδομάδα σε ολιγοθέσιο σχολείο.

Ακολουθείται η ίδια διαδικασία όπως και στο πολυθέσιο σχολείο.

Ζ. Συναντήσεις στη Σχολή.

Ακολουθεί μία τρίωρη συνάντηση στη Σχολή.

Συζητούνται οι εμπειρίες και τα προβλήματα από την πρακτική άσκηση στο ολιγοθέσιο σχολείο. Στην τελευταία

συνάντηση καλούνται για συμμετοχή στη συζήτηση και οι δάσκαλοι των συνεργαζόμενων σχολείων. Το πρόγραμμα της τρίτης φάσης διαρκεί για κάθε ομάδα φοιτητών τρεις έως τέσσερις εβδομάδες. Κατά τη διάρκεια των τριών εβδομάδων διδασκαλίας οι φοιτητές απαλλάσσονται από την παρακολούθηση των μαθημάτων στη Σχολή. Οι υπεύθυνοι καθηγητές και οι αποσπασμένοι δάσκαλοι κατά τη διάρκεια των τριών εβδομάδων διδασκαλίας επισκέπτονται τις τάξεις, στις οποίες ασκούνται οι φοιτητές, παρακολουθούν τη διδασκαλία τους, συζητούν στα διαλείμματα τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές, τους συμβουλεύουν και τους συμπαρίστανται. Επίσης διαπιστώνουν τυχόν ελλείψεις στην κατάρτιση των φοιτητών με σκοπό την ανατροφοδότηση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης, αλλά και άλλων μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Κάθε φοιτητής παρακολουθείται μια μέρα τουλάχιστον στο πολυθέσιο και μια μέρα στο ολιγοθέσιο σχολείο από - άλλον κάθε φορά - αποσπασμένο δάσκαλο. Ο αποσπασμένος δάσκαλος παραμένει στην τάξη του ασκούμενου φοιτητή και προσφέρει τη βοήθειά του καθόλη τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Κοσσυβάκη, Φ. (1998). *Κριτική επικοινωνιακή διδασκαλία. Κριτική Προσέγγιση της Διδακτικής Πράξης*. Αθήνα: Gutenberg
- Κοσσυβάκη, Φ. (2003). *Εναλλακτική Διδακτική. Προτάσεις για μετάβαση από τη Διδακτική του Αντικειμένου στη Διδακτική του Ενεργού Υποκειμένου*. Αθήνα: Gutenberg
- Ματσαγγούρας, Η. (2001). *Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας, τόμος Β', Στρατηγικές Διδασκαλίας. Η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη*. Αθήνα: Gutenberg
- Νημά, Ε. & Καψάλης, Α. (2002). *Σύγχρονη Διδακτική*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Πανεπιστημίου Μακεδονίας
- Ξωχέλλης, Π. Δ. (2003). *Σχολική Παιδαγωγική*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης
- Πηγιάκη, Π. (1998). *Προετοιμασία, Σχεδιασμός και Αξιολόγηση της Διδασκαλίας. Διδακτική Μεθοδολογία*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Φλουρής, Γ. (1995). *Η Αρχιτεκτονική της Διδασκαλίας και η Διαδικασία της Μάθησης*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Χατζηγεωργίου, Γ.(χ.χ.) *Γνώθι το Curriculum. Γενικά και ειδικά θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και Διδακτικής*. Αθήνα: Ατραπός.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Εισηγήσεις, ομαδικές συμβουλευτικές συναντήσεις, παρατήρηση διδασκαλίας
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Φύλλο παρατήρησης διδασκαλίας, τήρηση ημερολογίου, τελική γραπτή εργασία
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Μαθήματα επιλογής Χειμερινού εξαμήνου

Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής

Τίτλος μαθήματος	Αναλυτικά Προγράμματα
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 131
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση εισηγήσεων 12 ώρες, προετοιμασία εργασιών, αναζήτηση βιβλιογραφίας, έρευνα, σύνταξη εργασιών 70 ώρες, παρουσίαση εργασιών 24 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 4 ώρες, ανατροφοδότηση, τελική σύνταξη της εργασίας 10 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Βασιλική Παπαδοπούλου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές, αφού έχουν παρακολουθήσει το μάθημα, θα πρέπει να είναι σε θέση: - να γνωρίζουν τους ορισμούς γύρω από το Αναλυτικό Πρόγραμμα και τα δομικά του στοιχεία, - να αναφέρουν τα είδη του Α.Π. - να διακρίνουν τη λειτουργία του «κρυφού» αναλυτικού προγράμματος μέσα από την αναφορά συγκεκριμένων παραδειγμάτων - να αναφέρουν τα μοντέλα σχεδιασμού των Α.Π. - να συσχετίζουν τα Α.Π. με τα σχολικά εγχειρίδια - να γνωρίζουν το νέο ΔΕΠΠΣ και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που το διακρίνουν από τα προηγούμενα Αναλυτικά Προγράμματα.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Παιδαγωγική Ορισμός Αναλυτικού Προγράμματος. Μορφές αναλυτικών προγραμμάτων. Η λειτουργία του «κρυφού» αναλυτικού προγράμματος. Μοντέλα σχεδιασμού και ανάπτυξης Α.Π. Το πρόβλημα της εγκυρότητας και νομιμότητας. Αναλυτικά Προγράμματα και σχολικά εγχειρίδια. Το νέο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση: κριτική παρουσίαση
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βρεττός, Ι. & Καψάλης, Α. (1990). <i>Αναλυτικά Προγράμματα. Θεωρία και τεχνογνωσία σχεδιασμού και αναμόρφωσης</i> . Θεσσαλονίκη Χατζηγεωργίου, Γ. (χ.χ.) <i>Γνώθι το Curriculum. Γενικά και ειδικά θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και Διδακτικής</i> . Αθήνα: Ατραπός
Μέθοδοι διδασκαλίας	Εισηγήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εργασίες ατομικές
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Διδακτική της Πρώτης Ανάγνωσης και Γραφής
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 132
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας (παρακολούθηση σεμιναρίων, workshops, παρουσίαση εργασιών) 39 ώρες, προετοιμασία εργασιών, συλλογή ερευνητικών δεδομένων (βιβλιογραφίας – πεδίου) 45 ώρες, προετοιμασία για γραπτή εξέταση 30 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 1 ώρα, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κατερίνα Δημητριάδου
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει: - να έχουν αποκτήσει εξοικείωση με τις <i>βασικές θεωρίες</i> που αναφέρονται στη γλωσσική ικανότητα του παιδιού και στους παράγοντες που την καθορίζουν (σε επίπεδο φωνολογικό, μορφολογικό, συντακτικό και σημασιολογικό)· - να μπορούν να διαμορφώνουν <i>περιστάσεις γλωσσικής επικοινωνίας</i> που ευνοούν τον αναδυόμενο γραμματισμό· - να είναι σε θέση να αναπτύσσουν <i>σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις</i> για την εκμάθηση της πρώτης ανάγνωσης και γραφής· - να μπορούν να εφαρμόζουν στη διδακτική πράξη τα <i>δεδομένα της νεότερης παιδαγωγικής έρευνας</i> που ασχολείται με τη γλωσσική διδασκαλία στο δημοτικό σχολείο.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού: φωνολογική, συντακτική, σημασιολογική. Παράγοντες που συμβάλλουν στη συντακτική και σημασιολογική γλωσσική ανάπτυξη. Ερμηνεία της γλωσσικής ανάπτυξης. Η θεωρία του Bernstein. Σύγκριση προφορικού και γραπτού λόγου. Ο αναδυόμενος γραμματισμός και τα χαρακτηριστικά του. Προβλήματα στην κατάκτηση του αλφαριθμητισμού. Έννοια και ορισμοί της ανάγνωσης. Η λειτουργία και η ανάπτυξή της. Δεξιότητες για την κατάκτησή της. Φωνολογική συνειδητοποίηση και ανάγνωση. Γράμματα, λέξεις, στίξη. Η διαδικασία εκμάθησης και ανάπτυξης της γραφής. Ο δάσκαλος ως γραφέας-μοντέλο. Παραδοσιακές μέθοδοι διδασκαλίας της πρώτης ανάγνωσης και γραφής: αλφαριθμητική, φωνητική, φωνομιμητική, ολική-αναλυτική, αναλυτικοσυνθετική, μέθοδος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, μέθοδος Montessori. Σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία της πρώτης ανάγνωσης και γραφής: ολική

	προσέγγιση της γλώσσας, διδασκαλία ολόκληρων λέξεων, δομητική προσέγγιση, θεωρία της «γνωστικής καθαρότητας». Οικογενειακές πρακτικές για τη σχολική υποστήριξη της ανάγνωσης και γραφής. Τα κοινωνικά γραπτά. Διδακτικές εφαρμογές: ιστορίες, ποιήματα, τραγούδια, λεκτικά παιχνίδια. Παροχή ευκαιριών ανάγνωσης και γραφής: καθημερινές πράξεις, συμβολικό παιχνίδι, λογοτεχνία. Γραφή και ανάγνωση στην εποχή της Πληροφορικής. Ας σημειωθεί ότι στο μάθημα γίνονται συχνά αναφορές και στην εκμάθηση της δεύτερης γλώσσας από ενήλικες.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Αϊδίνης, Α. (2012). <i>Γραμματισμός στην πρώτη σχολική ηλικία</i>. Αθήνα: Γ. Δαρδανός κ Σία Τάφα, Ε. & Μανωλίτσης, Γ. (2009) (Επιμ.). <i>Αναδυόμενος Γραμματισμός. Έρευνα και εφαρμογές</i>. Αθήνα: πεδίο Γιαννικοπούλου, Α. Α. (1998). <i>Από την προανάγνωση στην ανάγνωση. Οδηγός για γονείς και εκπαιδευτικούς</i>. Αθήνα: Καστανιώτης. Κουτσοβάνου, Ευ. (2001). <i>Πρώτη ανάγνωση και γραφή. Στρατηγικές διδακτικής</i>. Αθήνα: Οδυσσέας Μούσιου-Μυλωνά, Ό. (2004). <i>Γλωσσοπαιδαγωγική και Διδασκαλία της Πρώτης Ανάγνωσης και Γραφής. Τάσεις και στάσεις των εκπαιδευτικών</i>. Θεσσαλονίκη: Σταμούλης. Riley, J. (2002). <i>The Teaching of Reading. The Development of Literacy in the Early Years of School</i>. London: Paul Chapman Publishing.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Σεμινάρια, workshops, έρευνα βιβλιογραφική και πεδίου, παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Ατομικές ή ομαδικές εργασίες (συνεχής αξιολόγηση), γραπτή εξέταση
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 133
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση σεμιναρίων 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/ βιβλίων) 26 ώρες, διεξαγωγή ομαδικής έρευνας (προετοιμασία και συλλογή ερευνητικών δεδομένων) 13 ώρες, προετοιμασία για εξετάσεις 30 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Δ. Θωίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Η θεωρητική προσέγγιση βασικών εννοιών και προβληματισμών της Παιδαγωγικής του ελεύθερου χρόνου, καθώς και η εμπειρική διερεύνηση επιμέρους πτυχών του ελεύθερου χρόνου των μαθητών στο σχολικό και εξωσχολικό χώρο.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	- Χρόνος – εννοιολογική αποσαφήνιση – χρονικά συστήματα. Ελεύθερος χρόνος – ιστορική εξέλιξη – ο ελεύθερος χρόνος στη σύγχρονη κοινωνία. Παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου – ιστορική εξέλιξη – σύγχρονη πραγματικότητα. Διδακτικές διαστάσεις του ελεύθερου χρόνου – εμπύχωση – εμπυχωτική διδακτική – εκπαιδευτικά προγράμματα ελεύθερου χρόνου. Ελεύθερος χρόνος και παιδική ηλικία – σύγχρονες αντιλήψεις για την παιδική ηλικία. Σχολείο και ελεύθερος χρόνος – σχολικός και εξωσχολικός ελεύθερος χρόνος – το Ολοήμερο σχολείο ως σχολείο ελεύθερου χρόνου. Εκπαιδευτικός και ελεύθερος χρόνος. Εκπαίδευση ελεύθερου χρόνου – άτυπη μάθηση – δυναμικοποίηση των χώρων και των μορφών μάθησης, ευελιξία των χρόνων μάθησης. Δυνατότητες και ευκαιρίες της άτυπης μάθησης στην περιοχή του εξωσχολικού ελεύθερου χρόνου – βιωματικά προσανατολισμένοι χώροι μάθησης. Παιδαγωγική έρευνα ελεύθερου χρόνου.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Θωίδης Ι. (2000). <i>Σχολείο και ελεύθερος χρόνος. Συμβολή στην προβληματική του ελεύθερου χρόνου στα πλαίσια λειτουργίας των σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης</i> . Διδακτορική διατριβή, Φλώρινα. Θωίδης, Ι. (2003). Η «επανασύνδεση» της παιδικής ηλικίας με την κοινωνία των ενηλίκων: ο καταλυτικός ρόλος του ελεύθερου χρόνου. <i>Κίνητρο</i> , 5, 35-44. Κορωναίου, Α. (2001). <i>Εκπαιδύοντας εκτός σχολείου</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο. Κορωναίου, Α. (1996). <i>Κοινωνιολογία του ελεύθερου χρόνου</i> . Αθήνα: Νήσος.

Harris, D. (2011). Ελεύθερος χρόνος: Θεωρία και πράξη.
Αθήνα: Λ. ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε. Λ. ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ &
ΣΙΑ Ε.Ε.

Μέθοδοι διδασκαλίας Σεμινάρια

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτή εξέταση, αξιολόγηση ατομικών ή ομαδικών
εργασιών (έρευνα βιβλιογραφική και πεδίου)

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Οργάνωση και Λειτουργία Σχολικής Μονάδας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 134
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Ιορδανίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Η εμβάθυνση σε ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα μέσω της εξέτασης του συστήματος διοίκησης της εκπαίδευσης αλλά και εξειδικευμένων φορέων και θεσμικών οργάνων που λειτουργούν σε επίπεδο σχολικής μονάδας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η σχολική μονάδα ως δημόσιος οργανισμός, ο θεσμός του διευθυντή σχολικής μονάδας, ο θεσμός και ο ρόλος του συλλόγου διδασκόντων, η σχολική επιτροπή και το σχολικό συμβούλιο. Ζητήματα λειτουργίας της σχολικής μονάδας, διαχείρισης υλικών πόρων, επαφής και διαχείρισης σχέσεων με το εξωτερικό περιβάλλον του σχολείου.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Dubrin, A.J. (1998). <i>Βασικές Αρχές Μάνατζμεντ</i> / επιμ. Σαρρής Νίκος'. Αθήνα : ΕΛΛΗΝ. Ανδρέου, Α. & Παπακωνσταντίνου, Γ. (1990). <i>Οργάνωση και διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος</i> . Αθήνα : εκδ. Εξάντας. Ανδρέου, Α. και Παπακωνσταντίνου, Γ. (1994). <i>Εξουσία και οργάνωση - διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος</i> . Αθήνα : εκδ. Νέα Σύνορα - Α.Α. Λιβάνη. Ανδρέου, Α. (1998). <i>Ζητήματα Διοίκησης της εκπαίδευσης</i> . Αθήνα : Βιβλιογονία. Ζαβλανός, Μ. (1984). <i>Οργάνωση και διοίκηση</i> . τόμος Α', Αθήνα : εκδ. Έλλην. Ζαβλανός, Μ. (1987). <i>Οργάνωση και διοίκηση</i> . τόμος Β', Αθήνα : εκδ. Έλλην. Ιορδανίδης, Γ. (2002). <i>Ο ρόλος του Προϊσταμένου Διεύθυνσης και Γραφείου Εκπαίδευσης</i> . Θεσσαλονίκη : Κυριακίδης. Κωτσίκης, Ε. (1993). <i>Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης</i> . Αθήνα : εκδ. Έλλην.

- Κωτσίκης, Ε. (2001). *Εκπαιδευτικά συστήματα-Οργάνωση και Διοίκηση*. Αθήνα : Έλλην.
- Μιχόπουλος, Β.Α. (1993). *Η εκπαίδευση στο πλαίσιο της οργανωτικής θεωρίας*. Αθήνα : Αυτοέκδοση.
- Μιχόπουλος, Β.Α. (1994). *Νομικό πλαίσιο και θεσμοί της εκπαίδευσης*. Αθήνα : Αυτοέκδοση.
- Μιχόπουλος, Β.Α. (2002). *Εκπαιδευτικό Δίκαιο*. Αθήνα : Αυτοέκδοση.
- Πασιαρδής, Π. (2004). *Εκπαιδευτική ηγεσία*. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Σαϊτής, Χ. (2005). *Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης*. Αθήνα : Ατραπός.
- Σαϊτής, Χ. (2002). *Ο διευθυντής στο σύγχρονο σχολείο*. Αθήνα : Ατραπός.
- Σαϊτής, Χ. (2005). *Οργάνωση και λειτουργία των σχολικών μονάδων*. Αθήνα : Ατραπός.
- Χατζηπαναγιώτου, Π. (2003). *Η διοίκηση του σχολείου και η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων*. Θεσσαλονίκη : Κυριακίδης.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία της Αγωγής
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 135
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο (προσφέρεται και ως Υποχρεωτικό για τους φοιτητές παλαιότερων ετών που το οφείλουν)
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα αποσκοπεί στο να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τα αρχαία, τα βυζαντινά και τα δυτικά παιδαγωγικά ρεύματα στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα είναι μια εισαγωγή στις θεωρίες της αγωγής και παράλληλα αποσκοπεί σε μια ιστορική-διαχρονική θεώρηση των κυριότερων παιδαγωγικών μοντέλων που επικράτησαν τόσο στο επίπεδο της θεωρίας, όσο και σε αυτό της εκπαιδευτικής πράξης.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Βαθμολογία εργασιών & εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εννοιολογική Ανάπτυξη
Κωδικός μαθήματος	ΕΕ 136
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 21 ώρες, προετοιμασία και συγγραφή εργασίας 50 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτρης Πνευματικός
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις θεωρίες για την αναπαράσταση, οργάνωση και αναδιοργάνωση των γνώσεων, να είναι σε θέση να περιγράψουν και να προβλέψουν τις δυσκολίες που ανακύπτουν κατά την μάθηση συγκεκριμένων εννοιών και να σχεδιάσουν μία διδακτική ακολουθία για την κατανόηση μίας έννοιας λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες θεωρίες για την απόκτηση εννοιών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η γνώση και πώς αναπαρίσταται. Οργάνωση των γνώσεων. Η μάθηση ως αλλαγή συμβολικών αναπαραστάσεων και διαδικασιών. Θεωρίες και μηχανισμοί αναδιοργάνωσης των γνώσεων. Μερική και ριζική αναδιοργάνωση των γνώσεων. Αναλογική αναπαράσταση και νοητικά μοντέλα. Εννοιολογική αλλαγή. Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της εννοιολογικής αλλαγής. Ο ρόλος των οντολογικών και των επιστημολογικών προϋποθέσεων. Εννοιολογική αλλαγή στις έννοιες των Μαθηματικών, της Φυσικής, της Αστρονομίας, της Βιολογίας και των Θρησκευτικών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βοσνιάδου, Σ. (1998). <i>Γνωσιακή Ψυχολογία: Ψυχολογικές μελέτες και δοκίμια</i> . Αθήνα: Δαρδανός. [31172] Βοσνιάδου, Σ. & Ψύλος, Σ. (Επμ.) (2008). Έννοιες και εννοιολογική αλλαγή, θεωρητικές προσεγγίσεις. <i>Νόησις</i> , 3. [32320] Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Α. (2002). <i>Η διαμόρφωση συγκεκριμένων εννοιών: Ψυχολογική προσέγγιση</i> . Αθήνα: Γρηγόρης. [22290]
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις & εργαστήρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συνεχής αξιολόγηση και συγγραφή εργασίας
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Αξιολόγηση και Αντιμετώπιση Μαθησιακών Δυσκολιών και Προβλημάτων Συμπεριφοράς
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 137
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 30, workshops 9 ώρες, προετοιμασία για τη παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, συλλογή ερευνητικών δεδομένων 12 ώρες, συγγραφή εργασίας 25 ώρες, συνεργασία με διδάσκοντα 2 ώρες, προετοιμασία για εξέταση 20 ώρες, εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτριος Αναστασίου
Μαθησιακοί στόχοι	Η κατανόηση των διαφόρων πλευρών που σχετίζονται με το σύνθετο έργο της αξιολόγησης και της αντιμετώπισης παιδιών σχολικής ηλικίας με μαθησιακές δυσκολίες ή/και προβλήματα συμπεριφοράς.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Μέθοδοι και τεχνικές για την αξιολόγηση των μαθησιακών δυσκολιών και των προβλημάτων συμπεριφοράς. Τεχνικά προαπαιτούμενα για την κατανόηση των μεθόδων μέτρησης και αξιολόγησης. Αξιολόγηση σχολικών δεξιοτήτων. Κλίμακες αξιολόγησης της συμπεριφοράς. Πλεονεκτήματα και περιορισμοί των διαφόρων μεθόδων μέτρησης και αξιολόγησης. Κέντρα και Υπηρεσίες Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης. Οι συνέπειες της διάγνωσης. Νομικά και ηθικά ζητήματα. Διάγνωση και παρέμβαση. Στρατηγικές και μέθοδοι παρέμβασης. Εξατομικευμένα Εκπαιδευτικά Προγράμματα. Διδασκαλία ανάγνωσης και γραφής σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Αναστασίου, Δ. (1998). <i>Δυσλεξία: Θεωρία και έρευνα, όψεις πρακτικής. Τόμος 1: Θεωρητικά, διαγνωστικά και ερευνητικά ζητήματα</i> . Αθήνα: Ατραπός. Παντελιάδου, Σ. (2000). <i>Μαθησιακές δυσκολίες και εκπαιδευτική πράξη. Τι και γιατί</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Μαρκοβίτης, Μ. & Τζουριάδου, Μ. (1991). <i>Μαθησιακές Δυσκολίες: Θεωρία και Πράξη</i> . Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς. McLoughlin, J.A., & Lewis, R.B. (2001). <i>Assessing Students with Special Needs</i> (5th ed.). Columbus, Ohio: Merrill Publishing Co.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασία
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τίτλος μαθήματος	Ο Ελληνισμός της Ρωσίας και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 231
Είδος μαθήματος	Κατ Επιλογήν υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικά και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 45 ώρες συλλογής και επεξεργασίας ιστορικού και ερευνητικού υλικού, 20 ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις, 3 ώρες εξετάσεις.
Όνομα διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Φωτιάδης
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα αποσκοπεί στο να εξοικειώσει τους φοιτητές με την ιστορία των Ελλήνων της Ρωσίας
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα επιχειρεί να περιγράψει την κατάσταση του Ελληνισμού της Ρωσίας
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Φωτιάδης, Κ. (2001). <i>Ο Ελληνισμός της Ρωσίας και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης</i> . Θεσσαλονίκη: Ηρόδοτος 1999.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Βαθμολογία εργασιών & εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Νεοελληνική Ποίηση-Παιδική Ποίηση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 232
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για το μάθημα 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Αλέξανδρος Ν. Ακριτόπουλος
Μαθησιακοί στόχοι	Να είναι σε θέση οι φοιτητές να γνωρίζουν την ιστορία της νεοελληνικής ποίησης και ειδικότερα της παιδικής ποίησης. Να γνωρίζουν τις μεθόδους ανάλυσης της ποίησης, λ.χ. στιχουργική, θεματική ανάλυση, κλπ. και να παρακολουθούν τα ρεύματα και τις τεχνοτροπίες της ποίησης και μάλιστα της παιδικής ποίησης. Να μάθουν να ερευνούν βιβλιογραφικά το έργο ενός ποιητή και να το παρουσιάζουν σε μια επιστημονική εργασία, δίνοντας έμφαση και στη διδακτική προσέγγιση του έργου.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα οργανώνεται σε θεωρητική και πρακτική βάση. Στο θεωρητικό μέρος με διαλέξεις και εισηγήσεις εκτίθεται η ιστορία, η θεωρία και κριτική της νεοελληνικής ποίησης και ειδικότερα της παιδικής ποίησης. Αναπτύσσεται διάλογος σε θέματα ανάλυσης και ερμηνείας, όπως η παραδοσιακή και η νεωτερική ποίηση, τα ποιητικά ρεύματα, οι σύγχρονες τάσεις της ποίησης για παιδιά και νέους. Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται ποιήματα διαφόρων ποιητών της σύγχρονης κυρίως ποίησης και της παιδικής ποίησης ειδικότερα, όπως σονέτα, ληρολογήματα, αφηγηματικά και λυρικά ποιήματα. Αναλύονται μορφολογικά και σημασιολογικά, ερμηνευτικά και προτείνονται σύγχρονοι τρόποι διδασκαλίας τους στο σχολείο. Η παρουσίαση συνδέεται και με την εκπόνηση εργασίας των φοιτητών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ακριτόπουλος, Α. Ν. (1993). <i>Η ποίηση για παιδιά και νέους</i> . Θεσσαλονίκη: Ηρόδοτος. Καρακίτσος, Α. (2002). <i>Η σύγχρονη παιδική ποίηση</i> . Αθήνα: Σύγχρονοι Ορίζοντες. Πολίτης, Λ. (1989). <i>Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας</i> . Αθήνα: ΜΙΕΤ. <i>Η ελληνική ποίηση, Ανθολογία, Γραμματολογία, Σοκόλης</i> , 1990. Βρεττάκος, Ν. (1980). <i>Ανθολογία για παιδιά και νέους</i> . Αθήνα. Κοκκίνης, Σ. (1986). <i>Ποιητική ανθολογία ειρήνης</i> . Αθήνα: Gutenberg.

Gouvard, G.-N. (2001). *L'analyse de la poesie. Que sais-je?*
Paris: PUF.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διάλεξη-Φροντιστήριο
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εκπόνηση και προφορική παρουσίαση εργασίας
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Μουσειακή Εκπαίδευση (ΥΕ 234)
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 267
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 16 ώρες, προετοιμασία για τη διδασκαλία 30 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ανδρέας Π. Ανδρέου
Μαθησιακοί στόχοι	Μουσείο και Νέα Μουσειολογία. Εισαγωγή στην ιστορία και την εξέλιξη των μουσείων (παραδείγματα παραδοσιακών, παλαιού τύπου, «μοντέρνων» και «μεταμοντέρνων» μουσείων). Μουσεία στην Ελλάδα. Μοντέλα επικοινωνίας. Εκπαιδευτικές θεωρίες (η θεωρία του κονστрукτιβισμού, η θεωρία των πολλαπλών ευφυϊών). Μουσεία, πολιτισμική κληρονομιά και νέες τεχνολογίες. Χρήση των Νέων Τεχνολογιών και των υπηρεσιών του Διαδικτύου.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Στοιχεία μουσειακής αγωγής. Εκπαιδευτικά Προγράμματα μουσείων για τα σχολεία. Εκπαιδευτικά προγράμματα σχολείων για τα μουσεία. Μουσειακές επισκέψεις – ασκήσεις σε διασύνδεση με το μάθημα της Ιστορίας, της Αισθητικής Παιδείας και των Νέων Τεχνολογιών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Κόκκινος, Γ.- Αλεξάκη, Ε. (επιμ). (2002). <i>Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη μουσειακή αγωγή</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις , συζήτηση, ασκήσεις, επισκέψεις σε μουσεία και ιστορικούς χώρους, εργαστήριο υπολογιστών.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις, εργασίες, δημιουργία μικρών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παραδοσιακοί χοροί
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 239
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' επιλογή υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του μαθήματος	<i>Βασικής κατάρτισης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος εργασίας	3 ΠΜ
	Ώρες διδασκαλίας 6, ώρες γυμναστηρίου 30, ώρες προετοιμασίας για τη διδασκαλία 24, ώρες συνεργασίας 3, ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις 24, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κλεονίκη Σέμογλου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες αποκτούν στοιχειώσεις γνώσεις της μουσικοχορευτικής ελληνικής παράδοσης και της διδασκαλίας των παραδοσιακών χορών, χορεύουν τους χορούς που διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα, καθώς και τοπικούς χορούς.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Τι είναι χορός. Η διδακτική των παραδοσιακών χορών. Καλαματιανός, Τοπικός χορός, Καραγκούνα, Τσάμικος, Συρτός στα τρία, Γρήγορο χασάπικο, Παλαμάκια, Ποδαράκι, Συρτός νησιώτικος, Τσακωνικός, Ζωναράδικος, Πεντοζάλης, Λυτός, Ζάραμο, Έντεκα, Αλωνιώτικος.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Πραντσίδης Γ. (2006). <i>Ο χορός στην ελληνική παράδοση και η διδασκαλία του</i> . Θεσσαλονίκη: Σάλτο. Ράφτης, Α. (1995). <i>Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Χορού</i> . Αθήνα: Τρόπος Ζωής.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, πρακτική άσκηση
Μέθοδοι αξιολόγησης	Προφορικές εξετάσεις – αξιολόγηση πρακτικής
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Μέτρηση και αξιολόγηση αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 240
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 3 ώρες, συλλογή δεδομένων-συγγραφή εργασίας 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Κλεονίκη Σέμογλου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα έχουν εξοικειωθεί με τα σύγχρονα μέσα καταγραφής, μέτρησης και αξιολόγησης των αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων και θα γνωρίζουν τον τρόπο που διενεργείται μία πειραματική έρευνα.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Αντιληπτικοκινητικές δεξιότητες-ικανότητες. Η φύση και ανάπτυξή τους. Αναζήτηση βιβλιογραφίας. Μηχανές αναζήτησης και βάσεις δεδομένων στο δίκτυο. Η χρήση του υπολογιστή στην αξιολόγηση της απόδοσης. Ερευνητικές μέθοδοι. Περιγραφικές μέθοδοι και πειράματα. Ποιοτικές/ποσοτικές μετρήσεις. Ατομικές διαφορές. Πλευρίωση. Προτίμηση χεριού-ποδιού-ματιού. Ερωτηματολόγια και μετρήσεις εκτέλεσης. Προσοχή. Μνήμη. Γραφοκινητικές δεξιότητες. Ανατροφοδότηση. Χρόνος αντίδρασης. Συγγραφή εργασίας.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Gallahue, D. (2002). <i>Αναπτυξιακή φυσική αγωγή για τα σημερινά παιδιά</i> . Θεσσαλονίκη: University Studio Press. Βλάχος, Φ. (1998). <i>Αριστεροχειρία: μύθοι και πραγματικότητα</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Δράκος, Γ. & Μπινιάς Ν. (2005). <i>Ψυχοκινητική αγωγή</i> . Αθήνα: Πατάκης. Τραυλός, Α. (1998). <i>Ψυχοκινητική ανάπτυξη παιδιών ηλικίας</i> . Αθήνα: Σαββάλας.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και εργαστήρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης και επικοινωνίας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 256
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εισαγωγικό</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 36, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 10, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20.
Όνομα διδάσκοντα	Ελένη Γρίβα
Μαθησιακοί στόχοι	Να εισαγάγει στους φοιτητές βασικές αρχές εκμάθησης των γλωσσών και να τους εξοικειώσει με τις τεχνικές ανάπτυξης γλωσσικών στρατηγικών, ώστε να τις εφαρμόσουν στην τάξη.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Θεωρίες και αρχές εκμάθησης των γλωσσών. Εννοιολογικός προσδιορισμός των γλωσσικών στρατηγικών. Χαρακτηριστικά των γλωσσικών στρατηγικών. Ταξινομίες των στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης και επικοινωνίας. Ταξινομία της Oxford: Άμεσες και έμμεσες στρατηγικές για την παραγωγή και πρόσληψη προφορικού και γραπτού λόγου. Διδακτικές τεχνικές ενδυνάμωσης των γλωσσικών στρατηγικών. Πρακτική εξάσκηση.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	-Σημειώσεις της διδάσκουσας -Oxford, R. (1990). <i>Language Learning Strategies: What Every Teacher should know</i> . New York: Newbury House Publishers. -O'Malley, J.M. and Chamot, A.U. (1990), <i>Learning Strategies in Second Language Acquisition</i> , Cambridge: Cambridge University Press.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες (ατομικές ή ομαδικές)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στη διγλωσσία – Διγλωσσία και εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 257
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εισαγωγικό</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 36, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 10, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20.
Όνομα διδάσκοντα	Ελένη Γρίβα
Μαθησιακοί στόχοι	Να ενημερωθούν οι φοιτητές για τα χαρακτηριστικά και το προφίλ του δίγλωσσου μαθητή ώστε να μπορούν να εφαρμόσουν τις κατάλληλες διδακτικές τεχνικές σε αλλόγλωσσους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εννοιολογικός προσδιορισμός της διγλωσσίας. Κοινωνική και ατομική διγλωσσία. Τύποι παιδικής διγλωσσίας (ταυτόχρονη – διαδοχική διγλωσσία). Ο δίγλωσσος μαθητής. Χαρακτηριστικά του λόγου του δίγλωσσου μαθητή: Παρεμβολή, εναλλαγή γλωσσικών κωδίκων, γλωσσικά δάνεια. Το γλωσσικό προφίλ του δίγλωσσου μαθητή. Ο αλλόγλωσσος μαθητής και σχολική «αποτυχία». Διδακτικές αρχές και πρακτικές για την ενδυνάμωση των γλωσσικών δεξιοτήτων του δίγλωσσου/ αλλόγλωσσου μαθητή.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Baker, C. (2001). <i>Εισαγωγή στη Διγλωσσία και τη Δίγλωσση Εκπαίδευση</i> . Αθήνα: Gutenberg. Cummins, J. (1999). <i>Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση – Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας</i> , (επιμ. Σκούρτου, Ε, μτφρ. Αργύρη, Σ.). Αθήνα: Gutenberg.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες (ατομικές ή ομαδικές)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης των γλωσσικών δεξιοτήτων
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 258
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο ,
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 36, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 10, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20.
Όνομα διδάσκοντα	Ελένη Γρίβα
Μαθησιακοί στόχοι	Να εισάγει στους φοιτητές βασικές εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης ώστε να μπορούν να τις εφαρμόσουν στη διδακτική πρακτική
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Μορφές αξιολόγησης. Τυπικές μορφές διαμορφωτικής αξιολόγησης των παραγωγικών και προσληπτικών δεξιοτήτων. Εννοιολογική οριοθέτηση της εναλλακτικής αξιολόγησης Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης που οδηγούν στη μάθηση η οποία εστιάζεται στη διαδικασία γλωσσικής ανάπτυξης (process-oriented language learning). - portfolio γλώσσας - Ευρωπαϊκό portfolio γλωσσών - Ημερολόγια - Δραματοποίηση – αφήγηση ιστοριών - Πρωτόκολλα - Προφορικές εξωτερικεύσεις (think-aloud process) Ο ρόλος του μαθητή και ο ρόλος του δασκάλου. Πλεονεκτήματα.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	- Σημειώσεις της διδάσκουσας - Συλλογή από άρθρα σχετικά με τη θεματική του μαθήματος
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες (ατομικές ή ομαδικές)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ειδικά Θέματα Ιστορίας και Διδακτικής της Ιστορίας
Κωδικός μαθήματος	YE261
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας (παρακολούθηση σεμιναρίων, παρουσίαση εργασιών) 39 ώρες, προετοιμασία εργασιών, συλλογή ερευνητικών δεδομένων (βιβλιογραφίας – έρευνα πεδίου) 45 ώρες, προετοιμασία για γραπτή εξέταση 30 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 1 ώρα, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κώστας Κασβίκης
Μαθησιακοί στόχοι	Να εμβαθύνει ο φοιτητής σε ζητήματα αναφορικά με την επιστήμη της Ιστορίας και της Διδακτικής της αλλά και η εξοικείωσή με τις δυνατότητες για πολλαπλές προσεγγίσεις, αναγνώσεις και ερμηνείες και του παρελθόντος.
Προαπαιτούμενα	Δύο τουλάχιστον από τα μαθήματα: Ιστορία: Αρχαιότητα και Βυζάντιο, Ελληνική Ιστορία Ι και ΙΙ
Περιεχόμενο του μαθήματος	Σύντομη ανασκόπηση της ιστορίας ως επιστήμης από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας, τα ιστορικά χαρακτηριστικά διαμόρφωσης της ιστορικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα, Αναλυτικά Προγράμματα και στόχοι για το μάθημα της Ιστορίας στην ελληνική πραγματικότητα, η συμβολή των σχολικών εγχειριδίων στην ιστορική εκπαίδευση και η έρευνά τους, συγκρότηση της ιστορικής σκέψης και συνείδησης, ψυχολογικές και παιδαγωγικές θεωρίες και έρευνες για τη διδασκαλία της ιστορίας, ενσυναίσθηση – ιστορική φαντασία, εναλλακτικά περιβάλλοντα ιστορικής εκπαίδευσης (μουσείο, Νέες Τεχνολογίες, ιστορικό τοπίο), τοπική ιστορία και έρευνά της.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ανδρέου, Α.Π. (2008) <i>Η διδακτική της ιστορίας στην Ελλάδα και η έρευνα στα σχολικά εγχειρίδια</i> . Μεταίχμιο: Αθήνα Ανδρέου, Α. Π. (1996) <i>Ιστορία, Μουσείο και Σχολείο</i> . Εκδόσεις Γ. Δεδούση, Θεσ/νίκη Βαϊνά, Μ. (1997) <i>Θεωρητικό πλαίσιο διδακτικής της τοπικής ιστορίας για τον 21^ο αιώνα</i> . Gutenberg: Αθήνα. Κόκκινος Γ.- Νάκου Ε. (επιμ). (2006). <i>Προσεγγίζοντας την ιστορική εκπαίδευση στις αρχές του 21^{ου} αιώνα</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κόκκινος, Γ., Μαυροσκούφης, Δ. Κ., Γατσωτής, Π,
 Λεμονίδου, Ε. (2010) *Τα συγκρουσιακά θέματα στη
 διδασκαλία της ιστορίας*. Νοόγραμμα: Αθήνα.
 Κόκκινος, Γ. – Νάκου, Ει. επιμ.(2006) *Προσεγγίζοντας την
 ιστορική εκπαίδευση τον 21^ο αιώνα*. Μεταίχμιο:
 Αθήνα.
 Λεοντσίνης, Γ. Ν. (1999) *Ιστορία – περιβάλλον και η
 διδακτική τους*. Αθήνα.
 Μαυροσκούφης, Δημ. Κ. (2005) *Αναζητώντας τα ίχνη της
 ιστορίας. Ιστοριογραφία, διδακτική μεθοδολογία και
 ιστορικές πηγές*. Αφοί Κυριακίδη: Θεσσαλονίκη.
 Νάκου, Ειρήνη (2010) *Μουσεία, Ιστορίες και Ιστορία*.
 Νήσος: Αθήνα.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις , συζήτηση, παρουσίαση εργασιών και ερευνών.

Μέθοδοι αξιολόγησης

Γραπτές εξετάσεις, εργασίες.

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Το λεξιλόγιο: περιγραφή και διδασκαλία του
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 265
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο , 5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για την παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, προετοιμασία για τη γραπτή εξέταση 33 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αγγελική Σακελλαρίου
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτήτριες/-ές θα πρέπει να μπορούν να: - διδάσκουν τα βασικά χαρακτηριστικά της παραγωγής και της σύνθεσης λέξεων. - διακρίνουν τις συμφράσεις, τις στερεότυπες εκφράσεις και τα χαρακτηριστικά των παροιμιών. - διακρίνουν τις βασικές σημασιολογικές λεξιλογικές σχέσεις, να ξεχωρίζουν τις ομώνυμες από τις πολύσημες λέξεις. - αναλύουν τον ρόλο της μεταφοράς στον λόγο. - διδάσκουν τη χρήση λεξικού στο μαθητικό κοινό. - κατασκευάζουν λεξιλογικές ασκήσεις. - αναγνωρίζουν το επίπεδο ύφους των κειμένων λαμβάνοντας υπόψη το λεξιλόγιό τους. - αξιοποιούν τα ηλεκτρονικά σώματα κειμένων στη γλωσσική διδασκαλία. - διδάσκουν κειμενοκεντρικά το λεξιλόγιο των μαθημάτων.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	- - Στοιχεία διαχρονικής μελέτης του λεξιλογίου. - Στοιχεία ετυμολογίας και ορθογραφίας. - Εισαγωγή στις λεξιλογικές θεωρίες. - Παραγωγή και σύνθεση. - Τρόποι συνδυασμού των λέξεων: συμφράσεις, στερεότυπες εκφράσεις, παροιμίες. - Σημασιολογικές λεξιλογικές σχέσεις: υπώνυμα- υπερώνυμα, αντίθετα, συνώνυμα. - Ομωνυμία, πολυσημία. - Μεταφορά. - Είδη και χρήσεις λεξικών. Αξιοποίηση των ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων στη γλωσσική διδασκαλία. Κειμενοκεντρική διδασκαλία του λεξιλογίου.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Μότσιοι, Βικτωρία. 2006. <i>Στοιχεία λεξικολογίας: εισαγωγή</i>

στην ελληνική λεξικολογία. Αθήνα: Εκδ. Νεφέλη.
Ξυδόπουλος, Γιώργος. 2008. *Λεξικολογία. Εισαγωγή στην
ανάλυση της λέξης και του λεξικού*. Αθήνα:
Πατάκης.

- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διαλέξεις, χρήση ασκήσεων (αντλούμενων κυρίως από
διδασκτικά εγχειρίδια), χρήση ηλεκτρονικών σωμάτων
κειμένων, καθώς και ηλεκτρονικών και συμβατικών
λεξικών
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις.
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Το λεξιλόγιο: περιγραφή και διδασκαλία του
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 265
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο , 5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για την παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, προετοιμασία για τη γραπτή εξέταση 33 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αγγελική Σακελλαρίου
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτήτριες/-ές θα πρέπει να μπορούν να: - διδάσκουν τα βασικά χαρακτηριστικά της παραγωγής και της σύνθεσης λέξεων. - διακρίνουν τις συμφράσεις, τις στερεότυπες εκφράσεις και τα χαρακτηριστικά των παροιμιών. - διακρίνουν τις βασικές σημασιολογικές λεξιλογικές σχέσεις, να ξεχωρίζουν τις ομώνυμες από τις πολύσημες λέξεις. - αναλύουν τον ρόλο της μεταφοράς στον λόγο. - διδάσκουν τη χρήση λεξικού στο μαθητικό κοινό. - κατασκευάζουν λεξιλογικές ασκήσεις. - αναγνωρίζουν το επίπεδο ύφους των κειμένων λαμβάνοντας υπόψη το λεξιλόγιό τους. - αξιοποιούν τα ηλεκτρονικά σώματα κειμένων στη γλωσσική διδασκαλία. - διδάσκουν κειμενοκεντρικά το λεξιλόγιο των μαθημάτων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	- Στοιχεία διαχρονικής μελέτης του λεξιλογίου. - Εισαγωγή στις λεξιλογικές θεωρίες. - Παραγωγή και σύνθεση. - Τρόποι συνδυασμού των λέξεων: συμφράσεις, στερεότυπες εκφράσεις, παροιμίες. - Σημασιολογικές λεξιλογικές σχέσεις: υπώνυμα- υπερώνυμα, αντίθετα, συνώνυμα. - Ομωνυμία, πολυσημία. - Μεταφορά. - Είδη και χρήσεις λεξικών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Αξιοποίηση των ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων στη γλωσσική διδασκαλία. Μότσιου, Βικτωρία. 2006. <i>Στοιχεία λεξικολογίας: εισαγωγή στην ελληνική λεξικολογία</i>. Αθήνα: Εκδ. Νεφέλη. Ξυδόπουλος, Γιώργος. 2008. <i>Λεξικολογία. Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού</i>. Αθήνα: Πατάκης.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, χρήση ασκήσεων (αντλούμενων κυρίως από διδακτικά εγχειρίδια), χρήση ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων, καθώς και ηλεκτρονικών και συμβατικών λεξικών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Προφορικές εξετάσεις.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Μαθήματα Θετικών Επιστημών

Τίτλος μαθήματος	Κατασκευή εκπαιδευτικού υλικού στα Μαθηματικά με χρήση των ΤΠΕ
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 331
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	36 ώρες διδασκαλίας, 40 ώρες προετοιμασία για τη διδασκαλία, 40 ώρες συνεργασίας, καθοδήγησης εργασιών και διόρθωση εργασιών.
Όνομα διδάσκοντα	Χαράλαμπος Λεμονίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές θα είναι ικανοί να κατασκευάζουν και να τροποποιούν εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιούν στη διδακτική τους πράξη.
Προαπαιτούμενα	Διδακτική Μαθηματικών. Β' φάση πρακτική άσκηση στα Μαθηματικά.
Περιεχόμενο του μαθήματος	Μαθησιακοί στόχοι αυτού θα είναι να ασκήσει τους φοιτητές στην κατασκευή διδακτικών δραστηριοτήτων και γενικότερα εκπαιδευτικού υλικού στα μαθηματικά με τη βοήθεια της νέας τεχνολογίας. Το μάθημα θα περιλαμβάνει ένα θεωρητικό μέρος το οποίο θα αναφέρεται σε ζητήματα δραστηριοτήτων και διδακτικής στα μαθηματικά και ένα εμπειρικό μέρος στο οποίο οι φοιτητές θα ασκούνται στην κατασκευή δραστηριοτήτων με τις νέες τεχνολογίες. Τα προγράμματα που μπορεί να χρησιμοποιηθούν στις νέες τεχνολογίες είναι το σχεδιαστικό του word, το CorelDraw, το πολυμεσικό πρόγραμμα Mediator, το Director, κτλ.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Streefland, L. (1991). Ρεαλιστικά Μαθηματικά στ Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Εισαγωγή-Επιμέλεια Ε. Κολέι Εκδόσεις Leader Books, Αθήνα. Van de Walle J. (2005). Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Μια εξελικτική διδασκαλία. Επιμελητής: Τριανταφυλλίδης Τριαντάφυλλος. Εκδόσεις: Τυπωθήτω.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις. Εργαστήριο Η/Υ.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος Μαθήματος	Επιστημολογία
Κωδικός Μαθήματος	ΥΕ 332
Είδος Μαθήματος	Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικό
Επίπεδο Μαθήματος	Εισαγωγικά
Έτος σπουδών	3 ^ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία 24 ώρες, συνεργασία με τον διδάσκοντα 14, συγγραφή εργασίας 36 ώρες.
Όνομα Διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης
Μαθησιακοί στόχοι	Η παρουσίαση εννοιών από την Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας που σχετίζονται με έννοιες οι οποίες παρουσιάζονται στη διδασκαλία του Δημοτικού Σχολείου κατά τη διάρκεια των μαθημάτων της Ιστορίας, της Μελέτης Περιβάλλοντος, καθώς και των Φυσικών Επιστημών. Ένα μέρος των μαθημάτων σχετίζεται με τη χρήση επιστημολογικών προσεγγίσεων σε επιστημονικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Παρουσίαση στοιχείων από την Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας. Θα γίνουν ιδιαίτερες αναφορές στη συμβολή των Σουμέριων, Αιγυπτίων και του Αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού. Η συμβολή των Αράβων και των Κινέζων. Η τεχνολογία του Μεσαίωνα. Η Περίοδος της επιστημονικής επανάστασης. Η βιομηχανική επανάσταση. Η εποχή της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών και των μεταφορών. Ο Λογικός θετικισμός, Θεωρίες των Μπασελάρ, Πόππερ, Κουν, Λάκατος, Φεγιεράμπεντ. Το νέο Παράδειγμα της συστημικής.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Bruno, J. (1992). <i>Συνοπτική Ιστορία των Τεχνικών</i> . Αθήνα: Ίδρυμα ΕΤΒΑ. Daumas, M. (1962). <i>Histoire Generale des Techniques</i> , Vol. I, II, III, IV, V. Paris: PUF. Taton, R. (1965). <i>Histoire Generale des Sciences</i> , Vol. I, II, III, IV, V. Paris: PUF. http://www.fordham.edu/Halsall/science/sciencesbook.html http://www2.lib.udel.edu/subj/hsci/internet.htm McNeil, Ian, ed. <i>An Encyclopaedia of the History of Technology</i> . New York: Routledge, 1990.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διδασκαλία
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συγγραφή εργασίας και εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εφαρμοσμένη Στατιστική
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 333
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης και εμπέδυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τις διαλέξεις 25 ώρες, εργαστήριο Η/Υ 25 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 25 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Ελένη Τσακιρίδου
Μαθησιακοί στόχοι	Η εφαρμογή στατιστικών μεθόδων επεξεργασίας δεδομένων για τη διεξαγωγή συμπερασμάτων σε έρευνες που αφορούν την εκπαίδευση
Προαπαιτούμενα	Στατιστική, Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας
Περιεχόμενο του μαθήματος	Στατιστική Συμπερασματολογία. Έλεγχοι υποθέσεων. Εφαρμογές στην εκπαιδευτική έρευνα
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ρούσσο, Λ. Π. & Τσαούσης, Γ. (2002). Στατιστική εφαρμοσμένη κοινωνικές επιστήμες. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. R. Lyman Ott, Michael T. Longnecker (2001). An Introduction to Statistical Methods and Data Analysis 5th Edition. Λουκάς, Σ. (2003). Στατιστική, Αθήνα: Κριτική. Κολυβά-Μαχαίρα, Φ. & Μπόρα-Σέντα, Ε. (1996). Στατιστική, Θεωρία & εφαρμογές. Θεσσαλονίκη: εκδ. Ζήτη.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Εργαστηριακά μαθήματα – πρακτικές εφαρμογές
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες – γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Τίτλος μαθήματος	Σχεδίαση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Λογισμικού
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 335
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 30 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 9 ώρες, εργασία 30 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Παλαιγεωργίου
Μαθησιακοί στόχοι	Να είναι ικανοί οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να συμμετάσχουν σε ομάδα σχεδίασης και ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού, καθώς και να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν οι ίδιοι λογισμικό και να οργανώνουν εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. ηλεκτρονικά βιβλία) με βασικά εργαλεία ανάπτυξης εφαρμογών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Αρχές σχεδίασης εκπαιδευτικού λογισμικού, ανάπτυξη λογισμικού με τη χρήση βασικών εργαλείων ανάπτυξης, κανόνες αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού, οργάνωση εκπαιδευτικού πολυμεσικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή (ηλεκτρονικά βιβλία).
Ενδεικτική βιβλιογραφία	
Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασία - project
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εφαρμογές Προγραμμάτων για την αειφορία στο Δημοτικό σχολείο
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 349, ΕΕ 349
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικής επιλογής (5 ^ο εξαμ.) - Ελεύθερης επιλογής (7 ^ο εξαμ.)
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	3 ^ο / 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο / 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS, 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, επίσκεψη πεδίου 3 ώρες, προετοιμασία για τις εργασίες, δράσεις και κατασκευές 50 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 25 ώρες, παρουσίαση εκθεμάτων 2 ώρες, εξετάσεις 1 ώρα.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Μαλανδράκης
Στόχος του μαθήματος	Οι φοιτήτριες/τές να είναι σε θέση, μόνοι τους ή/και σε συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς, να σχεδιάσουν, να οργανώσουν, να εφαρμόσουν και να αξιολογήσουν σχολικά προγράμματα για την αειφορία κατάλληλα για παιδιά ηλικίας 6 έως 12 ετών.
Προαπαιτούμενα	Το Υποχρεωτικό Μάθημα «Υ304 - Περιβαλλοντική Εκπαίδευση». Μέγιστος αριθμός φοιτητριών/των: 25

Περιεχόμενο του μαθήματος Γενικές αρχές και φιλοσοφία των προγραμμάτων ΠΕ * Σκοποί και στόχοι τους * Ομάδα διεξαγωγής του προγράμματος – Παιδαγωγική ομάδα * Μέθοδος project * Παιχνίδι ρόλων * Πρακτική άσκηση σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης προγράμματος ΠΕ από τις ομάδες εργασίας των φοιτητριών/τών * Επιλογή θέματος * Καταμερισμός εργασιών * Ανάληψη επιμέρους θέματος * Συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών * Σχεδιασμός και πραγματοποίηση δράσης * Επίσκεψη σε δημόσιο φορέα για ενημέρωση και παρουσίαση προτάσεων * Δημιουργία ολιγόλεπτου τηλεοπτικού και ραδιοφωνικού μηνύματος * Δημόσια παρουσίασή τους σε έκθεση στο τέλος του εξαμήνου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2011). Νέο πρόγραμμα Σπουδών για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Διαθέσιμο στο <http://ebooks.edu.gr/2013/newps.php>, προσπελάθηκε 17 Νοεμβρίου 2013.

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2011). Νέο πρόγραμμα Σπουδών για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη – Οδηγός Εκπαιδευτικού. Διαθέσιμο στο <http://ebooks.edu.gr/2013/newps.php>, προσπελάθηκε 17 Νοεμβρίου 2013.

Αναστασία Δημητρίου (2009). Η περιβαλλοντική Εκπαίδευση: περιβάλλον αειφορία, Επίκεντρο, ISBN: 978-960-458-214-3. (κωδικός στον Εύδοξο: 15129)

Shallcross Tony, Robinson John, Pace Paul, Wals Arjen, Bezzina Christopher, Niiranen - Niitty Hanna, McDonnell Pat, Almeida Fatima Matos (2009). Δημιουργώντας βιώσιμα σχολικά περιβάλλοντα, Αθήνα, Επίκεντρο Α.Ε.. (κωδικός στον Εύδοξο: 14921)

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, προσομοιώσεις, επισκέψεις πεδίου, πραγματοποίηση δράσεων εκτός Πανεπιστημίου.

Μέθοδοι αξιολόγησης	Συμμετοχή στο μάθημα (20%), Παραδοτέα εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (40%), Πραγματοποίηση δράσης (30%), Ανάπτυξη και κατασκευή ολιγόλεπτου βίντεο (10%), δημόσια έκθεση και υποστήριξη δράσεων και κατασκευών στο τέλος του εξαμήνου.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ Ι
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ345
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΚΙΡΙΔΟΥ
Μαθησιακοί στόχοι	Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την έννοια της καινοτομίας και παράλληλα να εξοικειωθούν με τη σύγχρονη κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα του επιχειρείν και να αναπτύξουν αντίστοιχες ικανότητες δημιουργικότητας, επικοινωνίας και ηγεσίας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα, εστιάζει σε ζητήματα που αφορούν στην καινοτομία και την επιχειρηματικότητα, τις υποχρεώσεις μιας επιχείρησης, την ανάλυση κοινωνικών αναγκών και τάσεων, τη διερεύνηση επιχειρηματικών ευκαιριών, την ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών αλλά και μεθόδων δημιουργικής σκέψης. Πιο συγκεκριμένα οι βασικές θεματικές ενότητες αφορούν στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την ίδρυση, λειτουργία και διοίκηση μιας επιχείρησης, κάτι το οποίο επιτυγχάνεται με ασκήσεις, εφαρμογές, εργαστήρια και μελέτες ανάλυσης περιπτώσεων.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Καραγιάννης, Γ. Μπακούρος, Ι. (2010). Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα: Θεωρία και Πράξη, εκδ. "Σοφία Α.Ε.", Θεσσαλονίκη. Κέφης, Β. Παπαζαχαρίου, Π. (2009). Το επιχειρηματικό όραμα σε Business Plan, εκδ. Κριτική, Αθήνα.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, εργαστηριακά μαθήματα, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Μαθήματα επιλογής Εαρινού εξαμήνου

Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής

Τίτλος μαθήματος	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 140
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση εισηγήσεων 10 ώρες, προετοιμασία εργασιών, αναζήτηση βιβλιογραφίας, έρευνα και σύνταξη των εργασιών 70 ώρες, παρουσίαση των εργασιών 10 ώρες, συμμετοχή στο βιωματικό εργαστήριο 6 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 4 ώρες, ανατροφοδότηση και τελική σύνταξη της εργασίας 10 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Βασιλική Παπαδοπούλου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές, αφού έχουν παρακολουθήσει το μάθημα, θα πρέπει να είναι σε θέση: - να εννοιολογούν τους όρους: Διαπολιτισμική Παιδαγωγική, διαπολιτισμική εκπαίδευση, διαπολιτισμική αγωγή, μειονοτική εκπαίδευση, διαπολιτισμικότητα /πολυπολιτισμικότητα· - να διακρίνουν και να αναφέρουν τα μοντέλα εκπαιδευτικής πολιτικής για τη διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας (αφομοιωτικό, ενσωμάτωσης, πολυπολιτισμικό, αντιρατσιστικό, διαπολιτισμικό)· - να γνωρίζουν τις κατηγορίες της πολιτισμικής ετερότητας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα (μειονοτική εκπαίδευση, εκπαίδευση τσιγγανοπαίδων, εκπαίδευση αλλοδαπών και παλλινოსτούντων)· - να αναγνωρίζουν τον εθνοκεντρισμό στις διάφορες σχολικές εκφάνσεις του (σχολικά εγχειρίδια).
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	- Εννοιολόγηση των τεχνικών όρων (Διαπολιτισμική Παιδαγωγική, διαπολιτισμική εκπαίδευση, διαπολιτισμική αγωγή, μειονοτική εκπαίδευση, διαπολιτισμικότητα /πολυπολιτισμικότητα). Μετανάστευση, μεταναστευτική πολιτική και μειονότητες στην Ελλάδα. Μοντέλα εκπαιδευτικής πολιτικής για τη διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας (αφομοιωτικό, ενσωμάτωσης, πολυπολιτισμικό, αντιρατσιστικό, διαπολιτισμικό). Κατηγορίες και διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα (μειονοτική εκπαίδευση, εκπαίδευση τσιγγανοπαίδων, εκπαίδευση αλλοδαπών και παλλινოსτούντων). Εθνοκεντρισμός, ξενοφοβία, ρατσισμός και εκπαίδευση. Η εικόνα του

εθνικού εαυτού και του «άλλου» στα σχολικά εγχειρίδια.
 Η εκπαίδευση του παροικιακού ελληνισμού: ιστορία, προβλήματα και προοπτικές. Από τη διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διαπολιτισμική μάθηση: βιωματικό εργαστήριο για την ανάπτυξη της διαπολιτισμικής δεξιότητας.

- Ενδεικτική βιβλιογραφία** Γεωργογιάννης, Π. (1999). *Ζητήματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Γκόβαρης, Χ. (2001). *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Ατραπός.
- Γκότοβος, Α. (2002). *Εκπαίδευση και Ετερότητα. Ζητήματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Δαμανάκης Μ. (επιμ.) (2001). *Η Εκπαίδευση των Παλιννοστούντων και Αλλοδαπών Μαθητών στην Ελλάδα. Διαπολιτισμική Προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κανακίδου, (1994). *Η Εκπαίδευση στη μουσουλμανική μειονότητα της Δυτικής Θράκης*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Καψάλης, Α., Μπονίδης, Κ. & Σιπητάνου, Α. (2000). *Η εικόνα του «άλλου»/γείτονα στα βιβλία των βαλκανικών χωρών. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου. Θεσσαλονίκη 16-18 Οκτωβρίου 1998*. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γ. Δαρδανός
- Μάρκου, Γ. (1997). *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση. Ελληνική και Διεθνής Εμπειρία*. Αθήνα: Ηλεκτρονικές Εκδόσεις (αυτοέκδοση)
- Τσιάκαλος, Γ. (2000). *Οδηγός Αντιρατσιστικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Νικολάου, Γ. (2000). *Ένταξη και Εκπαίδευση των Αλλοδαπών Μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο. Από την «ομοιογένεια» στην πολυπολιτισμικότητα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Φραγκουδάκη, Α. & Δραγώνα, Θ. (επιμ.) (1997). *«Τι είν' η πατρίδα μας;». Εθνοκεντρισμός στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Εισηγήσεις, παρουσιάσεις εργασιών, συμμετοχή στο βιωματικό εργαστήριο
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Γραπτή εργασία, συμμετοχή στο βιωματικό εργαστήριο
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ολοήμερο σχολείο. Θεωρία και πράξη
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 142
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Παρακολουθήση σεμιναρίων 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/ βιβλίων, προετοιμασία εργασιών) 26 ώρες, επισκέψεις σε ολοήμερα σχολεία και συλλογή ερευνητικών δεδομένων 13 ώρες, προετοιμασία για εξετάσεις 30 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Δ. Θωίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές/τριες και αυριανοί εκπαιδευτικοί το ολοήμερο σχολείο και την ολοήμερη εκπαίδευση τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα αποσκοπεί α) στην κριτική παρουσίαση του θεωρητικού υπόβαθρου (αρχές, σκοπούς, φιλοσοφία) του ολοήμερου σχολείου, β) στην παρουσίαση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και γ) στην παρουσίαση και αποτίμηση της πρακτικής του εφαρμογής, όπως αυτή προκύπτει μέσα από σχετικές μελέτες και έρευνες. Παράλληλα με τη θεωρητική προσέγγιση επιδιώκεται – όπου αυτό είναι δυνατόν – η έμπρακτη «συνάντηση» του φοιτητή με το ολοήμερο σχολείο και με προγράμματα ολοήμερης εκπαίδευσης μέσα από επιτόπου επισκέψεις σε ολοήμερα σχολεία, παρακολουθήση προγραμμάτων, συζητήσεις με το διδακτικό προσωπικό, Σχολικό Σύμβουλο, μαθητές κ.ά., καθώς και η διερεύνηση επιμέρους θεμάτων που άπτονται της εφαρμογής και λειτουργίας του νέου θεσμού.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ολοήμερη εκπαίδευση. Ολοήμερο Σχολείο: Ιστορική επισκόπηση στην Ελλάδα και στην Ευρώπη Παιδαγωγική και κοινωνιολογική θεμελίωση Τύποι και μοντέλα ολοήμερης εκπαίδευσης και ολοήμερων σχολείων στην Ευρώπη και στην Ελλάδα (Πιλοτικά Ολοήμερα, Τμήματα Διευρυμένου Ωραρίου, Τμήματα Δημιουργικής Απασχόλησης Γονέων και Κηδεμόνων) Διδακτικές και παιδαγωγικές καινοτομίες (σχέδια εργασίας, κατ' οίκον εργασίες, δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, μεσημεριανό γεύμα, νέα γνωστικά αντικείμενα) Χωρικές διευθετήσεις Ο ρόλος του δασκάλου

	Προβλήματα και προοπτικές Εμπειρική διερεύνηση επιμέρους θεμάτων του ολοήμερου σχολείου.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βιτσιλάκη, Χ. (2007). Κοινωνιολογική, γνωστική και εκπαιδευτική θεμελίωση του θεσμού του ολοήμερου σχολείου. Ελληνική και διεθνής εμπειρία. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη. Θωίδης, Ι., & Χανιωτάκης, Ν. (2012). Ολοήμερο σχολείο. Παιδαγωγικές και Κοινωνικές διστάσεις. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη. Πυργιωτάκης, Ι.Ε. επιμ. (2002). <i>Ολοήμερο σχολείο: Λειτουργία και Προοπτικές</i>. Αθήνα: Π.Ι., Ο.Ε.Δ.Β. Κυρίδης, Α., Τσακιρίδου, Ε. & Αρβανίτη, Ι. (επιμ.) (2006). <i>Το ολοήμερο δημοτικό σχολείο στην Ελλάδα..</i> Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση, αξιολόγηση ατομικών ή ομαδικών εργασιών (έρευνα βιβλιογραφική και πεδίου)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία της εκπαίδευσης στη Μακεδονία
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 144
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 39 ώρες προετοιμασίας, 10 ώρες συλλογής δεδομένων, 4 ώρες εποπτείας και αξιολόγησης, 24 ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις
Όνομα διδάσκοντα	Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα αποσκοπεί στο να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τις ιδιαιτερότητες στην εκπαίδευση του ευρύτερου μακεδονικού χώρου την περίοδο της οθωμανοκρατίας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα είναι μια προσπάθεια να προσδιοριστούν οι ιδιαιτερότητες στην εκπαίδευση του ευρύτερου μακεδονικού χώρου την περίοδο της οθωμανοκρατίας. Αποπειράται ακόμα να καταγράψει τις διαδικασίες προσαρμογής των δομών της εκπαίδευσης αυτής στην εκπαίδευση του ελληνικού κράτους.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Σ. Ηλιάδου-Τάχου (2000). <i>Η εκπαίδευση στη Δυτική και Βόρεια Μακεδονία (1840-1914)</i> . Θεσσαλονίκη: Ηρόδοτος.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Βαθμολογία εργασιών & εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ηθική και Συναισθηματική ανάπτυξη
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 145
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 24 ώρες, διεξαγωγή έρευνας 24 ώρες, επεξεργασία δεδομένων & συγγραφή εργασίας 30 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτρης Πνευματικός
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τις σημαντικότερες πτυχές της ηθικής και της συναισθηματικής ανάπτυξης που έχουν μελετηθεί στο παρελθόν, ώστε να χειρίζονται με αποτελεσματικότητα ζητήματα που αφορούν στην ηθική και τη συναισθηματική πλευρά των παιδιών.
Προαπαιτούμενα	Εξελικτική Ψυχολογία
Περιεχόμενο του μαθήματος	Αναπτύσσονται οι θεωρίες που προτάθηκαν για να ερμηνεύσουν την ηθική και συναισθηματική ανάπτυξη και περιγράφονται οι παράγοντες (ατομικοί, κοινωνικοί, πολιτισμικοί, κτλ.) που ασκούν σημαντική επίδραση σε αυτή. Συγκεκριμένα, τα θέματα που συζητούνται σε κάθε περιοχή είναι τα εξής: <i>Ηθική ανάπτυξη:</i> οι θεωρίες του Piaget και του Kohlberg για τα στάδια που ακολουθεί η ηθική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου, τρόποι εξέτασης της ηθικής ανάπτυξης, η θεωρία της ενσυναίσθησης του Hoffman, ανάπτυξη της αλτρουιστικής συμπεριφοράς. Συζητούνται, ακόμη, σύγχρονοι προβληματισμοί όπως είναι η έννοια της συναισθηματικής νοημοσύνης, η εκπαίδευση για την καλλιέργεια ηθικών εννοιών όπως η βιοηθική, η αντιρατσιστική και δημοκρατική συμπεριφορά, η ανεκτικότητα, η συγχωρητικότητα, κ.ά. <i>Συναισθηματική ανάπτυξη:</i> η φύση, η γένεση και η ανάπτυξη των συναισθημάτων, βασικά και σύνθετα συναισθήματα (π.χ., τα συναισθήματα της χαράς, του άγχους και του φόβου), πώς τα συναισθήματα αλληλεπιδρούν με άλλες ψυχολογικές διαστάσεις, όπως η σκέψη, η προσωπικότητα, η συμπεριφορά. Τέλος, προτείνονται δραστηριότητες για την ηθική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Damon, W. (1995). <i>Ο κοινωνικός κόσμος του παιδιού</i>. Αθήνα: Gutenberg. Goleman, D. (1996). <i>Η συναισθηματική νοημοσύνη</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Gottman, J. (2000). <i>Η συναισθηματική νοημοσύνη των παιδιών: Πώς να μεγαλώσουμε παιδιά με</i>

συναισθηματική νοημοσύνη. Αθήνα: Ελληνικά
Γράμματα.

Κακαβούλης, Α. (1990). *Ψυχοπαιδαγωγική Α΄: Συναισθηματική ανάπτυξη και αγωγή*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Κακαβούλης, Α. (1994). *Ψυχοπαιδαγωγικά Β΄: Ηθική ανάπτυξη και αγωγή*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Κακαβούλης, Α. (1999). *Παιδικός αλτρουισμός: Πώς τα παιδιά εκδηλώνουν την αγάπη τους*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Μέθοδοι διδασκαλίας Σεμινάρια

Μέθοδοι αξιολόγησης Εκπόνηση ερευνητική εργασίας – Δραστηριότητες για την ηθική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Οργανωσιακή Συμπεριφορά
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 154
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα / μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Ιορδανίδης

Μαθησιακοί στόχοι

Είναι η παροχή πληροφοριών για παραμέτρους και συνθήκες αποτελεσματικής διεύθυνσης οργανισμών. Η αποτελεσματική ή μη λειτουργία των οργανισμών εξαρτάται τόσο από τα άτομα που εργάζονται σε αυτόν όσο από τις δραστηριότητες των διευθυντικών στελεχών που προσπαθούν να επιτύχουν τους στόχους τους καλλιεργώντας κλίμα εμπιστοσύνης, συνεργασίας και συνοχής στον εργασιακό χώρο. Το κλειδί σε αυτήν την προσπάθεια είναι η μελέτη και η κατανόηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς που εξασφαλίζει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη στήριξη του εργαζόμενου.

Προαπαιτούμενα

Περιεχόμενο του μαθήματος

-
1. Εισαγωγή στην Οργανωσιακή Συμπεριφορά
 2. Αντίληψη / Συμπεριφορά / Μάθηση
 3. Παρακίνηση : Θεωρίες - πρακτικές εφαρμογές
 4. Εργασιακή ικανοποίηση : οριοθέτηση, συνθήκες, προϋποθέσεις
 5. Εργασιακό άγχος : Συνθήκες, κατηγορίες, ποιότητα, αντιμετώπιση, ρόλος διευθυντικού στελέχους
 6. Επικοινωνία : Οριοθετήσεις – κατηγοριοποιήσεις / Αποτελεσματική επικοινωνία – προϋποθέσεις / Διευθυντικά στελέχη και επικοινωνία
 7. Ομάδα : Σχηματισμός - ανάπτυξη - τύποι ομάδων / Αποτελεσματικότητα ομάδων / Ηγεσία και διαχείριση ομάδων
 8. Αντιθέσεις και σύγκρουση : Εννοιολογικοί προσδιορισμοί και Όρια / Κατηγοριοποιήσεις / Τεχνικές διαχείρισης
 9. Ισχύς : Ορισμός - πηγές - στρατηγικές / Εξουσία : Ορισμός - χαρακτηριστικά – μορφές / Πολιτική – Empowerment
 10. Ηγεσία
 11. Οργανωσιακή κουλτούρα και διαχείριση αλλαγής
 12. Προσέλκυση και επιλογή ανθρώπινου δυναμικού

Ενδεικτική βιβλιογραφία

1. Σαϊτίης, Χ. (2002). *Ο διευθυντής στο σύγχρονο σχολείο*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
2. Ζαβλανός, Μ. (2002). *Οργανωτική Συμπεριφορά*. Αθήνα: Ίων.
3. Αθανασούλα-Ρέππα, Α. (2008). *Εκπαιδευτική Διοίκηση και Οργανωσιακή Συμπεριφορά*. Αθήνα: Ίων.
4. Χυτήρης, Λ. (2001). *Οργανωσιακή Συμπεριφορά - Η ανθρώπινη συμπεριφορά σε οργανισμούς και επιχειρήσεις*. Αθήνα: Interbooks.
5. Βακόλα, Μ. & Νικολάου, Ι. (2012). *Οργανωσιακή ψυχολογία και συμπεριφορά*. Αθήνα : Rosili.
6. Robbins, S. & Judge, T. (2011). *Οργανωσιακή συμπεριφορά*. Αθήνα : Κριτική.
7. Greenberg, J. & Baron, A.R. (2013). *Οργανωσιακή ψυχολογία και συμπεριφορά* (μτφρ. Αντωνίου Αλέξανδρος-Σταμάτιος). Αθήνα : Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας
Μέθοδοι αξιολόγησης
Γλώσσα διδασκαλίας

Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Εξετάσεις, εργασίες
Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Διαφοροποίηση της Διδασκαλίας σε Μικτές Τάξεις
Κωδικός μαθήματος	ΕΕ 155
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία (διαλέξεις, σεμινάρια, workshops, παρουσίαση εργασιών) 39 ώρες, προετοιμασία εργασιών και συλλογή ερευνητικών δεδομένων (βιβλιογραφίας – πεδίου) 45 ώρες, προετοιμασία για γραπτή εξέταση 30 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 1 ώρα, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κατερίνα Δημητριάδου
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση ώστε: Να αντιλαμβάνονται την έννοια και τις συνιστώσες διαφοροποίησης της διδασκαλίας, καθώς και τη σημασία της για την προώθηση της μάθησης σε ανομοιογενείς τάξεις. Να αναγνωρίζουν στρατηγικές που ενδείκνυνται για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας, με στόχο την ενδυνάμωση των μαθητών σε τάξεις μικτής μαθησιακής ετοιμότητας. Να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν μεθόδους και στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας – συνδέοντας τη θεωρία με την πράξη – προς όφελος όλων των μαθητών της σχολικής τάξης.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα εστιάζει στις πρακτικές που θα πρέπει να ακολουθεί ο εκπαιδευτικός προκειμένου να εφαρμόζει διαφορετικές μορφές μάθησης, ρυθμούς διδασκαλίας και βαθμούς πολυπολοκότητας στις εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη μαθησιακή ετοιμότητα, τα στυλ μάθησης, τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις των μαθητών, αλλά και τους πολλαπλούς τύπους νοημοσύνης που διαθέτουν: δημιουργία μαθητοκεντικά οργανωμένου εκπαιδευτικού πλαισίου, έμφαση σε μαθησιακές δραστηριότητες διερευνητικής κυρίως φύσης, διαμορφωτική αξιολόγηση και σύγχρονες διδακτικές μεθόδους (βιωματικές προσεγγίσεις, προσομοιώσεις, παιχνίδια ρόλων, ιδεοθύελλα, βραχύχρονες ομαδοποιήσεις κ.λπ.). Μελετάται ο τρόπος με τον οποίο οι μέθοδοι αυτές διευκολύνουν τους εκπαιδευτικούς να ενεργοποιήσουν τους "σιωπηλούς" ή τους "αδύνατους" μαθητές και να

τους συμπεριλάβουν ως ισότιμους συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, αναζητούνται δημιουργικές δραστηριότητες και στρατηγικές που δεν αναπαράγουν προκαθορισμένα πρότυπα σκέψης και συμπεριφοράς, ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν την ταυτότητα και τη δημιουργικότητά τους μέσα από πρωτοβουλίες που συντείνουν στον αυτοκαθορισμό και τη χειραφέτησή τους.

Ας σημειωθεί ότι το μάθημα αναφέρεται συχνά και σε πρακτικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας σε πλαίσια μάθησης που αφορούν μεγαλύτερες ηλικίες, εκτός από την παιδική.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Dimitriadou, C., Nari, E. & Palaiologou, N. (2012). E-learning teacher training courses for differentiated instruction in multicultural classrooms: reflections upon the participants' experiences. *i-manager's Journal of Educational Technology, Special issue, 9* (3), 14-26.

Tomlinson, C. A. (2004). *Διαφοροποίηση της εργασίας στην αίθουσα διδασκαλίας. Ανταπόκριση στις ανάγκες όλων των μαθητών* (Μετάφρ. Χ. Θεοφιλίδης & Δ. Μαρτίδου - Φορσιέ). Αθήνα: Γρηγόρης

Δημητριάδου, Κ. & Βράντση, Α. (2013). Η Εννοιολογική Χαρτογράφηση ως όχημα διαφοροποίησης της διδασκαλίας. Τα Αποτελέσματα ενός Σεμιναρίου Ασύγχρονης Επιμόρφωσης. *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου "Reimagining Schooling"*, Θεσσαλονίκη 28-29/6/2013 (υπό δημοσίευση).

Δημητριάδου, Κ. & Ευσταθίου, Μ. (2008). Διδακτικές προσεγγίσεις σε μικτές τάξεις. Στο: Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο (γυμνάσιο), Δ. Κ. Μαυροσκούφης (Επιμ.), *Οδηγός Επιμόρφωσης. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Αγωγή*, σσ. 67-85. Υπ.Ε.Π.Θ.

Δημητριάδου, Κ. (2002). *Ιστορία και Γεωγραφία στην πρώτη σχολική ηλικία. Εφαρμογή και αξιολόγηση μιας εκπαιδευτικής παρέμβασης στον ιστορικό χώρο*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

Ιωαννίδου-Κουτσελίνη, Μ. (2006). *Στρατηγικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας στη σχολική τάξη*. Παιδαγωγική Επιθεώρηση 41, 9-23.

Κουτσελίνη-Ιωαννίδου, Μ. (2008). *Εποικοδόμηση και Διαφοροποίηση Διδασκαλίας -Μάθησης σε τάξεις μικτής ικανότητας*. Λευκωσία: αυτοέκδοση.

Παντελιάδου, Σ. & Φιλιππάτου, Δ. (2013), *Διαφοροποιημένη Διδασκαλία. Θεωρητικές προσεγγίσεις & εκπαιδευτικές πρακτικές*. Αθήνα: Πεδίο.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Σεμινάρια, workshops, έρευνα βιβλιογραφική και πεδίου, παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών

Μέθοδοι αξιολόγησης Ατομικές ή ομαδικές εργασίες (συνεχής αξιολόγηση),
γραφτή εξέταση
Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τίτλος μαθήματος	Μικρασιατικός Ελληνισμός
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 242
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 45 ώρες συλλογής και επεξεργασίας ιστορικού και ερευνητικού υλικού, 20 ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις, 3 ώρες εξετάσεις.
Όνομα διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Φωτιάδης
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα αποσκοπεί στο να εξοικειώσει τους φοιτητές με την ιστορία του Μικρασιατικού χώρου
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η κατάσταση του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας από την άλωση μέχρι τη μικρασιατική εκστρατεία.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Κ. Φωτιάδης (2001). <i>Οι πηγές της ιστορίας του κρυπτοχριστιανικού προβλήματος</i> . Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Βαθμολογία εργασιών & εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Διδακτική της Λογοτεχνίας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 243
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για το μάθημα 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αλέξανδρος Ν. Ακριτόπουλος
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές να είναι σε θέση να γνωρίζουν τη θεωρία και την πράξη διδασκαλίας ενός λογοτεχνήματος. Να κινούνται επαρκώς στον χώρο της διδακτικής της λογοτεχνίας βιβλιογραφικά, να εκπονούν εργασίες-διδασκαλίες, να τις παρουσιάζουν στο κοινό και να τις εφαρμόζουν στην τάξη στην πρωτοβάθμια ή και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα οργανώνεται σε δύο άξονες, της θεωρίας και της πράξης. Στο θεωρητικό μέρος εκτίθενται με διάλεξη οι σχέσεις και οι κοινωνικές χρήσεις της σύγχρονης λογοτεχνικής θεωρίας και της διδακτικής πράξης, λ.χ. η διδακτική μετάθεση, οι σχολικές χρήσεις της λογοτεχνίας, κ.ά., οι σύγχρονες και καινοτόμες διδακτικές πρακτικές της λογοτεχνίας και παιδικής λογοτεχνίας, όπως λ.χ. μέθοδος σχεδίων εργασίας (project), οι αναγνωστικές κοινότητες, κ.ά., οι γενικές αρχές για μια σύγχρονη διδασκαλία της λογοτεχνίας ως μιας πολιτισμικής πρακτικής, όπως η «πολιτισμική διαθεματικότητα», ο ρόλος του δασκάλου, κλπ. Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται παραδείγματα διδασκαλίας για τους μαθητές του Δ. Σ. με βάση λογοτεχνικά κείμενα διαφόρων ειδών. Προτείνονται παραδείγματα διαθεματικής προσέγγισης κειμένων κατά ηλικία μαθητών κατά τάξη. Επίσης, τρόποι προσέγγισης της λογοτεχνίας εκτός σχολείου, λ.χ. εμπύχωση, αναγνωστικές κοινότητες, κ.ά.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Todorov, Tz. Toubrovsky (επιμ.). (1986). <i>Το Συνέδριο του Σεριζύ</i>. Αθήνα: Επικαιρότητα Αποστολίδου, Β. & Χοντολίδου, Ε. (επιμ.). (1999). <i>Λογοτεχνία και Εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γ. Δαρδανός Αποστολίδου, Β., Καπλάνη, Β. & Χοντολίδου, Ε. (2000) (επιμ.). <i>Διαβάζοντας λογοτεχνία στο σχολείο... Μια νέα πρόταση διδασκαλίας</i>. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γ.Δαρδανός, Φρυδάκη, Ε. (2000). <i>Η θεωρία της λογοτεχνίας στην πράξη της διδασκαλίας</i>. Αθήνα: Κριτική.

- Κατσίκη-Γκίβαλου, Α. (επιμ). (2004). *Η λογοτεχνία σήμερα..Όψεις, αναθεωρήσεις προοπτικές.Πρακτικά Συνεδρίου 2002*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- ΥΠ.Ε.Π.Θ. *Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων του Δημοτικού και Γυμνασίου., Βιβλία για τον Δάσκαλο, για τον Καθηγητή: Ο.Ε.Δ.Β*
- Fish, S. (1980). *Is there a Text in this class? The authority of interpretive Communities*. Cambridge: H.U.P.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διάλεξη- Φροντιστήριο: Διδακτικές προσεγγίσεις
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Γραπτές εξετάσεις- Εργασίες
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Πεζογραφική Λογοτεχνία για Παιδιά και Εφήβους
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 244
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για το μάθημα 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Αλέξανδρος Ν. Ακριτόπουλος
Μαθησιακοί στόχοι	Να γνωρίσουν οι φοιτητές σύγχρονες μεθόδους προσέγγισης και ανάγνωσης της πεζογραφίας για παιδιά και νέους: λαϊκό και σύγχρονο παραμύθι, διήγημα, μυθιστόρημα, θέατρο. Να ερευνούν βιβλιογραφικά το έργο ενός πεζογράφου, να εκπονούν και να παρουσιάζουν μια επιστημονική εργασία με ειδικό θέμα ή με θέμα τη διδακτική του προσέγγιση ή και τα δύο.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα οργανώνεται σε θεωρητική και πρακτική βάση. Στο θεωρητικό μέρος με εισηγήσεις εκτίθεται ιστορικά και κριτικά η πεζογραφία για παιδιά κατά λογοτεχνικά είδη: λαϊκό παραμύθι, μύθος, διήγημα, μυθιστόρημα, θέατρο. Επίσης, εκτίθεται η αφηγηματική ανάλυση των πεζογραφικών έργων και η ερμηνευτική τους προσέγγιση. Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται πεζογραφήματα διαφόρων συγγραφέων: Η παρουσίαση γίνεται με ανάλυση μορφολογική, αφηγηματολογική και σημασιολογική κάθε έργου και προτείνονται τρόποι σύγχρονοι διδακτικής προσέγγισής τους στο Σχολείο. Επίσης, η παρουσίαση συνδέεται και με την εκπόνηση της εργασίας των φοιτητών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ακριτόπουλος, Α.. Ν. (1999). <i>Άρθρα και μελετήματα για την παιδική λογοτεχνία</i> . Θεσσαλονίκη: Δ. Ν. Σαλονικίδης. Αναγνωστόπουλος, Β. Δ. (1990). <i>Τάσεις και εξελίξεις της παιδικής λογοτεχνίας 1970-1980</i> . Εκδ. των Φίλων. Β. Προππ. <i>Η μορφολογία του παραμυθιού</i> , μτφρ. Α. Παρίση. Αθήνα: Καρδαμίτσας. Τσιλιμένη, Τ. (επιμ.) (2004). <i>Το σύγχρονο ελληνικό παιδικό-νεανικό μυθιστόρημα</i> . Αθήνα: Σύγχρονοι Ορίζοντες. Φαρίνου-Μαλαματάρη, Γ. (1987). <i>Αφηγηματικές τεχνικές στον Παπαδιαμάντη</i> . Αθήνα: Κέδρος. Τζούμα, Α. (1997). <i>Εισαγωγή στην αφηγηματολογία</i> . Εκδ. Συμμετρία. Παπαντωνάκης, Γ. (επιμ.), (2006). <i>Πρόσωπα και προσωπεία του αφηγητή στην ελληνική παιδική και νεανική λογοτεχνία της τελευταίας τριακονταετίας</i> , Πατάκης,

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διάλεξη-Φροντιστήριο
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εκπόνηση και προφορική παρουσίαση εργασιών
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Γλωσσοπαιδαγωγικά Θέματα
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 245
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Βασικής κατάρτισης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Σταύρος Καμαρούδης
Μαθησιακοί στόχοι	Εξοικείωση με τη γλωσσική πολυμορφία του πλανήτη μας. Ενδυνάμωση της πολυπολιτισμικής διάστασης της εκπαίδευσης. Αποφυγή του γλωσσικού ρατσισμού.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Οι γλώσσες του κόσμου και η ελληνική. Η ελληνοφωνία στην υφήλιο. Η ελληνική ως μητρική, δεύτερη και ξένη γλώσσα: μέθοδοι, εγχειρίδια, λεξικά. Οπτικοακουστικά μέσα, πολυμέσα. Διγλωσσία, πολυγλωσσία. Η αγγλική ως lingua franca. Η γαλλοφωνία. Σε αναζήτηση της τέλει γλώσσας: Η περίπτωση της Esperanto. Θέματα γλωσσικής επικαιρότητας.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γρίβα, Ε. (2004). <i>Η αγγλική γλώσσα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση</i> . Θεσσαλονίκη: Σταμούλης. Μιχαήλ, Δ. (2003). <i>Γλώσσες που χάνονται</i> . Θεσσαλονίκη: Σταμούλης.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις. Προφορικές παρουσιάσεις, εργασίες, μικροέρευνες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγικές κινητικές εφαρμογές
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 248
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' επιλογή υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	1 ^ο , 2 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο , 4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, συνεργασία 3 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 36 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κλειώ Σέμογλου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα έχουν έρθει σε επαφή με ποικίλα κινητικά σχέδια, ασκήσεις και παιδαγωγικά παιχνίδια και θα είναι σε θέση να τα προσαρμόσουν στις ανάγκες κάθε ηλικίας του Δημοτικού Σχολείου, καθώς και να κάνουν χρήση αυτών σε κάθε χώρο αναψυχής.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Δομή μαθήματος. Ορολογία. Είδη μετακίνησης. Συντάξεις. Βηματισμοί. Τα γυμναστικά βοηθητικά όργανα. Παιδαγωγικά παιχνίδια. Η διδασκαλία των παιχνιδιών. Είδη παιχνιδιών. Μέθοδοι διδασκαλίας, σχέδια παιχνιδιών. Παιχνίδια αίθουσας. Μετρήσεις και δείκτες υγείας. Γύμναση σε σταθμούς. Γυμναστική και μουσική. Βασικά στοιχεία ρυθμού και η χρήση της μουσικής στην ημερήσια γύμναση. Ο προληπτικός χαρακτήρας της γυμναστικής.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Αναστασιάδης, Α. & Γίδαρης, Δ. (1993). <i>Η γυμναστική στην εκπαίδευση</i> . Θεσσαλονίκη: Αυτοέκδοση. Αναστασιάδης, Α. (1993). <i>Το παιχνίδι</i> . Θεσσαλονίκη: University Studio Press. Ρήγα, Β. (2001). <i>Η σωματική έκφραση στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο</i> . Αθήνα: Τυπωθήτω. Χαμηλάκης Ι. & Αγγελιδάκη, Μ. (2000). <i>100 ημερήσια προγράμματα για τις πρώτες τάξεις του δημοτικού</i> . Αθήνα: Αθλότυπο.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και πράξη (γυμναστήριο)
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συμμετοχή – προφορικές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Πολιτισμικά στοιχεία των Ολυμπιακών αγώνων του 4^{ου} αι. μ.Χ.
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 254
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	π. Ειρηναίος Χατζηεφραιμίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Μαθησιακοί στόχοι: Η γνωριμία με βασικά στοιχεία διεξαγωγής των Ολυμπιακών αγώνων κατά τον 4 ^ο αι. μ.Χ., στοιχεία που δείχνουν το πολιτισμικό ήθος των Ελλήνων. Το «ευ αγωνίζεσθαι», η συνάντηση της διανόησης και της τέχνης στους χώρους άθλησης, αποτελούν πρότυπο για την εποχή μας. Παράλληλα επιδιώκεται η παρουσίαση των μαρτυριών των εκκλησιαστικών συγγραφέων για τους Ο.Α., μαρτυρίες που προσδίδουν μοναδική αξία σε αυτούς τους συγγραφείς και τους καθιστούν επίκαιρους.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ρωμαίοι και Ο.Α. – Η στάση των αυτοκρατόρων. – Οι παρεμβάσεις των Ρωμαίων στο χώρο της Ολυμπίας. – Ο επαγγελματισμός των αθλητών. – Η διεξαγωγή των αγώνων. – Μαρτυρίες θύραθεν συγγραφέων. – Μαρτυρίες εκκλησιαστικών συγγραφέων. – Η κατάργηση των Ο.Α.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γιάτσης Σ. (2000), Η ιστορία της άθλησης και των αγώνων στον ελληνικό κόσμο κατά τους ελληνορωμαϊκούς, τους βυζαντινούς και τους νεότερους χρόνους, 2 ^η έκδ. Θεσ/νίκη. Van Nijf (2004), “The Roman Olympics”, ‘Υε Κύε, Οι Ολυμπιακοί αγώνες στην Αρχαιότητα, σ. 186-213, Αθήνα: Ατραπός. Χατζηεφραιμίδης Ε. (2005), Οι Ολυμπιακοί αγώνες πριν την κατάργησή τους (393/426 μ.Χ.): Μαρτυρίες θύραθεν και εκκλησιαστικών συγγραφέων, Θεσσαλονίκη: Σταμούλης.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες - Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων πολιτισμού
Κωδικός μαθήματος	YE262
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο ή 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας (παρακολούθηση σεμιναρίων, παρουσίαση εργασιών) 24 ώρες, επισκέψεις σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς στην πόλη της Φλώρινας με παρουσίαση εργασιών 15 ώρες, προετοιμασία εργασιών, συλλογή ερευνητικών δεδομένων (βιβλιογραφίας – έρευνα πεδίου) 45 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 1 ώρα, συγγραφή εργασιών (σχεδιασμοί προγραμμάτων) ή συγγραφή εργασιών (σχεδιασμοί προγραμμάτων) και υλοποίησή τους στο σχολείο 33 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κώστας Κασβίκης
Μαθησιακοί στόχοι	Να εξοικειωθεί ο φοιτητής με την έννοια του πολιτισμού, να ευαισθητοποιηθεί για ζητήματα διδακτικής αξιοποίησης του πολιτισμικού αποθέματος και ασκηθεί στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση δράσεων σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι θεωρητικό και πρακτικό. Περιλαμβάνει τη θεωρητική προσέγγιση και εξοικείωση με τις έννοιες του πολιτισμού, των πολιτιστικών δομών – θεσμών, της πολιτιστικής πολιτικής και της σχέσης πολιτισμού και κοινωνίας. Ζητήματα πολιτισμού στην εκπαίδευση: ο πολιτισμός στο σχολικό πρόγραμμα και εκπαιδευτικό υλικό, εκπαιδευτική πολιτική πολιτισμικών θεσμών, Πρόγραμμα «Μελίνα». Οργανωτικές, μεθοδολογικές και παιδαγωγικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων πολιτισμού, μορφές, στάδια, αξιολόγηση. Η μέθοδος “Project”. Στο πρακτικό επίπεδο οι φοιτητές επισκέπτονται πολιτισμικούς φορείς της Φλώρινας (μουσεία, πινακοθήκες, αρχαιολογικούς χώρους, βιβλιοθήκες, λαογραφικές συλλογές, Σχολή Καλών Τεχνών), παρουσιάζουν σε ομάδες το φορέα και τις δυνατότητες του για διδακτική αξιοποίηση με σχολικές ομάδες και σχεδιάζουν (ή και υλοποιούν) εκπαιδευτικές δράσεις με αφορμή αυτούς.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ανδρέου, Α. Π. – Βαμβακίδου, Ι. (2006) <i>Ο πληθυσμός των αγαλμάτων. Η περίπτωση της Φλώρινας</i> . Σταμούλης, Θεσ/νίκη.

Βερνίκος, Ν. – Δασκαλοπούλου, Σ. (2005) *Πολιτισμικές βιομηχανίες*. Κριτική: Αθήνα.
 Κόκκινος, Γ. – Αλεξάκη, Ευ. επιμ. (2002) *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη μουσειακή αγωγή*. Μεταίχμιο: Αθήνα.
 Νικονάνου, Ν. – Κασβίκης, Κ. (2008) *Εκπαιδευτικά Ταξίδια στο χρόνο. Εμπειρίες και ερμηνείες του παρελθόντος*. Πατάκης: Αθήνα.
 Νικονάνου, Ν. (2010) *Μουσειοπαιδαγωγική. Από τη θεωρία στην πράξη*. Πατάκης: Αθήνα.
 Burke, P. (2009) *Τι είναι πολιτισμική ιστορία;* (μτφρ. Σπύρος Σηφακάκης). Μεταίχμιο: Αθήνα.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις , συζήτηση, επισκέψεις σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς, ασκήσεις.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία και Εικόνα
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ/ΕΕ 263
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής και ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης κι έρευνα
Έτος σπουδών	3 ^ο και 4 ^ο
Εξάμηνο	Ε΄. ΣΤ΄ Ζ΄ Κ΄ Η΄
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS, 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τις διαλέξεις 39 ώρες, προετοιμασία για την εργασία και τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 1 ώρα
Όνομα διδάσκοντα	Αντρέας Π. Ανδρέου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτήτριες/τές να είναι σε θέση μόνοι τους ή/και σε συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς, να σχεδιάσουν, να οργανώσουν, να εφαρμόσουν και να αξιολογήσουν σχολικά προγράμματα ιστορικής εκπαίδευσης με κύριο εργαλείο την εικόνα –στην ευρύτερή της έννοια- κατάλληλα για παιδιά ηλικιών από 6 έως 12 έτη.
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η χρήση της εικόνας στο μάθημα της Ιστορίας. Η εικόνα –με την ευρύτερή της έννοια –ως τεκμήριο ιστορίας και τα προβλήματα που αναδύονται. Μέθοδοι ανάγνωσης και ερμηνείας των εικόνων. Ιστορική εικόνα και αναπαραστάσεις της αρχαίας ελληνικής, βυζαντινής και της νεότερης/σύγχρονης ιστορίας. Εικονογραφία και Εικονολογία. Υλικός πολιτισμός δια μέσου των εικόνων. Λειτουργίες της εικόνας. Οι εικόνες στα σχολικά εγχειρίδια Ιστορίας. Αξιοποίηση της εικόνας στη διδασκαλία της Ιστορίας. Πρακτική άσκηση σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης προγράμματος ιστορικής εκπαίδευσης με κύριο εργαλείο την εικόνα από τις ομάδες εργασίας των φοιτητριών/τών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Φ. Κ. Βώρος, (1993), <i>Η διδασκαλία της Ιστορίας με αξιοποίηση της εικόνας</i> . Αθήνα, Παπαδήμας. P. Burke,(2003) <i>Αυτοψία. Οι χρήσεις των εικόνων ως ιστορικών μαρτυριών</i> . Αθήνα Μεταίχμιο. Α. Π. Ανδρέου- Ι. Βαμβακίδου, (2006) <i>Ο πληθυσμός των αγαλμάτων, η περίπτωση της Φλώρινας</i> . Θεσσαλονίκη, Σταμούλης Ι. Βρεττός, (2009), <i>Εικόνα και Σχολικό Εγχειρίδιο</i> . Αθήνα
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις – Εργαστήρια – Ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασία και προφορικές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ο γραμματισμός στο σχολείο: κατανόηση και παραγωγή κειμένων
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 266
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για την παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, προετοιμασία για τη γραπτή εξέταση 33 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αγγελική Σακελλαρίου
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτήτριες/-ές θα πρέπει να μπορούν να: - γνωρίζουν πότε μια συνέχεια λόγου συνιστά κείμενο και να αναγνωρίζουν τα στοιχεία κειμενικής συνοχής. - προσεγγίζουν κριτικά τα ρητά και υπόρρητα νοήματα των κειμένων. - διδάσκουν τους τρόπους συγκρότησης παραγράφου και περίληψης. - διακρίνουν τα βασικά χαρακτηριστικά της περιγραφής, της αφήγησης και της επιχειρηματολογίας. - να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά βασικών κειμενικών ειδών. - να γνωρίζουν στρατηγικές προαγωγής των δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής κειμένου, για να μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές τους. - αξιολογούν τον μαθητικό λόγο βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	- Εισαγωγή στην έννοια του γραμματισμού με έμφαση στον κριτικό γραμματισμό. - Κριτήρια κειμενικότητας με έμφαση στη συνοχή του κειμένου. - Η συγκρότηση της παραγράφου. - Η συγκρότηση της περίληψης. - Τα είδη λόγου: περιγραφή, αφήγηση, επιχειρηματολογία. οδηγίες. - Εισαγωγή στην έννοια του κειμενικού είδους. Εξέταση βασικών κειμενικών ειδών (δημοσιογραφικό άρθρο, διαφήμιση, παραμύθι κ.ά.) και των χαρακτηριστικών τους. - Στρατηγικές προαγωγής των δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής κειμένου των

μαθητών

- Τρόποι αξιολόγησης του λόγου των μαθητών (εξέταση μαθητικών γραπτών).

Ενδεικτική βιβλιογραφία Αρχάκης, Α. 2005. *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.
Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος, Δ. 2011. *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Πατάκης.
Χαραλαμπόπουλος, Α. 2006. *Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση*. Θεσ/κη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Μαθήματα Θετικών Επιστημών

Τίτλος Μαθήματος	Στοιχεία Ιστορίας των Μαθηματικών και Μαθηματική Εκπαίδευση
Κωδικός Μαθήματος	ΥΕ 337
Είδος Μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο Μαθήματος	Εισαγωγικά
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για διδασκαλία 24 ώρες, συνεργασία με τον διδάσκοντα 14 ώρες, συγγραφή εργασίας 36 ώρες.
Όνομα Διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης
Μαθησιακοί στόχοι	Η παρουσίαση μαθηματικών εννοιών από την Ιστορία του αντικειμένου και οι τρόποι διδακτικής χρήσης τους.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Παρουσίαση της Παγκόσμιας ιστορίας του Αριθμού και των Αριθμητικών συστημάτων. Στοιχεία από τη Βαβυλωνιακή, Αιγυπτιακή, Ελληνική, Αραβική, Κινέζικη και Ινδική Μαθηματική παράδοση που σχετίζονται με έννοιες οι οποίες παρουσιάζονται στη διδασκαλία του Δημοτικού Σχολείου. Μελέτες περίπτωσης: Μέθοδοι πολλαπλασιασμού, Πειραματική γεωμετρία του Μεσαίωνα στην Δυτική και Βυζαντινή Μαθηματική παράδοση, Μέτρα και Σταθμά, Η ιστορία του κλάσματος. Το μάθημα αναφέρεται συχνά και σε πρακτικές (θέματα, διαστάσεις της διδασκαλίας, πλαίσια μάθησης κ.λπ) που αφορούν μεγαλύτερες ηλικίες, εκτός από την παιδική.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Heath, T.L. (2001). <i>Ιστορία των Ελληνικών Μαθηματικών</i> , Τόμος I & II. Αθήνα: Κ.Ε.ΕΠ.ΕΚ. Σημειώσεις από τον Διδάσκοντα. Fauvel, J. & Gray, J. (1988). <i>The History of Mathematics-A reader</i> . MacMillan Press Ltd. & Open University,. Grouws, D.A. (ed.) (1992). <i>Handbook of Research on Mathematics Teaching and Learning</i> . Macmillan Publ.. Fauvel, J. & van Maanen J. (eds.). (2000). <i>History in Mathematics Education. The ICMI Study</i> .
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διδασκαλία
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συγγραφή εργασίας και Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου στις Φυσικές Επιστήμες
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 338
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διάλεξης 3, ατομική εργασία 30 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 2 ώρες, workshops 36 ώρες, χρήση διαδικτύου-νέων τεχνολογιών 25 ώρες, επισκόπηση βιβλιογραφίας 10 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Άννα Σπύρτου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες: 1) Να μπορούν να αναγνωρίζουν όψεις της Παιδαγωγικής Γνώσης του Περιεχομένου τόσο στο διδακτικό τους σχεδιασμό όσο και στις διδασκαλίες τους. 2) Να είναι ικανοί να επιλέγουν ή/και να δημιουργούν κατάλληλο διδακτικό υλικό (τρισδιάστατα αντικείμενα, πειραματικές δραστηριότητες, φύλλα εργασίας κ.λπ.). 3) Να είναι ικανοί να εφαρμόζουν στις διδασκαλίες τους τα πορίσματα της σύγχρονης έρευνας που συναντούν στη βιβλιογραφία.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Οι Έννοιες της Φυσικής και οι Αναπαραστάσεις τους Αναπτύσσονται όψεις της «Παιδαγωγικής Γνώσης του Περιεχομένου» στις Φυσικές Επιστήμες όπως: 1) η «επιστημονική γνώση του περιεχομένου», 2) σχεδιασμός υλικών και πειραματικών δραστηριοτήτων, 3) ο «διδακτικός μετασχηματισμός του περιεχομένου», 4) γνώση των προαπαιτούμενων γνώσεων των μαθητών/τριών και των πιθανών παρανοήσεών τους, 5) χρήση νέων τεχνολογιών για τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών, 6) μελέτη των σύγχρονων ερευνητικών αποτελεσμάτων στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών και η εφαρμογή τους στη διδασκαλία.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Χαλκιά, Κ. (2010). Διδάσκοντας Φυσικές Επιστήμες. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. Ζησιμόπουλος, Γ., Καφετζόπουλος, Κ., Μουτζούρη-Μανούσου, Ε., Παπασταματίου, Ν. (2002). <i>Θέματα Διδακτικής για τα Μαθήματα των Φυσικών Επιστημών</i> . Αθήνα: Πατάκης.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Σεμινάρια, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες, Διδασκαλίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εικονική πραγματικότητα και εκπαιδευτικές εφαρμογές τεχνητής ευφυΐας
Κωδικός μαθήματος	YE 339
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 30 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 2 ώρες, εργασία 36 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Παλαιγεωργίου
Μαθησιακοί στόχοι	Να κατανοήσουν οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί τις εκπαιδευτικές εφαρμογές εικονικής πραγματικότητας και τεχνητής ευφυΐας και να σχεδιάζουν και αναπτύσσουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε εικονικά εργαστήρια και ευφυή περιβάλλοντα μάθησης.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εικονικός κόσμος χωρίς αλληλεπίδραση, εικονικός κόσμος με αλληλεπίδραση, εικονική πραγματικότητα, ευφυή περιβάλλοντα μάθησης, εικονικά εργαστήρια, εκπαιδευτική ρομποτική.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	
Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασία - project
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εφαρμογές Εκπαιδευτικής Έρευνας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 342
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν
Επίπεδο του Μαθήματος	βασικής κατάρτισης ή εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο , 6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τις διαλέξεις 25 ώρες, οργάνωση και διεξαγωγή έρευνας 30 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Ελένη Τσακίριδου
Μαθησιακοί στόχοι	Μαθησιακοί στόχοι είναι η εφαρμογή μεθόδων για την οργάνωση και διεξαγωγή ερευνών, καθώς και η εφαρμογή στατιστικών μεθόδων επεξεργασίας δεδομένων.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Στατιστική, Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας Διοργάνωση ερευνών. Συλλογή και παρουσίαση δεδομένων. Χρήση Η/Υ. Εφαρμογές Μεθοδολογίας Έρευνας και Στατιστικής
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Cohen, L. & Manion, L. (1994). <i>Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο. Τσάντας, κ.ά. (1999). <i>Ανάλυση δεδομένων με τη βοήθεια στατιστικών πακέτων</i> . Θεσσαλονίκη: εκδ. Ζήτη. Βήμα, βήμα ελληνικό Microsoft Excel. Αθήνα: Κλειδάριθμος. Ανδριώτης, Κ. (2003). <i>Ποσοτική έρευνα και ανάλυση δεδομένων με τη χρήση του SPSS11.5</i> . Αθήνα: Κλειδάριθμος. Verma, G. (2005). <i>Εκπαιδευτική Έρευνα</i> . Αθήνα: Δαρδανός
Μέθοδοι διδασκαλίας	Εργαστηριακά μαθήματα – πρακτικές εφαρμογές
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά – αγγλικά

Τίτλος μαθήματος	Διαχείριση Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας II
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ346
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ελένη Τσακιρίδου
Μαθησιακοί στόχοι	Σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με βασικές γνώσεις για την ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων. Να τους βοηθήσει να αποκτήσουν ουσιαστική επαφή με την επιχειρηματικότητα, να αναπτύξουν την αυτενέργεια και την ερευνητική τους ικανότητα και να εξοικειωθούν με την αντιμετώπιση επιχειρηματικών προβλημάτων.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Διαχείριση Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας I Το μάθημα εστιάζει σε ειδικότερα ζητήματα επιχειρηματικότητας που αφορούν: την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, την εισαγωγή στο marketing, την έρευνα αγοράς, τη χρηματοδότηση, τη τιμολόγηση, την κοστολόγηση, την ανάπτυξη ιδεών για νέα προϊόντα και υπηρεσίες και την αξιολόγηση ιδεών. Σε αυτό συμβάλει σημαντικά και η σύνδεση της ακαδημαϊκής κοινότητας με τις επιχειρήσεις (οργάνωση επισκέψεων, πρόσκληση επιχειρηματιών) για να εκπονηθεί τελικά από κάθε ομάδα φοιτητών ένα επιχειρηματικό σχέδιο (business plan).
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Σαρρή, Κ. Τριχοπούλου, Α. (2012). Γυναικεία Επιχειρηματικότητα. Προσέγγιση της Ελληνικής Πραγματικότητας, εκδ. ROSILI, Θεσσαλονίκη. Deakins, D. Freel, M. (2007). Επιχειρηματικότητα Entrepreneurship and Small Firms, εκδ. Κριτική, Αθήνα.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

Τίτλος μαθήματος	Ηθική και Συναισθηματική ανάπτυξη
Κωδικός μαθήματος	ΕΕ 145
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 24 ώρες, εργασίες στη διάρκεια των μαθημάτων 30 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτρης Πνευματικός
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τις σημαντικότερες πτυχές της ηθικής και της συναισθηματικής ανάπτυξης που έχουν μελετηθεί στο παρελθόν, ώστε να χειρίζονται με αποτελεσματικότητα ζητήματα που αφορούν στην ηθική και τη συναισθηματική πλευρά των παιδιών.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Εξελικτική Ψυχολογία Αναπτύσσονται οι θεωρίες που προτάθηκαν για να ερμηνεύσουν την ηθική και συναισθηματική ανάπτυξη και περιγράφονται οι παράγοντες (ατομικοί, κοινωνικοί, πολιτισμικοί, κτλ.) που ασκούν σημαντική επίδραση σε αυτή. Συγκεκριμένα, τα θέματα που συζητιούνται σε κάθε περιοχή είναι τα εξής: <i>Ηθική ανάπτυξη:</i> οι θεωρίες του Piaget και του Kohlberg για τα στάδια που ακολουθεί η ηθική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου, τρόποι εξέτασης της ηθικής ανάπτυξης, η θεωρία της ενσυναίσθησης του Hoffman, ανάπτυξη της αλτρουιστικής συμπεριφοράς. Συζητούνται, ακόμη, σύγχρονοι προβληματισμοί όπως είναι η έννοια της συναισθηματικής νοημοσύνης, η εκπαίδευση για την καλλιέργεια ηθικών εννοιών όπως η βιοηθική, η αντιρατσιστική και δημοκρατική συμπεριφορά, η ανεκτικότητα, η συγχωρητικότητα, κ.ά. <i>Συναισθηματική ανάπτυξη:</i> η φύση, η γένεση και η ανάπτυξη των συναισθημάτων, βασικά και σύνθετα συναισθήματα (π.χ., τα συναισθήματα της χαράς, του άγχους και του φόβου), πώς τα συναισθήματα αλληλεπιδρούν με άλλες ψυχολογικές διαστάσεις, όπως η σκέψη, η προσωπικότητα, η συμπεριφορά. Τέλος, προτείνονται δραστηριότητες για την ηθική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Damon, W. (1995). <i>Ο κοινωνικός κόσμος του παιδιού</i> . Αθήνα: Gutenberg. Goleman, D. (1996). <i>Η συναισθηματική νοημοσύνη</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Gottman, J. (2000). <i>Η συναισθηματική νοημοσύνη των</i>

παιδιών: Πώς να μεγαλώσουμε παιδιά με
συναισθηματική νοημοσύνη. Αθήνα: Ελληνικά
Γράμματα.

Κακαβούλης, Α. (1990). *Ψυχοπαιδαγωγικά Α΄: Συναισθηματική ανάπτυξη και αγωγή*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Κακαβούλης, Α. (1994). *Ψυχοπαιδαγωγικά Β΄: Ηθική ανάπτυξη και αγωγή*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Κακαβούλης, Α. (1999). *Παιδικός αλτρουισμός: Πώς τα παιδιά εκδηλώνουν την αγάπη τους*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Πλατσίδου, Μ. (2010). *Η συναισθηματική νοημοσύνη: Θεωρητικά μοντέλα, τρόποι μέτρησης και εφαρμογές στην εκπαίδευση και την εργασία*. Αθήνα: Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας Εργαστήρια

Μέθοδοι αξιολόγησης Εργασίες στη διάρκεια των μαθημάτων και τελικές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο
Κωδικός μαθήματος	ΕΕ 501
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης, Εργαστηριακό
Έτος σπουδών	3 ^ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECT 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση σεμιναρίων 36 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/ βιβλίων, προετοιμασία εργασιών) 26 ώρες, επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία και σε Δημοτικά Σχολεία και συλλογή ερευνητικών δεδομένων, εφαρμογή του ερευνητικού προγράμματος 24 ώρες, αξιολόγηση του προγράμματος 4 ώρες.
Όνομα των διδασκόντων	Καλλιόπη Βруνιώτη (ΠΤΝ) Ιωάννης Δ. Θωίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Κομβικό στόχο του μαθήματος αποτελεί αυτή καθαυτή η βιωματική διαδικασία της συνεκπαίδευσης των φοιτητριών/των του ΠΤΝ και αυτών του ΠΤΔΕ, για την ομαλή μετάβαση του παιδιού από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο, μέσα από την ανάπτυξη μιας κουλτούρας συνεργασίας μεταξύ των δυο ιδρυμάτων. Οι φοιτητές/τριες αναμένεται: • να γνωρίσουν τις δυσκολίες αλλά και τις αναπτυξιακές προκλήσεις που δημιουργεί η διακοπή της συνέχειας στη διαδικασία αγωγής και μάθησης του παιδιού κατά τη μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο, • να γνωρίσουν τις επιπτώσεις που έχει η μη ομαλή μετάβαση στην περαιτέρω σχολική πορεία του παιδιού αλλά και στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς του, • να αντιπαρατεθούν με ζητήματα σχετικά με την οργανική σύνδεση του Νηπιαγωγείου με το Δημοτικό Σχολείο, • να μελετήσουν κομβικά θέματα της μετάβασης/συνεργασίας, όπως π.χ. το ζήτημα της σχολικής ετοιμότητας στο πλαίσιο της οικοσυστημικής προσέγγισης του Urie Bronfenbrenner (οικογένεια, Νηπιαγωγείο, Δημ. Σχολείο, τοπική κοινωνία) • να συμβάλουν στην ανάπτυξη κοινού project μεταξύ των παιδιών του Νηπιαγωγείου και των παιδιών της πρώτης Δημοτικού με θέμα το οποίο θα αποφασιστεί από την κάθε σύμπραξη ξεχωριστά. • να εφαρμόσουν συγκεκριμένες δραστηριότητες και στρατηγικές ομαλής μετάβασης και συνεργασίας μεταξύ των δυο ιδρυμάτων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εκτός από τις θεωρητικές εισηγήσεις στη σχολή οι φοιτητές/τριες ανά ζεύγη, ένας/μία του ΠΤΔΕ και ένας /μία του ΠΤΝ αναλαμβάνουν ένα τμήμα υπό σχολική ένταξη νηπίων με τα οποία θα συνεργασθούν μέχρι αυτά να

αποφοιτήσουν από το Νηπιαγωγείο.

Επιγραμματικά η συνεργασία των φοιτητών/τριών με τις συμπτράξεις στο εαρινό εξάμηνο περιλαμβάνει:

- εξοικείωση μεταξύ των φοιτητών/τριων και των υπό σχολική ένταξη νηπίων.
- παρατήρηση των υπό σχολική ένταξη νηπίων από τους/τις φοιτητές/τριες στο χώρο του Νηπιαγωγείου και στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου (συμμετοχική παρατήρηση).
- συνεντεύξεις με τα υπό σχολική ένταξη νήπια, στο Νηπιαγωγείο (παραμύθι/παιχνίδι με στόχο τη διερεύνηση των προσδοκιών των παιδιών για το Δημ. Σχολείο **πριν** την ένταξή τους σε αυτό).
- συνεντεύξεις με τους γονείς των υπό σχολική ένταξη νηπίων.
- συνέντευξη με τη νηπιαγωγό των υπό σχολική ένταξη νηπίων.
- συμμετοχή στην διοργάνωση και υλοποίηση αμοιβαίων επισκέψεων και κοινών εκδηλώσεων μεταξύ Νηπιαγωγείου και Δημ. Σχολείου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Βруниώτη, Κ. (1999) *"Η συνεργασία νηπιαγωγών και δασκάλων/σσών ως παράγοντας διαμόρφωσης ισότητας ευκαιριών κατά τη μετάβαση των παιδιών από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο στην Ελλάδα και στη Γερμανία"*, στα: Πρακτικά του Η' Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος (Ιωάννινα, 17-19/10/1997), Αθήνα 1999, σελ. 611-625

Βруниώτη, Κ. (2000) *"Θεσμικός διαχωρισμός και συνεργασία μεταξύ Νηπιαγωγείου και Πρωτοβάθμιου Σχολείου στη Γερμανία και στην Ελλάδα. Εμπειρική – συγκριτική προσέγγιση των απόψεων Ελλήνων και Γερμανών εκπαιδευτικών"*. Διδακτορική Διατριβή, έκδοση Πανεπιστημίου Αθηνών

Βруниώτη, Κ. / Ματσαγγούρας, Η.(2005) *"Μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο: Μια οικοσυ-στημική ερευνητική προσέγγιση των κοινωνικών σχέσεων των αρχάριων μαθητών και μαθητριών στην σχολική τάξη"*, στο: Παιδαγωγική Επιθεώρηση, τευχ. 40, Αθήνα, Ατραπός, σελ. 78-102

Βруниώτη, Κ. (2007) *"Σχολική ένταξη και οικογένεια: Μια ερευνητική προσέγγιση των εμπειριών των παιδιών στην αφετηρία της σχολικής ζωής, από τη σκοπιά των γονέων"*, στο: Επιστήμες Αγωγής, τευχ. 2, Αθήνα, Ατραπός, σελ. 67-87

Σωτηρίου, Α./Ζαφειροπούλου, / Μ. (2003) *"Αλλαγές στην έννοια του εαυτού των παιδιών κατά τη μετάβασή τους από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο"*, στο: Ψυχολογία 10 (1), 96-118

Griebel, W. & Niesel, R. (2004) *"Transitionen"*. Weinheim: Beltz.

Dunlop, A-W. & Fabian, H. (2007) *"Informing transitions in the early years"*. Berkshire: Open University Press

Downer, J. /Driscoll, K. and Pianta, R. (2006) *"Transition*

from Kindergarten to first Grade", στο: Gullo, D-F (ed.) *K- Today: Teaching and Learning in the Kindergarten Year*, (σελ.151-160) . Washington, DC: National Association for the Education of Young Children (NAEYC)

Vrinioti, K. /Matsagouras, E. (2005) *"The Transition from Kindergarten to School: Social Life and Learning in the School Class from the Perspective of the Beginners*, European Conference on Education Research, της European Education Research Association (EERA), Ρέθυμνο, 22-25 /9/2004
στη: <http://www.leeds.ac.uk/educol/documents/150041.htm>

Μέθοδοι διδασκαλίας

(α)Θεωρητικές εισηγήσεις.(β) Εργαστήριο για την προετοιμασία των επισκέψεων των φοιτητών/τριων (ανά ζεύγη, ένας/μια του ΠΤΔΕ και ένας/μια του ΠΤΝ) στις **συμπράξεις** Νηπιαγωγείων-Δημοτικών Σχολείων, όπου οι φοιτητές θα αναπτύξουν ένα project μετάβασης από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο και συνεργασίας μεταξύ των δυο ιδρυμάτων.

**Μέθοδοι αξιολόγησης
Γλώσσα διδασκαλίας**

Αξιολόγηση ομαδικών εργασιών
Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στην Ιστορία του Βιβλίου
Κωδικός μαθήματος	EE 505
Είδος μαθήματος	<i>Ελεύθερης Επιλογής</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	3 ^ο ή 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECT 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις: 30 Διεξαγωγή ομαδικών εργαστηριακών ασκήσεων: 40 Προετοιμασία φοιτητή για εργαστηριακές ασκήσεις: 16 Ατομική έρευνα και μελέτη: 10 Προετοιμασία για την παρακολούθηση του μαθήματος: 10 Συμμετοχή σε δράσεις φιλαναγνωσίας: 12 Συνεργασία με το διδάσκοντα: 2 Σύνολο ωρών:120 ώρες
Όνομα των διδασκόντων	Ευθυμία Παπαγεωργίου Ε.Ε.ΔΙ.Π. Αγωγής για το Βιβλίο - Βιβλιολογία (Εργαστήριο Αγωγής για το βιβλίο – «Βιβλιολογείον Μίμης Σουλιώτης»)
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να γνωρίσουν την μακραίωνη ιστορία του βιβλίου ώστε να το επανεκτιμήσουν και να επαναπροσδιορίσουν την εκπαιδευτική τους σχέση μ' αυτό. Θα εμπλουτίσουν και θα συστηματικοποιήσουν τις γνώσεις τους για το βιβλίο ως αντικείμενο, έτσι ώστε να είναι σε θέση να τις εφαρμόσουν στην εκπαιδευτική διαδικασία (Βιβλιοαγωγή)
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	- Εισαγωγή στην Ιστορία του Βιβλίου (χειρόγραφο – έντυπο) η οποία ταυτίζεται με την ιστορία του ίδιου του πολιτισμού. Ιστορία γραφής, των γραφικών υλών, της ανάγνωσης, των βιβλιοθηκών, της τυπογραφίας, της βιβλιοδεσίας. Η διαχρονική χρησιμότητα και χρηστικότητα του βιβλίου. Η θέση, ο ρόλος και η βιωσιμότητα του βιβλίου στη εκπαίδευση σήμερα.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Barbier, Frederic (2002). Ιστορία του Βιβλίου. Αθήνα: Μεταίχμιο. Ηλιού, Φιλ.(2005). Ιστορία του Ελληνικού Βιβλίου. Κρήτη: Παν/μιακές εκδόσεις Κρήτης Bolter, Jay David (2004). Οι μεταμορφώσεις της γραφής: υπολογιστές, υπερκείμενο και αναμορφώσεις της τυπογραφίας.Αθήνα: Μεταίχμιο Mioni, E. (2004). Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και Κωδικολογία. Αθήνα:ΜΙΕΤ
Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρητικές διαλέξεις, εργαστηριακές εφαρμογές
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργαστηριακή τελική εργασία (κατασκευή), συμμετοχή σε δράσεις του Εργαστηρίου κατά τη διάρκεια του εξαμήνου
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στις τέχνες του βιβλίου
Κωδικός μαθήματος	ΕΕ 506
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης – Εφαρμογής
Έτος σπουδών	
Εξάμηνο	
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECT 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Εργαστηριακές ασκήσεις: 40 ώρες Φροντιστηριακές ασκήσεις: 10 ώρες Προετοιμασία για τις εργαστηριακές ασκήσεις: 20 ώρες Ατομική έρευνα και μελέτη (αναζήτηση βιβλιογραφίας – πλοήγηση στο διαδίκτυο): 20 ώρες Προετοιμασία για ομαδικές δραστηριότητες: 20 Επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία: 8 Συνεργασία με το διδάσκοντα: 2 Σύνολο ωρών: 120 ώρες
Όνομα των διδασκόντων	Ευθυμία Παπαγεωργίου Ε.Ε.ΔΙ.Π. Αγωγής για το Βιβλίο - Βιβλιολογία (Εργαστήριο Αγωγής για το βιβλίο – «Βιβλιολογείον Μίμης Σουλιώτης»)
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με την τέχνη της χειροποίητης βιβλιοδεσίας και της τυπογραφίας, βιώνοντας την άρρηκτη σχέση ύλη περιεχομένου, αισθητικής - μορφολογίας. Θα είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να παράγουν ένα αυθεντικό, ραφτό βιβλίο σύμφωνα με όλους του εκδοτικούς, τυπογραφικούς βιβλιοθηκονομικούς κανόνες.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η γόνιμη σχέση του φοιτητή με το βιβλίο ως αντικείμενο. Γνωριμία με τις τέχνες και τις τεχνικές παραγωγής ενός βιβλίου. Βιβλιοδεσία –Τυπογραφία – Εκδοτικές εργασίες,. Βιβλιοθηκονομικές δραστηριότητες. Τεχνικές ανάγνωσης.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γιανιάρης, Ανδρέας- Γιανιάρη, Φρόσω Α. (1983). Βιβλιοδεσία: τέχνη και τεχνική Κική Δούνη κ.α. (2010). Η τέχνη και η τεχνική της βιβλιοδεσίας. Αθήνα: Μουσείο Μπενάκη Bringinghurst, Elizabeth (2004). Στοιχεία της τυπογραφικής τέχνης. Αθήνα: Παν/κές Εκδόσεις Κρήτης Πρακτικά του 1ου παγκοσμίου συνεδρίου τυπογραφίας και οπτικής επικοινωνίας (2002). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Παν/μίου Μακεδονίας

Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρητικές διαλέξεις, εργαστηριακές εφαρμογές
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργαστηριακή τελική εργασία (κατασκευή), συμμετοχή σε δράσεις του Εργαστηρίου κατά τη διάρκεια του εξαμήνου
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Ξένη Γλώσσα

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στην αγγλική εκπαιδευτική ορολογία
Κωδικός μαθήματος	ΞΑΓ Ι
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	0 ΠΜ/ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 20, επίβλεψη-αξιολόγηση 17, προετοιμασία για τις εξετάσεις 10.
Όνομα διδάσκοντα	Αποσπασμένοι Εκπαιδευτικοί (υπ. Ελένη Γρίβα)
Μαθησιακοί στόχοι	Στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με την αγγλική εκπαιδευτική ορολογία, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν αγγλικά κείμενα της ειδικότητάς τους.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Κατανόηση, επεξεργασία και σχολιασμός απλοποιημένων κειμένων παιδαγωγικού και επιστημονικού λόγου και συμμετοχή των φοιτητών σε επικοινωνιακές καταστάσεις που ανακύπτουν στο πλαίσιο των επιστημονικών ενδιαφερόντων. Στο στάδιο αυτό επιδιώκεται η καλλιέργεια των τεσσάρων γλωσσικών ικανοτήτων- ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής με ιδιαίτερη έμφαση στη δεξιότητα της ανάγνωσης, μέσα από τη μελέτη συγκεκριμένων θεμάτων των Επιστημών της Αγωγής.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Σημειώσεις μαθήματος με συλλογή αγγλικών κειμένων των επιστημών της αγωγής
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, δραστηριότητες σε ομάδες, workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Αγγλική

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στη γαλλική/γερμανική εκπαιδευτική ορολογία
Κωδικός μαθήματος	ΞΓΓ 1
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	0 ΠΜ/ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 20, προετοιμασία για τις εξετάσεις 10.
Όνομα διδάσκοντα	Αποσπασμένος Εκπαιδευτικός
Μαθησιακοί στόχοι	Μαθησιακοί στόχοι είναι η καλλιέργεια των τεσσάρων γλωσσικών δεξιοτήτων, ώστε να μετέχουν οι φοιτητές επιτυχώς σε καταστάσεις επικοινωνίας που ανακύπτουν στη σύγχρονη ζωή και στο πλαίσιο των επιστημονικών ενδιαφερόντων τους.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ταχύρυθμη επανάληψη και συστηματοποίηση της υπάρχουσας γνώσης των φοιτητών στη γαλλική/γερμανική γλώσσα, με γνώμονα την αναγκαιότητα ευρύτερης κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου. Επεξεργασία αυθεντικών κειμένων και γλωσσικές ασκήσεις.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Συλλογή γαλλικών/γερμανικών αυθεντικών κειμένων
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, δραστηριότητες σε ομάδες
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Γαλλική/Γερμανική

Τίτλος μαθήματος	Επεξεργασία αγγλικών κειμένων των Επιστημών της Αγωγής
Κωδικός μαθήματος	ΞΑΓ II
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	0 ΠΜ/ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 17, προετοιμασία για τις εξετάσεις 10.
Όνομα διδάσκοντα	Αποσπασμένη εκπαιδευτικός
Μαθησιακοί στόχοι	Μαθησιακοί στόχοι είναι να βοηθηθούν οι φοιτητές: να μελετούν αγγλικά αυθεντικά κείμενα σχετικά με τα επιστημονικά τους ενδιαφέροντα, ώστε να μάθουν να ανατρέχουν μόνοι τους σε αγγλόφωνες πηγές.
Προαπαιτούμενα	Εισαγωγή στην αγγλική εκπαιδευτική ορολογία.
Περιεχόμενο του μαθήματος	Επιδίωξη του μαθήματος είναι η ανάπτυξη στρατηγικών και τεχνικών ανάγνωσης και επεξεργασίας ειδικών επιστημονικών αυθεντικών κειμένων που σχετίζονται με το χώρο των Επιστημών της Αγωγής. Τυπολογία και δομή της αγγλόφωνης επιστημονικής αρθρογραφίας. Ταξινόμηση των διαφόρων ειδών κειμένων. Ανάλυση της δομής και λειτουργίας τους.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Σημειώσεις μαθήματος με συλλογή αγγλικών αυθεντικών κειμένων των επιστημών της αγωγής
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, δραστηριότητες σε ομάδες, workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Αγγλική

Τίτλος μαθήματος	Επεξεργασία γαλλικών/γερμανικών κειμένων των Επιστημών της Αγωγής
Κωδικός μαθήματος	ΞΓΓ II
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	0 ΠΜ/ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 20, προετοιμασία για τις εξετάσεις 10.
Όνομα διδάσκοντα	Αποσπασμένος Εκπαιδευτικός
Μαθησιακοί στόχοι	Στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τη γαλλική εκπαιδευτική ορολογία, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν γαλλικά απλοποιημένα κείμενα της ειδικότητάς τους.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Εισαγωγή στη γαλλική/γερμανική εκπαιδευτική ορολογία. Εξοικείωση των φοιτητών με την εκπαιδευτική ορολογία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάγνωση, την κατανόηση και το σχολιασμό απλοποιημένων κειμένων παιδαγωγικού και επιστημονικού λόγου. Επιπλέον επιδιώκεται η καλλιέργεια των τεσσάρων γλωσσικών δεξιοτήτων – γραπτής και προφορικής έκφρασης, ανάγνωσης και ακρόασης – μέσα από τη μελέτη συγκεκριμένων θεμάτων του επιστημονικού τους τομέα.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Σημειώσεις μαθήματος με συλλογή γαλλικών κειμένων των Επιστημών της Αγωγής
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, δραστηριότητες σε ομάδες
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Γαλλική/Γερμανική

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(Με βάση το άρθρο 25 του Ν. 1268/82, το άρθρο 9 του Ν. 2083/92, το άρθρο 1 του Ν. 2188/94, το Π.Δ. 544/89 και το Π.Δ. 99/93)

Χρονική διάρθρωση των σπουδών

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα, στο χειμερινό και το εαρινό. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και δύο (2) για εξετάσεις. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Σε ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συμπληρώνεται ο ελάχιστος αριθμός διδακτικών εβδομάδων, είναι δυνατό με απόφαση του Τμήματος να συνεχιστούν τα μαθήματα τον Ιανουάριο ή τον Ιούνιο.

Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται τουλάχιστον οκτώ (8) εξάμηνα. Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις: του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση που για κάποιο λόγο δεν πραγματοποιηθούν μαθήματα, προβλέπεται στο τέλος του εξαμήνου μία εβδομάδα κατά την οποία θα γίνουν αναπληρώσεις των μαθημάτων που δεν πραγματοποιήθηκαν. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων που πραγματοποιήθηκαν σ' ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις 13 εβδομάδες, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε.

Διακοπές μαθημάτων και αργίες

Τα μαθήματα διακόπτονται:

- από την παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι και την επομένη των Θεοφανείων (διακοπές των Χριστουγέννων)
- από την Πέμπτη της Τυροφάγου μέχρι και την επομένη της Καθαρής Δευτέρας (διακοπές της Αποκριάς)
- από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά (διακοπές του Πάσχα)
- την ημέρα των γενικών φοιτητικών εκλογών
- την ημέρα των πρυτανικών εκλογών

Επίσης, μαθήματα δεν γίνονται και κατά τις παρακάτω αργίες:

- εθνική εορτή της 28ης Οκτωβρίου
- επέτειος της απελευθέρωσης της Φλώρινας, 8 Νοεμβρίου
- επέτειος του Πολυτεχνείου, 17 Νοεμβρίου
- εορτή των Τριών Ιεραρχών, 30 Ιανουαρίου
- εθνική επέτειος της 25ης Μαρτίου
- 1η Μαΐου
- του Αγίου Πνεύματος

Οι μήνες Ιούλιος και Αύγουστος ορίζονται ως περίοδος θερινών διακοπών.

Δήλωση μαθημάτων

Στην αρχή του εξαμήνου και μέσα σε διάστημα δύο εβδομάδων ο φοιτητής καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος δήλωση, η οποία περιέχει τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που αποφάσισε να παρακολουθήσει κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Το έντυπο της δήλωσης διατίθεται από τη Γραμματεία. Σε κάθε δήλωση ο αριθμός των μαθημάτων που αντιστοιχούν σε

οφειλόμενα μαθήματα προηγούμενων ετών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3). Κατ' εξαίρεση, οι φοιτητές που έχουν εισαχθεί με κατατακτήριες εξετάσεις μπορούν να δηλώσουν μέχρι τέσσερα (4) οφειλόμενα μαθήματα προηγούμενων ετών. Κατά τη δήλωση των μαθημάτων, κυρίως των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών, ο φοιτητής πρέπει να λαμβάνει υπόψη του αν η συμμετοχή στο συγκεκριμένο μάθημα προαπαιτεί την παρακολούθηση συγκεκριμένων Υποχρεωτικών μαθημάτων. Επιπλέον, θα πρέπει να λάβει υπόψη του το ωρολόγιο πρόγραμμα, προκειμένου να μη συμπίπτουν οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων που προτίθεται να επιλέξει. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα να παραλάβει δωρεάν τα σχετικά διδακτικά συγγράμματα και **να εξεταστεί μόνο στα μαθήματα τα οποία δήλωσε** κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Εννοείται ότι ο φοιτητής **δεν δικαιούται να εξεταστεί σε μάθημα το οποίο δεν έχει συμπεριλάβει στη Δήλωση Μαθημάτων** που υποβάλλει στην αρχή του κάθε εξαμήνου. Οι φοιτητές που έχουν συμπληρώσει τα οκτώ υποχρεωτικά εξάμηνα σπουδών μπορούν να εξεταστούν σε οποιαδήποτε εξεταστική, ανεξάρτητα από το εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) στο οποίο διδάσκεται το μάθημα. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να υποβάλουν δήλωση στην αρχή του εξαμήνου.

Οργάνωση διδασκαλίας

Η διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος με ευθύνη του Προέδρου. Η διδασκαλία των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων είναι υποχρεωτική εφόσον εγγραφούν δέκα άτομα στο καθένα. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει αν θα πρέπει να διδαχθεί μάθημα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό και με λιγότερους από δέκα φοιτητές. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει την κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων μέσα στις πέντε εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας, τους διδάσκοντες και τις αίθουσες διδασκαλίας. Στον Οδηγό Σπουδών δημοσιεύονται οι στόχοι και συνοπτικά το περιεχόμενο του μαθήματος, η μορφή διδασκαλίας, οι υποχρεώσεις των φοιτητών, ο τρόπος αξιολόγησής τους, καθώς επίσης και ένας ενδεικτικός πίνακας με τη βιβλιογραφία αιχμής που σχετίζεται με το μάθημα αναφοράς, για τη διευκόλυνση της μελέτης των φοιτητών.

Παρακολούθηση μαθημάτων

Η παρακολούθηση μαθημάτων, εργαστηρίων, πρακτικών ασκήσεων κ.λπ. εκ μέρους των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα. Οι φοιτητές δικαιούνται να χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτό τη βιβλιοθήκη, τα αναγνωστήρια, τα εργαστήρια και τον υπόλοιπο εξοπλισμό της Σχολής. **Η παρακολούθηση των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων, των πρακτικών ασκήσεων και των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική.** Ο φοιτητής θα πρέπει να συμπληρώσει σ' αυτά αριθμό παρουσιών που να αντιστοιχεί στα 4/5 τουλάχιστο του συνολικού αριθμού των ωρών διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος. Η συνολική απασχόληση των φοιτητών σε παραδόσεις, εργαστήρια, φροντιστήρια και πρακτικές ασκήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει τις τριάντα ώρες εβδομαδιαίως.

Έλεγχος των γνώσεων - εξετάσεις

Η αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή βασίζεται κυρίως στην τελική εξέταση μετά τη λήξη του εξαμήνου. Η εξέταση μπορεί να είναι - κατά την κρίση του διδάσκοντα - γραπτή ή προφορική. Η αξιολόγηση της επίδοσης μπορεί να στηρίζεται και σε γραπτή εργασία ή και σε εργαστηριακές, φροντιστηριακές ή πρακτικές ασκήσεις. Ο διδάσκων δικαιούται να απαλλάξει φοιτητές από την τελική εξέταση, εφόσον έχει προηγηθεί επαρκής διαδοχικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και με την προϋπόθεση ότι δεν διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία του

Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων, χειμερινού και εαρινού, ενώ κατά τις περιόδους Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και Ιουνίου μόνο στα μαθήματα του αντίστοιχου εξαμήνου. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα και στις δυο εξεταστικές περιόδους (στο τέλος του εξαμήνου και στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου), ο φοιτητής οφείλει να το δηλώσει και να το παρακολουθήσει ξανά σε επόμενο εξάμηνο, ώστε να αποκτήσει εκ νέου το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του συγκεκριμένου μαθήματος. Σε περίπτωση αποτυχίας σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεούται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο. Εάν, ωστόσο, αυτό δεν προσφέρεται, τότε μπορεί να αντικατασταθεί με ένα μάθημα της ίδιας κατηγορίας μαθημάτων. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα Ελεύθερης Επιλογής, αυτό μπορεί να αντικατασταθεί με οποιοδήποτε άλλο. Ο αριθμός των Υποχρεωτικών και των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων που θα μπορούσε κανείς να επαναλάβει σε κάθε εξάμηνο είναι κατ' ανώτατο όριο τρία (3). Εξάριση ισχύει για τους φοιτητές που έχουν δώσει κατατακτήριες εξετάσεις για την εισαγωγή τους στο Τμήμα, οι οποίοι μπορούν να επαναλάβουν σε κάθε εξάμηνο μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα.

Το εργαστήριο ή η πρακτική άσκηση εξαμηνιαίου μαθήματος κατοχυρώνονται και δεν επαναλαμβάνονται, εφόσον η παρακολούθηση έχει κριθεί ως επαρκής. Αν ο φοιτητής αποτύχει τουλάχιστον τέσσερις φορές σε εξετάσεις οποιουδήποτε μαθήματος, η Γενική Συνέλευση του Τμήματος μπορεί, ύστερα από αίτηση του φοιτητή, να ορίσει τριμελή επιτροπή επανεξέτασης στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά και ο εξεταστής. Το πρόγραμμα εξετάσεων της περιόδου Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου ανακοινώνεται πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων, της περιόδου του Ιουνίου πριν από τη λήξη της περιόδου των μαθημάτων και της περιόδου του Σεπτεμβρίου κατά τη διάρκεια των εξετάσεων του Ιουνίου.

Στην περίπτωση που ο φοιτητής δεν λάβει πτυχίο σε έξι χρόνια από την εγγραφή του στο Τμήμα, διαγράφεται αυτοδικαίως. Όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι αδυναμίας παρακολούθησης των σπουδών, ο φοιτητής έχει δικαίωμα να ζητήσει αναστολή των σπουδών του. Ο χρόνος αναστολής των σπουδών δεν προσμετράται στο χρόνο παραμονής του (στα έξι χρόνια) στο τμήμα προκειμένου να λάβει πτυχίο.

Βαθμολογία

Η επίδοση στα μαθήματα εκτιμάται και εκφράζεται με βαθμούς. Κάθε μάθημα ή πτυχιακή εργασία βαθμολογείται σε ακέραιες ή και μισές μονάδες. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα. Ελάχιστος ικανοποιητικός βαθμός είναι το πέντε (5). Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από το διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος το πολύ μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την εξέταση του μαθήματος. Επανεξέταση ή αναθεώρηση δεν επιτρέπεται. Κατ' εξαίρεση το Τμήμα μπορεί να αποφασίσει επανεξέταση σε μάθημα σε περίπτωση αποτυχίας ποσοστού μεγαλύτερου του 85% των φοιτητών που εξετάστηκαν.

Αναγνώριση μαθημάτων από πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω του προγράμματος Erasmus

Για όσους έχουν παρακολουθήσει ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης, όπως το ERASMUS, αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος του προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, αφού μετατραπεί στην προαναφερόμενη βαθμολογική κλίμακα. Στην περίπτωση

αυτή, και με την προϋπόθεση ότι το κάθε μάθημα είχε φόρτο εργασίας τουλάχιστον 4 ECTS μονάδες σύμφωνα με τη γνωμάτευση του υπεύθυνου του Τμήματος για την αντιστοίχιση των πιστωτικών μονάδων (ΠΜ) και των μονάδων ECTS, αναγνωρίζονται στους φοιτητές οι πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν στο φόρτο εργασίας των μαθημάτων τα οποία αυτοί παρακολούθησαν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος.

Αναγνώριση μαθημάτων σε φοιτητές από μετεγγραφή

Οι φοιτητές που εγγράφονται έπειτα από μετεγγραφή από άλλο πανεπιστήμιο μπορούν να αναγνωρίσουν μαθήματα τα οποία έχουν διδαχθεί και εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσής τους. Στα μαθήματα αυτά θα πρέπει να αντιστοιχεί ο ίδιος ή μεγαλύτερος φόρτος εργασίας από αυτόν που αντιστοιχεί στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος. Είναι δυνατόν συνδυασμός μαθημάτων των οποίων τα περιεχόμενα αντιστοιχούν στο περιεχόμενο των μαθημάτων του Τμήματος. Αρμόδιο όργανο για την αναγνώριση είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Αναγνώριση μαθημάτων σε φοιτητές από κατατακτήριες εξετάσεις

Σε ό,τι αφορά την κατάταξη στο Τμήμα πτυχιούχων άλλων Τμημάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ισχύει το εξής:

- Οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος υποδοχής (Απόφαση Φ2/125186/Β3/22-11-2006 του ΥΠ.Ε.Π.Θ.).
- Οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση μαθημάτων ή ασκήσεων του Τμήματος υποδοχής που διδάχτηκαν και εξετάστηκαν επιτυχώς στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης. Στα μαθήματα αυτά θα πρέπει να αντιστοιχεί ο ίδιος ή μεγαλύτερος φόρτος εργασίας από αυτόν που αντιστοιχεί στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος. Είναι δυνατόν συνδυασμός μαθημάτων των οποίων τα περιεχόμενα αντιστοιχούν στο περιεχόμενο των μαθημάτων του Τμήματος. Αρμόδιο όργανο για την αναγνώριση είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος έπειτα από σχετική αίτηση και θετική εισήγηση του διδάσκοντος το μάθημα για την αντιστοιχία του περιεχομένου του μαθήματος και του φόρτου εργασίας.
- Ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων που μπορούν να αναγνωριστούν (από τον Τμήμα προέλευσης & εξεταζόμενα για την κατάταξη μαθήματα) είναι πέντε (5).

Πτυχίο - βαθμός πτυχίου

Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν έχει επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και έχει συγκεντρώσει εκατόν εβδομήντα μία πιστωτικές μονάδες (171 ΠΜ). Στο πτυχίο αναγράφεται ο βαθμός σε δεκαδική μορφή, η οποία μπορεί να έχει έως δύο δεκαδικά ψηφία. Ο βαθμός μπορεί να κυμαίνεται από το πέντε (5) έως το δέκα (10). Η βαθμολογία από 5 έως 6,4 αντιστοιχεί στο χαρακτηρισμό «καλώς», από 6,5 έως 8,4 στο «λίαν καλώς» και από 8,5 έως 10 στο «άριστα». Το πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης παρέχει τη δυνατότητα στον κάτοχό του να διοριστεί ως εκπαιδευτικός λειτουργός σε σχολεία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου

Για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί ένα συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται «συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος» και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων. Δηλαδή:

$$\text{Βαθμός πτυχίου} = \frac{\sum_{i=1}^n \sigma_i \cdot B_i}{\sum_{i=1}^n \sigma_i}$$

όπου $B_1, \dots, B_n$ είναι οι βαθμοί των μαθημάτων, $\sigma_1, \dots, \sigma_n$ είναι οι συντελεστές βαρύτητας που αντιστοιχούν σ' αυτά τα μαθήματα και n ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων.

Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- μαθήματα με 3 ή 4 πιστωτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5
- μαθήματα με 5 ή 6 ή παραπάνω πιστωτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 2.

Καθομολόγηση πτυχιούχου

Φοιτητής που ολοκλήρωσε με επιτυχία τις σπουδές του και έλαβε πτυχίο δίνει καθομολόγηση ενώπιον του Κοσμήτορα, ως εκπροσώπου του Πρύτανη, και του Προέδρου του Τμήματος. Η καθομολόγηση έχει ως εξής:

«ΑΠΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΤΟΥ ΣΕΠΤΟΥ ΤΟΥΤΟΥ ΤΕΜΕΝΟΥΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΣ / ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΗ, ΚΑΤ' ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ ΒΙΩΣΟΜΑΙ, ΑΣΚΩΝ / ΑΣΚΟΥΣΑ ΤΑΥΤΗΝ ΔΙΚΗΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ. ΟΥΤΩ ΧΡΗΣΙΜΟΝ ΕΜΑΥΤΟΝ / ΕΜΑΥΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΗΣΩ ΠΡΟΣ ΑΠΑΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΔΕΟΜΕΝΟΥΣ ΤΗΣ ΕΜΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝ ΠΑΣΗ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΑΕΙ ΠΡΟΣ ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΟΤΗΤΑ ΗΘΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΩ, ΒΑΙΝΩΝ / ΒΑΙΝΟΥΣΑ ΕΝ ΕΥΘΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΟΔΩ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ ΑΠΟΒΛΕΠΩΝ / ΑΠΟΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΑΝΥΨΩΝ / ΑΝΥΨΟΥΣΑ ΕΙΣ ΤΥΠΟΝ ΑΡΕΤΗΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΚΕΠΗΝ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ.

ΤΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΝ ΕΠΙΤΕΛΟΥΝΤΙ / ΕΠΙΤΕΛΟΥΣΗ ΕΙΗ ΕΜΟΙ, ΣΥΝ ΤΗ ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΜΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΦΙΛΗΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ, Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΩ ΒΙΩ ΒΟΗΘΟΣ.»

Η καθομολόγηση γίνεται σε τελετή τρεις φορές το χρόνο, στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου. Προκειμένου να χορηγηθούν η μεμβράνη του πτυχίου, αντίγραφο πτυχίου ή πιστοποιητικό τελικής αναλυτικής βαθμολογίας, πρέπει ο φοιτητής να έχει καταθέσει στην Οικονομική Υπηρεσία σχετικό παράβολο. Κάθε πτυχιούχος δικαιούται να λάβει δωρεάν δύο αντίγραφα πτυχίου.

Οἱ παιδαγωγοὶ ξαπλώνουν μὲ πολλὴν ἔμ-
„φασιν τὰς διδασκαλίας ὅπῃ δίδουν εἰς τὰς μαθη-
„τάς τες, αἱ ὁποῖαι εἶναι λέξεις, καὶ πάλιν λέξεις,
„καὶ αἰωνίως λέξεις.

ὁ ῬΗ΄ΓΑΣ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS

Η Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας συνεργάζεται στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος ERASMUS για την ανταλλαγή φοιτητών/ριών και διδακτικού προσωπικού με τα εξής Α.Ε.Ι. του εξωτερικού:

1. Abant Izzet Baysal University (Turkey),
<http://www.ibu.edu.tr/index.php/en/students>
2. Instituto Politecnico de Castelo Branco (Portugal),
<http://www.ipcb.pt/en>
3. Linnaeus University (Sweden),
<http://lnu.se/education/exchange-students?l=en>
4. Ludwig-Maximilians-University of Munich (Germany),
<http://www.uni-muenchen.de/studium/kontakt/international/index.html>
5. NHL University (The Netherlands),
<http://www.nhl.nl/nhl/2941/exchange-students.html>
6. Open University of Cyprus (Cyprus),
<http://www.ouc.ac.cy/web/guest/erasmus>
7. Tallinn University (Estonia),
<http://www.tlu.ee/en/studies/Exchange-Studies>
8. Universität Salzburg (Austria),
<http://www.uni-salzburg.at/index.php?id=45349&L=1>
9. Université François Rabelais (Tours, France),
<http://international.univ-tours.fr/profils-en/exchange-students-286239.kjsp?RH=INTER-EN&RF=1325532101299>
10. University of East Anglia (U.K.),
<http://www.uea.ac.uk/erasmus/incoming>
11. University of Helsinki (Finland),
<http://www.helsinki.fi/exchange/>
12. University of Ljubljana (Slovenia),
http://www.uni-lj.si/international_relations/incoming_students/
13. Univerzita Konstantina Filozofa v Nitra (Slovakia),
http://www.en.ukf.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=5&Itemid=6
14. Wyższa Szkoła Humanistyczno – Ekonomiczna we Wrocławku (Poland),
<http://www.wshe.pl/international-relations/general-informations-for-incoming-students>

Σύντομα προβλέπεται η διεύρυνση της συνεργασίας και με άλλα Α.Ε.Ι. άλλων χωρών, ενόψει της νέας αναθεώρησης του προγράμματος ERASMUS.

Οι φοιτητές/τριες της Σχολής μπορούν να σπουδάσουν σε ένα από τα παραπάνω ιδρύματα για το χρονικό διάστημα που έχει προβλεφθεί από τη συμφωνία μεταξύ των πανεπιστημίων.

Για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι απαραίτητη η γνώση της αντίστοιχης ξένης γλώσσας ή της αγγλικής κατά περίπτωση, σε βαθμό που να επιτρέπει την ανταπόκριση των φοιτητών/τριών στις υποχρεώσεις τους στο πανεπιστήμιο υποδοχής. Μετά την επιστροφή τους από το εξωτερικό, οι φοιτητές/τριες κατοχυρώνουν τις σπουδές (μαθήματα και αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες) που έχουν περατώσει επιτυχώς στο ίδρυμα υποδοχής. Αυτό συμβαίνει επειδή έχει υιοθετηθεί και από τα δύο Τμήματα το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων ακαδημαϊκών μαθημάτων (European Credit Transfer System). Για λόγους διευκόλυνσης της μετακίνησης των φοιτητών/τριών, διευκρινίζεται ότι τα μαθήματα που κατοχύρωσαν στο εξωτερικό αναγνωρίζονται από το ίδρυμα αποστολής ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Ο χρόνος των αιτήσεων μετακίνησης υπολογίζεται μεταξύ Μαρτίου και Απριλίου για τις φοιτήτριες/τους φοιτητές που θα μετακινηθούν σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού το χειμερινό εξάμηνο και μέχρι τέλη Νοεμβρίου για μετακινήσεις στο εαρινό εξάμηνο.

Η κατάσταση με τα ονόματα των μετακινούμενων φοιτητών/τριών ανακοινώνεται έγκαιρα από την/τον υπεύθυνο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του κάθε Τμήματος.

Τμηματικός Υπεύθυνος για το Πρόγραμμα **ERASMUS**

Νικολαντωνάκης Κωνσταντίνος

Γραφείο: 103

Τηλ.: ++23850-55066

e-mail: knikolantonakis@uowm.gr

Μαλανδράκης Γεώργιος

Γραφείο: 215

Τηλ.: ++23850 – 55095

e-mail: gmalandrakis@uowm.gr

Γνωριμία με την πόλη της Φλώρινας

Η Φλώρινα ως πολιτισμικός χώρος

Η ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η αρχαία ονομασία της περιοχής της Φλώρινας είναι Λυγκηστίς ή Λύγκος. Η Λυγκηστίς ήταν αυτόνομο κράτος με δυναστικό οίκο συγγενή προς τους Βακχιάδες Κορινθίους ώσπου την υπέταξε ο Φίλιππος Β΄ και την προσάρτησε στο βασίλειο της Μακεδονίας (Θουκυδίδης Β, 99). Ιδρυτής της λυγκηστικής δυναστείας ήταν ο Βρομερός, πατέρας του Αραβαίου και γιος του μυθικού Αερόπου. Κόρη του ήταν η Ευρυδίκη, η μητέρα του Φιλίππου του Β και γιαγιά του Μ. Αλεξάνδρου. Το 336 π.Χ οι λυγκηστές πρίγκιπες Αραβαίος και Ηρομένης συμμετέχουν στη δολοφονία του Φιλίππου Β΄. Οι πιο ονομαστοί λυγκηστές αξιωματούχοι είναι ο στρατηγός Αμύντας, ο οποίος διακρίνεται στη μάχη του Γρανικού, ο Λεοννάτος, ο Πελαγών, ο Κρατερός. Το 352 π.Χ. χτίζεται η πόλη Ηράκλεια από τον Φίλιππο τον Β΄.

Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Το 148 π.Χ η Μακεδονία γίνεται provincia romana και η περιοχή της Φλώρινας υπάγεται στην 4^η τοπαρχία της άνω Μακεδονίας. Η Ηράκλεια πυρπολείται το 48 π.Χ στη διάρκεια του ρωμαϊκού εμφυλίου πολέμου.

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Την περίοδο του Ιουστινιανού Α΄ η Λυγκηστίς υπάγεται στην 7^η επαρχία του Ιλλυρικού και αναφέρεται ως Ηράκλεια Λύγκου, ενώ στην Ε΄ οικουμενική Σύνοδο του έτους 553 μ.Χ υπογράφει και ο επίσκοπος Ηρακλείας της Πελαγονίας Ευμένιος.

Τον 8^ο αιώνα, σύμφωνα με την τοπική παράδοση, ο έκπτωτος Πατριάρχης Κων/πολης Γερμανός ζει και πεθαίνει στην ομώνυμη κοινότητα των Πρεσπών· το 799 μάλιστα χτίζεται στο Πλατύ Πρεσπών ο βυζαντινός ναός του Αγίου Νικολάου.

Τον 10^ο-11^ο αιώνα σημειώνονται σφοδρές συγκρούσεις των Βυζαντινών με το Βούλγαρο τσάρο Σαμουήλ, ο οποίος μεταφέρει το λείψανο του επισκόπου Λάρισας Αχιλλείου στην ομώνυμη νησίδα της Μικρής Πρέσπας. Το 1017 μ.Χ διεξάγεται στη σημερινή κοινότητα Σκοπού η μάχη ανάμεσα στον Σαμουήλ και στον Βασίλειο Βουλγαροκτόνο. Το 1096 οι Νορμανδοί του Βοημούδου κυριεύουν τη Φλώρινα.

Τον 13^ο αιώνα η περιοχή της σημερινής Φλώρινας υπάγεται στο Δεσποτάτο της Ηπείρου και το 1259 μ.Χ διεξάγεται η μάχη των Βυζαντινών με τους Φράγκους στην περιοχή Βορίλα Λόγγου, δηλαδή στην πεδιάδα ανάμεσα στη Φλώρινα και στο Μοναστήρι. Η περιοχή κατακτήθηκε διαδοχικά από τον Σέρβο Δουσάν και τον 14^ο αιώνα από το σουλτάνο Μουράτ τον Α.

Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΛΩΡΙΝΑ

Έχουν διατυπωθεί πολλές μυθολογικές ερμηνείες και εικασίες για την προέλευση του ονόματος της Φλώρινας. Μια μυθολογική εξήγηση ανάγει την ονομασία της πόλης στον μυθικό Διόσκουρο

Κάστορα και το σύμμαχό του Φλώρη. Ο βυζαντινός ιστοριογράφος Καντακουζηνός αναφέρεται στο βυζαντινό κάστρο Φλερηνόν ή Χλερηνόν, ο Γραμματέας της Ενετικής Δημοκρατίας G. Cavazza το 1591, προερχόμενος από την Αχρίδα περνάει από το Fluribelli, ενώ η τουρκική παρετυμολογία του ονόματος της πόλης η οποία διασώζεται από τους αλβανούς επιδρομείς του 17^{ου} και του 18^{ου} αιώνα παραπέμπει στην εκδοχή Φιλούρινα, προερχόμενη από το φιλούρι που σημαίνει φλουρί. Το 1750 εμφανίζεται σε εκκλησιαστικά έγγραφα η ονομασία Χλερηνός ή Φιλορίνα.

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Τις πρώτες μαρτυρίες για την τουρκοκρατούμενη κοινότητα της Φλώρινας στη διάρκεια του δεύτερου μισού του 17^{ου} αιώνα τις αντλούμε από τους περιηγητές Enliya Celebi και Hadchi Chalfa. Σύμφωνα με αυτούς η πόλη χωριζόταν σε 6 συνοικίες με 1500 συνολικά σπίτια, 14 τζαμιά, 7 κατώτερα σχολεία και δύο χάνια. Από την κωμόπολη φαίνεται ότι έλειπε το μπεζεστένι υπήρχαν όμως 100 καταστήματα και άφθονοι κήποι τους οποίους άρδευε ο παραπόταμος του Εριγώνα.

Σημαντική παράμετρος για την εξέλιξη της Φλώρινας σε ημιαστικό κέντρο υπήρξε η μεταφορά της Μητροπολιτικής έδρας του Μητροπολίτη Μογλενών από το Εμπόριο της Εορδαίας στην Φλώρινα την περίοδο 1865-1877, όταν Μητροπολίτης Μογλενών ήταν ο Μελέτιος, σύμφωνα με δημοσίευμα του Τέγου Σαπουντζή, του πρώτου Δημάρχου της πόλης.

Έτσι στα τέλη του 19^{ου} αιώνα η Φλώρινα, πρωτεύουσα του ομώνυμου καζά και έδρα του Μητροπολίτη Μογλενών δημιουργεί μηχανισμούς κοινοτικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι προσδιορίζονται και αναθεωρούνται στα πλαίσια των κοινοτικών συνελεύσεων και αναδεικνύει 4 Δημογέροντες οι οποίοι διαχειρίζονται τα κοινοτικά κτήματα, 4 Εφόρους, οι οποίοι εποπτεύουν τη λειτουργία των σχολείων και 2 Επιτρόπους της Εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου, η οποία χτίζεται το 1835.

Τα σχολεία της κοινότητας είναι το *Ζτάξιο Αρρεναγωγείο*, το οποίο μετεξελίσσεται σε *Αστική σχολή* μετά το 1890 και το οποίο κατά τον Σαπουντζή στεγαζόταν ως το 1905 σε παλιό κοινοτικό κτίριο στη θέση του μετέπειτα ξενοδοχείου Μητρόπολις, και μετά το 1906 στο οίκημα του Ιζέτ πασά το οποίο αγοράζεται με χορήγηση στην κοινότητα του ποσού των 1500 λιρών από τον πρόξενο Ν. Ξυδάκη (ΑΥΕ, ΑΑΚ/Α Ν. Ξυδάκης 8.8.1906), το *Παρθεναγωγείο*, το οποίο λειτουργεί από τη δεκαετία του 1870 σε κτίριο το οποίο νοίκιαζε η κοινότητα ως την αγορά του κτήματος του Ιζέτ πασά, το *Νηπιαγωγείο τσιφλικίου* το οποίο στεγαζόταν σε ιδιόκτητο οίκημα της κοινότητας, το οποίο υπήρξε δωρεά του Π. Δεράλα, το *Κεντρικό Νηπιαγωγείο* και το *Νηπιαγωγείο της συνοικίας τσουκαλάδων*. Το 1905 ιδρύεται το *Οικοτροφείο Αρρένων* της κοινότητας, ενώ το 1910 λειτουργεί και *οικοτροφείο Θηλέων*. Οι αριθμοί των μαθητών που φοιτούν στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της πόλης και αναφέρονται από τον Ιγγλέση είναι για το έτος 1910 233 άρρενες, 110 μαθήτριες και 230 νήπια.

Η Φλώρινα των αρχών του 20^{ου} αιώνα, όπως αναφέρει ο Ν. Ιγγλέσης, κείται πλησίον της σιδηροδρομικής γραμμής που συνδέει τη Θεσσαλονίκη με το Μοναστήρι· απέχει 7 ώρες και 10 λεπτά από την πρώτη πόλη και 1 ώρα και 15 λεπτά από τη δεύτερη. Διοικητικά υπάγεται στο βιλαέτι Μοναστηρίου και περιλαμβάνει 70 χωριά από τα οποία τα 30 είναι μουσουλμανικά και

τα 40 χριστιανικά. Ο Μητροπολίτης Μογλενών ο οποίος εδρεύει στη Φλώρινα έχει υπό την πνευματική του δικαιοδοσία 49 χωριά, από τα οποία τα 12 μόνο ανήκουν στον καζά Φλώρινας ενώ τα λοιπά στους καζάδες Καϊλαρίων, Βοδενών, Γευγελή και Σουμπόσκου. Ο πληθυσμός της πόλης ανέρχεται σε 10.000 από τους οποίους οι Τούρκοι είναι 6.450, οι Έλληνες 3000 και οι Βούλγαροι 550. Άλλη πηγή της ίδιας περιόδου, και συγκεκριμένα το Αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Μογλενών ανεβάζει τον αριθμό των υπαγομένων στην ελληνική κοινότητα στα πλαίσια της απογραφής του 1905 σε 267 οικογένειες. Η πόλη είναι έδρα καϊμακάμη και διαθέτει δύο υποκαταστήματα τραπεζών, τη Γεωργική Τράπεζα του Οθωμανικού Κράτους και την Τράπεζα Ανατολής.

Η πόλη απελευθερώνεται στις 7/8.11.1912. Πρωταγωνιστές της απελευθέρωσης είναι ο Μητροπολίτης Πολύκαρπος και ο επίλαρχος Ιωάννης Άρτης, ενώ συναινούν για την αναίμακτη παράδοση οι εκπρόσωποι των λοιπών κοινοτήτων.

ΟΙ ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Από το 1912 ως το 1916, οπότε η πόλη καταλαμβάνεται από τους Γερμανοβούλγαρους διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για την αποδέσμευσή της από τα οθωμανικά πρότυπα, αποδέσμευση η οποία προσλαμβάνει διαστάσεις καταστροφής του οθωμανικού της παρελθόντος, ενώ παράλληλα συγκροτούνται θεσμικά όργανα και παραγωγικές δομές. Την περίοδο αυτή η πόλη διατηρεί τη φυσιογνωμία ενός μερικά αστικοποιημένου πολυεθνικού συνόλου, με παράλληλη λειτουργία της μουσουλμανικής και της εβραϊκής κοινότητας. Η λειτουργία των προαναφερθέντων κοινοτήτων εστιάζεται στη συγκράτηση των μεταβολών της φυσιογνωμίας της πόλης και στην προάσπιση των συμφερόντων τους, τα οποία πλήττονται από τις κυοφορούμενες αλλαγές προς την κατεύθυνση της εξέλιξης των καπιταλιστικών οικονομικών δραστηριοτήτων και του εκκρηματισμού της οικονομίας.

Η κήρυξη του Α' παγκοσμίου πολέμου και η δημιουργία μετώπου στην πεδιάδα Φλώρινας Μοναστηρίου έχει απρόβλεπτες συνέπειες. Στην πόλη συρρέουν πρόσφυγες από το Μοναστήρι και την ευρύτερη Πελαγονία, η εκπαιδευτική προαγωγή της περιοχής αναστέλλεται, παρά το γεγονός ότι το Γυμνάσιο της πόλης λειτουργεί ήδη από το 1914, και παράλληλα δημιουργείται επισιτιστικό πρόβλημα και πρόβλημα στέγασης.

Ακολουθεί η γαλλοκρατία η οποία θα μας κληροδοτήσει τις γαλλικές καρτ ποστάλ των τοπίων και των ανθρώπων της περιόδου 1917-1919, το σχέδιον πόλεως, τις επισκευασμένες οδούς, τις κρήνες, το γαλλικό Νεκροταφείο και τα πρώτα συστήματα υδροδότησης και ηλεκτροφωτισμού. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου διαμορφώνονται οι ισορροπίες ανάμεσα στους νεοφερμένους Μοναστηριώτες οι οποίοι ασχολούνται με τα αστικά επαγγέλματα και τα τζάκια των παλιών κατοίκων οι οποίοι είναι κυρίως ιδιοκτήτες γης αλλά και έμποροι. Την ίδια περίοδο οι κάτοικοι των χωριών έρχονται κάθε Σάββατο και εμπορεύονται τα προϊόντα τους στο χώρο της πλατείας Ερμού, όπου λειτουργεί η εβδομαδιαία αγορά της πόλης, ενώ συνεχίζονται οι τριβές με τη μουσουλμανική κοινότητα για τη δημιουργία της νέας αγοράς.

Η Μικρασιατική καταστροφή θα δημιουργήσει νέο ρεύμα 12.463 προσφύγων προς την πόλη και την περιφέρειά της, ενώ θα ολοκληρωθεί ως το 1924 η αποχώρηση των μελών της μουσουλμανικής κοινότητας. Η Φλώρινα αποβάλλει πλέον το πολυπολιτισμικό της πρόσωπο και έρχεται αντιμέτωπη με οξύτατα προβλήματα προσφυγικής αποκατάστασης.

Παρά τις αντιξοότητες όμως, η εγκατάσταση των προσφύγων θα ολοκληρωθεί ως τα τέλη της 3^{ης} δεκαετίας του αιώνα διαφοροποιώντας αισθητά την εικόνα της πόλης.

Η περίοδος της κατοχής και του εμφυλίου θα επισωρεύσει νέα δεινά στην περιοχή. Την ταραγμένη αυτή περίοδο ξεχωρίζουν γεγονότα όπως η ίδρυση της Παιδαγωγικής Ακαδημίας της Φλώρινας στις 5 Νοεμβρίου του 1941, η μεταφορά το 1943 400 οικογενειών συμπατριωτών μας Εβραίων στην Πολωνία, οι εκτελέσεις και τα αντίποινα των Γερμανών για τη δράση των ένοπλων ανταρτικών σωμάτων στην περιοχή. Σταθμός στην ιστορία του εμφυλίου είναι η μάχη της Φλώρινας η οποία διεξάγεται με θέατρο συγκρούσεων την πόλη και τους κατοίκους της στις 12.2.1949.

Ο νομός αποκτά τα σημερινά εδαφικά του όρια το 1951, ενώ το 1989 ιδρύεται το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το 1993 το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών.

Στην πόλη λειτουργούν οι πολιτιστικοί σύλλογοι Αριστοτέλης (1941), Εύξεινος Λέσχη (1951), Στέγη Φιλοτέχνων (1975), η Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών (1987), η Δημόσια Βιβλιοθήκη Φλώρινας Βασιλικής Πιτόσκα-Βρανά (1988), το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο του Δήμου Φλώρινας (1991).

Στον καλλιτεχνικό στίβο διαπρέπει ο Δ. Καλαμάρας, Καθηγητής της Σχολής Καλών Τεχνών Αθηνών από το 1969 ο οποίος φιλοτεχνεί τον καπετάν Κώτα (1961), τον θνήσκοντα πολεμιστή το 1971 και το άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου το 1995. Παράλληλα αναπτύσσεται στην πόλη μια πλούσια εικαστική δραστηριότητα και ξεχωρίζουν πολλοί Φλωρινιώτες εργάτες της σμίλης και του χρωστήρα, με αποτέλεσμα να μιλάμε σήμερα για μια διαμορφωμένη εικαστική παράδοση στην περιοχή.

Το 1992 καθιερώνονται οι ετήσιες πολιτιστικές εκδηλώσεις με την επωνυμία Πρέσπεια, στα πλαίσια των οποίων γίνονται εκδόσεις βιβλίων, χορευτικές εκδηλώσεις, θεατρικές παραστάσεις και εκθέσεις έργων τέχνης.

Στη Φλώρινα εκδίδονται πολλές εβδομαδιαίες και δύο ημερήσιες Εφημερίδες, ενώ η έρευνα για την περιοχή ενθαρρύνεται μέσα από τις στήλες των περιοδικών Αριστοτέλης, Εταιρία και Μακεδόν της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας.

Το 1997 η Σύγκλητος του ΑΠΘ αποφασίζει και υλοποιεί τη λειτουργία του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών με έδρα τη Φλώρινα.

Η παράδοση στον τομέα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στη Φλώρινα

Το Διδασκαλείο Φλώρινας (1926-1935)

Το Διδασκαλείο Φλώρινας ιδρύεται με το Νομοθετικό Διάταγμα της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 1926. Σύμφωνα με το ιδρυτικό Διάταγμα, το σχολικό έτος 1926-1927 θα λειτουργήσουν οι τάξεις Α', Β', και Γ', ενώ κάθε χρόνο θα προστίθεται και μία τάξη. Οι εισιτήριες εξετάσεις στην Α' τάξη των πολυταξίων Διδασκαλείων παρατείνονται μέσα στο Νοέμβριο του 1926. Σύμφωνα με το Διάταγμα της 20.9.1924 «περί εισιτηρίων εξετάσεων των 5ταξίων και 6ταξίων Διδασκαλείων», οι εισιτήριες εξετάσεις είναι γραπτές και προφορικές και περιλαμβάνουν οι μεν γραπτές τη σύνταξη εκθέσεως και τη λύση δύο προβλημάτων, οι δε προφορικές την ανάγνωση και ανάλυση νεοελληνικού κειμένου. Ο βαθμός συνάγεται από τρία δεδομένα: το βαθμό της έκθεσης της αριθμητικής και της προφορικής εξέτασης. Επιτυχών θεωρείται όποιος παίρνει τουλάχιστον 6 σε κάθε μάθημα. Το 1929 το προβλεπόμενο να λειτουργήσει ως 6τάξιο Διδασκαλείο Φλώρινας μεταβάλλεται σε 5τάξιο, με βάση το Νόμο 4368/9.8.1929, «περί τροποποίησης του Νόμου 3182, ως ούτος ετροποποιήθη δια μεταγενεστέρων νόμων περί Διδασκαλείων της Δημοτικής Εκπαιδεύσεως».

Η έρευνα μάλιστα στη στήλη του Μαθητολογίου, η οποία φέρει την επωνυμία «επάγγελμα γονέων», μας οδηγεί σε ένα επιπλέον δεδομένο: είναι σίγουρο ότι το Διδασκαλείο προσελκύει μαθητές αποκλειστικά από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα. Συγκεκριμένα, οι μαθητές του 1928-1929 προέρχονται από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα, αφού οι 10 μαθητές είναι ορφανοί και από τους δύο γονείς, οι 7 είναι τέκνα ανεξαρτήτων γεωργών, ήτοι μικροκαλλιεργητών, οι 4 είναι ορφανοί από πατέρα και οι υπόλοιποι 15 προέρχονται από οικογένειες υπαλλήλων, μικρεμπόρων, δασκάλων, ιερέων, παντοπωλών και ένας προέρχεται από οικογένεια κτιστάδων. Η ένταξη των μαθητών του έτους 1929-1930 στις αδύναμες πληθυσμιακά ομάδες είναι επίσης εμφανής στα επαγγέλματα των γονέων των μαθητών. Το 32% των μαθητών καταγράφονται ως ορφανοί πατρός, το 37% ως ορφανοί γονέων γενικά, το 18% είναι πατρός γεωργού, το 5% είναι τέκνα παντοπωλών, το 4% είναι τέκνα ιερέων και το 4% τέκνα κτιστών.

Παράλληλα με την προέλευση των μαθητών από τις αδύναμες πληθυσμιακά ομάδες πρέπει να επισημανθεί ότι υφίσταται και η προέλευση υψηλών ποσοστών μαθητών προερχόμενων από τη Φλώρινα και την περιοχή της, όλη την περίοδο λειτουργίας του Διδασκαλείου, δηλαδή όλο το διάστημα των ετών 1926-1935. Συγκεκριμένα, η αντιπροσώπευση του νομού της Φλώρινας στο Διδασκαλείο του έτους 1928 ανέρχεται σε ποσοστό 52%, η Έδεσσα μετέχει σε ποσοστό 14%, η Βέροια και το Μοναστήρι σε ποσοστό 3% και η διασπορά πέρα από τα όρια του νομού εμφανίζεται ικανοποιητική, αφού τα λοιπά μέρη στέλνουν υποτρόφους και όλα μαζί αντιπροσωπεύονται στο Διδασκαλείο Φλώρινας με ποσοστό 28%. Σχετικά μάλιστα με την προέλευση των μαθητών του Διδασκαλείου του έτους 1929-1930 πρέπει να τονιστεί ότι το 56% προέρχεται από το νομό της Φλώρινας και το 44% από την υπόλοιπη Ελλάδα. Είναι επομένως σίγουρο ότι το Διδασκαλείο απευθύνεται πρώτιστα στη Φλώρινα και στην περιοχή της και κατά δεύτερο λόγο στον ευρύτερο χώρο της Μακεδονίας.

Η βεβαιωμένη λοιπόν προέλευση των μαθητών του Διδασκαλείου από το κατώτερο κοινωνικό στρώμα μπορεί να φωτίσει τη γενικότερη φιλοσοφία που οδήγησε στην ίδρυσή του. Σκοπός του Διδασκαλείου, με το νομοθετικά συσταθέν Οικοτροφείο και τους εσωτερικούς τροφίμους, ήταν η δημιουργία των προϋποθέσεων για την παραγωγή γηγενών εκπαιδευτικών, οι οποίοι είχαν γνώση του χώρου και των συνθηκών και λειτουργούσαν ως πρότυπα και για τους λοιπούς γηγενείς.

Εκείνο επομένως το οποίο πρέπει να εξαρθεί είναι η επιτυχία του Διδασκαλείου να προσελκύσει πληθυσμιακές ομάδες, οι οποίες προέρχονταν από γηγενή χωριά της Φλώρινας και να ανατρέψει τις προηγούμενες ισορροπίες που ήθελαν, μέχρι τότε, τον πληθυσμό των χωριών αυτών να έχει μικρή πρόσβαση στα μορφωτικά αγαθά.

Η στατιστική ανάλυση καθιστά φανερό την ποσοστιαία υπεροχή των γηγενών χωριών ως προς τη συμμετοχή των μαθητών τους στο Διδασκαλείο, κάτι το οποίο ενθαρρύνει και η σχετική νομοθεσία για όσους προέρχονται από κοινότητες του νομού, οι οποίοι προτιμώνται έναντι των άλλων. Δεύτερη ως προς τη συμμετοχή της στο Διδασκαλείο είναι η πόλη, παρά τον πληθυσμό της, επειδή τα αστικά στρώματα προτιμούν το Γυμνάσιο. Ακολουθούν τα αμιγώς προσφυγικά χωριά, έπειτα τα μικτά και τέλος τα βλαχοχώρια.

Η ίδια φιλοσοφία υπηρετείται και με την ίδρυση του Διδασκαλείου Νηπιαγωγών Φλώρινας το έτος 1925, με σκοπό τη διάχυση της εκπαίδευσης στο γυναικείο φύλο και την επάρκεια εκπαιδευτικού προσωπικού, ικανού να μορφώσει στη χρήση της ελληνικής γλώσσας τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας.

Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας (1941-1987)

Οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες ιδρύονται με το νόμο 5802/29.9.1933 σύμφωνα με νομοσχέδια που υπέβαλε στη βουλή ο Υπουργός Παιδείας Θ. Τουρκοβασίλης, στέλεχος του κυβερνώντος λαϊκού κόμματος και αποτελούν πνευματικά παιδιά του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας Γ. Παλαιολόγου. Σκοπός της ίδρυσής τους, όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση των νομοσχεδίων είναι η αναβάθμιση του επιπέδου των δασκάλων, αφού καθιερώνεται η προπαιδεία της γυμνασιακής εκπαίδευσης.

Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας ιδρύεται με το ΝΔ της 14.9.1941, με πρώτο Διευθυντή τον Κ. Σπετσιέρη και διδάσκοντες, το πρώτο έτος, τους: Τιμολέοντα Λιάκο (γυμνασιάρχη αρρένων), Πρασίνου Λεωνίδα (φιλόλογο), Ασπρουλάκη Ιωάννη (μαθηματικό), Χαραλαμπίκη Ηλία (γυμναστή), Τριανταφύλλου Παντελή (μουσικό), Λέντζου Περσεφόνη (Καθηγήτρια Τεχνικών). Τον πρώτο χρόνο εισάγονται 57 αγόρια και κορίτσια, τα οποία εξετάζονται για αρτιμέλεια από τον Επιθεωρητή Σωματικής Αγωγής και στη συνέχεια μετέχουν σε γραπτές εξετάσεις στα Νέα, Αρχαία, Ιστορία, Μαθηματικά, Φυσικά, και έπειτα σε Πρακτικές Ασκήσεις στην Ιχνογραφία, τη Γυμναστική και τη Μουσική. Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας εγκαθίσταται στο 4^ο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας, ενώ υπήχθησαν σε αυτήν ως πρότυπα το 6^ο 5τάξιο Δημοτικό σχολείο Φλώρινας και το 7^ο μονοτάξιο.

Με το Κανονιστικό Διάταγμα της 10.2.1944 αποφασίζεται η μεταφορά της έδρας της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας στην Έδεσσα. Το Διάταγμα ανακαλείται με άλλο της 2.8.1944, ενώ τον Ιανουάριο του 1948 ιδρύεται ειδικό τμήμα Νηπιαγωγών.

Στην Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας φοίτησαν συνολικά 4.894 σπουδαστές, από τους οποίους οι 1291 (το 26,4%) κατάγονταν από το νομό της Φλώρινας. Η Ακαδημία στεγάστηκε στο κτίριο του Δ Δημοτικού Σχολείου, ως το έτος 1983-1984, οπότε και μεταστεγάστηκε σε νέες κτιριακές εγκαταστάσεις. Ο κύκλος ζωής της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας ολοκληρώθηκε το 1987, περίοδο κατά την οποία το αίτημα για ανωτατοποίηση της εκπαίδευσης των δασκάλων και η αναθεώρηση του σχετικού προβληματισμού, οδήγησαν στη δημιουργία του θεσμικού πλαισίου ίδρυσης των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Αν επιχειρήσουμε μια συνολική θεώρηση της προσφοράς της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας, θα πρέπει να τονίσουμε ότι, παρά τις δυσχερείς συνθήκες στέγασής και λειτουργίας της, συνεισέφερε στην παραγωγή ικανού αριθμού ντόπιου διδακτικού προσωπικού που συνέβαλε στην πολιτιστική αναβάθμιση και την πνευματική πρόοδο της περιοχής. Παράλληλα η Παιδαγωγική Ακαδημία, ως πνευματικό ίδρυμα υπήρξε φορέας γόνιμου επιστημονικού, παιδαγωγικού και πολιτισμικού προβληματισμού και σφράγισε με την παράδοση που δημιούργησε την πνευματική ζωή της πόλης.

Χρήσιμοι Τηλεφωνικοί Αριθμοί και Διευθύνσεις

Παιδαγωγική Σχολή του Π.Δ.Μ., 3^ο χλμ. Εθνικής Οδού Φλώρινας-Νίκης,

531 00 Φλώρινα, Τ.Θ. 21

Γραμματεία Π.Τ. Νηπιαγωγών 2385055100

Γραμματεία Π.Τ. Δημοτικής Εκπαίδευσης 2385055004

Γραμματεία Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών..... 2385055200

Γραφεία μελών Δ.Ε.Π.	Τηλεφωνικός αρ.
Ακριτόπουλος Αλέξανδρος	2385055017
Αλευριάδου Αναστασία	2385055085
Αναστασιάδου Σοφία	2385055097
Αναστασίου Δημήτριος	2385055065
Ανδρέου Ανδρέας	2385055009
Αυγητίδου Σοφία	2385055087
Βαμβακίδου Ιφιγένεια	2385055103
Δημητριάδου Αικατερίνη	2385055015
Ηλιάδου – Τάχου Σοφία	2385055013
Θωίδης Ιωάννης	2385055033
Ιορδανίδης Γεώργιος	2385055062
Καμαρούδης Σταύρος	2385055025
Καριώτογλου Πέτρος	2385055080
Κωνσταντινίδου Ευθαλία	2385055113
Λεμονίδης Χαράλαμπος	2385055021
Μαλανδράκης Γεώργιος	2385055095
Μπέσσας Δημήτριος	2385055023
Νικολαντωνάκης Κωνσταντίνος	2385055066
Ντίνας Κωνσταντίνος	2385055091
Παλαιολόγου Νεκταρία	2385055121
Παπαδοπούλου Βασιλική	2385055029
Πνευματικός Δημήτριος	2385055035
Σπύρτου Άννα	2385055041
Στεφάνου Γεωργία	2385055107
Τριαντάρη Σωτηρία	2385055110
Τσακιρίδου Ελένη	2385055011
Τσαπακίδου Αγγελική	2385055093
Φαχαντίδης Νικόλαος	2385055031
Φωτιάδης Κωνσταντίνος	2385055019
Χατζηεφραιμίδης π. Ειρηναίος	2385055039
Ε.Ε.ΔΙ.Π.	
Σέμογλου Κλειώ	23850 55050

Βιβλιοθήκες

Βιβλιοθήκη της Παιδαγωγικής Σχολής2385055052
Δημόσια Κεντρ. Βιβλ. Φλώρινας «Βασιλικής Πιτόσκα», Αργυροκάστρου 1..... 23850 23118
Γ.Α.Κ. (: Γενικά Αρχεία του Κράτους), Λεωφ. Αβέρωφ 36,23850 45750
Παιδική και Εφηβική Βιβλ., Λεωφ. Ελευθερίας και Λυσιμάχου.....23850 45411
Φ.Σ.Φ. "Αριστοτέλης" - Βιβλιοθήκη, Πλατεία 7 Ηρώων 1944 2385022754

Πολιτιστικοί φορείς, Μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο, περιοχή Σιδηρ. Σταθμού 23850 28206
Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών, Στεφ. Δραγούμη 3, 23850 28509
Λέσχη Πολιτισμού – Λαογραφικό Μουσείο Μεγ. Αλεξάνδρου23850 22277
Νομαρχιακό Ωδείο23850 46542
Πινακοθήκη Φλωριναίων Καλλιτεχνών, περιοχή Σιδηρ. Σταθμού 23850 45205
Πολιτιστικό Κέντρο Φλώρινας , Αργυροκάστρου 1 23850 29677
Στέγη Φιλοτέχνων Φλώρινας - Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Λεωφ. Ελευθερίας 103.....
.....2385029444
Φ.Σ.Φ. "Αριστοτέλης", Πλατεία 7 ηρώων 1944,.....23850 22754

Συγκοινωνίες

Ο.Σ.Ε.:23850 22404
Κ.Τ.Ε.Λ. αστικών γραμμών:23850 29547
Κ.Τ.Ε.Λ. υπεραστικών γραμμών: 23850 22430
 Φλώρινας23850 22430
 Αμυνταίου23860 22219
 Αθηνών210 5130427
 Θεσσαλονίκης2310 595418
 Λάρισας..... 2410 530249
ΤΑΞΙ.....2385022700,23800,22800,23100

Ξενοδοχεία

Φλώρινα

"Ελληνίς", Παύλου Μελά 39.....23850 22671-2
"Λύγκος", Ταγμ. Ναούμ 1 23850 28322-3
"Φιλίππειον".....23850 23346,28433
"Φιλαρέτη", Ικάρων 423850 23587,23437
"Φαίδων", Βίγλας 123850 44800

Τηλέφωνα Ανάγκης

Άμεση Δράση:..... 2385022100
Γενικό Νοσοκομείο:..... 23850 22555-6
Κέντρο Άμεσης Βοήθειας:.....23850 22166
Πυροσβεστική: 23850 22199
Τροχαία: 23850 22202
ΕΛ.ΤΑ..... 23850 22236
Συνодός βουνού (Θεόδ. Φάτσης) 6936 896973

Courier

ACS23850 44818
Γενική Ταχυδρομική23850 44490
Speedex23850 46545
Interattica23850 44800

Μεταφορές

Ιω. Σαλβαρίνας23850 23995

Νέα Δελφίνια23850 29130

Μ.Μ.Ε. (τοπικά)

Εφημερίδες

Ανατροπή (καθημερινή)23850 44802

Έθνος23850 22777

Ελεύθερο Βήμα της Φλώρινας (καθημερινή)23850 45795

Παρατηρητής23850 23777

Πολίτης (καθημερινή)23850 45777

Φωνή της Φλωρίνης23850 22195

Ρ/Σ και Τηλεόραση

ΕΡΑ, Σταθμός Φλώρινας (99,1 ή 96,6).....23850 46330

ΕΤ.3, Σταθμός Φλώρινας23850 45700

Ημερολόγιο Ακαδημαϊκού έτους 2014 - 2015

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Έναρξη μαθημάτων: 1 Οκτωβρίου 2014

Λήξη μαθημάτων: 17 Ιανουαρίου 2015

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Έναρξη μαθημάτων: 9^η Φεβρουαρίου 2015

Λήξη μαθημάτων: 30^η Μαΐου 2015

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και τελειώνει την 31^η Αυγούστου κάθε έτους. Μαθήματα δεν γίνονται κατά τις παρακάτω αργίες:

28 ^η Οκτωβρίου 2014	Εθνική εορτή
8η Νοεμβρίου 2014	Επέτειος απελευθέρωσης της Φλώρινας
17 ^η Νοεμβρίου 2014	Επέτειος του Πολυτεχνείου
24 ^η Δεκεμβρίου 2014 – 7 ^η Ιανουαρίου 2015	Διακοπές των Χριστουγέννων
19 ^η Φεβρουαρίου – 24 ^η Φεβρουαρίου 2015	Διακοπές της Αποκριάς
25 ^η Μαρτίου 2015	Εθνική εορτή
06 ^η Απριλίου 2015 – 19 ^η Απριλίου 2015	Διακοπές του Πάσχα
1 ^η Ιουνίου 2015	Εορτή του Αγίου Πνεύματος
1 ^η Ιουλίου – 31 ^η Αυγούστου	Δεν γίνονται μαθήματα και εξετάσεις

i Ο νόμος 3966/2011 στην ιστοσελίδα http://www.et.gr/idos-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QttC22wFYAFdDx4L2G3dtvSoClrL870ttxUrqL015MXD0LzQTLWPU9yLzB8V68knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKl3nP8NxdnJ5r9cmWyJWelDvWS_18kAEhATUkJb0x1LldQ163nV9K--td6SluXcyHlqPa6okXpkNAum7NIQTDEvwp1z4M2W8xtt3QVbb

ii Οδηγός Προγράμματος Γλώσσας στο: http://ppf.mysch.gr/images/Files/2013/pdf/ok_-_OdigosProgramGlossas2012.pdf

iii Οδηγός Προγράμματος Εκπαιδευτικής Ρομποτικής στο: <http://ppf.mysch.gr/images/Files/2013/pdf/OdigosProgramRobotics2012.pdf>